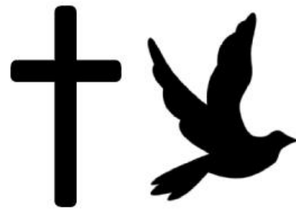

D'Evangelien an d'Akten vun den Apostelen

Inhaltsverzeechnes

Matthew

KAPITEL 1

1 D'Buch vun der Generatioun vu Jesus Christus, dem Jong vum David, dem Jong vum Abraham.
2 Den Abraham huet den Isaac gebuer; an den Isaac huet de Jakob gebuer; an de Jakob huet de Judas a seng Bridder gebuer;
3 De Judas huet de Phares an d'Zara vun Thamar gebuer; an de Phares huet Esrom gebuer; an Esrom gebuer Aram;
4 An den Aram huet den Aminadab gebuer; an Aminadab gebuer Naasson; an Naasson gebuerene Saumon;
5 De Saumon huet de Booz vu Rachab gebuer; a Booz huet den Obed vu Ruth gebuer; an den Obed huet de Jesse gebuer;
6 Un de Jesse huet de Kinnek David gebuer; an den David de Kinnek huet de Salomo vun hirem gebuer, deen d'Fra vum Urias gewiescht wier;
7 De Salomo huet de Robeam gebuer; an de Robeam huet Abia gebuer; an Abia gebuer Asa;
8Un Asa huet de Josafat gebuer; an de Josafat huet de Joram gebuer; an de Joram huet den Ozias gebuer;
9 An den Ozias huet de Joatham gebuer; an de Joatham huet Achaz gebuer; an Achaz huet Hesekias gebuer;
10 Un Ezekias huet de Manasse gebuer; an de Manasse huet den Amon gebuer; an den Amon huet de Josias gebuer;
11 De Josias huet de Jechonias a seng Bridder gebuer, ongeféier déi Zäit, wou si op Babylon gefouert goufen:
12 Nodeem si op Babylon bruecht goufen, huet de Jechonias de Salathiel gebuer; an de Salathiel huet Zorobabel gebuer;
13 An den Zorobabel huet Abiud gebuer; an den Abiud huet den Eliakim gebuer; an Eliakim gebuer Azor;
14 An den Azor huet de Sadoc gebuer; an de Sadoc huet den Achim gebuer; an den Achim huet den Eliud gebuer;
15 An den Eliud huet den Eleazar gebuer; an den Eleasar huet de Matthan gebuer; an de Matthan huet de Jakob gebuer;
16 De Jakob huet de Joseph, de Mann vun der Maria, gebuer, aus där de Jesus gebuer gouf, dee Christus genannt gëtt.
17 Also all d'Generatioune vun Abraham bis David si véierzéng Generatiounen; a vum David bis zum Droen a Babylon si véierzéng Generatiounen; a vum Droen an Babylon bis Christus sinn véierzéng Generatiounen.
18 Elo war d'Gebuert vu Jesus Christus op dës Manéier: Wéi seng Mamm Maria dem Joseph verléift gouf, ier si zesumme koumen, gouf si mam Kand vum Hellege Geescht fonnt.
19 Dunn huet hire Mann, de Joseph, e gerechte Mann war, an net gewëllt hatt zu engem ëffentleche Beispill ze maachen, hatt geduecht, si verheemlech ewechzehuelen.
20 Awer wéi hien iwwer dës Saache geduecht huet, kuck, den Engel vum Här ass him an engem Dram erschéngen, a sot: Joseph, du Jong vum David, fäert net fir d'Maria, Är Fra, bei Iech ze huelen: well dat, wat an hirem erwuess ass vum Hellege Geescht.
21 A si wäert e Jong bréngen, an du solls säin Numm JESUS nennen: well hie wäert säi Vollek vun hire Sënnen retten.
22 Elo ass dëst alles gemaach, fir datt et erfëllt ka ginn, wat vum Här vum Prophéit geschwat gouf, a gesot:
23Kuckt, eng Jongfra wäert mat Kand sinn, a wäert e Jong bréngen, a si sollen säin Numm Emmanuel nennen, wat interpretéiert gëtt: Gott mat eis.
24 Dunn huet de Joseph aus dem Schlof operstanen, wéi den Engel vum Här him gesot hat, an huet seng Fra bei sech geholl:
25 A wousst hatt net bis si hiren éischtgebuerene Jong gebuer huet: an hien huet säin Numm JESUS genannt.

KAPITEL 2

1 Wéi de Jesus elo zu Bethlehem vu Judäa gebuer gouf an den Deeg vum Herodes dem Kinnek, kuck, do koumen Weis aus dem Osten op Jerusalem,
2 A sot: Wou ass deen, dee Kinnek vun de Judden gebuer ass? well mir säi Stär am Oste gesinn hunn, a si komm fir hien ze bidden.
3 Wéi den Herodes, de Kinnek, dës Saache héieren huet, war hie besuergt, an d'ganz Jerusalem mat him.
4 A wéi hien all d'Hohepriister an d'Schrëftgeléiert vun de Leit zesumme gesammelt hat, huet hie vun hinnen gefuerdert, wou de Christus gebuer sollt ginn.
5A si soten zu him: Zu Bethlehem vu Judéa: well esou ass et vum Prophéit geschriwwen:
6 An du Bethlehem, am Land vu Juda, sidd net dee mannsten ënnert de Prënze vu Juda: well aus dir wäert e Gouverneur kommen, dee mäi Vollek Israel regéiere wäert.
7 Dunn huet den Herodes, wéi hien d'Weise geruff hat, heemlech geruff, si gefrot wéi Zäit de Stär erschéngt.
8 An hien huet se op Bethlehem geschéckt, a sot: Gitt a sicht eescht no dat klengt Kand; a wann dir him fonnt hutt, brénge mir erëm Wuert, fir datt ech kommen an hien och unzebidden.
9 Wéi si de Kinnek héieren hunn, si si fortgaang; a kuck, de Stär, deen se am Osten gesinn hunn, ass virun hinnen gaangen, bis e koum an iwwer stoe wou dat jonkt Kand war.
10 Wéi si de Stär gesinn hunn, hu si sech mat grousser Freed gefreet.
11 A wéi si an d'Haus koumen, hunn si dat jonkt Kand mat der Maria senger Mamm gesinn, a si sinn erofgefall an hunn hie veréiert: a wéi si hir Schätz opgemaach hunn, hunn si him Kaddoe ginn; Gold, Wierch a Myrrhe.
12 A si vu Gott an engem Dram gewarnt ginn, datt si net zréck bei den Herodes sollten zréckkommen, si si op anere Wee an hiert Land fortgaang.
13 A wéi se fortgaange sinn, kuck, den Engel vum Här erschéngt dem Joseph an engem Dram, a sot: Stitt op, an huel dat jonkt Kand a seng Mamm, a flücht an Ägypten, a sief do, bis ech dir Wuert bréngen: Den Herod wäert dat jonkt Kand sichen fir hien ze zerstéieren.
14 Wéi hien opgestan ass, huet hien d'Kand a seng Mamm an der Nuecht geholl, an ass an Ägypten fortgaang:
15 A war do bis den Doud vum Herodes: fir datt et erfëllt ka ginn, wat vum Här vum Prophéit geschwat gouf, a gesot: Aus Ägypten hunn ech mäi Jong geruff.
16 Dunn huet den Herodes, wéi hie gesinn huet, datt hie vun de Weisen gespott gouf, ganz rosen, an huet erausgeschéckt an all d'Kanner ëmbruecht, déi zu Bethlehem waren, an an all de Küsten dovun, vun zwee

Joer al an ënner, no. d'Zäit, déi hie fläisseg vun de Weisen gefrot hat.
17 Dunn ass dat erfëllt, wat vum Prophet Jeremy geschwat gouf, a gesot:
18 Zu Rama gouf et eng Stëmm héieren, Lamentation, a Gejäiz, a grouss Trauer, d'Rachel, déi iwwer hir Kanner kräischt, a wollt net getréischt ginn, well se net sinn.
19 Awer wéi den Herodes dout war, kuck, en Engel vum Här erschéngt an engem Dram dem Joseph an Ägypten,
20 A sot: Stitt op, an huel dat jonkt Kand a seng Mamm, a gitt an d'Land vun Israel: well si sinn dout, déi d'Liewe vum jonke Kand gesicht hunn.
21 Hien ass opgaang, an huet dat jonkt Kand a seng Mamm geholl, an ass an d'Land vun Israel komm.
22 Wéi hien awer héieren huet, datt den Archelaus a Judéa am Raum vu sengem Papp Herodes regéiert huet, huet hie gefaart dohinner ze goen: trotzdem, an engem Dram vu Gott gewarnt, ass hien an d'Deeler vu Galiläa gaang:
23 An hien ass komm an huet an enger Stad gewunnt, déi Nazareth genannt gëtt: fir datt et erfëllt ka ginn, wat vun de Prophéiten geschwat gouf: Hie soll Nazarener genannt ginn.

KAPITEL 3

1 An deenen Deeg koum de Johannes de Baptist, an huet an der Wüst vu Judéa gepriedegt,
2 A sot: Maacht Iech ëm: well d'Kinnekräich vum Himmel ass op der Hand.
3 Fir dat ass deen, vun deem vum Prophet Esaias geschwat gouf, a gesot: D'Stëmm vun engem, deen an der Wüst rifft: Bereet de Wee vum Här, maacht seng Weeër riicht.
4 An dee selwechten John hat seng Kleeder vu Kamelhoer, an e Liedergürtel ëm seng Lenden; a säi Fleesch war Locusten a wëll Hunneg.
5 Dunn ass Jerusalem erausgaang, an d'ganz Judéa, an d'ganz Regioun ronderëm de Jordan,
6 A si vun him am Jordan gedeeft ginn, hir Sënnen zouginn.
7 Wéi hien awer gesinn huet, datt vill vun de Pharisäer a Sadducee bei seng Daf kommen, sot hien zu hinnen: O Generatioun vu Viperen, wien huet Iech gewarnt, fir vun der kommend Roserei ze flüchten?
8 Bréngt also Friichten eraus, déi fir d'Berouegung treffen:
9 An denkt net fir an Iech selwer ze soen: Mir hunn den Abraham zu eisem Papp: well ech soen Iech, datt Gott fäeg ass aus dëse Steng Kanner zum Abraham z'erhéijen.
10 An elo ass och d'Axt op d'Wuerzel vun de Beem geluecht: dofir gëtt all Bam, deen net gutt Uebst bréngt, ofgeschnidden an an d'Feier geheit.
11 Ech gedeeft dech wierklech mat Waasser fir d'Berouegung: awer deen, deen no mir kënnt, ass méi staark wéi ech, deem seng Schong ech net wäert sinn ze droen: hie soll dech mam Hellege Geescht a mam Feier deafen:
12 Deem säi Fan a senger Hand ass, an hie wäert säi Buedem duerchaus rengegen, a seng Weess an d'Garner sammelen; awer hie wäert d'Kaff mat onausléislechem Feier verbrennen.
13 Du koum de Jesus vu Galiläa op de Jordan bei de Johannes, fir vun him gedeeft ze ginn.
14 De Johannes huet him awer verbueden a gesot: Ech muss vun dir gedeeft ginn, a komms du bei mech?
15 An de Jesus huet him geäntwert: „ Leed et elo esou, well esou ass et eis all Gerechtegkeet ze erfëllen. Dunn huet hien him gelidden.
16 De Jesus, wéi hie gedeeft gouf, ass direkt aus dem Waasser eropgaang: a kuck, den Himmel sinn him opgemaach, an hien huet de Geescht vu Gott gesinn wéi eng Dauf erofkommen a sech op hie beliicht:
17 A kuckt eng Stëmm aus dem Himmel, déi seet: Dëst ass mäi léiwe Jong, an deem ech gutt sinn.

KAPITEL 4

1 Dunn gouf de Jesus vum Geescht an d'Wüst gefouert, fir vum Däiwel ze versuchen.
2 A wéi hie véierzeg Deeg a véierzeg Nuechte gefast hat, war hien duerno hongereg.
3 A wéi de Versucher bei hie koum, sot hien: Wann s du de Jong vu Gott bass, dann commandéiert, datt dës Steng Brout gemaach ginn.
4 Awer hien huet geäntwert a gesot: Et ass geschriwwen: De Mënsch wäert net vu Brout eleng liewen, mee vun all Wuert, dat aus dem Mond vu Gott geet.
5 Dunn huet den Däiwel hien an déi helleg Stad geholl, a setzt hien op den Héichpunkt vum Tempel,
6 A sot zu him: Wann Dir de Jong vu Gott sidd, werf Iech selwer erof: well et ass geschriwwen: Hien wäert seng Engele betreffend dech ginn: an an hiren Hänn wäerten se dech droen, fir datt Dir zu all Moment Äre Fouss net stéisst. géint e Steen.
7 De Jesus sot zu him: Et ass erëm geschriwwen: Du solls den Här, däi Gott, net versuchen.
8 Erëm, den Däiwel hëlt hien op en iwwerschësseg héije Bierg, a weist him all d'Kinnekräicher vun der Welt, an d'Herrlechkeet vun hinnen;
9 A sot zu him: All dës Saache wäert ech dir ginn, wann Dir erof falen a mech unbidden.
10 Du sot de Jesus zu him: Gitt dech ewech, Satan, well et ass geschriwwen: Du solls den Här, däi Gott, unbidden, an him nëmmen déngen.
11 Dunn huet den Däiwel him verlooss, a kuck, Engele sinn komm an hunn him gedéngt.
12 Nodeem de Jesus héieren hat, datt de Johannes an de Prisong gehäit wier, ass hien a Galiläa fortgaang;
13Un Nazareth verlost, he is komm un wunnt in Kapernaum, dat un de Seeküst is, un de Grenzen vun Zabulon un Nephthalim:
14 Fir datt et erfëllt ka ginn, wat vum Prophet Esaias geschwat gouf, a gesot:
15 D'Land vun Zabulon, an d'Land vun Nephthalim, iwwer de Wee vum Mier, iwwer Jordan, Galiläa vun den Heiden;
16 D'Leit, déi an der Däischtert souzen, hunn grouss Liicht gesinn; an deenen, déi an der Regioun souzen an de Schied vum Doud ass Liicht opgestan.
17 Vun där Zäit un huet de Jesus ugefaang ze priedegen an ze soen: Bekeert Iech, well d'Kinnekräich vum Himmel ass op der Hand.
18 De Jesus, deen um Mier vu Galiläa gaang ass, huet zwee Bridder gesinn, de Simon genannt Péitrus, an den Andrew säi Brudder, en Netz an d'Mier werfen: well si waren Fëscher.
19 An hie sot zu hinnen: Follegt mech, an ech wäert Iech Fëscher vu Männer maachen.

20 A si hunn direkt hir Netzer verlooss an sinn him nokomm.
21A vun do fortgaang, huet hien aner zwee Bridder gesinn, den Jakobus, de Jong vum Zebedeus, an de Johannes säi Brudder, an engem Schëff mam Zebedeus hirem Papp, an hunn hir Netzer gefléckt; an hien huet hinnen genannt.
22 A si hunn direkt d'Schëff an hire Papp verlooss, an sinn him nokomm.
23 De Jesus ass duerch d'ganz Galiläa gaang, an huet an hire Synagogen geléiert, an d'Evangelium vum Räich gepriedegt, an all Zort vu Krankheet an all Zort vu Krankheet ënner de Leit geheelt.
24 A säi Ruhm ass duerch ganz Syrien gaang: a si hunn all Krank zu him bruecht, déi mat verschiddene Krankheeten a Péng geholl goufen, an déi, déi mat Däiwel besat waren, an déi, déi Wahnsinn waren, an déi, déi d'Lähmung haten; an hien huet si geheelt.
25 An do sinn him eng grouss Mass vu Leit nogaang aus Galiläa, an aus Dekapolis, a vu Jerusalem, a vu Judéa, a vun iwwer Jordan.

KAPITEL 5

1 A wéi hien d'Multe gesinn huet, ass hien op e Bierg eropgaang: a wéi hie gesat gouf, sinn seng Jünger bei hie komm:
2 An hien huet säi Mond opgemaach, an huet hinnen geléiert a gesot:
3 Geseent sinn déi Aarm am Geescht: fir hir ass d'Kinnekräich vum Himmel.
4 Geseent sinn déi, déi traueren: well si solle getréischt ginn.
5 Geseent sinn déi mëll: well si wäerten d'Äerd ierwen.
6 Geseent sinn déi, déi Honger an Duuscht no Gerechtegkeet maachen: well si wäerte gefëllt ginn.
7 Geseent sinn déi Barmhäerzlech: well si kréien Barmhäerzegkeet.
8 Geseent sinn déi reng am Häerz: well se Gott gesinn.
9 Geseent sinn d'Fridden, well si sollen d'Kanner vu Gott genannt ginn.
10 Geseent sinn déi, déi fir Gerechtegkeet verfollegt ginn: well hir ass d'Kinnekräich vum Himmel.
11 Geseent sidd dir, wann d'Mënsche dech verleeden an dech verfollegen, a fir mäi Wuel all méiglech Béis géint dech falsch soen.
12 Freet Iech, a sidd immens frou: well grouss ass Är Belounung am Himmel: well sou hunn si d'Prophéite verfollegt, déi virun Iech waren.
13 Dir sidd d'Salz vun der Äerd: awer wann d'Salz säi Goût verluer huet, mat wat soll et gesalzt ginn? et ass vun elo un näischt gutt, awer fir erausgehäit ze ginn, an ënner de Féiss vu Männer getreppelt ze ginn.
14 Dir sidd d'Liicht vun der Welt. Eng Stad, déi op engem Hiwwel läit, kann net verstoppt ginn.
15 Och d'Mënsche leeën keng Käerz un an setzen se ënner engem Busch, mee op e Käerzenhirstellung; an et gëtt Liicht fir all déi am Haus sinn.
16 Loosst Äert Liicht esou virun de Mënschen blénken, fir datt se Är gutt Wierker gesinn, an Äre Papp, deen am Himmel ass, verherrlechen.
17 Denkt net datt ech komm sinn fir d'Gesetz oder d'Prophéiten ze zerstéieren: Ech sinn net komm fir ze zerstéieren, mee ze erfëllen.
18 Well wierklech soen ech iech: Bis den Himmel an d'Äerd passéieren, wäert ee Jota oder een Tittel op kee Fall aus dem Gesetz fortgoen, bis alles erfëllt ass.
19 Jiddereen deemno ee vun dëse mannst Geboter briechen an d'Mënsche sou léiere wäert, hie gëtt dee Mannste am Himmelräich genannt: awer wien se mécht a léiert, dee soll grouss am Himmelräich genannt ginn.
20 Well ech soen Iech, datt ausser Är Gerechtegkeet d'Gerechtegkeet vun de Schrëftgeléierten a Pharisäer iwwerschreift, wäert Dir op kee Fall an d'Kinnekräich vum Himmel kommen.
21 Dir hutt héieren, datt et vun hinnen aus aler Zäit gesot gouf: Du solls net ëmbréngen; a wien ëmbrénge wäert, ass a Gefor vum Uerteel:
22 Awer ech soen Iech, datt jiddereen, dee rosen op säi Brudder ouni Grond ass, a Gefor vum Uerteel ass: a wien zu sengem Brudder seet: Raca, wäert a Gefor vum Conseil sinn: awer wien seet: Du Narr , soll a Gefor vun Hell Feier ginn.
23 Dofir, wann Dir Äert Kaddo op den Altor bréngt, an do drun erënnert, datt Äre Brudder géint dech soll;
24 Loosst däi Kaddo virum Altor do, a gitt op de Wee; fir d'éischt mat dengem Brudder versöhnt ginn, a komm dann an Offer däi Kaddo.
25 Gitt séier mat Ärem Géigner averstanen, wärend Dir mat him um Wee sidd; fir datt de Géigner dech zu all Moment dem Riichter geliwwert, an de Riichter dech dem Offizéier geliwwert, an du bass an de Prisong geheit.
26 Wierklech, ech soen dir: Du solls op kee Fall vun do eraus kommen, bis Dir de ganze Wäit bezuelt hutt.
27 Dir hutt héieren, datt et vun hinnen aus aler Zäit gesot gouf: Du solls net Ehebriech maachen:
28 Ech soen iech awer, datt jiddwereen, deen op eng Fra kuckt, fir no hir ze begräifen, huet schonn a sengem Häerz Ehebriecher mat hatt gemaach.
29 A wann däi rietsen Aen dech beleidegt, pléckt et eraus, a werft et vun dir: well et ass profitabel fir dech, datt ee vun denge Membere stierft, an net datt Äre ganze Kierper an d'Häll gegoss gëtt.
30 A wann Är riets Hand dech beleidegt, schneide se of a werft se vun dir: well et ass profitabel fir dech, datt ee vun denge Membere stierft, an net datt Äre ganze Kierper an d'Häll geheit.
31 Et ass gesot ginn: Jiddereen, dee seng Fra ewechhuelt, loosst him hir eng Scheedungsschrëft ginn:
32 Awer ech soen Iech, datt jiddereen, deen seng Fra entlooss huet, a spuert fir d'Ursaach vun der Zucht, mécht hir Ehebriechung ze maachen: a wien deen hatt bestuet huet, déi gescheed ass, mécht Ehebriech.
33 Nach eng Kéier, Dir hutt héieren, datt et vun hinnen aus aler Zäit gesot gouf: Du solls dech net verschwieren, mä den Här deng Eed ausféieren:
34 Ech soen iech awer: Schwéier guer net; weder vum Himmel; well et ass Gottes Troun:
35 Och net bei der Äerd; well et ass säi Fousshocker: weder vu Jerusalem; well et ass d'Stad vum grousse Kinnek.
36 Du solls och net bei dengem Kapp schwieren, well Dir kënnt net een Hoer wäiss oder schwaarz maachen.

37 Awer loosst Är Kommunikatioun sinn: Jo, jo; Neen, neen: well alles wat méi ass wéi dat kënnt vum Béisen.
38 Dir hutt héieren, datt et gesot gouf: En A fir en A an en Zänn fir en Zänn:
39 Ech soen iech awer, datt dir net géint dat Béist widderstoen: mee wien dech op denger rietser Wang schloe wäert, dréit him och déi aner.
40 A wann iergendeen dech géint d'Gesetz verklot an däi Mantel ewechhuelt, da loosst hien och deng Mantel hunn.
41 A wien dech forcéiere wäert eng Meile ze goen, gitt zwee mat him.
42 Gëff dem, deen dech freet, a vun deem, dee vun dir léine wëll, wéckels du net ewech.
43 Dir hutt héieren, datt et gesot gouf: Du solls dengem Noper gär hunn, an däi Feind haassen.
44Awer ech soen dir: Hunn är Feinde gär, blesséiert déi, déi dech verfluchten, maacht gutt deenen, déi dech haassen, a biet fir déi, déi dech trotzdem benotzen a verfollegen;
45 Fir datt Dir d'Kanner vun Ärem Papp sinn, deen am Himmel ass: well hie mécht seng Sonn op déi Béis an op déi Gutt, a schéckt Reen op déi Gerecht an op déi Ongerecht.
46 Well wann dir déi gär hutt, déi dech gär hunn, wéi eng Beloun hutt dir? net emol d'Publikier d'selwecht?
47 A wann dir nëmmen äre Bridder begréissen, wat maacht dir méi wéi anerer? sinn och d'Publikier net esou?
48 Sidd dir also perfekt, sou wéi Äre Papp, deen am Himmel ass, perfekt ass.

KAPITEL 6

1 Passt op datt Dir Är Almost net virun de Mënschen maacht, fir vun hinnen gesi ze ginn: soss hutt Dir keng Belounung vun Ärem Papp, deen am Himmel ass.
2 Dofir, wann s du deng Almosen maacht, kléngt keng Trompett virun Iech, wéi d'Hypokriten an de Synagogen an op de Stroossen maachen, fir datt si d'Herrlechkeet vu Männer hunn. Wierklech, ech soen Iech, Si hunn hir Belounung.
3 Awer wann Dir Almost maacht, loosst Är lénks Hand net wëssen wat Är riets Hand mécht:
4 Fir datt deng Almost am Geheimnis ka sinn: an Äre Papp, dee sech am Geheimnis gesäit, wäert Iech offen belounen.
5 A wann Dir biet, du solls net sinn wéi d'Hypokrite sinn: well se gären bieden an de Synagogen an an den Ecker vun de Stroossen ze stoen, fir datt se vu Männer gesi kënne ginn. Wierklech, ech soen Iech, Si hunn hir Belounung.
6 Awer Dir, wann Dir biet, gitt an Äre Kleederschaaf, a wann Dir Är Dier zougemaach hutt, biet zu Ärem Papp, deen am Geheimnis ass; an Äre Papp, deen am Geheimnis gesäit, wäert Iech offen belounen.
7 Awer wann Dir biet, benotzt net ëmsoss Widderhuelungen, wéi d'Heeden et maachen: well se mengen datt si fir hir vill Ried héieren ginn.
8 Sidd dir also net wéi si: well Äre Papp weess wat Dir braucht, ier Dir him frot.
9 Sou biet dir also: Eise Papp, deen am Himmel ass, Gehellegt sief däi Numm.
10 Kommt däi Räich. Däi Wëlle geschéien op der Äerd, wéi et am Himmel ass.
11 Gëff eis haut eist deeglecht Brout.
12 A verzei eis eis Scholden, wéi mir eis Scholden verzeien.
13 A féiert eis net an d'Versuchung, mä befreit eis vum Béisen: Fir Däin ass d'Kinnekräich, an d'Muecht an d'Herrlechkeet, fir ëmmer. Amen.
14 Well wann dir de Mënschen hir Schold verzeien, wäert Ären himmlesche Papp Iech och verzeien:
15 Awer wann dir de Mënschen hir Scholden net verzeien, wäert Äre Papp och Är Scholden net verzeien.
16 Ausserdeem, wann Dir séier, sief net, wéi d'Hypokriten, vun engem traurege Gesiicht: well si disfiguréieren hir Gesiichter, fir datt se de Mënschen erschéngen ze fasten. Wierklech, ech soen Iech, Si hunn hir Belounung.
17 Awer du, wann Dir séierst, salvt Äre Kapp a wäscht Äert Gesiicht;
18 Dass du de Mënschen net erschéngt fir ze fasten, mee un Ärem Papp, deen am Geheimnis ass: an Äre Papp, deen am Geheimnis gesäit, wäert Iech offen belounen.
19 Stellt Iech net Schätz op der Äerd op, wou Mot a Rost korrupt sinn, a wou Déif duerchbriechen a klauen:
20 Mee leet fir Iech Schätz am Himmel op, wou weder Moth nach Rust korrupt, a wou Déif net duerchbriechen a klauen:
21 Well wou Äre Schatz ass, do wäert och Äert Häerz sinn.
22 D'Liicht vum Kierper ass d'Aen: wann dofir Äert Aen eenzeg ass, da wäert Äre ganze Kierper voller Liicht sinn.
23 Awer wann däin A béis ass, da wäert Äre ganze Kierper voller Däischtert sinn. Wann also d'Liicht, dat an dir ass, Däischtert ass, wéi grouss ass déi Däischtert!
24 Kee Mënsch kann zwee Hären déngen: fir entweder hie wäert deen een haassen an deen aneren gär hunn; oder soss wäert hien un déi eng halen, an deen aneren veruechten. Dir kënnt Gott a Mammon net déngen.
25 Dofir soen ech iech: Denkt net un Äert Liewen, wat dir iesse solls oder wat dir drénke solls; nach net fir däi Kierper, wat dir undoen solls. Ass d'Liewen net méi wéi Fleesch, an de Kierper wéi d'Kleeder?
26Kuckt d'Vullen vun der Loft: well si säen net, weder ernimmen, nach sammelen se an Scheieren; awer Ären himmlesche Papp fiddert hinnen. Sidd Dir net vill besser wéi si?
27 Wien vun iech kann duerch Gedanke een Alen op seng Statur bäidroen?
28 A firwat hues du geduecht fir Kleeder? Bedenkt d'Lilies vum Feld, wéi se wuessen; si kämpfen net, a dréinen net:
29 An awer soen ech iech, datt och de Salomo a senger ganzer Herrlechkeet net wéi ee vun dësen opgestallt war.
30 Dofir, wann Gott esou d'Gras vum Feld bekleedt, dat haut ass, a muer an den Uewen gegoss gëtt, soll hien dech net vill méi bekleeden, O dir vu klenge Glawen?
31 Dofir, denkt net un, a sot: Wat solle mir iessen? oder, Wat solle mir drénken? oder: Woumat solle mir gekleet sinn?
32 (Fir no all dës Saache sichen d'Heiden:) well Ären himmlesche Papp weess datt Dir all dës Saache brauch.
33Awer sicht dir éischt d'Kinnekräich vu Gott, a seng Gerechtegkeet; an all dës Saache ginn Iech bäigefüügt.
34 Huelt Iech also kee Gedanke fir de Moien: well de Muer wäert sech iwwer d'Saache vu sech selwer denken. Genuch bis den Dag ass dat Béist dovun.

KAPITEL 7

1 Riichter net, fir datt Dir net beuerteelt sidd.

2 Fir mat wéi engem Uerteel Dir Riichter, Dir wäert beurteelt ginn: a mat wat Mooss Dir mat, et wäert Iech erëm gemooss ginn.
3 A firwat kuckt Dir de Splitt, deen an Ärem Brudder sengem A ass, awer berücksichtegt net de Strahl, deen an Ärem eegenen A ass?
4 Oder wéi wells du zu dengem Brudder soen: Loosst mech d'Spëtzt aus dengem A erauszéien; a kuck, e Strahl ass an Ären eegenen Aen?
5 Du Hypokrit, werft fir d'éischt de Strahl aus dengem eegenen Aen eraus; an da solls du däitlech gesinn, fir de Fleck aus dengem Brudder sengem Auge erauszegoen.
6 Gëff den Hënn net dat, wat helleg ass, a werft Är Pärelen net virun de Schwäin, fir datt se se net ënnert de Féiss trëppelen, a sech erëm ëmdréinen an dech zerräissen.
7 Frot, an et wäert Iech ginn; sichen, an Dir wäert fannen; klappt, an et soll Iech opgemaach ginn:
8 Fir jiddereen, dee freet, kritt; an deen, dee sicht, fënnt; an deen, dee klappt, soll opgemaach ginn.
9 Oder wéi ee Mann ass do vun iech, deen, wa säi Jong Brout freet, wäert hien him e Steen ginn?
10 Oder wann hien e Fësch freet, wäert hien him eng Schlange ginn?
11 Wann dir dann, béis sidd, wësse wéi Dir Är Kanner gutt Kaddoe gitt, wéi vill méi soll Äre Papp, deen am Himmel ass, hinnen gutt ginn, déi him froen?
12 Dofir, alles wat Dir wëllt, datt d'Mënsche fir Iech maache sollten, maacht Dir och hinnen esou: well dëst ass d'Gesetz an d'Prophéiten.
13 Gitt eran an de niddere Paart: well breet ass de Paart, a breet ass de Wee, deen zur Zerstéierung féiert, a vill ginn et, déi dohinner goen:
14 Well d'Streck ass d'Paart, a schmuel ass de Wee, deen zum Liewen féiert, a wéineg ginn et, déi et fannen.
15 Opgepasst op falsch Prophéiten, déi a Schofskleeder bei Iech kommen, awer bannenzeg sinn se rächen Wëllef.
16Dir wäert se un hir Friichten kennen. Sammelen d'Männer Drauwe vun Dornen, oder Figen vun Distelen?
17 Och esou bréngt all gudde Bam gutt Uebst; awer e korrupte Bam bréngt béis Uebst.
18 E gudde Bam kann net béis Uebst bréngen, an och e korrupte Bam kann net gutt Uebst bréngen.
19 All Bam, dee keng gutt Uebst bréngt, gëtt ofgeschnidden an an d'Feier geheit.
20 Dofir kennt dir se duerch hir Friichten.
21 Net jiddereen, dee zu mir seet: Här, Här, wäert an d'Kinnekräich vum Himmel kommen; mee deen de Wëlle vu mengem Papp mécht, deen am Himmel ass.
22 Vill wäerte mir an deem Dag soen: Här, Här, hu mir net an Ärem Numm profetéiert? an dengem Numm hunn Däiwel erausgehäit? an an dengem Numm vill wonnerbar Wierker gemaach?
23 An da wäert ech hinnen zouginn: Ech hunn dech ni kannt: gitt vu mir, Dir, déi Ongerechtegkeet schafft.
24 Dofir, wien dës Aussoe vu mir héiert an se mécht, ech wäert hie mat engem weise Mann gleewen, deen säin Haus op engem Fiels gebaut huet:
25 An de Reen ass erofgaang, an d'Iwwerschwemmungen koumen, an d'Wand hunn geblosen an hunn op dat Haus geschloen; an et ass net gefall: well et war op engem Fiels gegrënnt.
26 A jidderee deen dës Aussoe vu mir héiert, an se net mécht, soll mat engem Narren verglach ginn, dee säin Haus um Sand gebaut huet:
27 An de Reen ass erofgaang, an d'Iwwerschwemmungen koumen, an d'Wand hunn geblosen an hunn op dat Haus geschloen; an et ass gefall: a grouss war de Fall dovun.
28 An et ass geschitt, wéi de Jesus dës Aussoen ofgeschloss huet, waren d'Leit iwwer seng Léier erstaunt:
29 Fir hien huet hinnen geléiert als een deen Autoritéit huet, an net wéi d'Schrëftgeléiert.

KAPITEL 8

1 Wéi hien vum Bierg erofgaang ass, sinn him grouss Masse gefollegt.
2 A kuck, do ass e Aussätzig komm an huet him veréiert a gesot: Här, wann Dir wëllt, kënnt Dir mech botzen.
3 De Jesus huet seng Hand ausgestreckt an hie beréiert a gesot: Ech wëll; sief du propper. An direkt gouf seng Lepra gereinegt.
4 De Jesus sot zu him: Kuckt, du sot kee Mënsch; awer gitt de Wee, weis dech dem Paschtouer, a bitt de Kaddo, deen de Moses bestallt huet, fir en Zeegnes fir hinnen.
5 A wéi de Jesus a Kapernaum agaangen ass, koum e Centurion bei hie, an huet hie gefrot:
6 A sot: Här, mäi Knecht läit doheem krank vun der Lähmung, schwéier gefoltert.
7 De Jesus sot zu him: Ech kommen an heelen hien.
8 De Centurion huet geäntwert a gesot: Här, ech sinn net wäert, datt Dir ënner mengem Daach kënnt: awer schwätzt nëmmen d'Wuert, a mäi Knecht wäert geheelt ginn.
9 Well ech sinn e Mann ënner Autoritéit, mat Zaldoten ënner mir: an ech soen zu dësem Mann: Gitt, an hie geet; an zu engem aneren: Komm, an hie kënnt; an zu mengem Knecht: Maacht dëst, an hien mécht et.
10 Wéi de Jesus dat héieren huet, huet hien sech bewonnert, a sot zu deenen, déi nokomm sinn: Wierklech, ech soen iech, ech hunn net sou grousst Glawen fonnt, nee, net an Israel.
11 An ech soen Iech, datt vill wäert kommen aus Osten a Westen, a sech mat Abraham, an Isaac, an Jakob, am Himmelräich sëtzt.
12 Awer d'Kanner vum Räich sollen an d'äusseren Däischtert erausgehäit ginn: et gëtt gekrasch an Zännknascht.
13 De Jesus sot zum Centurion: Gitt de Wee; a wéi Dir gegleeft hutt, sou sief et Iech gemaach. A säi Knecht gouf an der selwechter Stonn geheelt.
14A wéi de Jesus an d'Haus vum Péitrus komm ass, huet hien d'Mamm vu senger Fra gesinn, déi geluecht ass, a krank vun engem Féiwer.
15 An hien huet hir Hand beréiert, an d'Féiwer huet si verlooss: a si ass opgaang an huet hinnen gedéngt.
16 Wéi den Owend komm ass, hunn si vill bei him bruecht, déi vun Däiwel besat waren: an hien huet d'Geeschter mat sengem Wuert erausgehäit, an huet all déi Krank geheelt:
17 Fir datt et erfëllt ka ginn, wat vum Prophéit Esaias geschwat gouf, a gesot: Hie selwer huet eis Schwieregkeeten geholl an eis Krankheeten erdroen.
18 Wéi de Jesus elo eng grouss Mass ronderëm hie gesinn huet, huet hien d'Gebot ginn, op déi aner Säit ze goen.

19 An e gewësse Schrëftsteller ass komm a sot zu him: Meeschter, ech wäert dech verfollegen, egal wou Dir gitt.
20 De Jesus sot zu him: D'Fuchs hunn Lächer, an d'Vullen vun der Loft hunn Nester; mä de Mënschejong huet net wou säi Kapp leeën.
21 An een anere vu senge Jünger sot zu him: Här, loosst mech fir d'éischt goen a mäi Papp begruewen.
22 Mä de Jesus sot zu him: Folg mir; a loosst déi Doudeg hir Doudeg begruewen.
23 A wéi hien an e Schëff gaang ass, sinn seng Jünger him nokomm.
24 A kuck, et koum e groussen Stuerm am Mier, sou datt d'Schëff mat de Wellen bedeckt war: awer hie war geschlof.
25 Seng Jünger sinn bei hie komm, hunn hien erwächt a gesot: Här, rett eis: mir stierwen.
26 An hie sot zu hinnen: Firwat sidd Dir ängschtlech, O dir vu klenge Glawen? Dunn ass hien opgestan an huet de Wand an d'Mier bestrooft; an et war eng grouss Rou.
27 D'Männer hunn sech awer bewonnert, a gesot: Wéi eng Aart ass dat, datt och de Wand an d'Mier him nokommen!
28 A wéi hien op déi aner Säit an d'Land vun de Gergesenes komm ass, hunn him zwee vun Däiwel besat, déi aus de Griewer erauskomm sinn, ganz hefteg, fir datt kee Mënsch dee Wee passéiere kéint.
29 A kuck, si hunn geruff a gesot: Wat hu mir mat dir ze dinn, Jesus, du Jong vu Gott? bass du heihinner komm fir eis virun der Zäit ze pine?
30 An et war e gudde Wee vun hinnen ewech, eng Herd vu ville Schwäin, déi gefiddert hunn.
31 Also hunn d'Däiwel him gefrot, a gesot: Wann s du eis erausgeet, da looss eis an d'Herd Schwäin fortgoen.
32 An hie sot zu hinnen: Gitt. A wéi se erauskoum, si si an d'Herd Schwäin gaang: a kuck, de ganze Schwäin ass op eng géi Plaz an d'Mier gerannt, an ass am Waasser ëmkomm.
33 An déi, déi si gehalen hunn, sinn geflücht an sinn an d'Stad gaangen, an hunn alles erzielt, a wat dem Besetzer vun den Däiwel geschitt ass.
34 A kuck, d'ganz Stad ass erausgaang fir de Jesus ze begéinen: a wéi se hien gesinn hunn, hunn si him gefrot, datt hien aus hire Küste géif fortgoen.

KAPITEL 9

1 An hien ass an e Schëff gaang, ass iwwergaang, a koum a seng eege Stad.
2 A kuck, si hunn him e Mann bruecht, dee krank vun der Lähmung läit, op engem Bett läit: an de Jesus, dee säi Glawe gesinn huet, sot zu de Kranke vun der Lähmung; Jong, sief gutt; deng Sënne ginn dir verginn.
3 A kuck, e puer vun de Schrëftgeléiert soten an sech selwer: Dëse Mann blasphemet.
4 De Jesus wousst hir Gedanken, sot: Firwat mengt Dir Béis an Ären Häerzer?
5 Well ob ass méi einfach, ze soen: Deng Sënne ginn dir verginn; Oder ze soen: Stitt op a wander?
6 Awer fir datt Dir wësst, datt de Mënschejong d'Muecht op der Äerd huet fir Sënnen ze verzeien, (da seet hien zu de Kranke vun de Lähmte:) Stitt op, huel däi Bett op a gitt an däi Haus.
7 An hien ass opgestan an ass a säi Haus fortgaang.
8 Awer wéi d'Multe et gesinn hunn, hunn si sech bewonnert an hunn Gott verherrlecht, deen de Mënschen esou Kraaft ginn huet.
9 A wéi de Jesus vun do fortgaang ass, huet hien e Mann gesinn, mam Numm Matthew, sëtze beim Empfang vum Gewunnecht: an hie sot zu him: Follegt mir. An hien ass opgestan an ass him nogaang.
10 An et ass geschitt, wéi de Jesus am Haus beim Iessen souz, kuck, vill Publikanen a Sënner koumen a si sech mat him a senge Jünger gesat.
11 Wéi d'Pharisäer et gesinn hunn, soten si zu senge Jünger: Firwat ësst Äre Meeschter mat Publikanen a Sënner?
12 Wéi de Jesus awer dat héieren huet, sot hien zu hinnen: Déi, déi ganz sinn, brauche keen Dokter, mee déi, déi krank sinn.
13 Awer gitt a léiert wat dat bedeit: Ech wäert Barmhäerzegkeet hunn an net Opfer: well ech sinn net komm fir déi Gerecht ze ruffen, mee Sënner zu Berouegung.
14 Du koumen d'Jünger vum Johannes bei hie a soten: Firwat séiere mir an d'Pharisäer dacks, awer Är Jünger séieren net?
15 De Jesus sot zu hinnen: Kënnen d'Kanner vun der Brautkammer traueren, soulaang de Bräitchemann bei hinnen ass? awer d'Deeg wäerten kommen, wann de Bräitchemann vun hinnen geholl gëtt, an da wäerte se séier.
16 Kee Mënsch setzt e Stéck neit Stoff an en aalt Kleedungsstéck, well dat, wat agefouert gëtt fir et opzefëllen, hëlt aus dem Kleedungsstéck, an d'Loyer gëtt verschlechtert.
17 Och d'Mënsche leeën neie Wäin an al Fläschen: soss briechen d'Flaschen, an de Wäin leeft eraus, an d'Flaschen stierwen: awer si hunn neie Wäin an nei Fläschen geluecht, a béid sinn erhalen.
18 Wärend hien dës Saache zu hinnen geschwat huet, kuck, do ass e bestëmmte Herrscher komm, an huet him veréiert a gesot: Meng Duechter ass och elo dout: awer komm an leet Är Hand op hatt, a si wäert liewen.
19 De Jesus ass opgestan, an ass him nogaang, a seng Jünger hunn dat och gemaach.
20 A kuck, eng Fra, déi zwielef Joer krank war mat enger Bluttausgab, ass hannert him komm an huet de Saum vu sengem Kleedungssstéck beréiert:
21 Well si sot a sech selwer: Wann ech awer säi Kleedungssstéck beréieren dierf, da wäert ech ganz sinn.
22 De Jesus huet him awer ëmgedréint, a wéi hien hatt gesinn huet, sot hien: Duechter, sief gutt; däi Glawen huet dech ganz gemaach. An d'Fra gouf aus där Stonn ganz gemaach.
23 A wéi de Jesus an d'Haus vum Herrscher koum, an huet d'Minstrelen an d'Leit gesinn, déi e Kaméidi maachen,
24 Hien sot zu hinnen: Gëff Plaz, well d'Meedchen ass net dout, mee schléift. A si hunn him gelaacht.
25 Wéi d'Leit awer erausgestallt gi sinn, ass hien eragaang, an huet si bei der Hand geholl, an d'Déngschtmeedchen ass opgestan.
26 An de Ruhm vun dësem ass an dat ganzt Land an d'Ausland gaangen.
27 A wéi de Jesus vun do fortgaang ass, sinn zwee blann Männer him nokomm, gekrasch a gesot: Du Jong vum David, barmhäerzlech mat eis.

28 A wéi hien an d'Haus komm ass, sinn déi Blanne bei hie komm: an de Jesus sot zu hinnen: Gleeft dir, datt ech fäeg sinn dëst ze maachen? Si soten zu him: Jo, Här.
29 Dunn huet hien hir Ae beréiert a gesot: No Ärem Glawen sief et Iech.
30 An hir Ae goufen opgemaach; an de Jesus huet hinnen däitlech opgefuerdert a gesot: Kuckt, datt kee Mënsch et weess.
31 Awer si, wéi se fortgaange sinn, hunn säi Ruhm an dat ganzt Land verbreet.
32 Wéi si erausgaange sinn, kuck, si hunn him en domm Mann bruecht, dee vun engem Däiwel besat war.
33 A wéi den Däiwel erausgehäit gouf, huet de Stämm geschwat: an d'Multe hunn sech bewonnert a gesot: Et war nach ni esou an Israel gesinn.
34 Awer d'Pharisäer soten: Hien werft den Däiwel duerch de Prënz vun den Däiwel eraus.
35 De Jesus ass ëm all Stied an Dierfer gaang, an huet an hire Synagogen geléiert, an d'Evangelium vum Räich gepriedegt, an all Krankheet an all Krankheet ënner de Leit geheelt.
36 Awer wéi hien d'Multe gesinn huet, gouf hie mat Matgefill iwwer si bewegt, well se schwaach gefall sinn a verspreet goufen, wéi Schof déi kee Schäfer hunn.
37 Du sot hien zu senge Jünger: D'Ernte ass wierklech vill, awer d'Aarbechter si wéineg;
38 Biet also den Här vun der Recolte, datt hien Aarbechter a seng Recolte schéckt.

KAPITEL 10

1 A wéi hien zu him seng zwielef Jünger geruff hat, huet hien hinnen Muecht géint onrein Geeschter ginn, fir se erauszewerfen an all Zort vu Krankheet an all Zort vu Krankheet ze heelen.
2 Elo sinn d'Nimm vun den zwielef Apostelen dës; Deen Éischten, de Simon, dee Péitrus genannt gëtt, an den Andrew säi Brudder; James, de Jong vum Zebedeus, an de Johannes säi Brudder;
3 Philippe a Bartholomew; den Thomas an de Matthäus de Publikan; Den Jakobus, de Jong vum Alphaeus, an de Lebbaeus, deem säin Numm Thaddaeus war;
4 De Simon, de Kanaanit, an de Judas Iskariot, deen hien och verroden huet.
5Dës zwielef huet de Jesus geschéckt, an huet hinne gebueden a sot: Gitt net op de Wee vun den Heiden, a gitt an eng Stad vun de Samaritaner net an:
6 Ma gitt éischter op déi verluere Schof vum Haus vun Israel.
7 A wéi dir gitt, priedegt, a sot: D'Kinnekräich vum Himmel ass op der Hand.
8 Heelt déi Krank, botzt d'Aussätzlech, hieft déi Doudeg op, werft den Däiwel eraus: Dir hutt gratis kritt, gitt fräi.
9 Gitt weder Gold, nach Sëlwer, nach Messing an Äre Portemonnaien,
10 Weder Schrott fir Är Rees, weder zwee Wopen, weder Schong, nach Stänn: well den Aarbechter ass säi Fleesch wäert.
11 An egal wéi eng Stad oder Stad Dir gitt, frot, wien an deem wäert ass; an do bleiwt bis dir dohinner gitt.
12 A wann dir an en Haus kommt, begréissen et.
13 A wann d'Haus wäertvoll ass, loosst Äre Fridden op et kommen: awer wann et net wäertvoll ass, loosst Äre Fridden bei Iech zréckkommen.
14 A wien dech net ophëlt an Är Wierder net héiert, wann Dir aus deem Haus oder Stad erausgeet, schütt de Stëbs vun Äre Féiss of.
15 Wierklech soen ech iech: Et wäert méi tolerabel sinn fir d'Land vu Sodom a Gomorrha am Dag vum Uerteel, wéi fir déi Stad.
16Kuckt, ech schécken Iech wéi Schof an der Mëtt vun de Wëllef: sief also schlau wéi Schlaangen a harmlos wéi Dauwen.
17Awer passt op fir d'Mënsche: well si wäerten dech un d'Conseilsën iwwerloossen, a si wäerten dech an hire Synagogen päifen;
18 An dir solle viru Gouverneuren a Kinneke fir meng Wuel bruecht ginn, fir en Zeegnes géint si an d'Nieden.
19 Awer wann se dech ausléisen, denkt net wéi a wat Dir schwätzt: well et wäert Iech an där selwechter Stonn ginn, wat Dir schwätzt.
20 Well net dir schwätzt, mee de Geescht vun Ärem Papp, deen an dir schwätzt.
21 An de Brudder soll de Brudder zum Doud iwwerginn, an de Papp d'Kand: an d'Kanner solle géint hir Eltere opstoen, a veruersaachen datt se ëmbruecht ginn.
22 An dir wäert vun all Mënsch gehaasst ginn fir main Numm d'Wuel: mee deen aushalen bis Enn wäert gerett ginn.
23 Awer wann se Iech an dëser Stad verfollegen, flücht Iech an eng aner: well wierklech soen ech Iech, Dir wäert net iwwer d'Stied vun Israel gaangen sinn, bis de Mënschejong komm ass.
24 De Jünger ass net iwwer säi Meeschter, nach de Knecht iwwer säin Här.
25 Et ass genuch fir de Jünger, datt hien als säi Meeschter ass, an den Knecht als säin Här. Wann se de Meeschter vum Haus Beelzebub genannt hunn, wéi vill méi solle se se vu sengem Haushalt nennen?
26 Fäert se also net: well et gëtt näischt iwwerdeckt, wat net opgedeckt gëtt; a verstoppt, dat wäert net bekannt ginn.
27 Wat ech dir an der Däischtert soen, dat schwätzt dir am Liicht: a wat dir am Ouer héiert, dat priedegt dir op den Haustoppen.
28 An fäert net déi, déi de Kierper ëmbréngen, awer net fäeg sinn d'Séil ëmzebréngen: awer fäert éischter deen, dee fäeg ass d'Séil a Kierper an der Hell ze zerstéieren.
29 Ginn net zwee Spatzen fir eng Wäit verkaaft? an ee vun hinnen soll net op de Buedem falen ouni Äre Papp.
30 Awer déi ganz Hoer vun Ärem Kapp sinn all gezielt.
31 Fäert also net, dir sidd méi Wäert wéi vill Spatzen.
32 Wien mech also virun de Mënschen zouzeginn, hie wäert ech och virun mengem Papp, deen am Himmel ass, zouginn.
33 Mä wiem mech virun de Mënschen verleegnen, him wäert ech och viru mengem Papp, deen am Himmel ass, verleegnen.
34 Denkt net, datt ech komm sinn fir Fridden op der Äerd ze schécken: Ech sinn net komm fir Fridden ze schécken, mee e Schwäert.
35 Well ech sinn komm, fir e Mann géint säi Papp ze streiden, an d'Duechter géint hir Mamm, an d'Schwéiesch géint hir Schwéiermamm.

36 An de Feinde vun engem Mann solle vu sengem eegene Stot sinn.
37 Wien de Papp oder d'Mamm méi gär huet wéi mech, ass mir net wäert: an deen, dee Jong oder Duechter méi gär huet wéi mech, ass mir net wäert.
38 An deen, dee säi Kräiz net hëlt an no mir geet, ass mir net wäert.
39 Wien säi Liewen fënnt, wäert et verléieren: an deen, dee säi Liewe fir mäi Wuel verléiert, wäert et fannen.
40 Deen deen dech ophëlt, empfänkt mech, an deen, dee mech ophëlt, empfänkt deen, dee mech geschéckt huet.
41 Wien e Prophéit am Numm vun engem Prophéit kritt, kritt e Prophéit Belounung; an deen, deen e gerechte Mann am Numm vun engem gerechte Mann kritt, kritt d'Belounung vun engem gerechte Mann.
42 A wien engem vun dëse Klengen nëmmen am Numm vun engem Jünger eng Taass kale Waasser ze drénken gëtt, wierklech soen ech iech, hie wäert seng Belounung op kee Fall verléieren.

KAPITEL 11

1 An et ass geschitt, wéi de Jesus en Enn gemaach huet sengen zwielef Jünger ze commandéieren, ass hien fortgaang, fir an hire Stied ze léieren an ze priedegen.
2 Wéi de Johannes elo am Prisong d'Wierker vu Christus héieren hat, huet hien zwee vu senge Jünger geschéckt,
3 A sot zu him: Sidd Dir deen, dee kommen sollt, oder sichen mir en aneren?
4 De Jesus huet geäntwert a sot zu hinnen: Gitt a weist dem John erëm déi Saachen, déi dir héiert a gesitt:
5 Déi Blann kréien hir Siicht, an déi Lamm ginn, déi Aussätzlech gi gereinegt, an déi Taub héieren, déi Doudeg ginn operstan, an déi Aarm hunn hinnen d'Evangelium gepriedegt.
6 A geseent ass deen, deen a mir net beleidegt gëtt.
7 A wéi si fortgaange sinn, huet de Jesus ugefaang zu de Leit iwwer de Johannes ze soen: Wat sidd dir erausgaang an d'Wüst ze gesinn? E Riet mam Wand geréselt?
8 Awer wat sidd Dir erausgaang fir ze gesinn? E Mann, deen a mëlle Kleeder gekleet ass? kuck, déi, déi mëll Kleedung droen, sinn an de Kinneken Haiser.
9 Awer wat sidd Dir erausgaang fir ze gesinn? E Prophéit? jo, ech soen Iech, a méi wéi e Prophéit.
10 Well dat ass hien, vun deem et geschriwwen ass: Kuck, ech schécken mäi Messenger virun Ärem Gesiicht, deen Äre Wee virun Iech preparéieren.
11 Wierklech soen ech iech: Ënnert deenen, déi aus Frae gebuer sinn, ass kee méi grouss wéi de Johannes de Baptist opgestan: trotzdem ass deen, deen am mannsten am Himmelräich ass, méi grouss wéi hien.
12 A vun den Deeg vum John de Baptist bis elo leiden d'Kinnekräich vum Himmel Gewalt, an déi Gewalt huelen et mat Gewalt.
13 Well all d'Prophéiten an d'Gesetz profetéiert bis de Johannes.
14 A wann dir et wäert kréien, dat ass den Elias, dee soll kommen.
15 Wien Oueren huet ze héieren, loosst hien héieren.
16 Awer mat wiem soll ech dës Generatioun vergläichen? Et ass wéi Kanner, déi op de Mäert sëtzen, a ruffen un hir Matbierger,
17 A soten: Mir hunn iech gefluch, an dir hutt net gedanzt; mir hunn dech traureg, an dir hutt net geklaut.
18 Well de Johannes koum weder iessen nach drénken, a si soen: Hien huet en Däiwel.
19 De Mënschejong ass komm, iessen an drénken, a si soen: "Kuckt e Mann, dee freuteg ass, an e Wäibibber, e Frënd vun de Publicaner a Sënner. Awer Wäisheet ass gerechtfäerdegt vun hire Kanner.
20 Dunn huet hien ugefaang d'Stied ze bekämpfen, an deenen déi meescht vu senge mächtege Wierker gemaach goufen, well se sech net berouegt hunn:
21Wee dir, Chorazin! wee dir, Bethsaida! well wann déi mächteg Wierker, déi an dir gemaach goufen, zu Tyrus a Sidon gemaach goufen, si hätten sech scho laang a Sack an Asche berouegt.
22 Awer ech soen Iech: Et wäert fir Tyrus a Sidon am Dag vum Uerteel méi tolerabel sinn wéi fir Iech.
23 An du, Kapernaum, deen an den Himmel erhiewt sidd, soll an d'Häll erof bruecht ginn: well wann déi mächteg Wierker, déi an dir gemaach goufen, zu Sodom gemaach gi wieren, wier et bis haut bliwwen.
24Awer ech soen iech: Et wäert méi tolerabel sinn fir d'Land vu Sodom am Dag vum Uerteel, wéi fir dech.
25 Deemools huet de Jesus geäntwert a gesot: Ech soen Iech Merci, O Papp, Här vum Himmel an der Äerd, well Dir dës Saache vun de weisen a virsiichteg verstoppt hutt an se de Puppelcher opgedeckt hutt.
26 Och esou, Papp, well sou war et gutt an dengen Aen.
27 Alles gi mir vu mengem Papp geliwwert: a kee kennt de Jong, mee de Papp; weder kennt iergendeen de Papp, ausser de Jong, an deen, wiem de Jong him wäert opdecken.
28 Kommt bei mech, all dir, déi schwéier belaascht sinn, an ech wäert iech Rou ginn.
29 Huelt mäi Joch op dech, a léiert vu mir; well ech si mëll an niddereg am Häerz: an Dir wäert Rou fir Är Séilen fannen.
30 Fir mäi Joch ass einfach, a meng Laascht ass liicht.

KAPITEL 12

1 Deemools ass de Jesus um Sabbat duerch d'Mais gaangen; a seng Jünger waren hongereg, an hunn ugefaang d'Oueren vu Mais ze pläcken an ze iessen.
2 Awer wéi d'Pharisäer et gesinn hunn, soten si zu him: Kuck, Är Jünger maachen dat, wat net erlaabt ass um Sabbat ze maachen.
3 Awer hie sot zu hinnen: Hutt dir net gelies, wat den David gemaach huet, wéi hien hongereg war, an déi, déi mat him waren;
4 Wéi hien an d'Haus vu Gott koum, an huet d'Schuebrout giess, wat him net erlaabt war ze iessen, weder fir déi, déi bei him waren, mee nëmme fir d'Priister?
5 Oder hutt Dir net am Gesetz gelies, wéi datt op de Sabbatsdeeg d'Priester am Tempel de Sabbat profanéieren, a si blaméiert?
6 Ech soen iech awer, datt op dëser Plaz ee méi grouss ass wéi den Tempel.
7 Awer wann Dir wousst, wat dëst bedeit, ech wäert Barmhäerzegkeet hunn, an net Opfer, Dir hätt déi Schëlleg net veruerteelt.
8 Well de Mënschejong ass Här och vum Sabbatsdag.

9 A wéi hien vun do fort war, ass hien an hir Synagog gaang:
10 A kuck, et war e Mann, dee seng Hand verschwonnen hat. A si hunn him gefrot, a gesot: Ass et erlaabt op de Sabbatsdeeg ze heelen? datt si him kéinten virwerfen.
11 An hie sot zu hinnen: Wéi ee Mann soll et ënner iech sinn, deen ee Schof huet, a wann et um Sabbat an e Gruef fält, wäert hien et net festhalen an et eraushiewen?
12 Wéi vill ass dann e Mann besser wéi e Schof? Dofir ass et gesetzlech gutt op de Sabbatsdeeg ze maachen.
13 Du sot hien zum Mann: Streck deng Hand aus. An hien huet et ausgestreckt; an et gouf ganz restauréiert, wéi déi aner.
14 Dunn sinn d'Pharisäer erausgaang an hunn e Conseil géint hie gemaach, wéi se hie kéinten zerstéieren.
15 Wéi de Jesus et awer wousst, huet hie sech vun do zréckgezunn: a vill Leit sinn him nokomm, an hien huet se all geheelt;
16 An huet hinnen opgefuerdert, datt si him net solle bekannt maachen:
17 Fir datt et erfëllt ka ginn, wat vum Prophet Esaias geschwat gouf, a gesot:
18Kuckt mäi Knecht, deen ech gewielt hunn; mäi Léifsten, an deem meng Séil gutt ass: Ech wäert mäi Geescht op hie setzen, an hie wäert d'Nieden Uerteel weisen.
19 Hie soll net streiden, nach kräischen; och kee Mënsch soll seng Stëmm op de Stroossen héieren.
20 E gebrochenen Riet wäert hien net briechen, a fëmmen Flax wäert hien net ausléisen, bis hien Uerteel op d'Victoire schéckt.
21 An op säin Numm sollen d'Heiden vertrauen.
22 Dunn gouf ee bei him bruecht, dee vun engem Däiwel besat war, blann an domm: an hien huet hien geheelt, sou datt déi blann an d'Stomme souwuel geschwat a gesinn hunn.
23Un d’ganz Vollek war erstaunt a soten: Ass dat net de Jong vum David?
24 Wéi d’Pharisäer et awer héieren hunn, hu si gesot: Dëse Mann dréit net den Däiwel eraus, mee vum Beelzebub, dem Prënz vun den Däiwel.
25 De Jesus wousst hir Gedanken, a sot zu hinnen: All Räich, dat sech géint sech gedeelt huet, gëtt zu Wüst bruecht; an all Stad oder Haus, déi géint sech selwer opgedeelt ass, wäert net stoen:
26 A wann de Satan de Satan erausgehäit, ass hie géint sech selwer gedeelt; wéi soll dann säi Räich stoen?
27 A wann ech duerch Beelzebub Däiwel erauswerfen, vu wiem werfen Är Kanner se eraus? dofir sollen se Är Riichter sinn.
28 Awer wann ech den Däiwel duerch de Geescht vu Gott erauswerfen, dann ass d'Kinnekräich vu Gott bei Iech komm.
29 Oder wéi kann een an d'Haus vun engem staarke Mann eragoen, a seng Wueren verduerwen, ausser hien huet de staarke Mann fir d'éischt gebonnen? an da wäert hien säin Haus verwinnt.
30 Deen net mat mir ass, ass géint mech; an deen, deen net mat mir versammelt, verspreet am Ausland.
31 Dofir soen ech iech: All Aart vu Sënn a Gotteslästerung wäert de Mënschen verginn ginn: awer d'Lastering géint den Hellege Geescht soll de Mënschen net verginn ginn.
32 A wien e Wuert géint de Mënschejong schwätzt, et wäert him verginn ginn: awer wien géint den Hellege Geescht schwätzt, et wäert him net verginn ginn, weder an dëser Welt, weder an der nächster Welt.
33 Entweder maacht de Bam gutt, a seng Fruucht gutt; oder soss de Bam korrupt maachen, a seng Uebst korrupt maachen: well de Bam ass duerch seng Uebst bekannt.
34 O Generatioun vu Viperen, wéi kënnt dir, déi béis sinn, gutt Saache schwätzen? well aus dem Iwwerfloss vum Häerz schwätzt de Mond.
35 E gudde Mann aus dem gudde Schatz vum Häerz bréngt gutt Saachen eraus: an e béise Mënsch aus dem béise Schatz bréngt béis Saachen eraus.
36 Awer ech soen Iech, datt all inaktivt Wuert, dat d'Mënsche schwätze wäerten, si sollen am Dag vum Uerteel Rechnung maachen.
37 Fir duerch Är Wierder wäert Dir gerechtfäerdegt ginn, an duerch Är Wierder wäert Dir veruerteelt ginn.
38 Dunn hunn e puer vun de Schrëftgeléiert a vun de Pharisäer geäntwert a gesot: Meeschter, mir wäerten en Zeeche vun dir gesinn.
39 Awer hien huet geäntwert a sot zu hinnen: Eng béis an erwuessene Generatioun sicht no engem Schëld; an et soll keen Zeeche ginn et, mee d'Zeeche vum Prophéit Jonas:
40 Well wéi de Jonas dräi Deeg an dräi Nuechten am Wal säi Bauch war; sou soll de Jong vum Mënsch dräi Deeg an dräi Nuechten am Häerz vun der Äerd ginn.
41 D'Männer vun Nineve sollen am Uerteel mat dëser Generatioun opstoen, a wäerten se veruerteelen: well si sech bei der Priedegt vum Jonas berouegt hunn; a kuck, e méi grouss wéi de Jonas ass hei.
42 D'Kinnigin vum Süden wäert am Uerteel mat dëser Generatioun opstoen, a wäert et veruerteelen: well si ass aus den ieweschten Deeler vun der Äerd komm fir d'Wäisheet vum Salomo ze héieren; a kuck, e méi grouss wéi de Salomo ass hei.
43 Wann den onreine Geescht aus engem Mann erausgaang ass, geet hien duerch dréchen Plazen, sicht Rou a fënnt keen.
44 Du sot hien: Ech ginn zréck a mäi Haus, vu wou ech erauskoum; a wann hie komm ass, fënnt hien et eidel, geschweest a garnéiert.
45 Da geet hien, a hëlt siwe aner Séilen mat sech, méi béis wéi hie selwer, a si erakommen an do wunnen: an de leschten Zoustand vun deem Mann ass méi schlëmm wéi déi éischt. Och esou wäert et och fir dës béis Generatioun sinn.
46 Wärend hien nach mat de Leit geschwat huet, kuck, seng Mamm a seng Bridder stoungen dobaussen, a wollte mat him schwätzen.
47 Du sot een zu him: Kuck, deng Mamm an deng Bridder stinn dobaussen, a wëlle mat dir schwätzen.
48 Awer hien huet geäntwert a sot zu deem, deen him gesot huet: Wien ass meng Mamm? a ween sinn meng Bridder?
49 An hien huet seng Hand op seng Jünger ausgestreckt a gesot: Kuck meng Mamm a meng Bridder!
50 Fir wien de Wëlle vu mengem Papp mécht, deen am Himmel ass, deen ass mäi Brudder, a Schwëster a Mamm.

KAPITEL 13

1 Dee selwechten Dag ass de Jesus aus dem Haus erausgaang an huet sech um Mier gesat.
2 A grouss Masse ware bei him versammelt, sou datt hien an e Schëff gaang ass a sech souz; an déi ganz Mass stoung um Ufer.
3 An hien huet vill Saachen zu hinnen a Gläichnes geschwat, a gesot: Kuck, e Säer ass erausgaang fir ze säen;
4 A wéi hien ausgesaat huet, sinn e puer Somen um Wee gefall, an d'Vullen koumen an hunn se opgedeelt:
5 E puer sinn op stenge Plazen gefall, wou se net vill Äerd haten: a gläichzäiteg si si opgestan, well se keng Déift vun der Äerd haten:
6 A wéi d'Sonn opgaang ass, goufen se verschränkt; a well se keng Wuerzel haten, si si verschwonnen.
7 An e puer gefall ënnert Dornen; an d'Dären sprangen op, an hunn se erstéckt:
8 Awer aner sinn a gudde Buedem gefall, an hunn Uebst bruecht, déi eng honnertfach, déi aner siechzegfach, déi aner drëssegfach.
9 Wien Oueren huet ze héieren, loosst hien héieren.
10 Un d'Jünger koumen a soten zu him: Firwat schwätzt Dir zu hinnen a Parabelen?
11 Hien huet geäntwert a sot zu hinnen: Well et gëtt Iech ginn, d'Geheimnisser vum Himmelräich ze kennen, awer hinnen ass et net ginn.
12 Fir jiddereen, deen huet, him wäert ginn, an hie wäert méi Iwwerfloss hunn: awer wien et net huet, vun him soll ewechgeholl ginn, och wat hien huet.
13 Dofir schwätze ech zu hinnen a Parabelen: well se gesinn net gesinn; an héieren, si héieren net, a verstinn net.
14 An an hinnen ass d'Prophezeiung vum Esaias erfëllt, déi seet: Duerch d'Héieren soll Dir héieren, a wäert net verstoen; a gesinn, Dir wäert gesinn, a wäert net gesinn:
15 Well d'Häerz vun dësem Vollek grujeleg ass, an hir Oueren sinn däischter ze héieren, an hir Aen hunn se zougemaach; fir datt se zu all Moment mat hiren Ae gesinn, a mat hiren Oueren héieren, a solle mat hirem Häerz verstoen, a solle ëmgewandelt ginn, an ech soll se heelen.
16 Awer geseent sinn Är Aen, well se gesinn: an Är Oueren, well se héieren.
17 Well wierklech, ech soen Iech, datt vill Prophéiten a Gerechte wollten déi Saache gesinn, déi Dir gesitt, an hunn se net gesinn; an déi Saachen ze héieren, déi Dir héiert, an hunn se net héieren.
18 Héiert dir also de Gläichnes vum Séi.
19 Wann iergendeen d'Wuert vum Räich héiert, an et net versteet, da kënnt de Béisen, a fënnt dat ewech, wat a sengem Häerz gesäiert gouf. Dëst ass deen, deen d'Saat vun der Säit krut.
20 Awer deen, deen d'Somen op stenge Plazen opgeholl huet, dat ass deen, deen d'Wuert héiert, an ouni Freed et ophëlt;
21 Awer huet hien net a sech selwer root, mee dauert eng Zäit laang: well wann d'Tribulatioun oder d'Verfolgung wéinst dem Wuert entstinn, gëtt hien duerch an duerch beleidegt.
22 Och deen, dee Som ënnert den Dornen krut, ass deen, deen d'Wuert héiert; an d'Betreiung vun dëser Welt, an de Bedruch vu Räichtum, erstécken d'Wuert, an hie gëtt onfruchtbar.
23 Awer deen, dee Som an de gudde Buedem krut, ass deen, deen d'Wuert héiert an et versteet; déi och Uebst droen, a bréngt eraus, puer honnertfach, anerer siechzeg, anerer drësseg.
24 Eng aner Gläichnes huet hien hinnen erausginn a gesot: D'Kinnekräich vum Himmel ass mat engem Mann verglach, dee gutt Som a sengem Feld gesaat huet:
25 Awer wéi d'Mënsche geschlof hunn, ass säi Feind komm an huet Onkraut ënner de Weess gesäiert an ass op de Wee gaang.
26 Awer wéi d'Klinge opgehuewe war an Uebst erausbruecht huet, du sinn och d'Ueleg erschéngen.
27 Du koumen d'Dénger vum Haushär a soten zu him: Här, hues du net gutt Som an dengem Feld gesaat? vu wou huet et dann Onkraut?
28 Hien sot zu hinnen: E Feind huet dat gemaach. D'Dénger soten zu him: Wëlls du dann, datt mir goen an se sammelen?
29 Mä hie sot: Neen; fir datt Dir d'Wuerzelen net sammelt, da wuerzelt Dir och d'Weess mat hinnen.
30 Loosst déi zwee zesummen wuessen bis d'Ernte: an an der Zäit vun der Recolte wäert ech zu de Remeyer soen: Sammelt fir d'éischt d'Träger zesummen, a bind se a Bündel fir se ze verbrennen: awer sammelt d'Weess a meng Scheier.
31 Eng aner Gläichnes huet hien hinnen erausginn a gesot: D'Kinnekräich vum Himmel ass wéi e Moschterkär, dat e Mann geholl huet an a sengem Feld gesaat huet:
32 Wat wierklech déi mannst vun alle Somen ass: awer wann et ugebaut ass, ass et de gréisste vun de Kraider, a gëtt e Bam, sou datt d'Villercher vun der Loft kommen an sech an de Branchen dovunner halen.
33 Eng aner Gläichnes huet hien zu hinnen geschwat; D'Kinnekräich vum Himmel ass wéi de Sauer, deen eng Fra geholl huet an an dräi Mooss Miel verstoppt huet, bis dat Ganzt gesäiert gouf.
34 All dës Saache sot de Jesus zu der Villzuel a Parabelen; an ouni Gläichnes huet hien net zu hinnen geschwat:
35 Fir datt et erfëllt ka ginn, wat vum Prophéit geschwat gouf, a gesot: Ech wäert mäi Mond a Parabel opmaachen; Ech wäert Saachen aussoen, déi vun der Grënnung vun der Welt geheim gehale goufen.
36 Dunn huet de Jesus de Vollek fortgeschéckt an ass an d'Haus gaang: a seng Jünger koumen bei hie a soten: Erkläert eis d'Parabel vun den Onkraut vum Feld.
37 Hien huet geäntwert a sot zu hinnen: Deen, deen dat gutt Som gesaat, ass de Mënschejong;
38 D'Feld ass d'Welt; déi gutt Som sinn d'Kanner vum Räich; awer d'Uergel sinn d'Kanner vum Béisen;
39 De Feind, deen se gesaat huet, ass den Däiwel; d'Ernte ass d'Enn vun der Welt; an d'Reapers sinn d'Engelen.
40 Wéi dofir d'Drau gesammelt an am Feier verbrannt ginn; sou soll et um Enn vun dëser Welt sinn.
41 De Mënschejong wäert seng Engelen ausschécken, a si sammelen aus sengem Räich alles, wat beleidegt, an déi, déi Ongerechtegkeet maachen;
42 A soll se an en Uewen vum Feier geheien: et gëtt gejaut an Zänn knaschteg ginn.
43 Da sollen déi Gerechte schéngen wéi d'Sonn am Räich vun hirem Papp. Wien Oueren huet ze héieren, loosst hien héieren.

44 Erëm, d'Kinnekräich vum Himmel ass wéi e Schatz, deen an engem Feld verstoppt ass; deen, wann e Mann fonnt huet, hie verstoppt, a fir Freed dovunner geet a verkeeft alles wat hien huet, a keeft dat Feld.
45 Nach eng Kéier, d'Kinnekräich vum Himmel ass wéi e Händler, dee gutt Pärelen sicht:
46 Deen, wéi hien eng Pärel vu grousse Präis fonnt hat, ass gaang an huet alles verkaf, wat hien hat, an huet et kaaft.
47 Erëm, d'Kinnekräich vum Himmel ass wéi e Netz, dat an d'Mier gegoss gouf, a vun all Zort gesammelt:
48 Déi si, wéi et voll war, op d'Ufer gezunn, a sech gesat an déi Gutt a Schëffer gesammelt, awer déi Schlecht ewechgehäit.
49 Sou soll et um Enn vun der Welt sinn: d'Engelen kommen eraus, an trennen déi Béis vun de Gerechten,
50 A sollen se an den Uewen vum Feier geheien: et gëtt gekrasch an Zännknascht.
51 De Jesus sot zu hinnen: Hutt dir all dës Saache verstanen? Si soen zu him: Jo, Här.
52 Du sot hien zu hinnen: Dofir ass all Schrëftgeléiert, deen dem Himmelräich geléiert gëtt, wéi e Mann, deen en Haushär ass, deen aus sengem Schatz Saachen nei an al bréngt.
53 An et ass geschitt, datt wéi de Jesus dës Parabel fäerdeg gemaach huet, ass hien vun do fortgaang.
54 A wéi hien a säin eegent Land komm ass, huet hien hinnen an hirer Synagog geléiert, sou datt si erstaunt waren, a sot: Wou huet dëse Mann dës Wäisheet an dës Mächteg Wierker?
55 Ass dat net de Jong vum Schräiner? heescht seng Mamm net Maria? a seng Bridder, James, a Joses, a Simon, a Judas?
56 A seng Schwësteren, sinn se net all bei eis? Wou huet dann dëse Mann all dës Saachen?
57 A si goufen an him beleidegt. Awer de Jesus sot zu hinnen: E Prophéit ass net ouni Éier, ausser a sengem eegene Land an a sengem eegenen Haus.
58 An hien huet do net vill mächteg Wierker gemaach wéinst hirem Ongleewen.

KAPITEL 14

1 Deemools huet den Herodes den Tetrarch vun der Ruhm vum Jesus héieren,
2 A sot zu senge Dénger: Dëst ass de Johannes de Baptist; hien ass aus den Doudegen opgestan; an dofir weisen sech mächteg Wierker an him eraus.
3 Den Herodes hat de Johannes gefangen, an hie gebonnen an hien a Prisong gesat fir dem Herodias säi Wuel, dem Philip seng Fra vu sengem Brudder.
4 De Johannes sot zu him: Et ass net erlaabt fir dech hatt ze hunn.
5 A wéi hien him ëmbruecht hätt, huet hien d'Multi gefaart, well si hien als Prophéit gezielt hunn.
6 Awer wéi dem Herodes säi Gebuertsdag gehal gouf, huet d'Duechter vum Herodias virun hinnen danzt, an den Herodes gefreet.
7 Doropshin huet hien mat engem Eed versprach hir ze ginn, wat si freet.
8 A si, wéi si virdru vun hirer Mamm ugefouert goufen, sot: Gëff mir hei dem John Baptist säi Kapp an engem Ladegerät.
9 An de Kinnek war entschëllegt: trotzdem fir den Eed Wuel, an déi, déi mat him um Fleesch souzen, hien huet gesot, datt et hir ginn soll.
10 An hien huet geschéckt an de Johannes am Prisong gekäppt.
11 A säi Kapp gouf an e Ladegerapp bruecht an der Fra ginn: a si huet et zu hirer Mamm bruecht.
12 Seng Jünger koumen, hunn de Kierper opgeholl, begruewen, an si sinn gaang an hunn dem Jesus gesot.
13 Wéi de Jesus dovun héieren huet, ass hie mam Schëff vun do fort an eng Wüst Plaz ausser: a wéi d'Leit dovun héieren hunn, sinn si him zu Fouss aus de Stied gefollegt.
14 De Jesus ass erausgaang, an huet eng grouss Mass gesinn, a gouf mat Matgefill mat hinnen bewegt, an hien huet hir Krank geheelt.
15 A wéi et Owend war, sinn seng Jünger bei hie komm, a gesot: Dëst ass eng Wüst Plaz, an d'Zäit ass elo eriwwer; schéckt d'Vollek fort, fir datt se an d'Dierfer kënne goen a sech Viktualer kafen.
16 Mä de Jesus sot zu hinnen: Si brauchen net fortgoen; gitt dir hinnen ze iessen.
17 A si soten zu him: Mir hunn hei nëmme fënnef Brout an zwee Fësch.
18 Hien huet gesot: Bréngt se bei mech heihinner.
19 An hien huet d'Multiquitéit gebueden sech op d'Gras ze sëtzen, an huet déi fënnef Brout an déi zwee Fësch geholl, an an den Himmel gekuckt, geseent an huet gebrach, an huet senge Jünger d'Brout ginn, an d'Jünger der Mass. .
20 A si hunn all giess, a ware gefëllt: a si hunn aus de Brochstécker opgeholl, déi zwielef Kuerf voll waren.
21 An déi, déi giess haten, waren ongeféier fënnef dausend Männer, nieft Fraen a Kanner.
22 An direkt huet de Jesus seng Jünger gezwongen, an e Schëff ze klammen, a virun him op déi aner Säit ze goen, während hien d'Multe fortgeschéckt huet.
23 A wéi hien d'Multe fortgeschéckt hat, ass hien op ee Bierg eropgaang fir ze bieden: a wéi den Owend komm ass, war hien eleng do.
24 Awer d'Schëff war elo an der Mëtt vum Mier, mat Wellen geworf: well de Wand war dogéint.
25 An an der véierter Nuechtwuecht ass de Jesus bei hinnen gaang, an ass um Mier gaangen.
26 A wéi d'Jünger hien op d'Mier gesinn gesinn hunn, ware si besuergt, a soten: Et ass e Geescht; a si hunn aus Angscht geruff.
27 Awer gläich huet de Jesus zu hinnen geschwat a gesot: Sidd vu guddem Mueres; et sinn ech; fäert net.
28 De Péitrus huet him geäntwert a gesot: Här, wann et du bass, bidd mech op d'Waasser bei dech ze kommen.
29 An hie sot: Komm! A wéi de Péitrus aus dem Schëff erofkomm ass, ass hien op d'Waasser gaangen, fir bei de Jesus ze goen.
30 Wéi hien awer de Wand gesinn huet, huet hie gefaart; an ugefaang ze ënnerzegoen, hie geruff, sot, Här, rett mech.
31Un direkt huet de Jesus seng Hand ausgestreckt, hien huet hie gefaangen, a sot zu him: O, du klengt Glawen, firwat hues du gezweiwelt?
32 A wéi si an d'Schëff koumen, ass de Wand opgehalen.
33 Du koumen déi, déi um Schëff waren, an hunn hie veréiert a gesot: Dir sidd wierklech de Jong vu Gott.
34 A wéi se eriwwer waren, sinn si an d'Land Genesaret komm.

35 A wéi d'Männer vun där Plaz vun him Wësse haten, hunn si an dat ganzt Land ronderëm geschéckt, an all déi krank waren;
36 An hie gefrot, datt si nëmmen de Saum vu sengem Kleedungsstéck beréieren kéinten: a sou vill, déi beréiert waren, goufen perfekt ganz gemaach.

KAPITEL 15

1 Du koumen zu de Jesus Schrëftgeléiert a Pharisäer, déi vu Jerusalem waren, a soten:
2 Firwat iwwerschreiden Är Jünger d'Traditioun vun den Eelsten? well si wäschen hir Hänn net wann se Brout iessen.
3 Awer hien huet geäntwert a sot zu hinnen: Firwat iwwerschreiden dir och d'Gebot vu Gott duerch Är Traditioun?
4 Well Gott huet gesot, a sot: Éier däi Papp a Mamm: an: Wien de Papp oder Mamm verflucht, loosst hien den Doud stierwen.
5 Awer dir sot: Jiddereen, dee zu sengem Papp oder senger Mamm seet: Et ass e Kaddo, vun deem wat Dir vu mir profitéiere kënnt;
6 A respektéiert net säi Papp a seng Mamm, hie wäert fräi sinn. Also hutt Dir d'Gebot vu Gott ouni Effekt duerch Är Traditioun gemaach.
7 Dir Hypokriten, gutt huet den Esaias vun Iech profetéiert, a gesot:
8 Dëst Vollek ass no bei mech mat hirem Mond, an Éier mech mat hire Lippen; mee hiert Häerz ass wäit vu mir.
9 Awer ëmsoss si se mech unzebidden, fir d'Léiere vun de Geboter vu Männer ze léieren.
10 An hien huet d'Vollek geruff, a sot zu hinnen: Héiert a verstitt:
11 Net dat, wat an de Mond geet, mécht e Mënsch beschiedegt; mee dat, wat aus dem Mond kënnt, dat beschiedegt e Mënsch.
12 Du koumen seng Jünger, a soten zu him: Wësst Dir, datt d'Pharisäer beleidegt goufen, nodeems se dës Spréch héieren hunn?
13 Awer hien huet geäntwert a gesot: All Planz, déi mäin himmlesche Papp net gepflanzt huet, soll opgewuess sinn.
14 Loosst se eleng: si sinn blann Leader vun de Blannen. A wann de Blannen de Blannen féiert, da falen déi zwee an d'Drogen.
15 Dunn huet de Péitrus geäntwert an zu him gesot: Erklärt eis dës Parabel.
16 De Jesus sot: Sidd Dir och nach ouni Verständnis?
17 Versteet dir nach net, datt alles, wat um Mond erakënnt, an de Bauch geet, an an d'Drëpp erausgehäit gëtt?
18 Awer déi Saachen, déi aus dem Mond erauskommen, kommen aus dem Häerz eraus; a si beschiedegen de Mann.
19 Well aus dem Häerz kommen béis Gedanken, Morden, Ehebriecher, Zucht, Déifstall, falsch Zeien, Gotteslästerungen:
20 Dëst sinn d'Saachen, déi e Mann beschiedegen: awer mat onwäschenen Hänn ze iessen, deet e Mënsch kee Mënsch.
21 Dunn ass de Jesus vun do gaangen, an ass fortgaang an d'Küste vun Tyrus a Sidon.
22 A kuck, eng Fra vu Kanaan ass aus deene selwechte Küsten erausgaang, an huet zu him geruff a gesot: Gitt mir Barmhäerzegkeet, O Här, du Jong vum David; meng Duechter ass grujeleg mat engem Däiwel begeeschtert.
23 Hien huet hir awer kee Wuert geäntwert. A seng Jünger koumen an hunn him gefrot a gesot: Schéckt hatt fort; well si kräischt no eis.
24 Hien huet awer geäntwert a gesot: Ech sinn net geschéckt, mee un déi verluere Schof vum Haus vun Israel.
25 Du koum si an huet him veréiert a gesot: Här, hëllef mir!
26 Hien huet awer geäntwert a gesot: Et ass net ubruecht d'Brout vun de Kanner ze huelen an d'Hënn ze werfen.
27 A si sot: Wourecht, Här, awer d'Hënn iessen vun de Kriibs, déi vum Dësch vun hire Hären falen.
28 Dunn huet de Jesus geäntwert an zu hir gesot: O Fra, grouss ass däi Glawen: sief et fir dech wéi s du wëlls. An hir Duechter gouf ganz vun dëser Stonn gemaach.
29 De Jesus ass vun do fortgaang, an ass no beim Mier vu Galiläa komm; an ass op e Bierg eropgaang an huet sech do gesat.
30 A grouss Masse koumen bei hien, mat hinnen déi Lamm, blann, stomm, vermësst a vill anerer waren, an hunn se bei de Jesus senge Féiss geheit; an hien huet si geheelt:
31 Sou datt d'Multifizéierung sech gefrot huet, wéi se gesinn hunn, datt d'Stëmme schwätzen, déi Vermësste ganz, déi Lämme fir ze goen, an déi Blanne fir ze gesinn: a si hunn de Gott vun Israel verherrlecht.
32 Dunn huet de Jesus seng Jünger bei sech geruff a gesot: Ech hunn Erbaarmen mat der Villfalt, well se elo dräi Deeg mat mir weidergoen, an näischt ze iessen hunn: an ech wäert se net séier fortschécken, fir datt se net um Wee schwächen.
33 A seng Jünger soten zu him: Wou solle mir esou vill Brout an der Wüst hunn, fir esou eng grouss Villfalt ze fëllen?
34 De Jesus sot zu hinnen: Wéivill Brout hutt dir? A si soten: Siwen, an e puer kleng Fësch.
35 An hien huet der Villfalt gebot, sech um Buedem ze sëtzen.
36 Hien huet déi siwe Brout an d'Fësch geholl, an huet Merci gesot, se gebrach, an huet senge Jünger, an d'Jünger der Villfalt.
37 A si hunn all giess, a ware gefëllt: a si hunn aus dem gebrachene Fleesch opgeholl, dat siwe Kuerf voll waren.
38 An déi, déi giess hunn, ware véier dausend Männer, nieft Fraen a Kanner.
39 An hien huet d'Multe fortgeschéckt, an huet d'Schëff geholl an ass an d'Küst vu Magdala komm.

KAPITEL 16

1 Och d'Pharisäer mat de Sadducees koumen, an hunn hie gefrot, datt hien hinnen en Zeeche vum Himmel géif weisen.
2 Hien huet geäntwert a sot zu hinnen: Wann et Owend ass, sot dir: Et gëtt schéint Wieder: well den Himmel ass rout.
3 An de Moien wäert et haut schlecht Wieder sinn: well den Himmel ass rout a schwaach. O dir Hypokriten, dir kënnt d'Gesiicht vum Himmel ënnerscheeden; awer kënnt Dir d'Zeeche vun der Zäit net ënnerscheeden?
4 Eng béis an erwuessene Generatioun sicht no engem Schëld; an et gëtt keen Zeeche derfir ginn, mee d'Zeeche vum Prophéit Jonas. An hien huet se verlooss an ass fortgaang.

5 A wéi seng Jünger op déi aner Säit komm sinn, hu si vergiess Brout ze huelen.
6 Du sot de Jesus zu hinnen: Passt op a passt op fir de Sauer vun de Pharisäer a vun de Sadduceen.
7 A si hunn ënnerenee geroden a gesot: Et ass well mir kee Brout geholl hunn.
8 Wéi de Jesus gemierkt huet, sot hien zu hinnen: O dir vu klenge Glawen, firwat stellt dir ënnert iech selwer, well dir kee Brout bruecht hutt?
9 Versteet dir nach net, an erënnert Iech net un déi fënnef Brout vun de fënnefdausend, a wéivill Kuerf hutt Dir opgeholl?
10 Weder déi siwe Brout vun de véier dausend, a wéivill Kuerf hutt Dir opgeholl?
11 Wéi ass et, datt Dir net versteet, datt ech et net zu Iech iwwer Brout gesot hunn, datt Dir sollt oppassen fir de Sauer vun de Pharisäer a vun de Sadducees?
12 Dunn hu si verstanen, wéi hie gesot huet, datt si sech net virum Sauerdeeg vum Brout opgepasst hat, mee virun der Léier vun de Pharisäer a vun de Sadducees.
13 Wéi de Jesus an d'Küst vu Caesarea Philippi koum, huet hie seng Jünger gefrot a gesot: Wien soen d'Mënsche, datt ech de Mënschejong sinn?
14A si soten: Verschiddener soen, datt Dir de Johannes de Baptist bass: anerer, Elias; an anerer, Jeremias, oder ee vun de Prophéiten.
15 Hie sot zu hinnen: Awer wiem sot dir, datt ech sinn?
16 De Simon Péitrus huet geäntwert a gesot: Du bass de Christus, de Jong vum liewege Gott.
17 De Jesus huet geäntwert an zu him gesot: Geseent bass du, Simon Barjona, well Fleesch a Blutt hunn dir et net opgedeckt, mee mäi Papp, deen am Himmel ass.
18 An ech soen dir och: Du bass de Péitrus, an op dësem Fiels wäert ech meng Kierch bauen; an d'Tore vun der Hell wäerten et net duerchsetzen.
19 An ech ginn Iech d'Schlëssel vum Himmelräich: a wat och ëmmer Dir op der Äerd binde wäert, wäert am Himmel gebonnen sinn: a wat och ëmmer Dir op der Äerd loose wäert, wäert am Himmel geléist ginn.
20 Dunn huet hie senge Jünger opgefuerdert, datt si kee Mënsch soen, datt hie Jesus de Christus wier.
21 Vun där Zäit un huet de Jesus ugefaang senge Jünger ze weisen, wéi hie muss op Jerusalem goen, a vill vun den Eelsten an Hohepriister a Schrëftgeléiert leiden, an ëmbruecht ginn an den drëtten Dag erëm operstoen.
22 Dunn huet de Péitrus hien geholl, an huet ugefaang him ze bestrofen, a sot: Sief et wäit vun dir, Här, dëst wäert Iech net sinn.
23 Awer hien huet sech ëmgedréit a sot zum Péitrus: Gitt dech hannert mir, Satan: du bass mir eng Beleidegung: well Dir genéisst net déi Saachen, déi vu Gott sinn, mee déi, déi vu Mënschen sinn.
24 Du sot de Jesus zu senge Jünger: Wann iergendeen no mir kënnt, da loosst hie sech selwer verleegnen, säi Kräiz ophuelen a mir nokommen.
25 Fir wien säi Liewen retten wäert, wäert et verléieren: a wien säi Liewe fir mäi Wuel verléiert, wäert et fannen.
26 Fir wat profitéiert e Mann, wann hien d'ganz Welt gewënnt a seng eege Séil verléiert? oder wat soll e Mann am Austausch fir seng Séil ginn?
27 Fir de Mënschejong wäert kommen an der Herrlechkeet vu sengem Papp mat sengen Engelen; an da soll hien all Mënsch no senge Wierker belounen.
28 Wierklech, ech soen Iech: Et ginn e puer, déi hei stoen, déi net vum Doud schmaachen, bis se de Mënschejong a sengem Räich gesinn kommen.

KAPITEL 17

1 A no sechs Deeg huet de Jesus de Péitrus, de Jakobus an de Johannes säi Brudder geholl, a bréngt se ausser op en héije Bierg erop,
2 A gouf virun hinnen transforméiert: a säi Gesiicht huet geschéngt wéi d'Sonn, a seng Kleedung war wäiss wéi d'Liicht.
3 A kuck, et ass hinnen de Moses an den Elias erschéngen, mat him ze schwätzen.
4 Dunn huet de Péitrus geäntwert an zu Jesus gesot: Här, et ass gutt fir eis hei ze sinn: wann Dir wëllt, loosst eis hei dräi Tabernakel maachen; een fir dech, an een fir Moses, an een fir Elias.
5 Wärend hien nach geschwat huet, kuck, eng helle Wollek huet si iwwerschatt: a kuck eng Stëmm aus der Wollek, déi gesot huet: Dëst ass mäi léiwe Jong, an deem ech gutt sinn; héiert hien.
6 Wéi d'Jünger et héieren hunn, si si op d'Gesiicht gefall a ware ganz Angscht.
7 De Jesus ass komm an huet si beréiert a sot: Stitt op a fäert net.
8 A wéi si hir Aen opgehuewe haten, hu si kee Mënsch gesinn, ausser nëmmen de Jesus.
9 A wéi si vum Bierg erofgaange sinn, huet de Jesus hinnen opgefuerdert a gesot: Sot kee Mënsch d'Visioun, bis de Mënschejong erëm aus den Doudegen operstan ass.
10 A seng Jünger hunn him gefrot a gesot: Firwat soen dann d'Schrëftgeléiert, datt den Elias fir d'éischt muss kommen?
11 De Jesus huet geäntwert a sot zu hinnen: Den Elias wäert wierklech fir d'éischt kommen an alles erëm restauréieren.
12 Ech soen iech awer, datt den Elias scho komm ass, a si hunn hien net kannt, awer hunn him alles gemaach wat se opgezielt hunn. Esou wäert och de Mënschejong vun hinnen leiden.
13 Dunn hunn d'Jünger verstanen, datt hie mat hinnen vum John de Baptist geschwat huet.
14 A wéi si bei d'Multi koumen, koum e bestëmmte Mann bei hie, dee sech bei hie geknéit huet a gesot:
15 Här, maach der Barmhäerzegkeet op mäi Jong: well hien ass verréckt, a schmerzhaft: fir dacks fält hien an d'Feier, an dacks an d'Waasser.
16 An ech hunn hien bei deng Jünger bruecht, a si konnten hien net heelen.
17 Dunn huet de Jesus geäntwert a gesot: O treilos a pervers Generatioun, wéi laang wäert ech bei dir sinn? wéi laang wäert ech dech leiden? bréngt hien bei mir heihinner.
18 De Jesus huet den Däiwel bestrooft; an hien ass vun him fortgaang: an d'Kand gouf vun där Stonn geheelt.
19 Du koumen d'Jünger bei de Jesus auseneen a soten: Firwat konnte mir hien net erauswerfen?
20 De Jesus sot zu hinnen: Wéinst Ärem Ongleewen: well wierklech soen ech iech: Wann dir Glawen hues wéi e

Moschterkär, da solls du zu dësem Bierg soen: Fuert heihinner op déi Plaz; an et soll ewechhuelen; an näischt wäert Iech onméiglech sinn.
21 Awer dës Aart geet net eraus, mee duerch Gebied a Fasten.
22 A wéi se a Galiläa gewunnt hunn, sot de Jesus zu hinnen: De Mënschejong wäert an d'Hänn vu Mënschen ausgeliwwert ginn:
23 A si wäerten hien ëmbréngen, an den drëtten Dag gëtt hien erëm operstanen. A si waren extrem leed.
24 A wéi si op Kapernaum komm sinn, sinn déi, déi Tributgeld kruten, bei de Péitrus komm a soten: Bezuelt Äre Meeschter net Tribut?
25 Hie seet: Jo. A wéi hien an d'Haus koum, huet de Jesus him verhënnert, a sot: Wat mengs du, Simon? vu weem huelen d'Kinneke vun der Äerd Gewunnecht oder Tribut? vun hiren eegene Kanner, oder vu Friemen?
26 De Péitrus sot zu him: Vun Friemen. De Jesus sot zu him: Da sinn d'Kanner fräi.
27 Trotzdem, fir datt mir hinnen net beleidegen, gitt op d'Mier, a werft en Haken, an huel de Fësch op, deen als éischt eropkënnt; a wann Dir säi Mond opgemaach hues, Dir wäert e Stéck Suen fannen: déi huelen, a gitt hinnen fir mech an dech.

KAPITEL 18

1 An der selwechter Zäit koumen d'Jünger bei de Jesus a soten: Wien ass dee gréissten am Himmelräich?
2 De Jesus huet e klengt Kand bei sech geruff, an huet et an der Mëtt vun hinnen gesat,
3 A sot: Wierklech, ech soen Iech, ausser Dir sidd ëmgewandelt a gi wéi kleng Kanner, gitt Dir net an d'Kinnekräich vum Himmel.
4 Jiddereen, dee sech also wéi dëst klengt Kand bescheiden wäert, deen ass dee gréissten am Himmelräich.
5 A wien esou ee klengt Kand a mengem Numm ophëlt, kritt mech.
6 Awer wien ee vun dëse Klengen, déi u mech gleewen, beleidegt, et wier besser fir him, datt e Millesteen um Hals hänkt, an datt hien an der Déift vum Mier erdrénke wier.
7 Wee der Welt wéinst Beleidegungen! well et muss sinn, datt Beleidegungen kommen; awer wee deem Mann, duerch deen d'Beleidegung kënnt!
8 Dofir, wann Är Hand oder Äre Féiss dech beleidegt, schneid se of a werft se vun dir: et ass besser fir dech an d'Liewen ze kommen, gestoppt oder vermësst, anstatt zwou Hänn oder zwee Féiss ze hunn an éiwegt Feier gegoss ze ginn.
9 A wann däin A dech beleidegt, pléckt et eraus, a werft et vun dir: et ass besser fir dech mat engem A an d'Liewen ze kommen, anstatt zwee Aen ze hunn an d'Hällfeier gegoss ze ginn.
10 Passt op, datt dir kee vun dëse Klenge veracht; well ech soen Iech, datt am Himmel hir Engelen ëmmer d'Gesiicht vu mengem Papp gesinn, deen am Himmel ass.
11 Well de Mënschejong ass komm fir dat ze retten, wat verluer war.
12 Wéi mengt Dir? Wann e Mann honnert Schof huet, an ee vun hinnen ass verschwonnen, verléisst hien net déi néng annéngzeg, a geet an d'Bierger, a sicht dat, wat verschwonnen ass?
13 A wann et esou ass, datt hien et fënnt, wierklech, ech soen Iech, hie freet sech méi iwwer dat Schof, wéi iwwer déi néngnéngzeg, déi net verwandelt sinn.
14 Och esou ass et net de Wëlle vun Ärem Papp, deen am Himmel ass, datt ee vun dëse Klenge soll stierwen.
15 Ausserdeem wann däi Brudder géint dech schëlleg ass, gitt a sot him seng Schold tëscht Iech an him eleng: wann hien dech héiert, du hues Äre Brudder gewonnen.
16 Awer wann hien dech net héiert, da huelt mat Iech een oder zwee méi, fir datt am Mond vun zwee oder dräi Zeien all Wuert etabléiert ka ginn.
17 A wann hien vernoléissegt se ze héieren, sot et der Kierch: awer wann hien vernoléissegt d'Kierch ze héieren, loosst hie fir Iech als en Heiden a Publican sinn.
18 Wierklech, ech soen Iech: Wat och ëmmer Dir op der Äerd binde wäert, wäert am Himmel gebonnen sinn: a wat Dir op der Äerd loosse wäert, wäert am Himmel geléist ginn.
19Ech soen iech nach eng Kéier: Wann zwee vun iech op der Äerd averstane sinn, wat eppes beréiert, wat se froe wäerten, da wäert et fir si vu mengem Papp gemaach ginn, deen am Himmel ass.
20 Well wou zwee oder dräi a mengem Numm versammelt sinn, do sinn ech an der Mëtt vun hinnen.
21 Du koum de Péitrus bei hien a sot: Här, wéi oft soll mäi Brudder géint mech sënnegen, an ech verzeien him? bis siwe mol?
22 De Jesus sot zu him: Ech soen dir net: Bis siwe Mol, mee bis siwwenzeg Mol siwen.
23 Dofir gëtt d'Kinnekräich vum Himmel mat engem bestëmmte Kinnek verglach, dee seng Dénger berücksichtegt.
24 A wéi hien ugefaang huet ze rechnen, gouf een bei hie bruecht, deen him zéngdausend Talenter schëlleg war.
25 Awer well hien net muss bezuelen, huet säin Här him gebot datt hie verkaaft gëtt, a seng Fra a seng Kanner, an alles wat hien hat, a bezuelt ze maachen.
26 Duerfir ass den Knecht erofgefall, an huet hie veréiert a gesot: Här, hu Gedold mat mir, an ech wäert dir alles bezuelen.
27 Dunn huet den Här vun deem Knecht sech mat Matgefill bewosst, an huet hie fräigelooss an him d'Schold verginn.
28 Mä dee selwechten Knecht ass erausgaang, an huet ee vu senge Matdénger fonnt, deen him honnert Péng verdankt huet: an hien huet d'Hänn op him geluecht, an huet hien an den Hals geholl a gesot: Bezuelt mir, wat Dir schëlleg sidd.
29 A säi Matknecht ass op seng Féiss gefall, an huet hie gefrot a gesot: Hutt Gedold mat mir, an ech wäert dir alles bezuelen.
30 An hie wollt net: awer ass gaang an hien an de Prisong gehäit, bis hien d'Schold bezuelt huet.
31 Wéi seng Matdénger gesinn hunn, wat geschitt ass, hunn si sech ganz leed gemaach, a si koumen an hunn hirem Här alles gesot, wat geschitt ass.
32 Dunn huet säin Här, nodeems hien hie geruff hat, zu him gesot: O du béisen Knecht, ech hunn dir all déi Schold verzeien, well Dir mech gewënscht hutt:
33 Sollt du net och Erbaarmen mat dengem Matknecht hunn, sou wéi ech mech mat dech schued hunn?

34 A säin Här war rosen, an huet hien un d'Pénger geliwwert, bis hien alles bezuelt huet, wat him verdankt war.
35 Sou soll och mäin himmlesche Papp mat iech maachen, wann dir aus Ären Häerzer net jidderee säi Brudder hir Schold verzeien.

KAPITEL 19

1 An et ass geschitt, datt wéi de Jesus dës Aussoen ofgeschloss hat, ass hien vu Galiläa fortgaang, a koum an d'Küst vu Judéa iwwer de Jordan;
2 A grouss Masse koumen him no; an hien huet se do geheelt.
3 D'Pharisäer sinn och bei hie komm, an hunn hie versucht, a soten zu him: Ass et gesetzlech fir e Mann seng Fra aus all Grond ze verloossen?
4 An hien huet geäntwert a sot zu hinnen: Hutt Dir net gelies, datt deen, deen se am Ufank gemaach huet, si männlech a weiblech gemaach huet,
5 A sot: Aus dëser Ursaach soll e Mann Papp a Mamm verloossen, a soll seng Fra hänken: an déi zwee sollen ee Fleesch sinn?
6 Dofir sinn si net méi zwee, mee eent Fleesch. Wat also Gott zesummegeschloss huet, loosst de Mënsch net auserneen setzen.
7 Si soten zu him: Firwat huet de Moses dunn commandéiert, eng Scheedungsschrëft ze ginn, an hatt ewechzehuelen?
8 Hien huet zu hinnen gesot: De Moses, wéinst der Härtheet vun Ären Häerzer, huet Iech erliewt, Är Fraen ewechzehuelen: awer vun Ufank un war et net esou.
9 An ech soen iech: Jiddereen, deen seng Fra entlooss huet, ausser et ass fir Zucht, an engem aneren bestueden, mécht Ehebriech;
10 Seng Jünger soen zu him: Wann de Fall vum Mann esou mat senger Fra ass, ass et net gutt ze bestueden.
11 Hien huet awer zu hinnen gesot: All Mënsch kann dëst Spréch net kréien, ausser déi, déi et ginn ass.
12 Well et sinn eunuchen, déi sou aus dem Gebärmutter vun hirer Mamm gebuer goufen: an et sinn eunuchen, déi Eunuche vu Männer gemaach goufen: an et ginn Eunuchen, déi sech selwer Eunuch gemaach hunn fir d'Kinnekräich vum Himmel. Wien et fäeg ass ze kréien, loosst hien et kréien.
13 Dunn goufen do kleng Kanner bei hie bruecht, fir datt hie seng Hänn op si sollt leeën a bieden: an d'Jünger hunn si bestrooft.
14 De Jesus huet awer gesot: Leid kleng Kanner, a verbidd hinnen net bei mech ze kommen: well vun esou ass d'Kinnekräich vum Himmel.
15 An hien huet seng Hänn op hinnen geluecht, an ass vun do fort.
16 A kuck, een ass komm a sot zu him: Gudde Meeschter, wat soll ech maachen, fir datt ech éiwegt Liewen hunn?
17 An hien sot zu him: Firwat nennt Dir mech gutt? et gëtt kee Gutt ausser een, dat ass Gott: awer wann Dir an d'Liewe gitt, haalt d'Geboter.
18 Hie sot zu him: Wéi? De Jesus sot: Du solls kee Mord maachen, Du solls net Ehebriech maachen, Du solls net klauen, Du solls kee falscht Zeien droen,
19 Éier däi Papp an deng Mamm: an: Du solls dengem Noper gär wéi dech selwer.
20 De jonke Mann sot zu him: All dës Saache hunn ech vu menger Jugend u behalen: wat feelt mir nach?
21 De Jesus sot zu him: Wann s du perfekt wëlls sinn, da géi a verkaaft, wat s du hues, a gitt deenen Aarm, an du solls Schatz am Himmel hunn: a komm a komm mir no.
22 Mä wéi de jonke Mann dat gesot héieren huet, ass hien traureg fortgaang: well hien hat grouss Besëtz.
23 Du sot de Jesus zu senge Jünger: Wierklech soen ech iech, datt e räiche Mann kaum an d'Kinnekräich vum Himmel kënnt.
24 An nach eng Kéier soen ech iech: Et ass méi einfach fir e Kamel duerch d'Ae vun enger Nadel ze goen, wéi fir e räiche Mann an d'Kinnekräich vu Gott ze kommen.
25 Wéi seng Jünger dat héieren hunn, ware si immens erstaunt, a soten: Wien kann dann gerett ginn?
26 De Jesus huet si awer ugekuckt a sot zu hinnen: Bei de Mënschen ass dat onméiglech; mee mat Gott ass alles méiglech.
27 Dunn huet de Péitrus geäntwert an zu him gesot: "Kuckt, mir hunn alles verlooss, a si sinn Iech gefollegt; wat solle mir also hunn?
28 De Jesus sot zu hinnen: Wierklech soen ech iech, datt dir, déi mir gefollegt sinn, an der Erhuelung, wann de Mënschejong um Troun vu senger Herrlechkeet sëtze wäert, och op zwielef Troun sëtzen, a beurteelen déi zwielef Stämme vu Israel.
29 An all een, deen Haiser, oder Bridder, oder Schwësteren, oder Papp, oder Mamm, oder Fra, oder Kanner, oder Lännereien verlooss huet, fir mäin Numm, wäert honnertfach kréien a wäert éiwegt Liewen ierwen.
30 Awer vill, déi Éischt sinn, wäerte lescht sinn; an déi lescht wäert éischt sinn.

KAPITEL 20

1 Fir d'Kinnekräich vum Himmel ass wéi e Mann, deen en Haushär ass, dee moies fréi erausgaang ass fir Aarbechter a säi Wéngert ze lounen.
2 A wéi hie mat den Aarbechter fir e Penny den Dag ausgemaach hat, huet hien se a säi Wéngert geschéckt.
3 An hien ass ongeféier déi drëtt Stonn erausgaang, an huet anerer gesinn, déi ledig op der Maartplaz stoe bleiwen,
4 A sot zu hinnen; Gitt och an de Wéngert, an alles wat richteg ass, ginn ech dir. A si sinn hire Wee gaangen.
5 Hien ass erëm erausgaang ongeféier déi sechst an néngt Stonn, an huet datselwecht gemaach.
6 An ëm déi eeleft Stonn ass hien erausgaang, an huet anerer fonnt, déi ledig stoen, a sot zu hinnen: Firwat stitt Dir hei de ganzen Dag ledig?
7 Si soen zu him: Well kee Mënsch huet eis agestallt. Hie sot zu hinnen: Gitt och an de Wéngert; a wat och ëmmer richteg ass, dat kritt Dir.
8 Also wann et owes komm ass, sot den Här vum Wéngert zu sengem Steward: Rufft d'Aarbechter un, a gitt hinnen hir Loyer, vun der leschter bis déi éischt un.
9 A wéi si koumen, déi ëm déi eeleft Stonn engagéiert goufen, hunn si all Mënsch e Penny kritt.
10 Mä wéi déi éischt koumen, hu si ugeholl, datt si méi hätte solle kréien; a si kruten och all Mënsch e Penny.

11 A wéi se et kritt hunn, hu si géint de Guttmann vum Haus gemurelt:
12 Si soten: Dës lescht hunn nëmmen eng Stonn gemaach, an du hues se eis gläich gemaach, déi d'Laascht an d'Hëtzt vum Dag gedroen hunn.
13 Hien huet awer ee vun hinnen geäntwert a gesot: Frënd, ech maachen dech näischt Onrecht: Sidd Dir net fir e Penny mat mir averstanen?
14 Huelt dat, wat Däin ass, a gitt op Äre Wee: Ech wäert dat lescht ginn, sou wéi dir.
15 Ass et mir net erlaabt ze maachen wat ech wëll mat mengem eegenen? Ass däin Ae béis, well ech gutt sinn?
16 Also wäerten déi lescht éischt sinn, an déi éischt lescht: fir vill ginn genannt, awer wéineg gewielt.
17 De Jesus, deen op Jerusalem eropgaang ass, huet déi zwielef Jünger um Wee geholl a sot zu hinnen:
18Kuckt, mir ginn op Jerusalem erop; an de Mënschejong wäert un d'Hohepriister an d'Schrëftgeléiert verroden ginn, a si sollen hien zum Doud veruerteelen,
19 A wäert hien un d'Nieden ausginn, fir ze spotten, an ze schloe, a fir hien ze kräizegen: an den drëtten Dag wäert hien erëm opstoen.
20 Du koum d'Mamm vum Zebedeus senge Kanner mat hire Jongen bei hien, an huet hie veréiert, a wollt eppes vun him.
21 An hien sot zu hir: Wat wëlls du? Si sot zu him: Gitt, datt dës meng zwee Jongen sëtze kënnen, deen op Ärer rietser Hand an deen aneren op der lénkser Säit, an Ärem Räich.
22 De Jesus huet awer geäntwert a gesot: Dir wësst net wat Dir frot. Sidd Dir fäeg aus der Coupe ze drénken, vun där ech drénken, a mat der Daf gedeeft ze ginn, mat där ech gedeeft sinn? Si soen zu him: Mir kënnen.
23 An hie sot zu hinnen: Dir sollt wierklech vu menger Coupe drénken, a mat der Daf gedeeft ginn, mat där ech gedeeft sinn: awer op menger rietser Hand an op menger lénkser Hand ze sëtzen ass net mäin ze ginn, awer et wäert sinn hinnen ginn, fir déi et vu mengem Papp virbereet ass.
24 A wéi déi zéng et héieren hunn, ware si mat Roserei géint déi zwee Bridder begeeschtert.
25 De Jesus huet si awer bei hie geruff a gesot: Dir wësst, datt d'Prënze vun den Heiden Herrschaft iwwer si maachen, an déi, déi grouss sinn, d'Autoritéit iwwer si maachen.
26 Awer et soll net esou ënner Iech sinn: awer wien ënner Iech grouss wäert sinn, loosst hien Äre Minister sinn;
27 A wien de Chef ënnert Iech wäert sinn, loosst hien däin Knecht sinn:
28 Esou wéi de Mënschejong net komm ass, fir ze gedéngt ze ginn, mee fir ze déngen, a fir säi Liewen als Léisegeld fir vill ze ginn.
29 A wéi si vu Jericho fortgaange sinn, ass eng grouss Mass him nogaang.
30 A kuck, zwee blann Männer, déi um Wee sëtzen, wéi se héieren hunn, datt de Jesus fortgaang ass, hunn geruff a gesot: Gitt Barmhäerzegkeet iwwer eis, O Här, du Jong vum David.
31 An d'Multialitéit huet si bestrooft, well se sollte roueg bleiwen: awer si hunn ëmsou méi geruff a gesot: Gitt Barmhäerzegkeet iwwer eis, O Här, du Jong vum David.
32 De Jesus ass stoe bliwwen, an huet si geruff a gesot: Wat wëlls du, datt ech dir maache soll?
33 Si soen zu him: Här, datt eis Aen opgemaach ginn.
34 Also huet de Jesus mat hinnen Erbaarmen, an huet hir Ae beréiert: an direkt kruten hir Ae Siicht, a si sinn him gefollegt.

KAPITEL 21

1 A wéi si zu Jerusalem koumen, an op Bethphage, op den Olivebierg komm sinn, hunn de Jesus zwee Jünger geschéckt,
2 Si sot zu hinnen: Gitt an d'Duerf vis-à-vis vun iech, a gläich fannt dir en Esel gebonnen, an e Colt mat hir: looss se, a bréngt se bei mech.
3 A wann iergendeen eppes zu dir seet, da soll dir soen: Den Här brauch hinnen; an direkt wäert hien se schécken.
4 Dat alles ass gemaach, fir datt et erfëllt ka ginn, wat vum Prophéit geschwat gouf, a gesot:
5 Sot dir der Duechter vu Sion: Kuck, däi Kinnek kënnt bei dech, mëll, a sëtzt op engem Esel, an e Fëll, de Fëll vun engem Esel.
6 An d'Jünger sinn gaang, an hunn gemaach wéi de Jesus hinne gesot huet:
7 An hunn d'Esel an d'Feele bruecht an hinnen hir Kleeder undoen, a si hunn hien drop gesat.
8 An eng ganz grouss Villfalt verbreet hir Kleeder op de Wee; anerer hu Branche vun de Beem ofgeschnidden an hunn se op de Wee gesträift.
9 An déi Massen, déi viru gaangen sinn, an déi nokomm sinn, hunn geruff a gesot: Hosanna zum Jong vum David: Geseent ass deen, deen am Numm vum Här kënnt; Hosannah am héchsten.
10 A wéi hien a Jerusalem komm ass, gouf d'ganz Stad bewegt, a gesot: Wien ass dat?
11Un d'Multz sot: Dëst ass de Jesus, de Prophéit vun Nazareth vu Galiläa.
12 De Jesus ass an den Tempel vu Gott gaang, an huet all déi erausgedriwwen, déi am Tempel verkaaft a kaaft hunn, an huet d'Dëscher vun de Geldwechsler ëmgedréit, an d'Sëtze vun deenen, déi Dauwen verkaaft hunn,
13 A sot zu hinnen: Et ass geschriwwen: Mäi Haus soll d'Haus vum Gebied genannt ginn; awer Dir hutt et zu engem Déifhënn gemaach.
14 An déi Blann an déi Lämme koumen bei hien am Tempel; an hien huet si geheelt.
15 A wéi d'Hohepriister an d'Schrëftgeléiert déi wonnerbar Saache gesinn hunn, déi hie gemaach huet, an d'Kanner, déi am Tempel kräischen, a gesot hunn: Hosanna dem Jong vum David; si ware ganz onzefridden,
16 A sot zu him: Héiert Dir, wat dës soen? An de Jesus sot zu hinnen: Jo; hues du nach ni gelies, Aus dem Mond vu Puppelcher a Saugen hues du Lob perfekt gemaach?
17An hien huet hinnen verlooss, an ass aus der Stad a Bethany erausgaang; an hien huet do gewunnt.
18 Elo moies, wéi hien an d'Stad zréckkoum, huet hien hongereg.
19 A wéi hien e Figebam um Wee gesinn huet, ass hien dohinner komm, an huet näischt drop fonnt, awer nëmmen Blieder, a sot zu him: Loosst keng Uebst op dir wuessen vun elo un fir ëmmer. An de Moment ass de Figebam verschwonnen.
20 A wéi d'Jünger et gesinn hunn, hunn si sech bewonnert, a gesot: Wéi séier ass de Figebam verschwannen!

21 De Jesus huet geäntwert a sot zu hinnen: Wierklech soen ech iech: Wann dir Glawen hutt an net Zweiwel hutt, da solls dir net nëmmen dat maachen, wat dem Figebam gemaach gëtt, mee och wann dir zu dësem Bierg soen: Gitt ewechgehäit. , a gitt Dir an d'Mier gegoss; et soll gemaach ginn.
22 An alles, wat dir a Gebied freet, gleeft, kritt dir.
23 A wéi hien an den Tempel koum, sinn d'Hohepriister an d'Eelst vum Vollek bei hie komm, wéi hie geléiert huet, a soten: Mat wéi enger Autoritéit maacht Dir dës Saachen? a wien huet dir dës Autoritéit ginn?
24 De Jesus huet geäntwert a sot zu hinnen: Ech wäert Iech och eng Saach froen, déi wann Dir mir sot, ech wäert Iech och soen, mat wéi enger Autoritéit ech dës Saache maachen.
25 D'Daf vum Johannes, vu wou war et? vum Himmel, oder vu Männer? A si hunn mat sech selwer geschwat a gesot: Wa mir soen: Vum Himmel; hie wäert zu eis soen: Firwat hutt dir him dann net gegleeft?
26 Awer wa mir soen: Vun de Mënschen; mir fäerten d'Leit; fir all halen John als Prophéit.
27A si hunn dem Jesus geäntwert a gesot: Mir kënnen net soen. An hie sot zu hinnen: Ech soen Iech och net, mat wéi enger Autoritéit ech dës Saache maachen.
28 Awer wat mengt Dir? E gewësse Mann hat zwee Jongen; an hien ass bei déi éischt komm a sot: Jong, schaff haut a mengem Wéngert.
29 Hien huet geäntwert a gesot: Ech wäert net; awer duerno huet hien sech berouegt an ass gaang.
30 An hien ass bei den zweeten komm an huet datselwecht gesot. An hien huet geäntwert a gesot: Ech ginn, Här, an ass net gaang.
31 Ween vun deenen zwee huet de Wëlle vu sengem Papp gemaach? Si soen zu him: Déi éischt. De Jesus sot zu hinnen: " Wierklech soen ech iech, datt d'Publikaner an d'Hoeren virun Iech an d'Kinnekräich vu Gott goen.
32 Fir de Johannes ass bei Iech komm op de Wee vun der Gerechtegkeet, an Dir hutt him net gegleeft: awer d'Publikaner an d'Hoer hunn him gegleeft: an Dir, wéi Dir et gesinn hutt, hutt Iech duerno net berouegt, fir datt Dir him gleewen kéint.
33 Héiert en anere Gläichnes: Et war e gewëssen Haushär, deen e Wéngert gepflanzt huet, an dee ronderëm geheckt huet, an eng Wäipress dran gegruewen huet, an en Tuerm gebaut huet, an et un d'Haftleit erausgelooss huet an an e wäit Land gaang ass:
34 A wéi d'Zäit vun der Uebst no koum, huet hie seng Dénger un d'Männer geschéckt, fir datt se d'Fruucht dovunner kréien.
35 An d'Männer hunn seng Dénger geholl, an hunn een geschloen an een aneren ëmbruecht an en aneren gestenegt.
36 Erëm huet hien aner Dénger méi wéi déi éischt geschéckt: a si hunn hinnen och gemaach.
37 Awer fir d'lescht huet hien hinnen säi Jong geschéckt a gesot: Si wäerte mäi Jong respektéieren.
38 Awer wéi d'Männer de Jong gesinn hunn, soten si ënner sech: Dëst ass den Ierwen; komm, loosst eis hien ëmbréngen, a loosst eis seng Ierfschaft erfëllen.
39A si hunn hie gefaangen, an hien aus dem Wéngert erausgehäit an hien ëmbruecht.
40 Wann also den Här vum Wéngert kënnt, wat wäert hien mat deene Bauhären maachen?
41 Si soten zu him: Hie wäert déi béis Männer schlëmm zerstéieren, a wäert säi Wéngert un aner Hausmeeschteren erausloossen, déi him d'Fruucht an hire Joreszäiten ausginn.
42 De Jesus sot zu hinnen: Hutt Dir ni an de Schrëften gelies: De Steen, deen d'Bauere verworf hunn, deeselwechte gouf de Kapp vum Eck: dat ass dem Här säi Wierk, an et ass wonnerbar an eisen Aen?
43 Dofir soen ech iech: D'Kinnekräich vu Gott soll vun dir geholl ginn an un enger Natioun ginn, déi d'Friichten dovun ausbréngt.
44 A wien op dëse Stee fale wäert, wäert gebrach ginn: awer op wien en fällt, dee wäert hien zu Pudder briechen.
45 A wéi d'Hohepriister an d'Pharisäer seng Gläichnes héieren hunn, hu si gemierkt, datt hie vun hinnen geschwat huet.
46 Awer wéi si gesicht hunn d'Hänn op hien ze leeën, hu si d'Multi gefaart, well se hien als Prophéit geholl hunn.

KAPITEL 22

1 De Jesus huet geäntwert an huet nach eng Kéier mat Parabelen zu hinnen geschwat a gesot:
2 D'Kinnekräich vum Himmel ass wéi e bestëmmte Kinnek, deen e Bestietnes fir säi Jong gemaach huet,
3 An huet seng Dénger geschéckt fir déi, déi op d'Hochzäit gebueden waren, ze ruffen: a si wollten net kommen.
4 Nach eng Kéier huet hien aner Dénger geschéckt, a gesot: Sot hinnen, déi gebueden sinn: Kuck, ech hunn mäi Iessen virbereet: meng Ochsen a meng Fette sinn ëmbruecht, an alles ass prett: komm an d'Bestietnes.
5 Awer si hunn et liicht gemaach, a sinn hir Weeër gaang, een op säi Bauerenhaff, een aneren op seng Wueren:
6 An de Rescht huet seng Dénger geholl, an si grujeleg gefrot an si ëmbruecht.
7 Awer wéi de Kinnek dovun héieren huet, war hie rosen: an hien huet seng Arméi geschéckt, an déi Mäerder zerstéiert an hir Stad verbrannt.
8 Du sot hien zu sengen Dénger: D'Hochzäit ass prett, awer déi, déi gebueden waren, waren net wäertvoll.
9 Gitt also op d'Autobunnen, a sou vill wéi Dir fannt, bidd fir d'Bestietnes.
10 Du sinn déi Dénger eraus op d'Stroosse gaangen, an hunn all zesumme gesammelt, wéi se fonnt hunn, souwuel schlecht wéi gutt: an d'Hochzäit war mat Gäscht ausgestatt.
11 A wéi de Kinnek erakoum fir d'Gäscht ze gesinn, huet hien do e Mann gesinn, deen kee Hochzäitskleed unhat:
12 An hie sot zu him: Frënd, wéi bass du heihinner komm, ouni eng Hochzäitskleedung? An hie war sprachlos.
13 Du sot de Kinnek zu den Dénger: Bind him Hänn a Féiss, an huel hien ewech, a werft hien a baussenzeg Däischtert; et gëtt gekrasch an Zännknascht.
14 Well vill si genannt ginn, awer wéineg si gewielt.
15 Du sinn d'Pharisäer gaangen, an hu sech berode gelooss, wéi si hien a senger Ried verwéckele kënnen.
16 A si hunn hir Jünger mat den Herodianer bei hie geschéckt, a gesot: Meeschter, mir wëssen, datt Dir wouer sidd, a léiert de Wee vu Gott an der Wourecht, an Dir këmmert Iech net ëm iergendeen: well Dir mengt net op d'Persoun vu Mënschen.
17 Sot eis also: Wat mengs du? Ass et gesetzlech dem Caesar Hommage ze ginn, oder net?

18 De Jesus huet awer hir Béisheet erkannt, a sot: Firwat
versuch dir mech, Dir Hypokriten?
19 Weist mir d'Ttributgeld. A si hunn him e Penny bruecht.
20 An hie sot zu hinnen: Wien ass dëst Bild an Opschrëft?
21 Si soen zu him: Dem Caesar. Du sot hien zu hinnen:
Gëff also dem Caesar déi Saachen, déi dem Caesar sinn; a
fir Gott d'Saachen, déi vu Gott sinn.
22 Wéi si dës Wierder héieren hunn, hunn si sech
bewonnert, an hunn hie verlooss an si sinn op de Wee
gaang.
23 Dee selwechten Dag sinn d'Sadducees zu him komm,
déi soen, datt et keng Operstéiungszeen gëtt, an hunn hie
gefrot:
24 De Moses sot: „Meeschter, de Moses huet gesot: Wann
e Mann stierft, ouni Kanner ze hunn, da soll säi Brudder
seng Fra bestueden, a säi Brudder Somen ophiewen.
25 Elo ware siwe Bridder bei eis: an deen Éischten, wéi
hien eng Fra bestuet hat, ass gestuerwen, an huet keng Fro,
seng Fra u säi Brudder hannerlooss:
26 Och déi zweet, an déi drëtt, bis de siwenten.
27 A fir d'lescht ass d'Fra och gestuerwen.
28 Dofir, an der Operstéiungszeen, wéi eng Fra soll si vun
de siwen sinn? well si all haten hir.
29 De Jesus huet geäntwert a sot zu hinnen: Dir maacht
Iech, well Dir d'Schrëften net kennt, nach d'Kraaft vu Gott.
30 Fir an der Operstéiungszeen si si weder bestueden, an
och net am Bestietnes ginn, mä si wéi d'Engel vu Gott am
Himmel.
31 Awer wat d'Operstéiungszeen vun den Doudegen ugeet,
hutt dir net gelies, wat vu Gott zu dir geschwat gouf, a
gesot:
32 Ech sinn de Gott vum Abraham, an de Gott vum Isaac,
an de Gott vum Jakob? Gott ass net de Gott vun den
Doudegen, mee vun de Liewegen.
33 A wéi d'Multéit dat héieren huet, ware si iwwer seng
Léier erstaunt.
34 Wéi awer d'Pharisäer héieren haten, datt hien
d'Sadduceen an d'Stëmmung gesat hat, ware si versammelt.
35 Dunn huet ee vun hinnen, deen en Affekot war, him eng
Fro gestallt, hie gefrot a gesot:
36 Meeschter, wat ass dat grousst Gebot am Gesetz?
37 De Jesus sot zu him: Du solls den Här, Äre Gott, mat
Ärem ganzen Häerz a mat Ärer ganzer Séil a mat Ärem
ganze Verstand gär hunn.
38 Dëst ass dat éischt a grousst Gebot.
39 An déi zweet ass wéi et: Du solls dengem Noper gär wéi
dech selwer.
40 Op dësen zwee Geboter hänkt d'ganz Gesetz an
d'Prophéiten.
41 Wéi d'Pharisäer versammelt waren, huet de Jesus si
gefrot:
42 A sot: Wat mengt dir vu Christus? weem säi Jong ass
hien? Si soen zu him: De Jong vum David.
43 Hie sot zu hinnen: Wéi nennt den David him dann am
Geescht Här, a sot:
44Den HÄR sot zu mengem Här: Sëtzt du op menger
rietser Hand, bis ech deng Feinden deng Fousshocker
maachen?
45 Wann den David him dann Här nennt, wéi ass hien säi
Jong?
46 A kee Mënsch konnt him e Wuert äntweren, an och kee
Mënsch duerft him vun deem Dag un him méi Froen ze
stellen.

KAPITEL 23

1 Dunn huet de Jesus zu der Mass a zu senge Jünger gesot:
2 A sot: D'Schrëftgeléiert an d'Pharisäer sëtzen am Moses
säi Sëtz:
3 Dofir, alles wat se Iech bidden, ze beobachten, dat
observéiert a mécht; awer net no hir Wierker: fir si soen, an
net.
4 Fir si bindelen schwéier Laascht a schwéier ze droen, a
leeën se op de Schëlleren vun de Männer; mee si selwer
wäerten se net mat engem vun hire Fanger bewegen.
5 Awer all hir Wierker maachen si fir vu Männer ze gesinn:
si maachen hir Phylakterien breet, a vergréisseren d'Grenze
vun hire Kleeder,
6 A gär déi iewescht Zëmmer bei Fester, an déi
Haaptsëtzer an de Synagogen,
7 A Gréiss op de Mäert, a vun de Männer genannt ginn,
Rabbi, Rabbi.
8 Awer loosst dir net Rabbi genannt ginn: well een ass Äre
Meeschter, och Christus; an dir sidd all Bridder.
9 A ruff kee Mann Äre Papp op der Äerd: well een ass Äre
Papp, deen am Himmel ass.
10 Och gitt dir net Meeschter genannt: well een ass Äre
Meeschter, och Christus.
11 Awer deen, dee gréisste vun iech ass, soll däi Knecht
sinn.
12 A jiddereen, dee sech selwer erhiewen wäert, wäert
vernoléissegt ginn; an deen, dee sech bescheiden wäert,
wäert erhéngt ginn.
13 Ma wee iech, Schrëftgeléiert a Pharisäer, Hypokriten!
well Dir d'Kinnekräich vum Himmel géint d'Mënsche
zougemaach hutt: well Dir gitt weder an Iech selwer, an
Dir leet net déi, déi erakommen, eran ze goen.
14 Wee iech, Schrëftgeléiert a Pharisäer, Hypokriten! well
Dir d'Witfraenhaiser verschlësselt, a fir eng Virstellung
laang Gebied ze maachen: dofir wäert Dir déi méi grouss
Verdammung kréien.
15 Wee iech, Schrëftgeléiert a Pharisäer, Hypokriten! well
Dir kompasséiert Mier a Land fir ee Proselyt ze maachen, a
wann hien gemaach gëtt, maacht Dir him zweemol méi
zum Kand vun der Häll wéi Iech selwer.
16 Wee iech, dir blann Guiden, déi soen: Wien beim
Tempel schwieren, et ass näischt; mee wien beim Gold
vum Tempel schwieren soll, deen ass e Scholden!
17 Dir Narren a Blann: well ob ass méi grouss, d'Gold oder
den Tempel, deen d'Gold hellegt?
18 An: Wien beim Altor schwieren, et ass näischt; mee
wien schwiert beim Kaddo, deen drop steet, deen ass
schëlleg.
19 Dir Narren a Blann: well ob ass méi grouss, de Kaddo
oder den Altor, deen d'Geschenk hellegt?
20 Wien also beim Altor schwieren wäert, schwéiert dovun,
a bei all Saachen op deem.
21 A wien beim Tempel schwieren wäert, schwéiert dovun,
a bei deem, deen dra wunnt.
22 An deen, dee beim Himmel schwieren, schwäert beim
Troun vu Gott, a bei deem, deen drop sëtzt.

23 Wee iech, Schrëftgeléiert a Pharisäer, Hypokriten! well Dir bezuelt Zéngte vu Minze an Anis an Cummin, an Dir hutt déi méi schwéier Saache vum Gesetz, Uerteel, Barmhäerzegkeet a Glawen ewechgelooss: dës sollt Dir gemaach hunn, an net deen aneren undoen ze loossen.
24 Dir blann Guiden, déi e Mugg zéien an e Kamel schlucken.
25 Wee iech, Schrëftgeléiert a Pharisäer, Hypokriten! well Dir maacht d'Äussewelt vun der Coupe a vum Teller botzen, awer bannen si si voller Erpressung an Iwwerschoss.
26 Du blann Pharisäer, botzt als éischt dat, wat an der Coupe an der Teller ass, fir datt och dobausse propper ka sinn.
27 Wee iech, Schrëftgeléiert a Pharisäer, Hypokriten! well Dir sidd wéi wäisse Grafen, déi jo no baussen schéin schéngen, awer bannen voll mat Doudeger Schanken a vun all Onreinheet sinn.
28 Sou schéngs du och no baussen gerecht fir d'Mënsche, awer bannen sidd Dir voller Hypokrisie an Ongerechtegkeet.
29 Wee iech, Schrëftgeléiert a Pharisäer, Hypokriten! well Dir d'Griewer vun de Prophéiten baut, an d'Graf vun de Gerechte garnéieren,
30 A sot: Wa mir an den Deeg vun eise Pappe gewiescht wieren, da wiere mir net mat hinnen am Blutt vun de Prophéiten deelgeholl.
31 Dofir sidd Dir Zeien fir Iech selwer, datt Dir d'Kanner sidd vun deenen, déi d'Prophéiten ëmbruecht hunn.
32 Fëllt dann d'Mooss vun Äre Pappen op.
33 Dir Schlaangen, Dir Generatioun vu Viperen, wéi kënnt Dir der Verdammung vun der Hell entkommen?
34 Dofir, kuck, ech schécken Iech Prophéiten, a Weisen, a Schrëftgeléiert: an e puer vun hinnen sollen dir ëmbréngen a kräizegen; an e puer vun hinnen sollen dir an Äre Synagogen scourge, a se vun Stad zu Stad verfollegen:
35 Fir datt op dir kënnt kommen all dat gerecht Blutt, dat op d'Äerd vergaang ass, vum Blutt vum gerechte Abel bis zum Blutt vum Zacharias, Jong vu Barachias, deen dir tëscht dem Tempel an dem Altor ëmbruecht hutt.
36 Wierklech soen ech iech: All dës Saache wäerten iwwer dës Generatioun kommen.
37O Jerusalem, Jerusalem, du, deen d'Prophéiten ëmbréngt, an déi stengst, déi bei dir geschéckt gi sinn, wéi oft hätt ech deng Kanner zesummegefaasst, esou wéi eng Hënn hir Hënn ënner hire Flilleke sammelt, an Dir wëllt net!
38Kuckt, Äert Haus gëtt Iech entlooss gelooss.
39 Well ech soen iech: Dir wäert mech net méi vun elo un gesinn, bis dir soen wäert: Geseent ass deen, deen am Numm vum Här kënnt.

KAPITEL 24

1 De Jesus ass erausgaang an ass vum Tempel fortgaang: a seng Jünger koumen bei hie fir him d'Gebaier vum Tempel ze weisen.
2 De Jesus sot zu hinnen: Gesitt dir net all dës Saachen? Wierklech soen ech iech: Hei soll net ee Steen op engem anere gelooss ginn, deen net erofgefall gëtt.
3 A wéi hien um Olivebierg souz, sinn d'Jünger eleng bei hie komm a gesot: Sot eis, wéini sollen dës Saache sinn? a wat wäert d'Zeeche vun Dengem Kommen a vum Enn vun der Welt sinn?
4 De Jesus huet geäntwert a sot zu hinnen: Passt op, datt kee Mënsch dech täuscht.
5 Fir vill wäerten a mengem Numm kommen, a soen: Ech sinn de Christus; a wäert vill täuschen.
6 An Dir wäert vu Kricher a Rumeuren vu Kricher héieren: kuckt datt Dir net besuergt sidd: well all dës Saache musse passéieren, awer d'Enn ass nach net.
7 Fir d'Natioun wäert géint d'Natioun opstoen, an d'Kinnekräich géint d'Kinnekräich: an et gëtt Hongersnout, a Pest, an Äerdbiewen, op verschiddene Plazen.
8 All dat sinn den Ufank vu Leed.
9 Da solle si dech ausléisen fir betraff ze ginn, a wäerten dech ëmbréngen: an dir wäert vun allen Natiounen gehaasst ginn fir mäin Numm.
10 An da wäerte vill beleidegt ginn, a verroden sech géigesäiteg an haassen sech.
11 A vill falsch Prophéiten wäerten opstoen, a wäerte vill täuschen.
12 A well Ongerechtegkeet abound wäert, wäert d'Léift vu ville kal ginn.
13 Awer deen, dee bis zum Enn dauert, dee gëtt gerett.
14 An dëst Evangelium vum Räich soll an der ganzer Welt gepriedegt ginn fir en Zeien fir all Natiounen; an dann wäert d'Enn kommen.
15 Wann dir also d'Abomination vun der Wüst gesinn, vun der Prophéit Daniel geschwat, op der helleger Plaz stoen, (dee liest, loosst hie verstoen:)
16 Da loosst déi, déi a Judéa sinn, an d'Bierger flüchten:
17Looss deen, deen um Hausdach ass, net erofkommen fir eppes aus sengem Haus ze huelen:
18 Looss och net deen, deen um Feld ass, zréckkommen fir seng Kleeder ze huelen.
19 A wee deenen, déi mat Kand sinn, an deenen, déi an deenen Deeg Saugen ginn!
20 Awer biet, datt Äre Fluch net am Wanter ass, weder um Sabbat:
21 Well dann wäert eng grouss Tribulatioun sinn, sou wéi et net zënter dem Ufank vun der Welt bis dës Zäit war, nee, an och ni wäert sinn.
22 An ausser déi Deeg solle verkierzt ginn, soll kee Fleesch gerett ginn: awer fir d'Wuel vun de gewielte wäerten déi Deeg verkierzt ginn.
23 Wann dann iergendeen zu dir seet: Kuck, hei ass de Christus oder do; gleewen et net.
24 Well et wäerte falsch Christusen a falsch Prophéiten opstoen, a wäerte grouss Schëlder a Wonner weisen; sou datt se, wann et méiglech wier, déi ganz gewielte täuschen.
25 Kuck, ech hunn Iech virdru gesot.
26 Dofir wa se zu dir soen: Kuck, hien ass an der Wüst; gitt net eraus: kuck, hien ass an de geheime Kammern; gleewen et net.
27 Well wéi de Blëtz aus dem Osten erauskënnt, a blénkt och bis zum Westen; sou soll och de Komm vum Mënschejong sinn.
28 Well wou och ëmmer d'Kierper ass, do wäerten d'Adler versammelt ginn.
29 Direkt no der Tribulatioun vun deenen Deeg wäert d'Sonn däischter ginn, an de Mound wäert hir Liicht net ginn, an d'Stäre falen vum Himmel, an d'Kräfte vum Himmel wäerte geréselt ginn:

30 An da wäert d'Zeeche vum Mënschejong am Himmel erschéngen: an da wäerten all d'Stämme vun der Äerd traueren, a si wäerten de Mënschejong gesinn an de Wolleke vum Himmel kommen mat Kraaft a grousser Herrlechkeet.
31 An hie wäert seng Engele mat engem groussen Toun vun enger Trompett schécken, a si sammelen seng Ausgewielten aus de véier Winden, vun engem Enn vum Himmel op deen aneren.
32 Léiert elo e Parabel vum Figebam; Wann seng Branche nach zaart ass, a Blieder erausgeet, wësst Dir datt de Summer no ass:
33 Also och dir, wann dir all dës Saache gesinn wäert, wëssen, datt et no ass, och bei den Dieren.
34 Wierklech soen ech iech: Dës Generatioun wäert net fortgoen, bis all dës Saachen erfëllt sinn.
35 Den Himmel an d'Äerd wäerten fortgoen, awer meng Wierder wäerten net fortgoen.
36 Mee vun deem Dag a Stonn weess kee Mënsch, nee, net d'Engelen vum Himmel, mee mäi Papp nëmmen.
37 Awer wéi d'Deeg vum Noe waren, sou soll och de Komme vum Mënschejong sinn.
38Well wéi an de Deeg, déi virun der Iwwerschwemmung waren, hu si giess an drénken, bestuet an bestuet, bis den Dag, wou den Noe an d'Ark koum,
39 A wousst net bis d'Iwwerschwemmung koum, an huet se all ewechgeholl; sou soll och de Komm vum Mënschejong sinn.
40 Da sollen zwee am Feld sinn; dee soll geholl ginn, an deen anere lénks.
41 Zwou Frae sollen op der Mille schleifen; dee soll geholl ginn, an deen anere lénks.
42 Waacht also: Dir wësst net wéi eng Stonn Ären Här kënnt.
43 Awer weess dat, datt wann de Guttmann vum Haus gewosst hätt, a wéi enger Auer den Déif géif kommen, hie géif nogekuckt hunn, an hätt net erliewt, datt säin Haus opgebrach gëtt.
44 Dofir sidd dir och bereet: well an esou enger Stonn, wéi dir net mengt, kënnt de Mënschejong.
45 Wien ass dann e treien a weise Knecht, dee säin Här Herrscher iwwer säi Stot gemaach huet, fir hinnen Fleesch an der Zäit ze ginn?
46 Geseent ass dee Knecht, dee säin Här, wann e kënnt, esou fënnt.
47 Wierklech soen ech dir, datt hien him Herrscher iwwer all seng Wueren wäert maachen.
48 Awer wann dee béise Knecht a sengem Häerz seet: Mäin Här verspéit säi Kommt;
49 A fänkt un seng Matknecht ze schloen, a mat de Gedronk ze iessen an ze drénken;
50 Den Här vun deem Knecht soll an engem Dag kommen, wann hien net no him kuckt, an an enger Stonn, déi hien net bewosst ass,
51 A soll hien ofschneiden, an him säin Deel mat den Hypokriten ernennen: et gëtt gekrasch an Zännknascht.

KAPITEL 25

1 Da soll d'Kinnekräich vum Himmel mat zéng Jongfraen verglach ginn, déi hir Luuchten geholl hunn an erausgaange sinn, fir de Bräitchemann ze treffen.
2 A fënnef vun hinnen ware schlau, a fënnef waren domm.
3 Déi Narren hunn hir Luuchten geholl an hunn keen Ueleg matgeholl:
4 Awer déi Weisen hunn Ueleg an hire Schëffer mat hire Luuchten geholl.
5 Wärend de Bräitchemann gedauert huet, si si all geschlof a geschlof.
6 An um Mëtternuecht gouf et e Gejäiz gemaach: Kuck, de Bräitchemann kënnt; gitt eraus him ze treffen.
7 Du sinn all déi Jongfraen opgestan, an hunn hir Luuchten ofgeschnidden.
8 An déi Narren sot zu de Weisen: Gëff eis vun Ärem Ueleg; well eis Luuchten sinn ausgaang.
9 Awer déi Weisen hunn geäntwert a gesot: Net esou; fir datt et net genuch ass fir eis an fir Iech: awer gitt léiwer un déi, déi verkafen, a kaaft fir Iech selwer.
10 A wéi si gaange sinn ze kafen, koum de Bräitchemann; an déi, déi prett waren, si mat him an d'Bestietnes eragaangen: an d'Dier war zou.
11 Duerno koumen och déi aner Jongfraen, a soten: Här, Här, mécht eis op.
12 Hien huet awer geäntwert a gesot: Wierklech soen ech dir, ech kennen dech net.
13 Waacht also, well dir wësst weder den Dag nach d'Stonn, an där de Mënschejong kënnt.
14 Well d'Kinnekräich vum Himmel ass wéi e Mann, deen an e wäit Land reest, deen seng eegen Dénger geruff huet an hinnen seng Wueren geliwwert huet.
15 Un engem huet hien fënnef Talenter ginn, engem aneren zwee, an engem aneren; fir all Mënsch no senge verschiddene Fäegkeeten; an huet direkt seng Rees gemaach.
16 Dunn ass deen, deen déi fënnef Talenter kritt hat, gaang an huet mat deemselwechte gehandelt, an huet hinnen aner fënnef Talenter gemaach.
17 An och deen, deen zwee kritt hat, huet och aner zwee gewonnen.
18 Awer deen, deen een kritt hat, ass gaang an huet an der Äerd gegruewen, an huet dem Här seng Suen verstoppt.
19 No enger laanger Zäit kënnt den Här vun deenen Dénger, a berechent mat hinnen.
20 Also ass deen, dee fënnef Talenter kritt hat, komm an huet aner fënnef Talenter bruecht, a gesot: Här, du hues mir fënnef Talenter geliwwert: kuck, ech hunn nieft hinnen fënnef Talenter méi gewonnen.
21 Säin Här sot zu him: Gutt geschafft, du gudden an treien Knecht: du bass iwwer e puer Saache trei gewiescht, ech wäert dech Herrscher iwwer vill maachen: gitt an d'Freed vun dengem Här.
22 Och deen, deen zwee Talenter kritt hat, ass komm a sot: Här, du hues mir zwee Talenter geliwwert: kuck, ech hunn nieft hinnen zwee aner Talenter gewonnen.
23 Säin Här sot zu him: Gutt geschafft, gudden an treien Knecht; du bass iwwer e puer Saachen trei gewiescht, ech wäert dech Herrscher iwwer vill Saache maachen: gitt an d'Freed vun dengem Här.
24 Du koum deen, deen dat eenzegt Talent kritt hat, a sot: Här, ech wousst dech, datt s du en haarde Mann bass, dee mëssst, wou s du net gesäis hues, a sammelt, wou s du net gestréift hues:
25 An ech hat Angscht, an sinn gaang an hunn däi Talent op der Äerd verstoppt: Kuck, do hutt Dir, dat ass däin.

26 Säin Här huet geäntwert an zu him gesot: Du béisen a schlëmmen Knecht, du wousst, datt ech ernimmen, wou ech net gesaat hunn, a sammelen, wou ech net gesträift hunn:
27 Du sollt also meng Sue bei den Tauscher setzen, an dann, bei menger Komm, hätt ech meng eege mat Wonner kritt.
28 Huelt also d'Talent vun him, a gitt et dem, deen zéng Talenter huet.
29 Fir jidderengem, deen huet, soll ginn, an hie wäert Iwwerfloss hunn: awer vun deem, deen net huet, soll och dat ewechgeholl ginn, wat hien huet.
30 A werft dir den onprofitable Knecht an d'äusseren Däischtert: et gëtt gekrasch an Zännknascht.
31 Wann de Mënschejong a senger Herrlechkeet kënnt, an all déi helleg Engele mat him, da soll hien um Troun vu senger Herrlechkeet sëtzen:
32 A virun him sollen all Natiounen gesammelt ginn: an hie wäert se vuneneen trennen, wéi e Schäfer seng Schof vun de Geessen trennt:
33 An hie soll d'Schof op senger rietser Hand setzen, awer d'Geessen op der lénkser.
34 Da soll de Kinnek zu hinnen op senger rietser Hand soen: Kommt, dir geseent vu mengem Papp, ierft d'Kinnekräich virbereet fir Iech vun der Grënnung vun der Welt:
35 Well ech war en Honger, an Dir hutt mir Fleesch ginn: Ech war duuschtereg, an Dir hutt mir drénken: Ech war e Friemen, an Dir hutt mech opgeholl:
36 Plakeg, an Dir hutt mech gekleet: Ech war krank, an Dir hutt mech besicht: Ech war am Prisong, an Dir sidd bei mech komm.
37 Da sollen déi Gerecht him äntweren, a soen: Här, wéini hu mir dech gesinn, déi hongereg sinn, an dech gefiddert? oder duuschtereg, an huet dir drénken?
38 Wéini hu mir dech e Frieme gesinn an dech opgeholl? oder plakeg, an dech gekleet?
39 Oder wéini hu mir dech krank gesinn, oder am Prisong, a si bei dech komm?
40 An de Kinnek wäert äntweren a soen zu hinnen: Wierklech, ech soen Iech: Souwäit Dir et un ee vun deene mannsten vun dëse menge Bridder gemaach hutt, hutt Dir et mir gemaach.
41 Da soll hien och zu hinnen op der lénker Hand soen: Gitt vu mir, dir verfluchten, an éiwegt Feier, virbereet fir den Däiwel a seng Engelen:
42 Well ech war hongereg, an Dir hutt mir kee Fleesch ginn: Ech war duuschtereg, an Dir hutt mir kee Gedrénks ginn:
43Ech war e Friemen, an Dir hutt mech net opgeholl: plakeg, an Dir hutt mech net gekleet: Krank, an am Prisong, an Dir hutt mech net besicht.
44 Da sollen si him och äntweren, a soen: Här, wéini hu mir dech gesinn, wéi een Honger oder Duuscht ass, oder e Friemen, oder plakeg, oder krank oder am Prisong, an hunn dech net gedien?
45 Da soll hien hinnen äntweren, a seet: Wierklech, ech soen iech: Souwäit dir et net zu engem vun deene Klengsten gemaach hutt, hutt dir et mir net gemaach.
46 An dës wäerten an éiweg Strof goen: awer déi Gerecht an éiwegt Liewen.

KAPITEL 26

1 An et ass geschitt, wéi de Jesus all dës Aussoen ofgeschloss hat, sot hien zu senge Jünger:
2 Dir wësst, datt no zwee Deeg d'Fest vum Pessach ass, an de Mënschejong ass verroden fir gekräizegt ze ginn.
3 Du hu sech d'Hohepriister, an d'Schrëftgeléiert, an déi Eelst vum Vollek versammelt, an de Palais vum Hohepriister, deen Kaiaphas genannt gouf,
4 A konsultéiert, fir datt si de Jesus duerch Subtilitéit huelen an hien ëmbréngen.
5 Awer si soten: Net um Festdag, fir datt et net zu engem Opstand ënner de Leit gëtt.
6 Wéi de Jesus zu Bethany war, am Haus vum Simon dem Aussätzige,
7 Do ass eng Fra bei hie komm, déi eng Albaster-Këscht mat ganz wäertvoller Salef hat, an huet et op de Kapp gegoss, wéi hien um Fleesch souz.
8 Awer wéi seng Jünger et gesinn hunn, hu si Roserei a gesot: Fir wat ass dësen Offall?
9 Fir dës Sallef kéint fir vill verkaf ginn, an den Aarm ginn.
10 Wéi de Jesus dat verstanen huet, sot hien zu hinnen: Firwat stéiert dir d'Fra? well si huet mech eng gutt Aarbecht gemaach.
11 Well dir hutt déi Aarm ëmmer bei dir; mee ech hues du net ëmmer.
12 Well datt si dës Salef op mäi Kierper gegoss huet, huet si et fir meng Begriefnis gemaach.
13 Wierklech soen ech iech: Wou och ëmmer dëst Evangelium an der ganzer Welt gepriedegt gëtt, do soll och dat, wat dës Fra gemaach huet, erzielt ginn fir hir ze Gedenken.
14 Dunn ass ee vun deenen zwielef, deen de Judas Iskariot genannt gouf, bei d'Hohepriister gaangen.
15 A sot zu hinnen: Wat gitt dir mir ginn, an ech wäert him un iech geliwwert? A si hu mat him Bund fir drësseg Sëlwerstécker.
16 A vun där Zäit un huet hien d'Méiglechkeet gesicht fir hien ze verroden.
17 Den éischten Dag vum Fest vun der ongeséierter Brout sinn d'Jünger bei de Jesus komm, a soten zu him: Wou wëlls du, datt mir fir dech d'Pessach iessen?
18 An hie sot: Gitt an d'Stad zu esou engem Mann, a sot zu him: De Meeschter seet: Meng Zäit ass um Enn; Ech halen de Pessach bei dengem Haus mat menge Jünger.
19 An d'Jünger hunn gemaach wéi de Jesus hinnen ernannt hat; a si hunn d'Pessach fäerdeg gemaach.
20 Wéi den Owend komm war, huet hie sech mat deenen zwielef gesat.
21 A wéi si giess hunn, sot hien: Wierklech soen ech dir, datt ee vun iech wäert mech verroden.
22 A si ware ganz traureg, an hunn all vun hinnen ugefaang zu him ze soen: Här, sinn et ech?
23 An hien huet geäntwert a gesot: Deen, dee seng Hand mat mir an d'Schuel taucht, dee soll mech verroden.
24 De Mënschejong geet wéi et vun him geschriwwen ass: awer wee deem Mann, duerch deen de Mënschejong verroden ass! et wier gutt fir dee Mann gewiescht, wann hien net gebuer wier.
25 Dunn huet de Judas, deen hie verroden huet, geäntwert a gesot: Meeschter, sinn et ech? Hien sot zu him: Du hues gesot.

26 A wéi si giess hunn, huet de Jesus Brout geholl, geseent, an huet et gebrach an de Jünger ginn a gesot: Huelt, iesst; dëst ass mäi Kierper.
27 An hien huet de Coupe geholl, an huet Merci gesot, an huet hinnen et ginn a gesot: Drénkt dir all dovun;
28 Well dëst ass mäi Blutt vum neie Testament, dat fir vill fir d'Verzeiung vun de Sënnen ausgegoss gëtt.
29 Awer ech soen Iech: Ech wäert vun dëser Fruucht vum Rebe vun elo net drénken, bis deen Dag, wann ech et mat Iech am Räich vu mengem Papp nei drénken.
30 A wéi si e Hymn gesongen haten, sinn si op den Olivebierg erausgaang.
31 Du sot de Jesus zu hinnen: Dir wäert all dës Nuecht wéinst mir beleidegt ginn: well et ass geschriwwen: Ech wäert de Schäffe schloen, an d'Schof vun der Trapp wäerten ausserhalb verspreet ginn.
32 Awer nodeems ech erëm opgestan sinn, ginn ech virun Iech a Galiläa.
33 De Péitrus huet geäntwert an zu him gesot: Och wann all Mënsch wéinst dir beleidegt gëtt, wäert ech awer ni beleidegt ginn.
34 De Jesus sot zu him: Wierklech soen ech dir, datt dës Nuecht, éier den Hunn kräizt, du solls mir dräimol verleegnen.
35 De Péitrus sot zu him: Och wann ech mat dir stierwen, wäert ech dech awer net verleegnen. Och hunn all d'Jünger gesot.
36 Du koum de Jesus mat hinnen op eng Plaz, déi Getsemane genannt gëtt, a sot zu de Jünger: Sëtzt dir hei, wärend ech dohinner ginn a bieden.
37 An hien huet de Péitrus an déi zwee Jongen vum Zebedeus mat sech geholl, an huet ugefaang traureg a ganz schwéier ze sinn.
38 Du sot hien zu hinnen: Meng Séil ass extrem traureg, bis zum Doud: Bleift hei, a kuckt mat mir.
39 An hien ass e bësse méi wäit gaang, ass op d'Gesiicht gefall, an huet gebiet a gesot: O mäi Papp, wann et méiglech ass, loosst dës Coupe vu mir passéieren: awer net wéi ech wëll, mee wéi Dir wëllt.
40 An hien ass bei d'Jünger komm, a fënnt se geschlof, a sot zum Péitrus: Wat, konnt Dir net eng Stonn mat mir kucken?
41 Waacht a biet, datt Dir net an d'Versuchung gitt: de Geescht ass wierklech gewëllt, awer d'Fleesch ass schwaach.
42 Hien ass erëm déi zweete Kéier fortgaang, an huet gebiet a gesot: O mäi Papp, wann dës Coupe net vu mir fortgoe dierf, ausser ech drénken et, da gëtt Äre Wëlle gemaach.
43 An hien ass komm an huet se erëm ageschlof fonnt: well hir Ae waren schwéier.
44An hien huet si verlooss, an ass erëm fortgaang, an huet déi drëtte Kéier gebiet an déiselwecht Wierder gesot.
45 Dunn ass hien bei seng Jünger komm a sot zu hinnen: Schlof elo weider, an huelt Är Rou: kuck, d'Stonn ass op der Hand, an de Mënschejong ass an d'Hänn vu Sënner ausgeliwwert.
46 Stitt op, loosst eis goen: kuck, hien ass bei der Hand, dee mech verréit.
47 A wéi hien nach geschwat huet, kuck, de Judas, ee vun deenen zwielef, ass komm, a mat him eng grouss Villfalt mat Schwerter a Staang, vun de Hohepriister an Eelst vum Vollek.
48 Deejéinegen, deen hie verroden huet, huet hinnen en Zeeche ginn a gesot: Wien ech kuss, dat ass deen: Halt hie fest.
49Un direkt ass hien bei de Jesus komm a sot: Hallo, Här! an huet him Kuss.
50 De Jesus sot zu him: Frënd, firwat bass du komm? Du koumen si, hunn d'Hänn op de Jesus geluecht an hunn hien geholl.
51 A kuck, ee vun deenen, déi mam Jesus waren, huet seng Hand ausgestreckt, an huet säi Schwäert gezunn, an huet en Dénger vum Hohepriister geschloen, an huet säin Ouer ofgeschloen.
52 Du sot de Jesus zu him: Stellt däi Schwert erëm op seng Plaz, well all déi, déi de Schwert huelen, solle mam Schwert ëmbréngen.
53 Mengs du, datt ech elo mäi Papp net kënne bieden, an hie wäert mir elo méi wéi zwielef Legiounen Engelen ginn?
54 Awer wéi sollen dann d'Schrëften erfëllt ginn, datt et esou muss sinn?
55 An där selwechter Stonn sot de Jesus zu de Leit: Sidd dir erauskomm wéi géint en Déif mat Schwäerter a Stëbs fir mech ze huelen? Ech souz all Dag mat Iech am Tempel ze léieren, an Dir hutt mech net festgeholl.
56 Dat alles ass awer gemaach ginn, fir datt d’Schrëfte vun de Prophéiten erfëllt kënne ginn. Dunn hunn all d'Jünger hie verlooss an si geflücht.
57 An déi, déi de Jesus festgeholl haten, hunn hie bei den Hohepriister Kaiaphas gefouert, wou d'Schrëftgeléiert an déi Eelst versammelt waren.
58 De Péitrus ass him awer vu wäitem gefollegt bis zum Hohepriister säi Palais, an ass eragaang, a souz mat den Dénger, fir d'Enn ze gesinn.
59 Elo hunn d'Hohepriister, an d'Eelst, an de ganze Conseil, falsch Zeien géint de Jesus gesicht, fir hien ëmzebréngen;
60 Awer kee fonnt: jo, obwuel vill falsch Zeien koumen, hunn se awer keng fonnt. Um leschte koumen zwee falsch Zeien,
61 A sot: "Dee Mann huet gesot: Ech sinn fäeg den Tempel vu Gott ze zerstéieren an en an dräi Deeg ze bauen.
62Un den Hohepriister is opgestaan un säd to em: Anäntwert du naischt? wat ass dat, wat dës Zeien géint dech?
63 De Jesus huet awer roueg gehalen. An den Hohepriister huet geäntwert a sot zu him: Ech beschwéieren dech vum liewege Gott, datt Dir eis sot, ob Dir de Christus sidd, de Jong vu Gott.
64 De Jesus sot zu him: Du hues gesot: Trotzdem soen ech dir: Heino soll dir de Mënschejong gesinn op der rietser Hand vun der Muecht sëtzen, an an de Wolleke vum Himmel kommen.
65 Dunn huet den Hohepriister seng Kleeder räissen a gesot: Hien huet Gotteslästerung geschwat; wat brauche mir weider vun Zeien? kuck, elo hutt dir seng Gotteslästerung héieren.
66 Wat mengt Dir? Si hunn geäntwert a gesot: Hien ass dem Doud schëlleg.
67 Dunn hunn si him an d’Gesiicht gespaut, an him geschloen; an anerer hunn hien mat de Handfläche geschloen,

68 A sot: Profetéiert eis, du Christus, Wien ass deen, deen dech geschloen huet?
69 De Péitrus souz dobaussen am Palais, an eng Fra koum bei hie a sot: Du waars och mam Jesus vu Galiläa.
70 Hien huet awer virun hinnen all ofgeleent, a gesot: Ech weess net, wat Dir seet.
71 A wéi hien an d'Veranda erausgaang ass, huet eng aner Déngschtmeedchen hien gesinn, a sot zu deenen, déi do waren: Dëse Mann war och mam Jesus vun Nazareth.
72 An hien huet erëm mat engem Eed ofgeleent, ech kennen de Mann net.
73 An no enger Zäit koumen déi, déi do stoungen, bei hien, a soten zum Péitrus: Du bass sécher och ee vun hinnen; well deng Ried verréit dech.
74 Dunn huet hien ugefaang ze verfluchten an ze schwieren a gesot: Ech kennen dee Mann net. An direkt den Hunn Crew.
75 De Péitrus huet sech un d'Wuert vum Jesus erënnert, wat zu him gesot huet: Ier den Hunn kräizt, solls du mir dräimol verleegnen. An hien ass erausgaang an huet bitter gekrasch.

KAPITEL 27

1 Wéi de Moien komm ass, hunn all d'Hohepriister an d'Eelst vun de Leit sech géint de Jesus berode fir hien ëmzebréngen:
2 A wéi si hie gebonnen haten, hunn si hie gefouert an hien dem Pontius Pilatus dem Gouverneur geliwwert.
3 Dunn huet de Judas, deen hie verroden hat, wéi hie gesinn huet, datt hie veruerteelt war, sech ëmdréit, an huet déi drësseg Sëlwerstécker un d'Hohepriister an d'Eelst erëm bruecht.
4 A sot: Ech hu gesënnegt, datt ech dat onschëlleg Blutt verroden hunn. A si soten: Wat ass dat fir eis? gesitt dir dat.
5 An hien huet d'Sëlwerstécker am Tempel geheit, an ass fortgaang, an ass gaang an huet sech selwer opgehaang.
6 D’Hohepriister hunn d’Sëlwerstécker geholl a gesot: Et ass net erlaabt, se an d’Schatzkammer ze leeën, well et de Präis vum Blutt ass.
7 A si hu sech beroden, an hunn dem Potter säi Feld mat hinnen kaaft, fir Friemen do ze begruewen.
8 Dofir gouf dat Feld genannt: D'Feld vum Blutt, bis haut.
9 Dunn ass erfëllt ginn, wat vum Jeremy dem Prophéit geschwat gouf, a gesot: A si hunn déi drësseg Sëlwerstécker geholl, de Präis vun deem, dee geschätzt gouf, deen si vun de Kanner vun Israel geschätzt hunn;
10 An huet hinnen fir de Potter Feld, wéi den Här mech ernannt.
11 De Jesus stoung virum Gouverneur: an de Gouverneur huet hie gefrot a gesot: Sidd Dir de Kinnek vun de Judden? An de Jesus sot zu him: Dir sot.
12 A wéi hie vun de Hohepriister an Eelst virgeworf gouf, huet hien näischt geäntwert.
13 Du sot de Pilatus zu him: Héiert Dir net wéi vill Saache si géint dech Zeien?
14 An hien huet him geäntwert fir ni ee Wuert; sou datt de Gouverneur immens bewonnert huet.
15 Op deem Fest war de Gouverneur gewinnt, dem Vollek e Gefaange fräi ze loossen, dee se wollten.
16 A si haten dunn e bemierkenswäerte Gefaangenen, genannt Barabbas.
17 Dofir, wéi si versammelt goufen, sot de Pilatus zu hinnen: Wien wëllt dir, datt ech iech fräiginn? Barabbas, oder Jesus deen Christus genannt gëtt?
18 Well hie wousst, datt si him aus Näid befreit hunn.
19 Wéi hien op de Riichter Sëtz gesat gouf, huet seng Fra him geschéckt a gesot: Hutt Dir näischt mat deem gerechte Mann ze dinn: well ech hunn haut vill Saachen an engem Dram wéinst him gelidden.
20 Awer d'Hohepriister an d'Eelst hunn d'Multéit iwwerzeegt, datt si de Barabbas froe sollten an de Jesus zerstéieren.
21 De Gouverneur huet geäntwert a sot zu hinnen: Ween vun deenen zwee wëllt dir, datt ech iech fräiginn? Si soten: Barabbas.
22 De Pilatus sot zu hinnen: Wat soll ech dann mam Jesus maachen, dee Christus genannt gëtt? Si soen all zu him: Loosst hie gekräizegt ginn.
23 An de Gouverneur sot: Firwat, wat Béis huet hien gemaach? Awer si hunn ëmsou méi geruff a gesot: Loosst hie gekräizegt ginn.
24 Wéi de Pilatus gesinn huet, datt hien näischt konnt iwwerwannen, mä datt éischter en Opschwong gemaach gouf, huet hien Waasser geholl, an huet seng Hänn virun der Masse gewäsch, a gesot: Ech sinn onschëlleg vum Blutt vun dëser gerechter Persoun: kuckt iech et.
25 Dunn huet d'ganz Leit geäntwert a gesot: Säi Blutt komm op eis an op eis Kanner.
26 Dunn huet hien de Barabbas hinnen fräigelooss: a wéi hien de Jesus geschloen huet, huet hien hie geliwwert fir gekräizegt ze ginn.
27 Dunn hunn d'Zaldoten vum Gouverneur de Jesus an d'Gemeinschaftshal geholl an déi ganz Band vun den Zaldoten bei hie gesammelt.
28Un si hunn hien ausgedoen an him e Scharlachrout Kleed undoen.
29 A wéi si eng Kroun vun Dornen gepflanzt hunn, hunn se se op säi Kapp geluecht, an e Riet a senger rietser Hand: a si hunn de Knéi virun him gebéit, an hunn him gespott a gesot: Hallo, Kinnek vun de Judden!
30 A si hunn op hie gespaut, an hunn de Riet geholl an hien op de Kapp geschloen.
31 Nodeem si mat him gespott hunn, hunn si him d'Kleeder ofgeholl an him seng eege Kleedung ugedoen an hien gefouert, fir hie ze kräizegen.
32 A wéi si erauskoum, hu si e Mann vu Cyrene fonnt, de Simon mam Numm: hien hunn si gezwongen säi Kräiz ze droen.
33 A wéi si op eng Plaz komm sinn, déi Golgotha genannt gëtt, dat heescht, eng Plaz vum Schädel,
34 Si hunn him Esseg ginn ze drénken, gemëscht mat Galle: a wéi hien et geschmaacht hat, huet hien net drénken.
35 A si hunn hie gekräizegt, a seng Kleedungsstécker opgedeelt, an d'Lot gegoss: fir datt et erfëllt ka ginn, wat vum Prophéit geschwat gouf: Si hunn meng Kleedungsstécker tëscht hinnen opgedeelt, an op meng Kleedung hunn si d'Lot gegoss.
36 A si sëtze sëtzen, hunn si hien do gekuckt;
37 An huet iwwer säi Kapp seng Uklo opgestallt, geschriwwen: DAT ASS DE JESUS, DE KINNEK VUN DE JUDDEN.
38 Dunn goufen zwee Déif mat him gekräizegt, een op der rietser, an een aneren op der lénker.

39 An déi, déi laanschtgaange sinn, hunn hie geschwächt, an hunn de Kapp gewackelt,
40 A sot: Du, deen den Tempel zerstéiert an en an dräi Deeg baut, rett dech selwer. Wann Dir de Jong vu Gott sidd, da komm vum Kräiz erof.
41 Och d'Hohepriister, déi him mat de Schrëftgeléierten an den Eelsten spott hunn, soten:
42 Hien huet anerer gerett; selwer kann hien net retten. Wann hien de Kinnek vun Israel ass, loosst hien elo vum Kräiz erofkommen, a mir wäerten him gleewen.
43 Hien huet op Gott vertraut; loosst hien him elo befreien, wann hien hie wëll: well hie sot: Ech sinn de Jong vu Gott.
44 Och déi Déif, déi mat him gekräizegt goufen, hunn datselwecht an seng Zänn gegoss.
45 Elo vun der sechster Stonn war et Däischtert iwwer d'ganz Land bis zur néngter Stonn.
46 An ëm déi néngten Stonn huet de Jesus mat enger haarder Stëmm geruff a gesot: Eli, Eli, lama sabachthani? dat heescht: Mäi Gott, mäi Gott, firwat hutt Dir mech verlooss?
47 E puer vun deenen, déi do stoungen, wéi se dat héieren hunn, soten: Dëse Mann rifft Elias.
48Un gläich ass ee vun hinnen gelaf, an huet e Schwamm geholl an et mat Esseg gefüllt, en op e Riet geluecht an him ze drénken ginn.
49 Déi aner soten: Loosst eis kucken, ob den Elias komm ass, fir hien ze retten.
50 De Jesus, wéi hien erëm mat enger haarder Stëmm gekrasch hat, huet de Geescht opginn.
51 A kuck, de Schleier vum Tempel gouf vun uewen op ënnen an zwee zerräissen; an d'Äerd huet gebiewen, an d'Fielsen räissen;
52 An d'Griewer goufen opgemaach; a vill Kierper vun den Hellegen, déi geschlof hunn, sinn opgestan,
53 An ass no senger Operstéiungszeen aus de Griewer erausgaang, an ass an déi helleg Stad gaang, a si fir vill erschéngen.
54 Wéi de Centurion an déi, déi mat him waren, de Jesus nogekuckt hunn, d'Äerdbiewen gesinn hunn, an déi Saache, déi gemaach gi sinn, hunn si immens gefaart a gesot: "Wierklech war dat de Jong vu Gott.
55 A vill Frae waren do, déi wäit ewech gesinn hunn, déi dem Jesus vu Galiläa nokomm sinn, an him gedéngt hunn:
56 Dorënner war d'Maria Magdalena, an d'Maria, d'Mamm vum Jakobus a vum Joses, an d'Mamm vun de Kanner vum Zebedeus.
57 Wéi den Owend komm ass, koum e räiche Mann vun Arimathaea, deen de Joseph genannt huet, deen och selwer dem Jesus säi Jünger war:
58Hien ass bei de Pilatus gaangen an huet de Kierper vum Jesus gefrot. Dunn huet de Pilatus de Kierper gebot, fir geliwwert ze ginn.
59 A wéi de Joseph de Kierper geholl huet, huet hien et an engem proppere Linnentuch gewéckelt,
60 An huet et a sengem eegenen neie Graf geluecht, deen hien am Fiels erausgehëtzt hat: an hien huet e grousse Steen op d'Dier vum Graf gewalzt an ass fortgaang.
61 An do waren d'Maria Magdalena, an déi aner Maria, souzen vis-à-vis vum Graf.
62 Den nächsten Dag, deen nom Dag vun der Preparatioun war, sinn d'Hohepriister a Pharisäer bei de Pilatus zesummekomm.
63 Si soten: Här, mir erënnere mech drun, datt dee Bedruch, während hien nach lieweg war, gesot huet: No dräi Deeg wäert ech erëm opstoen.
64 Kommandéiert dofir, datt de Graf bis den drëtten Dag séchergestallt gëtt, fir datt seng Jünger net an der Nuecht kommen, an hien stielen, a soen dem Vollek: Hien ass vun den Doudegen operstanen: also wäert de leschte Feeler méi schlëmm sinn wéi deen Éischten.
65 De Pilatus sot zu hinnen: Dir hutt eng Auer: gitt op de Wee, maacht et esou sécher wéi Dir kënnt.
66 Du si si gaang, an hunn de Graf sécher gemaach, de Steen versiegelt an eng Auer gesat.

KAPITEL 28

1 Um Enn vum Sabbat, wéi et ugefaang huet géint den éischten Dag vun der Woch ze schmuelen, koumen d'Maria Magdalena an déi aner Maria fir d'Graf ze gesinn.
2 A kuck, et gouf e grousst Äerdbiewen: fir den Engel vum Här ass vum Himmel erofgaang, a koum an huet de Steen vun der Dier zréckgeréckelt an huet sech drop gesat.
3 Säi Gesiicht war wéi Blëtz, a seng Kleeder wäiss wéi Schnéi:
4 A aus Angscht virun him hunn d'Wäerter geräselt, a si wéi dout ginn.
5 An den Engel huet geäntwert a sot zu de Fraen: Fäert net, well ech weess, datt Dir de Jesus sicht, dee gekräizegt gouf.
6 Hien ass net hei: well hien ass opgestan, wéi hie gesot huet. Kommt, kuckt d'Plaz wou den Här läit.
7 A gitt séier, a sot senge Jünger, datt hien aus den Doudegen operstanen ass; a kuck, hie geet virun iech a Galiläa; do solls du hien gesinn: kuck, ech hunn Iech gesot.
8 A si sinn séier aus dem Graf fortgaang mat Angscht a grousser Freed; an ass gelaf fir seng Jünger Wuert ze bréngen.
9 A wéi si gaange sinn, fir seng Jünger ze soen, kuck, de Jesus huet si begéint, a sot: Alles Guddes! A si sinn komm an hunn hie bei de Féiss gehalen, an hunn hie veréiert.
10 Du sot de Jesus zu hinnen: Fäert net: Gitt menge Bridder, datt si a Galiläa ginn, an do solle si mech gesinn.
11 Wéi se elo gaange sinn, kuck, e puer vun de Wuecht koumen an d'Stad, an hunn den Hohepriister alles gewisen, wat geschitt ass.
12 A wéi si sech mat den Eelsten versammelt hunn, a sech beroden, hunn si den Zaldoten vill Geld ginn,
13 Si soten: Sot dir, Seng Jünger sinn an der Nuecht komm an hunn hie geklaut, wéi mir geschlof hunn.
14 A wann dat dem Gouverneur seng Ouere kënnt, wäerte mir hien iwwerzeegen an dech sécheren.
15 Also hunn si d'Suen geholl, an hunn gemaach wéi se geléiert goufen: an dëst Spréch gëtt allgemeng ënner de Judden gemellt bis haut.
16 Du sinn déi eelef Jünger fortgaang a Galiläa, op e Bierg, wou de Jesus si ernannt hat.
17 A wéi se hien gesinn hunn, hunn si him ugeéiert: awer e puer hunn gezweiwelt.
18 De Jesus ass komm an huet zu hinnen geschwat a gesot: All Muecht ass mir am Himmel an op der Äerd ginn.
19 Gitt also, a léiert all d'Natiounen, deef se am Numm vum Papp a vum Jong a vum Hellege Geescht:

20 Léiert hinnen alles ze beobachten, wat och ëmmer ech
dir bestallt hunn: a kuck, ech sinn ëmmer bei dir, bis zum
Enn vun der Welt. Amen.

D'Evangelium vum Mark

KAPITEL 1

1 Den Ufank vum Evangelium vu Jesus Christus, dem Jong vu Gott;
2 Wéi et an de Prophéiten geschriwwen ass: Kuck, ech schécken mäi Messenger virun Ärem Gesiicht, deen Äre Wee virun Iech preparéieren.
3 D'Stëmm vun engem, deen an der Wüst rifft: Bereet de Wee vum Här vir, maacht seng Weeër riicht.
4 De Johannes huet an der Wüst gedeeft an d'Daf vun der Berouegung gepriedegt fir d'Verzeiung vun de Sënnen.
5 An do ass op hien erausgaang d'ganz Land vu Judéa, a si vu Jerusalem, a goufen all vun him am Floss vum Jordan gedeeft, hir Sënnen zouginn.
6 De Johannes war mat Kamelhoer gekleet, a mat engem Gürtel vun enger Haut ëm seng Lenden; an hien huet giess Locusts a wëll Hunneg;
7 An huet gepriedegt, a gesot: Et kënnt ee méi staark wéi ech no mir, deen d'Klappe vu senge Schong ech net wiirdeg sinn, erof ze béien an ze léisen.
8 Ech hunn dech wierklech mat Waasser gedeeft: awer hie soll dech mam Hellege Geescht deafen.
9 An et ass an deenen Deeg geschitt, datt de Jesus aus Nazareth vu Galiläa koum, a gouf vum Johannes am Jordan gedeeft.
10 An direkt aus dem Waasser koum, huet hien den Himmel gesinn opgemaach, an de Geescht wéi eng Dauf op hien erofgeet:
11 An et ass eng Stëmm vum Himmel komm, a sot: Du bass mäi léiwe Jong, an deem ech gutt sinn.
12 An direkt dreift de Geescht hien an d'Wüst.
13 An hie war do an der Wüst véierzeg Deeg, versicht vum Satan; a war mat de wëll Béischt; an d'Engelen hunn him gedéngt.
14 Nodeem de Johannes am Prisong gesat gouf, ass de Jesus a Galiläa komm, an huet d'Evangelium vum Räich vu Gott gepriedegt,
15 A sot: D'Zäit ass erfëllt, an d'Kinnekräich vu Gott ass op der Hand: béit dir, a gleeft d'Evangelium.
16 Wéi hie beim Mier vu Galiläa gaangen ass, huet hien de Simon an den Andrew säi Brudder gesinn, deen en Netz an d'Mier werfen: well si waren Fëscher.
17 De Jesus sot zu hinnen: Kommt no mir, an ech wäert iech Fëscher vu Mënschen maachen.
18Un direkt hu si hir Netzer verlooss an sinn him nokomm.
19 A wéi hien e bësse méi wäit gaang ass, huet hien den Jakobus, de Jong vum Zebedeus, an de Johannes säi Brudder gesinn, déi och um Schëff waren, hir Netzer ze reparéieren.
20 An direkt huet hien si geruff: a si hunn hire Papp Zebedeus am Schëff mat de Loyeren verlooss, an si sinn no him gaang.
21A si sinn op Kapernaum gaang; an direkt um Sabbat ass hien an d'Synagog gaang an huet geléiert.
22 A si waren iwwerrascht iwwer seng Doktrin: well hien huet hinnen geléiert als een deen Autoritéit hat, an net wéi d'Schrëftgeléiert.
23 An et war an hirer Synagog e Mann mat engem onreine Geescht; an hien huet geruff,
24 a sot: Loosst eis eleng; wat hu mir mat dir ze dinn, du Jesus vun Nazareth? bass du komm fir eis ze zerstéieren? Ech kennen dech, wien du bass, den Hellege vu Gott.
25 De Jesus huet him bestrooft a gesot: Bleift roueg, a komm aus him.
26 A wéi den onreine Geescht hien zerrappt huet a mat enger haarder Stëmm geruff huet, ass hien aus him erausgaang.
27 A si waren all erstaunt, sou datt si ënnerenee gefrot hunn a gesot: Wat ass dat? wat fir eng nei Doktrin ass dat? well mat Autoritéit commandéiert hien och déi onrein Séilen, a si befollegen him.
28Un direkt huet säi Ruhm an d'ganz Regioun ronderëm Galiläa verbreet.
29 A gläichzäiteg, wéi se aus der Synagog erauskoum, si si an d'Haus vum Simon an dem Andreas gaang, mam Jakobus an dem Johannes.
30 D'Mamm vum Simon senger Fra louch awer krank un de Féiwer, a si erzielen him vun hirem.
31 An hien ass komm an huet hir un d'Hand geholl an huet si opgehuewen; an direkt huet d'Féiwer hir verlooss, a si huet hinnen gedéngt.
32 An um Owend, wéi d'Sonn ënnergaang ass, hunn si all bei him bruecht, déi krank waren, an déi, déi vun Däiwel besat waren.
33 An d'ganz Stad war bei der Dier versammelt.
34 An hien huet vill geheelt, déi u verschidde Krankheeten krank waren, a vill Däiwel erausgehäit; an hunn d'Däiwel net erliewt fir ze schwätzen, well se hien kannt hunn.
35 An de Moien, wéi hien eng laang Zäit virum Dag opgestan ass, ass hien erausgaang an ass op eng eenzeg Plaz fortgaang an huet do gebiet.
36 De Simon an déi, déi mat him waren, sinn him nokomm.
37 A wéi se hien fonnt hunn, soten si zu him: All Mënsch sichen no dech.
38 An hie sot zu hinnen: Loosst eis an déi nächst Stied goen, fir datt ech och do priede kënnen: well dofir sinn ech erauskomm.
39 An hien huet an hire Synagogen uechter d'ganz Galiläa gepriedegt an den Däiwel erausgehäit.
40 An do ass e Aussätzig bei hie komm, hie gefrot, a bei him geknéit a sot zu him: Wann Dir wëllt, kënnt Dir mech botzen.
41 De Jesus huet sech mat Matgefill bewegt, huet seng Hand erausgehäit, hien beréiert a sot zu him: Ech wëll; sief du propper.
42 A soubal hie geschwat huet, ass direkt d'Lepra vun him fortgaang, an hie gouf gereinegt.
43 An hien huet him strait opgefuerdert, an huet hien direkt fortgeschéckt;
44 A sot zu him: Kuckt, du seet näischt zu jidderengem; awer gitt de Wee, weis dech dem Paschtouer, a bitt fir Är Botzen déi Saachen, déi de Moses gesot huet, fir en Zeegnes fir si.
45 Hien ass awer erausgaang an huet ugefaang et vill ze veräffentlechen, an d'Saach am Ausland ze brennen, sou datt de Jesus net méi offen an d'Stad eragoe konnt, mä an

de Wüsteplazen dobaussen war: a si sinn aus all Quartier bei hie komm.

KAPITEL 2

1 An nach e puer Deeg ass hien a Kapernaum eragaangen; an et gouf geraumt datt hien am Haus war.
2 An direkt ware vill versammelt, sou datt et kee Raum war fir se ze kréien, nee, net sou vill wéi ëm d'Dier: an hien huet hinnen d'Wuert gepriedegt.
3 A si kommen bei hien, bréngen ee krank vun der Lähmung, dee vu véier gebuer gouf.
4 A wéi si fir d'Press net bei hie konnte kommen, hunn se den Daach opgedeckt, wou hie war: a wéi se et opgebrach haten, hunn se d'Bett erofgelooss, an deem de Kranke vun der Lähmung louch.
5 Wéi de Jesus hire Glawen gesinn huet, sot hien zu de Kranken: Jong, deng Sënne sinn dir verginn.
6 Awer et waren e puer vun de Schrëftgeléiert, déi do sëtzen, an hunn an hiren Häerzer gemengt,
7 Firwat schwätzt dëse Mann esou Gotteslästerungen? wien kann Sënnen verzeien ausser Gott nëmmen?
8 An direkt wéi de Jesus a sengem Geescht erkannt huet, datt si esou a sech selwer raisonnéiert hunn, sot hien zu hinnen: Firwat hutt Dir dës Saachen an Ären Häerzer verstanen?
9 Ob et méi einfach ass, dem Kranke vun der Lähmung ze soen: Deng Sënne sinn dir verginn; Oder ze soen: Stitt op, huel däi Bett op a fuert?
10 Awer fir datt Dir wësst datt de Mënschejong d'Muecht op der Äerd huet fir Sënnen ze verzeien, (hie seet zu de Kranke vun de Lähmte:)
11 Ech soen dir: Stitt op, huel däi Bett op, a gitt an däi Haus.
12Un direkt ass hien opgestaan, huet d'Bett opgeholl an ass virun hinnen all erausgaang; sou datt si all erstaunt waren, a Gott verherrlecht hunn a gesot: Mir hunn et ni op dëser Manéier gesinn.
13 An hien ass erëm vun der Mier Säit erausgaang; an d'ganz Mass huet sech op hien zréckgezunn, an hien huet hinnen geléiert.
14 A wéi hien laanschtgaangen ass, huet hien de Levi, de Jong vum Alphaeus, gesinn, bei der Empfang vum Gewunnecht sëtzen, a sot zu him: Follegt mech. An hien ass opgestan an ass him nogaang.
15 An et ass geschitt, datt, wéi de Jesus a sengem Haus zu Fleesch souz, och vill Publikanen a Sënner zesumme mam Jesus a senge Jünger souzen: well et waren der vill, a si sinn him gefollegt.
16 Wéi d'Schrëftgeléiert an d'Pharisäer hie gesinn hunn, datt hie mat Publikanen a Sënner iessen, soten si zu senge Jünger: Wéi ass et, datt hie mat Publikanen a Sënner iesst an drénkt?
17 Wéi de Jesus dat héieren huet, sot hien zu hinnen: Déi, déi ganz sinn, brauche keen Dokter, mee déi, déi krank sinn: Ech sinn net komm, fir déi Gerecht ze ruffen, mee Sënner zu Berouegung.
18Un d'Jünger vum Johannes a vun de Pharisäer hu gefaasst: a si koumen a soten zu him: Firwat séieren d'Jünger vum Johannes a vun de Pharisäer, awer Är Jünger séieren net?
19 An de Jesus sot zu hinnen: Kënnen d'Kanner vun der Brautkammer séiere, während de Bräutin bei hinnen ass? soulaang si de Bräitchemann bei sech hunn, kënne si net fasten.
20 Awer d'Deeg wäerten kommen, wann de Bräitchemann vun hinnen ewechgeholl gëtt, an da wäerte se an deenen Deeg fasten.
21 Kee Mënsch näht och e Stéck neit Stoff op en aalt Kleedungsstéck: soss hëlt dat neit Stéck, dat et opgefëllt huet, vum alen ewech, an de Loyer gëtt verschlechtert.
22 A kee Mënsch setzt neie Wäin an al Fläschen: soss brécht den neie Wäin d'Flaschen, an de Wäin gëtt ausgeliwwert, an d'Flaschen wäerte verschlechtert ginn: awer neie Wäin muss an nei Fläschen gesat ginn.
23 Et ass geschitt, datt hien um Sabbat duerch d'Maisfelder gaang ass; a seng Jünger hunn ugefaang, wéi se gaange sinn, d'Oueren ze plécken.
24Un d'Pharisäer soten zu him: Kuck, firwat maache si um Sabbat dat, wat net legal ass?
25 An hie sot zu hinnen: Hutt dir ni gelies, wat den David gemaach huet, wéi hien Nout hat, a war en Honger, hien, an déi, déi mat him waren?
26 Wéi hien an d'Haus vu Gott an den Deeg vum Abjathar, dem Hohepriister, gaang ass, an d'Schuebrout giess huet, wat net erlaabt ass ze iessen, awer fir d'Priister, an och hinnen ginn, déi mat him waren?
27 An hie sot zu hinnen: De Sabbat gouf fir de Mënsch gemaach, an net de Mënsch fir de Sabbat:
28 Dofir ass de Mënschejong och Här vum Sabbat.

KAPITEL 3

1 An hien ass erëm an d'Synagog gaang; an do war e Mann, deen eng verschwonnen Hand hat.
2A si hunn him nogekuckt, ob hien hien um Sabbatsdag heele géif; datt si him kéinten virwerfen.
3 An hie sot zum Mann, deen déi verschwonnen Hand hat: Stitt eraus.
4 An hie sot zu hinnen: Ass et gesetzlech gutt op de Sabbatsdeeg ze maachen oder Béis ze maachen? Liewen ze retten, oder ëmbréngen? Awer si hunn hir Rou gehalen.
5 A wéi hien si mat Roserei ëmgekuckt huet, a traureg iwwer d'Häert vun hiren Häerzer, sot hien zum Mann: Streck deng Hand aus. An hien huet et ausgestreckt: a seng Hand gouf ganz restauréiert wéi déi aner.
6 An d'Pharisäer sinn erausgaang, an hunn direkt mat den Herodianer géint hie geschwat, wéi se hien zerstéiere kënnen.
7 De Jesus huet sech awer mat senge Jünger op d'Mier zréckgezunn: an eng grouss Mass vu Galiläa ass him nokomm, a vu Judéa,
8 A vu Jerusalem, a vun Idumaea, a vun iwwer Jordan; a si iwwer Tyrus a Sidon, eng grouss Villfalt, wéi se héieren haten, wat grouss Saachen hie gemaach huet, koumen zu him.
9 An hien huet zu senge Jünger gesot, datt e klengt Schëff op hie sollt waarden wéinst der Villfalt, fir datt se net op hien stierwen.
10 Well hien huet vill geheelt; sou datt si op hien gedréckt hunn fir hien ze beréieren, sou vill wéi Plagen haten.

11 An onrein Séilen, wéi se hien gesinn hunn, sinn virun him erofgefall, an hunn geruff a gesot: Du bass de Jong vu Gott.
12 An hien huet hinnen streng opgefuerdert, datt si him net solle bekannt maachen.
13 An hie geet op e Bierg erop, a rifft un deen, wien hie wollt: a si koumen bei hie.
14 An hien huet zwielef bestallt, fir datt si bei him solle sinn, an datt hien se schécke kéint fir ze priedegen,
15 A Kraaft ze hunn, Krankheeten ze heelen an Däiwel erauszedreiwen:
16 De Simon huet hien de Péitrus genannt;
17 An den Jakobus, de Jong vum Zebedeus, an de Johannes, de Brudder vum Jakob; an hien huet hinnen Boanerges genannt, dat ass, D'Jongen vum Donner:
18 An den Andreas, de Philippe, de Bartholomew, de Matthäus, de Thomas, de Jakobus, de Jong vum Alfaeus, an den Thaddaeus, de Simon, de Kanaanit,
19 De Judas Iskariot, deen hien och verroden huet: a si sinn an en Haus gaangen.
20 An d'Multiheet ass erëm zesummekomm, sou datt si net sou vill wéi Brout iesse konnten.
21 A wéi seng Frënn et héieren hunn, si si erausgaang fir hie festzehalen: well si soten: Hien ass ausser sech selwer.
22 An d'Schrëftgeléiert, déi vu Jerusalem erofkomm sinn, soten: Hien huet de Beelzebub, an duerch de Prënz vun den Däiwel werft hien den Däiwel eraus.
23 An hien huet si bei hie geruff, a sot zu hinnen a Parabelen: Wéi kann de Satan de Satan erausdreiwen?
24 A wann e Räich géint sech selwer opgedeelt ass, da kann dat Räich net bestoen.
25 A wann en Haus géint sech selwer opgedeelt ass, kann dat Haus net stoe bleiwen.
26 A wann de Satan sech géint sech selwer opstinn a gedeelt gëtt, kann hien net stoen, mä huet en Enn.
27 Kee Mënsch kann an d'Haus vun engem staarke Mann agoen a seng Wueren verduerwen, ausser hien wäert fir d'éischt de staarke Mann binden; an da wäert hien säin Haus verwinnt.
28 Wierklech soen ech iech: All Sënne sollen de Mënschejonger verginn ginn, a Gotteslästerungen, mat deenen och ëmmer se blaspheméieren:
29 Awer deen, dee géint den Hellege Geescht blaspheme wäert, huet ni Verzeiung, awer ass a Gefor vun éiweger Verdammung:
30 Well si soten: Hien huet en onreine Geescht.
31 Do koumen dunn seng Bridder a seng Mamm, a stoungen dobaussen, hunn hie bei hie geschéckt an hie geruff.
32Un d'Multz souz em hie, un si soten zu him: Kuck, deng Mamm an deng Bridder sichen dech ouni.
33 An hien huet hinnen geäntwert a gesot: Wien ass meng Mamm oder meng Bridder?
34 An hien huet sech ëm déi, déi ronderëm hie souzen, ëmkuckt, a sot: Kuck meng Mamm a meng Bridder!
35 Fir wien de Wëlle vu Gott mécht, deen ass mäi Brudder, a meng Schwëster a Mamm.

KAPITEL 4

1 An hien huet erëm ugefaang um Mier Säit ze léieren: an eng grouss Mass ass bei him versammelt, sou datt hien an e Schëff koum an am Mier souz; an déi ganz Mass war um Mier um Land.
2 An hien huet hinnen vill Saachen duerch Gläichnes geléiert, a sot zu hinnen a senger Doktrin:
3 Lauschtert; Kuck, do ass e Séi erausgaang fir ze säen:
4 An et ass geschitt, wéi hie gesäiert huet, e puer sinn um Wee gefall, an d'Vullen vun der Loft koumen an hunn et opgeholl.
5 An e puer sinn op stenge Buedem gefall, wou et net vill Äerd hat; an direkt ass et opgestan, well et keng Déift vun der Äerd hat:
6 Awer wéi d'Sonn opgaang ass, gouf se verbrannt; a well et keng Wuerzel hat, ass et verschwannen.
7 An e puer sinn ënnert den Dornen gefall, an d'Dären sinn opgewuess, an hunn et erstéckt, an et huet keng Fruucht ginn.
8 An aner sinn op gudde Buedem gefall, an hunn Uebst ginn, déi opgestan a gewuess ass; an bruecht eraus, puer drësseg, an e puer siechzeg, an e puer honnert.
9 An hie sot zu hinnen: Wien Oueren huet ze héieren, loosst hien héieren.
10 A wéi hien eleng war, hunn déi, déi ronderëm hie mat den Zwielef waren, vun him de Gläichnes gefrot.
11 An hien huet zu hinnen gesot: Dir ass et ginn, d'Geheimnis vum Räich vu Gott ze kennen: awer fir déi, déi dobausse sinn, ginn all dës Saache a Parabel gemaach:
12 Fir datt se gesinn, an net gesinn; an héieren kënnen se héieren, an net verstoen; fir datt se zu all Moment ëmgewandelt ginn, an hir Sënne sollen hinnen verginn ginn.
13 An hie sot zu hinnen: Kennt dir dës Parabel net? a wéi wësst Dir dann all Parabel?
14 De Séier säert d'Wuert.
15 An dat sinn si um Wee Säit, wou d'Wuert gesäiert ass; awer wann se héieren hunn, kënnt de Satan direkt, an hëlt d'Wuert ewech, dat an hiren Häerzer gesäiert gouf.
16 An dat sinn si och, déi op stenge Buedem gesaat ginn; déi, wann se d'Wuert héieren hunn, et direkt mat Freed kréien;
17 An hu keng Wuerzel a sech selwer, an esou aushalen, awer fir eng Zäit: duerno, wann Leed oder Verfolgung fir d'Wuel vum Wuert entsteet, si si direkt beleidegt.
18 An dat sinn déi, déi ënner Dornen gesaat ginn; wéi d'Wuert héieren,
19 An d'Betreiung vun dëser Welt, an d'Täuschung vum Räichtum, an d'Lust vun anere Saachen, déi erakommen, erstécken d'Wuert, an et gëtt onfruchtbar.
20 An dat sinn déi, déi op guddem Buedem gesaat ginn; wéi d'Wuert héieren, a kréien et, a bréngen Uebst, e puer drëssegfacht, e puer siechzeg, an e puer honnert.
21 An hie sot zu hinnen: Gëtt eng Käerz bruecht, fir ënner engem Busch oder ënner engem Bett ze setzen? an net op engem Käerzenhirstellung gesat ginn?
22 Well et ass näischt verstoppt, wat net manifestéiert gëtt; och näischt gouf geheim gehal, mee datt et an d'Ausland sollt kommen.
23 Wann iergendeen Oueren huet fir ze héieren, loosst hien héieren.
24 An hie sot zu hinnen: Passt op, wat dir héiert: mat wéi enger Mooss dir moosst, et soll iech gemooss ginn: an iech, déi héieren, wäerte méi ginn.
25 Fir deen, deen huet, soll him ginn: an deen, deen net huet, vun him soll och dat geholl ginn, wat hien huet.

26 An hie sot: Sou ass d'Kinnekräich vu Gott, wéi wann e Mann Som an de Buedem geheien géif;
27 A soll schlofen, an Nuecht an Dag opstoen, an d'Somen solle sprangen a wuessen, hie weess net wéi.
28 Well d'Äerd bréngt Uebst vu sech selwer; éischt d'Blat, dann d'Ouer, duerno de vollen Mais am Ouer.
29 Awer wann d'Fruucht erausbruecht ass, setzt hien direkt an d'Séi, well d'Ernte ass komm.
30 An hie sot: Wou solle mir d'Kinnekräich vu Gott gleewen? oder mat wéi engem Verglach solle mer et vergläichen?
31 Et ass wéi e Moschterkär, dat, wann et an der Äerd gesaat gëtt, manner ass wéi all d'Somen, déi op der Äerd sinn:
32 Awer wann et gesaat gëtt, wiisst et op a gëtt méi grouss wéi all Kraider, a schéisst grouss Branchen aus; sou datt d'Vullen vun der Loft sech ënnert dem Schied dovunner leeën.
33 A mat villen esou Parabelen huet hien d'Wuert zu hinnen geschwat, wéi se et héieren konnten.
34 Awer ouni Gläichnes huet hien net zu hinnen geschwat: a wéi si eleng waren, huet hien senge Jünger alles erkläert.
35 An dee selwechten Dag, wéi den Owend komm ass, sot hien zu hinnen: Loosst eis op déi aner Säit iwwergoen.
36 A wéi si d'Multialitéit fortgeschéckt haten, hunn si hien geholl, wéi hien am Schëff war. An et waren och aner kleng Schëffer mat him.
37 An et ass e grousse Wandstuerm opgestan, an d'Wellen hunn an d'Schëff geschloen, sou datt et elo voll war.
38 An hie war am hënneschten Deel vum Schëff, a schlofen op engem Këssen: a si erwächen hien a soen zu him: Meeschter, këmmert Dir Iech net, datt mir stierwen?
39 An hien ass opgaang, an huet de Wand bestrooft, a sot zum Mier: Fridden, sief roueg! An de Wand huet opgehalen, an et war eng grouss Rou.
40 An hie sot zu hinnen: Firwat sidd Dir esou ängschtlech? wéi ass et, datt Dir kee Glawen hues?
41 A si hunn immens gefaart, a soten een zum aneren: Wéi eng Aart ass dat, datt och de Wand an d'Mier him nokommen?

KAPITEL 5

1 A si koumen op déi aner Säit vum Mier, an d'Land vun de Gadarener.
2 A wéi hien aus dem Schëff erauskoum, huet him direkt aus de Griewer e Mann mat engem onreine Geescht begéint,
3 Deen hat seng Wunneng ënnert de Griewer; a kee Mënsch konnt hien binden, nee, net mat Ketten:
4 Well hien dacks mat Ketten a Ketten gebonnen war, an d'Ketten vun him zerrappt goufen, an d'Ketten a Stécker gebrach waren: och kee Mënsch konnt hien zämmen.
5 An ëmmer, Nuecht an Dag, war hien an de Bierger, an an de Griewer, gekrasch, a sech mat Steng geschnidden.
6 Wéi hien de Jesus awer vu wäitem gesinn huet, ass hien gelaf an huet hie veréiert,
7 An huet mat haarder Stëmm geruff a gesot: Wat hunn ech mat dir ze dinn, Jesus, du Jong vum Allerhéichsten Gott? Ech beschwéieren dech vu Gott, datt Dir mech net pine.
8Well hie sot zu him: Komm aus dem Mann, du onreine Geescht.
9 An hien huet him gefrot: Wat ass däin Numm? An hien huet geäntwert a gesot: Mäi Numm ass Legion, well mir si vill.
10 An hien huet him vill gefrot, datt hien se net aus dem Land géif schécken.
11 Elo war do no bei de Bierger eng grouss Herd Schwäin, déi gefiddert huet.
12 An all d'Däiwel hunn him gefrot a gesot: Schéckt eis an d'Schwäin, fir datt mir an si kommen.
13 An de Jesus huet hinnen gläichzäiteg verlooss. An déi onrein Séilen sinn erausgaang, an sinn an d'Schwäin gaang: an d'Herd ass op eng géi Plaz an d'Mier gerannt, (si waren ongeféier zweedausend;) a goufen am Mier erstéckt.
14 An déi, déi d'Schwäin gefiddert hunn, sinn geflücht, an hunn et an der Stad an am Land gesot. A si sinn erausgaang fir ze kucken wat et war wat gemaach gouf.
15A si si bei de Jesus komm, a gesinn deen, dee vum Däiwel besat war, an d'Legioun hat, souz a gekleet, a säi richtege Verstand: a si hunn Angscht.
16 An déi, déi et gesinn hunn, hunn hinne gesot, wéi et him geschitt ass, dee mam Däiwel besat war, an och iwwer d'Schwäin.
17 A si hunn ugefaang him ze bieden, fir aus hire Küsten ze goen.
18 A wéi hien an d'Schëff koum, huet deen, dee vum Däiwel besat war, him gebiet, datt hie bei him wier.
19 De Jesus huet him awer net gelidden, mee sot zu him: Gitt heem bei denge Frënn, a sot hinnen, wéi grouss den Här fir dech gemaach huet, an huet mat dech Erbaarmen.
20 An hien ass fortgaang, an huet ugefaang zu Dekapolis ze veröffentlechen, wéi grouss Saache de Jesus fir hie gemaach huet: an all Mënsch huet sech gewonnert.
21 Wéi de Jesus erëm mam Schëff op déi aner Säit iwwergaang ass, hunn sech vill Leit bei hie versammelt: an hie war no beim Mier.
22 A kuck, do kënnt ee vun de Herrscher vun der Synagog, de Jairus mam Numm; a wéi hien hie gesinn huet, ass hien op seng Féiss gefall,
23 An hien huet hie vill gefrot, a gesot: Meng kleng Duechter läit um Punkt vum Doud: Ech bieden dech, komm a leet Är Hänn op hatt, fir datt si geheelt gëtt; a si wäert liewen.
24 De Jesus ass mat him gaang; a vill Leit sinn no him gefollegt, an hunn hien iwwerdréit.
25 An eng gewësse Fra, déi zwielef Joer Blutt hat,
26 An hat vill vu villen Dokteren gelidden, an huet alles ausginn, wat si hat, a war näischt besseres, mä éischter verschlechtert,
27 Wéi si vum Jesus héieren hat, ass an der Press hannendrun komm an huet säi Kleedungsstéck beréiert.
28 Well si sot: Wann ech awer seng Kleeder beréieren dierf, da wäert ech ganz sinn.
29 An direkt war de Quell vun hirem Blutt gedréchent; a si huet an hirem Kierper gefillt, datt si vun där Plo geheelt gouf.
30 De Jesus, wousst direkt a sech selwer, datt d'Tugend aus him erausgaang ass, huet hien an der Press ëmgedréit a gesot: Wien huet meng Kleeder beréiert?
31 A seng Jünger soten zu him: Du gesitt d'Vollek, déi dech dréinen, a sot du: Wien huet mech beréiert?
32 An hien huet sech ëmgekuckt fir hatt ze gesinn, déi dës Saach gemaach huet.

33 Awer d'Fra, déi Angscht a geziddert huet, wousst, wat an hirem geschitt ass, ass komm, ass virun him erofgefall an huet him d'ganz Wourecht gesot.
34 An hien sot zu hir: Duechter, däi Glawen huet dech ganz gemaach; gitt a Fridden, a sidd ganz vun Ärer Plo.
35 Wärend hien nach geschwat huet, koumen aus dem Herrscher vum Haus vun der Synagog, déi gesot hunn: Deng Duechter ass dout: firwat stéiert Dir de Meeschter nach weider?
36 Soubal de Jesus dat Wuert héieren huet, dat geschwat gouf, sot hien zum Herrscher vun der Synagog: Fäert net, gleeft nëmmen.
37 An hien huet kee Mënsch erliewt him nozekommen, ausser de Péitrus an de Jakobus an de Johannes, de Brudder vum Jakob.
38 An hien ass an d'Haus vum Herrscher vun der Synagog komm, a gesäit d'Tumult, an déi, déi gekrasch a staark gekrasch hunn.
39 A wéi hien erakoum, sot hien zu hinnen: Firwat maacht dir dëst Gedold a kräischen? d'Damme ass net dout, mee schléift.
40 A si hunn him gelaacht. Awer wéi hien se all erausgehäit huet, hëlt hien de Papp an d'Mamm vun der Damme, an déi, déi mat him waren, a geet eran, wou d'Dame louch.
41 An hien huet d'Dame bei d'Hand geholl, a sot zu hir: Talitha cumi; dat ass, interpretéiert ginn, Damsel, ech soen dir, komm op.
42 An direkt ass d'Meedchen opgestan an ass gaang; well si war am Alter vun zwielef Joer. A si waren iwwerrascht mat enger grousser Erstaunung.
43 An hien huet hinnen streng opgefuerdert, datt kee Mënsch et weess; an huet gebot, datt hatt eppes ze iessen sollt ginn.

KAPITEL 6

1 An hien ass vun do erausgaang, a koum a säin eegent Land; a seng Jünger no him.
2 A wéi de Samschdeg komm ass, huet hien ugefaang an der Synagog ze léieren: a vill, déi hien héieren hunn, sinn erstaunt a gesot: Vu wou huet dëse Mann dës Saachen? a wéi eng Wäisheet ass dat, déi him geschenkt gëtt, datt och esou mächteg Wierker vu sengen Hänn gemaach ginn?
3 Ass dat net de Schräiner, de Jong vu Maria, dem Brudder vum Jakobus, a vum Joses, a vum Juda a vum Simon? a sinn seng Schwësteren net hei bei eis? A si goufen him beleidegt.
4 Awer de Jesus sot zu hinnen: E Prophéit ass net ouni Éier, mee a sengem eegene Land, an ënner sengen eegene Familljen an a sengem eegenen Haus.
5 An hie konnt do keng mächteg Aarbecht maachen, ausser datt hien seng Hänn op e puer krank Leit geluecht huet an si geheelt huet.
6 An hien huet sech wéinst hirem Ongleewen iwwerrascht. An hien ass ronderëm d'Dierfer gaang, léiert.
7 An hien huet zu him déi Zwielef geruff, an huet ugefaang se vun zwee an zwee eraus ze schécken; an huet hinnen Muecht iwwer onrein Séilen ginn;
8 An huet hinnen befaasst, datt si näischt fir hir Rees sollten huelen, ausser nëmmen e Stab; kee Schreif, kee Brout, kee Geld an hirem Portmonni:
9 Awer sief mat Sandalen geschmaacht; an net op zwee Wopen.
10 An hie sot zu hinnen: A wéi enger Plaz, egal wou dir an en Haus gitt, da bleift do, bis dir vun där Plaz fort gitt.
11 A wien dech net ophëlt an dech net héiert, wann Dir vun do fortgeet, schütt de Stëbs ënner Äre Féiss of fir en Zeegnes géint si. Wierklech soen ech iech: Et wäert méi tolerabel fir Sodom a Gomorrha am Dag vum Uerteel sinn, wéi fir déi Stad.
12 A si sinn erausgaang an hunn gepriedegt, datt d'Mënsche sech solle berouegen.
13 A si hunn vill Däiwel erausgedriwwen, a vill mat Ueleg gesalft, déi krank waren, an hunn se geheelt.
14 An de Kinnek Herodes huet vun him héieren; (well säin Numm war am Ausland verbreet:) an hie sot: De Johannes de Baptist ass aus den Doudegen operstanen, an dofir weisen sech mächteg Wierker an him eraus.
15 Anerer soten: Dat ass den Elias. An anerer soten: Et ass e Prophéit, oder als ee vun de Prophéiten.
16 Wéi den Herodes awer dat héieren huet, sot hien: Et ass de Johannes, deen ech gekäppt hunn: hien ass aus den Doudegen operstanen.
17 Well den Herodes selwer huet erausgeschéckt an de Johannes geholl, an hien am Prisong gebonnen fir dem Herodias säi Wuel, dem Philip säi Brudder seng Fra, well hien hatt bestuet hat.
18Well de Johannes huet zum Herodes gesot: Et ass dech net erlaabt, däi Brudder seng Fra ze hunn.
19 Dofir hat den Herodias e Sträit géint hien, an hätt hien ëmbruecht; awer hatt konnt net:
20 Den Herodes huet de Johannes gefaart, well hie wousst, datt hien e gerechte Mann an en Hellege wier, an huet hien observéiert; a wéi hien hien héieren huet, huet hien vill Saache gemaach an hie gär héieren.
21 A wéi e bequemen Dag komm ass, huet den Herodes op sengem Gebuertsdag en Owesiessen fir seng Hären, héije Kapitänen an Haaptstänn vu Galiläa gemaach;
22 A wéi d'Duechter vum genannten Herodias erakoum, an danzen, an den Herodes an déi, déi mat him souzen, gefreet hunn, sot de Kinnek zu der Fra: Frot vu mir wat Dir wëllt, an ech ginn dir et.
23 An hien huet hir geschwuer: Wat och ëmmer Dir vu mir froe solls, ech ginn Iech et der Halschent vu mengem Räich.
24A si ass erausgaang an huet zu hirer Mamm gesot: Wat soll ech froen? A si sot: De Kapp vum John de Baptist.
25Un si ass direkt bei de Kinnek erakomm an huet gefrot a gesot: Ech wëll, datt s du mir an engem Ladegerapp de Kapp vum Johannes dem Baptist ginn.
26Un de Kinnek war immens leed; awer fir seng Eed, a fir hir Wuel, déi mat him souzen, hie géif hir net refuséieren.
27Un de König schickt direkt en Beüücht un un hett sünd, dat de Kapp ümbringen sünd, un he is heen gaang un hett en in de Prisong gekäppt.
28 An huet säi Kapp an e Ladegerapp bruecht an et der Fra ginn: an d'Dame huet et hirer Mamm ginn.
29 A wéi seng Jünger dat héieren hunn, si si komm an hunn säi Läich opgeholl an hunn et an engem Graf geluecht.
30 An d'Apostelen hu sech bei de Jesus versammelt, an hunn him alles gesot, souwuel wat si gemaach hunn, wéi och wat si geléiert haten.

31 An hie sot zu hinnen: Kommt selwer ausser an eng Wüst Plaz, a rascht e bëssen Zäit: well et waren vill kommen a goen, a si haten keng Fräizäit sou vill ze iessen.
32 A si sinn an eng Wüst Plaz mam Schëff privat fortgaang.
33 Un d'Leit hu se gesinn, wéi se fortgaange sinn, a vill hunn hie kennegeléiert, an si sinn aus alle Stied dohinner gelaf, an si fortgaang, a si bei him zesummekomm.
34 De Jesus, wéi hien erauskoum, huet vill Leit gesinn, a war mat Matgefill op si bewegt, well si waren wéi Schof, déi kee Schäfer haten: an hien huet ugefaang hinnen vill ze léieren.
35 A wéi den Dag elo wäit verbruecht war, sinn seng Jünger bei hie komm a soten: Dëst ass eng Wüst Plaz, an elo ass d'Zäit wäit vergaang:
36 Schéckt se fort, fir datt se an d'Land ronderëm goen an an d'Dierfer, a sech Brout kafen: well si hunn näischt ze iessen.
37 Hien huet geäntwert a sot zu hinnen: Gëff dir hinnen ze iessen. A si soten zu him: Solle mir goen an zweehonnert Pennywäert Brout kafen an hinnen ze iessen?
38 Hie sot zu hinnen: Wéivill Brout hutt dir? goen a gesinn. A wéi se woussten, soen se: Fënnef, an zwee Fësch.
39 An hien huet hinne gebueden, all op de grénge Wiss ze sëtzen.
40 A si souzen an Reihen, vun honnerte, a vu fofzeger.
41 A wéi hien déi fënnef Brout an déi zwee Fësch geholl huet, huet hien an den Himmel opgekuckt, a geseent, an huet d'Brout gebrach, an huet se senge Jünger ginn, fir hinnen ze stellen; an déi zwee Fësch huet hien ënner hinnen all gedeelt.
42 A si hunn all giess, a si ware gefëllt.
43A si hunn zwielef Kuerf voller Brochstécker a Fësch opgeholl.
44 An déi, déi vun de Brout giess hunn, waren ongeféier fënnef dausend Männer.
45 An direkt huet hien seng Jünger gezwongen, an d'Schëff ze kommen an op déi aner Säit virun op Bethsaida ze goen, während hien d'Leit fortgeschéckt huet.
46 A wéi hien se fortgeschéckt hat, ass hien op e Bierg fortgaang fir ze bieden.
47 A wéi et owes komm ass, war d'Schëff an der Mëtt vum Mier, an hien eleng um Land.
48 An hien huet se gesinn, wéi se am Rudder kämpfen; well de Wand war géint hinnen: an ëm déi véiert Nuecht Wuecht ass hien zu hinnen komm, Spadséiergank op d'Mier, a géif vun hinnen laanschtgoungen.
49 Wéi se awer hien um Mier gesinn hunn, hunn si ugeholl, datt et e Geescht gewiescht wier, an hunn geruff:
50 Well si all gesinn hien, a sech besuergt. An direkt huet hie mat hinnen geschwat, a sot zu hinnen: Sidd gutt: et sinn ech; fäert net.
51 An hien ass op si an d'Schëff gaang; an de Wand ass opgehalen: a si ware ganz iwwerrascht a sech selwer iwwerrascht a wonneren.
52 Fir si hunn d'Wonner vun de Brout net ugesinn: well hiert Häerz war haart.
53 A wéi si iwwergaang waren, sinn si an d'Land Genesaret komm an sinn op d'Ufer gezunn.
54 A wéi se aus dem Schëff erauskoum, hunn si him direkt kennegeléiert,
55 A si sinn duerch déi ganz Regioun ronderëm gelaf, an hunn ugefaang déi krank an de Better ze droen, wou se héieren hunn, datt hie wier.
56 A wou och ëmmer hien erakoum, an Dierfer, oder Stied oder Land, si hunn déi Krank op d'Stroosse geluecht, an hunn him gefrot, datt si kéinte beréieren, wann et nëmmen d'Grenz vu sengem Kleedungsstéck wier: a sou vill, déi hie beréiert hunn, goufen ganz gemaach.

KAPITEL 7

1 Du koumen d'Pharisäer zu him zesummen, a verschidde vun de Schrëftgeléiert, déi vu Jerusalem koumen.
2 A wéi se gesinn hunn, datt e puer vu senge Jünger Brout mat bestrooftem Iessen iessen, dat heescht, mat onwäschenen Hänn, hunn si Schold fonnt.
3 Fir d'Pharisäer an all d'Judden, ausser datt se hir Hänn dacks wäschen, iessen net, an halen d'Traditioun vun den Eelsten.
4 A wa se vum Maart kommen, ausser si wäschen, iessen se net. A vill aner Saache ginn et, déi se kritt hunn fir ze halen, wéi d'Wäsch vun de Becher, an Dëppen, Messerbecher a vun Dëscher.
5 Dunn hunn d'Pharisäer an d'Schrëftgeléiert him gefrot: Firwat gitt Är Jünger net no der Traditioun vun den Eelsten, mee iessen Brout mat ongewäschen Hänn?
6 Hien huet geäntwert a sot zu hinnen: Gutt huet den Esaias vun Iech Hypokrite profetéiert, wéi et geschriwwen ass: Dëst Vollek éiert mech mat hire Lippen, awer hiert Häerz ass wäit vu mir.
7 Wéi och ëmmer vergeblech si mech, a léiere fir Léier d'Geboter vu Männer.
8 Fir datt Dir d'Gebot vu Gott ofleent, hält Dir d'Traditioun vu Männer, wéi d'Wäsch vun Dëppen a Coupë: a vill aner ähnlech Saachen, déi Dir maacht.
9 An hie sot zu hinnen: Ganz gutt, Dir refuséiert d'Gebot vu Gott, fir datt Dir Är eege Traditioun behalen.
10 Fir de Moses sot: Éier däi Papp an deng Mamm; an, Wien de Papp oder d'Mamm verflucht, loosst hien den Doud stierwen:
11 Awer dir sot: Wann e Mann zu sengem Papp oder senger Mamm seet: Et ass de Corban, dat heescht e Kaddo, vun deem wat Dir vu mir profitéiere kënnt; hie soll fräi sinn.
12 An dir gitt him net méi fir säi Papp oder seng Mamm ze maachen;
13 Maacht d'Wuert vu Gott guer näischt duerch Är Traditioun, déi Dir geliwwert hutt: a vill vun esou Saachen maacht Dir.
14 A wéi hien d'ganz Leit bei sech geruff huet, sot hien zu hinnen: Lauschtert mech jidderee vun iech, a verstitt:
15 Et gëtt näischt vu baussen engem Mann, datt an hien eragoen kann him beschiedegen: mee d'Saachen, déi aus him erauskommen, dat sinn déi, déi de Mann beschiedegen.
16 Wann iergendeen Oueren huet fir ze héieren, loosst hien héieren.
17 A wéi hien vun de Leit an d'Haus koum, hunn seng Jünger him iwwer d'Gläichnes gefrot.
18 An hie sot zu hinnen: Sidd dir och esou ouni Verständnis? Gesitt Dir net, datt alles wat vu baussen an de Mann erakënnt, et kann him net beschiedegen;

19 Well et geet net an säin Häerz, mee an de Bauch, a geet eraus an d'Drëpsen, all Fleesch rengt?
20 An hie sot: Dat, wat aus dem Mënsch erauskënnt, dat mécht de Mënsch beschiedegt.
21 Well vu bannen, aus dem Häerz vun de Mënschen, fuere béis Gedanken, Erhiewungen, Zucht, Morden,
22 Déifstall, Géigner, Béisheet, Bedruch, Onglécklechkeet, e béist Aen, Gotteslästerung, Stolz, Dommheet:
23 All dës Béis Saache kommen vu bannen a beschiedegen de Mënsch.
24Un vun do un ass hien operstan, an ass an d'Grenze vun Tyrus a Sidon gaang, an ass an en Haus gaang, a wollt kee Mënsch et wëssen: awer hie konnt net verstoppt ginn.
25 Fir eng gewësse Fra, där hir jonk Duechter en onreine Geescht hat, huet vun him héieren, a koum a si bei seng Féiss gefall:
26 D'Fra war eng Griichesch, eng Syrophenician vu Natioun; a si huet him gefrot, datt hien den Däiwel aus hirer Duechter erausgeet.
27 Mä de Jesus sot zu hir: Loosst d'Kanner als éischt gefëllt ginn: well et ass net gerecht d'Brout vun de Kanner ze huelen an et op d'Hënn ze werfen.
28A si huet geäntwert a sot zu him: Jo, Här, awer d'Hënn ënner dem Dësch iessen vun de Kannerkribbelen.
29 An hien sot zu hir: Fir dëst Spréch gitt Äre Wee; den Däiwel ass aus denger Duechter fortgaang.
30 A wéi si an hiert Haus komm ass, huet si den Däiwel erausfonnt, an hir Duechter op d'Bett geluecht.
31 An erëm, vun de Küste vun Tyrus a Sidon fortgaang, ass hien an d'Mier vu Galiläa komm, duerch d'Mëtt vun de Küste vun Dekapolis.
32A si bréngen him een, deen daf war, an hat eng Behënnerung a senger Ried; a si bieden him seng Hand op hien ze leeën.
33 An hien huet him vun der Masse geholl an huet seng Fanger an d'Oueren geluecht, an hien huet gespaut an seng Zong beréiert;
34 An hien huet an den Himmel opgekuckt, huet gesucht a sot zu him: Ephphatha, dat ass, Gëff op.
35 An direkt sinn seng Oueren opgemaach ginn, an de String vu senger Zong war geléist, an hien huet kloer geschwat.
36 An hien huet hinnen opgefuerdert, datt si kee Mënsch soen sollen: awer wat hien hinnen méi ugeklot huet, ëmsou vill méi hunn se et publizéiert;
37 A si waren iwwerrascht erstaunt, a soten: Hien huet alles gutt gemaach: hien mécht souwuel den Daaf ze héieren, wéi och déi Stomm ze schwätzen.

KAPITEL 8

1 An deenen Deeg, wou d'Multi immens grouss war an näischt ze iessen huet, huet de Jesus seng Jünger bei sech geruff a sot zu hinnen:
2 Ech hunn Erbaarmen mat der Villfalt, well se elo dräi Deeg bei mir waren, an hunn näischt ze iessen:
3 A wann ech se séier an hir Haiser fortschécken, da wäerte se um Wee schwächen: well Taucher vun hinnen koumen vu wäitem.
4 A seng Jünger hunn him geäntwert: Vu wou kann ee Mënsch dës Männer hei an der Wüst mat Brout zefridden stellen?
5 An hien huet si gefrot: Wéivill Brout hutt dir? A si soten: Siwen.
6 An hien huet dem Vollek gebot, sech um Buedem ze sëtzen: an hien huet déi siwe Brout geholl, Merci gesot, gebrach an huet senge Jünger ginn, fir hinnen ze stellen; a si hunn se virun de Leit gestallt.
7 A si haten e puer kleng Fësch: an hien huet geseent an huet gesot, se och virun hinnen ze stellen.
8 Also hunn si giess, a ware gefëllt: a si hunn aus dem gebrachene Fleesch opgeholl, dat siwe Kierf verlooss huet.
9 An déi, déi giess haten, waren ongeféier véier dausend: an hien huet se fortgeschéckt.
10 An direkt ass hien mat senge Jünger an e Schëff gaang, a koum an d'Deeler vun Dalmanutha.
11Un d'Pharisäer koumen eraus, an hunn ugefaang mat him ze froen, fir vun him en Zeeche vum Himmel ze sichen, fir hien ze probéieren.
12 An hien huet déif a sengem Geescht gesucht a gesot: Firwat sicht dës Generatioun no engem Schëld? Wierklech soen ech iech: Et gëtt keng Zeeche fir dës Generatioun ginn.
13 An hien huet se verlooss, a koum an d'Schëff erëm op déi aner Säit.
14 Elo haten d'Jünger vergiess Brout ze huelen, an si haten net méi wéi ee Brout um Schëff.
15 An hien huet hinnen opgefuerdert, a sot: Passt op, passt op fir de Sauer vun de Pharisäer a vum Sauerstoff vum Herodes.
16 A si hunn ënnerenee geschwat a gesot: Et ass well mir kee Brout hunn.
17 A wéi de Jesus dat wousst, sot hien zu hinnen: Firwat riicht dir, well dir kee Brout hutt? verstitt Dir nach net, weder versteet? hues du däin Häerz nach verstäerkt?
18 Hutt Dir Aen, gesitt Dir net? an Oueren hunn, héiert Dir net? an erënnert Dir Iech net?
19 Wéi ech déi fënnef Brout tëscht fënnefdausend gebrach hunn, wéivill Kuerf voller Fragmenter hu dir opgeholl? Si soen zu him: Zwielef.
20 A wéi déi siwen ënner véier dausend, wéivill Kuerf voller Fragmenter hu dir opgeholl? A si soten: Siwen.
21 An hie sot zu hinnen: Wéi verstinn dir net?
22 An hie kënnt op Bethsaida; a si bréngen e blanne Mann bei hien, an hunn hie gefrot him ze beréieren.
23 Hien huet de Blannen un d'Hand geholl an hien aus der Stad gefouert; a wéi hien op seng Ae gespaut hat an d'Hänn op hie geluecht huet, huet hien him gefrot, ob hien eppes gesäit.
24 An hien huet opgekuckt a sot: Ech gesinn d'Mënsche wéi Beem, déi trëppelen.
25 Duerno huet hien d'Hänn erëm op seng Aen geluecht, an hien huet hien opgekuckt: an hie gouf restauréiert, an huet all Mënsch kloer gesinn.
26 An hien huet hien a säi Haus fortgeschéckt a gesot: Gitt net an d'Stad, an sot et net zu engem an der Stad.
27 De Jesus ass erausgaang, a seng Jünger, an d'Stied vu Caesarea Philippi: an iwweregens huet hie seng Jünger gefrot, a sot zu hinnen: Wien soen d'Mënsche, datt ech sinn?
28A si hunn geäntwert: "Johann de Baptist; awer e puer soen: Elias; an anerer, Ee vun de Prophéiten.
29 An hie sot zu hinnen: Awer wiem sot dir, datt ech sinn? An de Péitrus äntwert a sot zu him: Du bass de Christus.
30 An hien huet hinnen opgefuerdert, datt si kee Mënsch vun him soen.

31 An hien huet ugefaang hinnen ze léieren, datt de Mënschejong vill muss leiden, a vun den Eelsten a vun den Hohepriister, a Schrëftgeléiert verworf ginn, an ëmbruecht ginn, an no dräi Deeg erëm opstoen.
32 An hien huet dat Spréch offen gesot. An de Péitrus huet hien geholl an huet ugefaang him ze bestrofen.
33 Wéi hien sech awer ëmgedréint huet an seng Jünger ugekuckt huet, huet hien de Péitrus bestrooft a gesot: Gitt dech hannert mir, Satan, well Dir genéisst net déi Saachen, déi vu Gott sinn, mee déi Saachen, déi vu Mënschen sinn.
34 A wéi hien d'Leit och mat senge Jünger bei sech geruff huet, sot hien zu hinnen: Wien no mir kënnt, dee soll sech selwer verleegnen, säi Kräiz ophuelen a mir nokommen.
35 Fir jiddereen, dee säi Liewen retten wëll, wäert et verléieren; mee wien säi Liewen fir meng Wuel an dem Evangelium verléiert, dee soll et retten.
36 Fir wat wäert et engem Mënsch profitéieren, wann hien d'ganz Welt gewënnt a seng eege Séil verléiert?
37 Oder wat soll e Mann am Austausch fir seng Séil ginn?
38 Jiddereen, dee sech also vu mir a vu menge Wierder an dëser erheierlecher a sënnlecher Generatioun schumme wäert; vun him wäert och de Mënschejong sech schummen, wann hien an der Herrlechkeet vu sengem Papp mat den hellege Engelen kënnt.

KAPITEL 9

1 An hien sot zu hinnen: Wierklech, ech soen Iech, datt et e puer vun hinnen sinn, déi hei stinn, déi net vum Doud schmaachen, bis se d'Kinnekräich vu Gott gesinn hunn mat der Muecht kommen.
2 A no sechs Deeg huet de Jesus de Péitrus, an de Jakobus an de Johannes mat sech geholl, a féiert se alleng op en héije Bierg erop: an hie gouf virun hinne verwandelt.
3 A seng Kleeder goufe blénkeg, iwwerwäiss wéi Schnéi; sou wéi kee voller op der Äerd kann se wäiss.
4 An do ass hinnen den Elias mam Moses erschéngen: a si hu mam Jesus geschwat.
5 De Péitrus huet geäntwert a sot zum Jesus: Meeschter, et ass gutt fir eis hei ze sinn: a loosst eis dräi Tabernakel maachen; een fir dech, an een fir Moses, an een fir Elias.
6 Well hien wousst net wat ze soen; well si hu ganz Angscht.
7 An et war eng Wollek, déi si iwwerschattegt huet: an eng Stëmm ass aus der Wollek erauskomm, a sot: Dëst ass mäi léiwe Jong: lauschtert hien.
8 An op eemol, wéi si sech ëmgekuckt haten, hu si kee Mënsch méi gesinn, ausser de Jesus nëmme mat sech selwer.
9 A wéi se vum Bierg erofgaange sinn, huet hien hinnen opgefuerdert, datt si kee Mënsch sollte soen, wat se gesinn hunn, bis de Mënschejong aus den Doudegen opgestan ass.
10 A si hunn dat Spréch bei sech selwer gehalen, a si hu sech matenee gefrot, wat den Opstieg vun den Doudegen bedeite soll.
11 A si hunn hie gefrot a gesot: Firwat soen d'Schrëftgeléiert, datt den Elias als éischt kommen muss?
12 An hien huet geäntwert an hinnen gesot: Den Elias kënnt wierklech fir d'éischt, a restauréiert alles; a wéi et vum Mënschejong geschriwwen ass, datt hie vill muss leiden an op näicht gesat ginn.
13 Awer ech soen Iech, datt den Elias wierklech komm ass, a si hunn him gemaach wat se opgezielt hunn, wéi et vun him geschriwwen ass.
14 A wéi hien zu senge Jünger koum, huet hien eng grouss Villfalt iwwer si gesinn, an d'Schrëftgeléiert hunn mat hinnen gefrot.
15 Un direkt all d’Leit, wéi se hie gesinn hunn, ware ganz erstaunt, a si bei hie gelaf, hunn him begréisst.
16 An hien huet d'Schrëftgeléiert gefrot: Wat frot dir mat hinnen?
17 An ee vun de Leit huet geäntwert a gesot: Meeschter, ech hunn dech mäi Jong bruecht, deen en stomme Geescht huet;
18A wou och ëmmer hien him hëlt, räissen hien him: an hie schaumt, a knaschtert mat sengen Zänn, an dréckt ewech: an ech hunn zu Äre Jünger gesot, datt si hien erausgoe sollen; a si konnten net.
19 Hien äntwert him a seet: O gleeweg Generatioun, wéi laang wäert ech bei dir sinn? wéi laang wäert ech dech leiden? bréngt hien bei mech.
20A si hunn hie bei hie bruecht: a wéi hien hie gesinn huet, huet de Geescht him direkt zerstéiert; an hien ass op de Buedem gefall an huet sech geschummt.
21 An hien huet säi Papp gefrot: Wéi laang ass et hier, datt dëst him komm ass? An hie sot: Vun engem Kand.
22 An dacks huet et hien an d'Feier an d'Waasser gehäit, fir hien ze zerstéieren: awer wann s du eppes maache kënnt, häss Matleed mat eis, an hëlleft eis.
23 De Jesus sot zu him: Wann Dir gleewe kënnt, alles ass méiglech fir deen, dee gleeft.
24 An direkt huet de Papp vum Kand geruff, a sot mat Tréinen: Här, ech gleewen; hëllef du mäin Ongleewen.
25 Wéi de Jesus gesinn huet, datt d'Leit zesumme lafen, huet hien de béise Geescht bestrooft, a sot zu him: Du domm an daaf Geescht, ech bieden dech, komm aus him eraus, a gitt net méi an hien.
26 An de Geescht huet gekrasch, an hien huet e schmerzhafte gerappt, a koum aus him eraus: an hie war wéi een Doudegen; sou datt vill gesot hunn, Hien ass dout.
27 De Jesus huet him awer un d’Hand geholl, an hie gehuewen; an hien ass opgestan.
28 A wéi hien an d'Haus komm ass, hunn seng Jünger him privat gefrot: Firwat konnte mir hien net erauswerfen?
29 An hie sot zu hinnen: Dës Aart kann duerch näischt erauskommen, awer duerch Gebied a Fasten.
30A si sinn vun do fortgaang, a sinn duerch Galiläa gaang; an hie wollt net, datt iergendeen et sollt wëssen.
31 Well hien huet seng Jünger geléiert, a sot zu hinnen: De Mënschejong ass an d'Hänn vun de Mënschen ausgeliwwert, a si sollen hien ëmbréngen; an no deem hien ëmbruecht ass, soll hien den drëtten Dag opstoen.
32Awer si hunn dat Spréch net verstanen, an hu gefaart him ze froen.
33 An hien ass op Kapernaum komm: a war am Haus, huet hien hinnen gefrot: Wat war et, wat dir ënner eech um Wee gestridden hutt?
34Awer si hu roueg gehalen: well si iwwregens ënnerenee gestridden hunn, wien dee gréisste sollt sinn.
35 An hien huet sech gesat, an huet déi Zwielef geruff, a sot zu hinnen: Wann iergendeen deen Éischte wëll, dee soll dee leschte sinn an den Déngscht vun allem.

36 An hien huet e Kand geholl an et an der Mëtt vun hinnen gesat: a wéi hien et an seng Äerm geholl huet, sot hien zu hinnen:
37 Jiddereen, deen ee vun esou Kanner a mengem Numm ophëlt, empfänkt mech: a wien mech ophëlt, kritt net mech, mee deen, dee mech geschéckt huet.
38 De Johannes huet him geäntwert a gesot: Meeschter, mir hunn een gesinn, deen Däiwel an Ärem Numm erausdréit, an hien ass eis net no: a mir hunn him verbueden, well hien eis net verfollegt.
39 De Jesus huet awer gesot: Verbued him net, well et gëtt kee Mënsch, dee e Wonner a mengem Numm maache wäert, dee liicht vu mir béis schwätze kann.
40 Well deen, deen net géint eis ass, ass vun eiser Säit.
41 Fir wien dir eng Taass Waasser gëtt a mengem Numm ze drénken, well dir zu Christus gehéiert, wierklech soen ech iech, hie wäert seng Belounung net verléieren.
42 A wien ee vun dëse Klengen, déi u mech gleewen, beleidegt, et ass besser fir him, datt e Millesteen um Hals hänkt, an hien an d'Mier gegoss gouf.
43 A wann deng Hand dech beleidegt, schneid se of: et ass besser fir dech an d'Liewe ze kommen, wéi zwee Hänn ze hunn fir an d'Häll ze goen, an d'Feier, dat ni geläscht gëtt:
44 Wou hire Wuerm net stierft, an d'Feier net geläscht gëtt.
45 A wann däi Fouss dech beleidegt, schneide se of: et ass besser fir dech an d'Liewen ze stoppen, wéi zwee Féiss ze hunn an d'Häll gegoss ze ginn, an d'Feier, dat ni geläscht gëtt:
46 Wou hire Wuerm net stierft, an d'Feier net geläscht gëtt.
47 A wann däin A dech beleidegt, raus se eraus: et ass besser fir dech mat engem A an d'Kinnekräich vu Gott anzeginn, wéi zwee Aen ze hunn an d'Häll Feier gegoss ze ginn:
48 Wou hire Wuerm net stierft, an d'Feier net geläscht gëtt.
49 Fir jidderee soll mat Feier gesalzt ginn, an all Opfer soll mat Salz gesalzt ginn.
50Salz ass gutt: awer wann d'Salz seng Salzheet verluer huet, mat wat wäert Dir et schmaachen? Hutt Salz an Iech selwer, an hu Fridden eent mat aneren.

KAPITEL 10

1 An hien ass vun do op, a koum an d'Küste vu Judéa op der anerer Säit vum Jordan: an d'Leit hu sech erëm op hien zréckgezunn; an, wéi hie gewinnt war, hien huet hinnen erëm geléiert.
2Un d'Pharisäer koumen bei hien an hunn hie gefrot: Ass et gesetzlech fir e Mann seng Fra ewech ze loossen? him verlockend.
3 An hien huet geäntwert a sot zu hinnen: Wat huet de Moses iech commandéiert?
4 A si soten: De Moses huet et erlaabt eng Scheedungsrechnung ze schreiwen an hatt ewechzehuelen.
5 De Jesus huet geäntwert a sot zu hinnen: Fir d'Häert vun Ärem Häerz huet hien Iech dëst Gesetz geschriwwen.
6 Awer vun Ufank vun der Schafung huet Gott si männlech a weiblech gemaach.
7 Aus dësem Grond soll e Mann säi Papp a seng Mamm verloossen, a seng Fra hänken;
8 An déi zwee sollen ee Fleesch sinn: also si si net méi zwee, mee ee Fleesch.
9 Wat also Gott zesummegeschloss huet, loosst de Mënsch net ënnerscheeden.
10 An am Haus hunn seng Jünger him nach eng Kéier iwwer déiselwecht Saach gefrot.
11 An hie sot zu hinnen: Jiddereen, deen seng Fra ewechhëlt an eng aner bestuet, mécht Ehebriech géint hatt.
12 A wann eng Fra hire Mann entlooss a mat engem aneren bestuet ass, mécht si Ehebriech.
13 A si hunn jonk Kanner bei hie bruecht, fir datt hien se beréieren sollt: a seng Jünger hunn déi bestrooft, déi se bruecht hunn.
14 Mä wéi de Jesus et gesinn huet, war hie ganz onzefridden, a sot zu hinnen: Loosst déi kleng Kanner bei mech kommen, a verbidd hinnen net: well vun esou ass d'Kinnekräich vu Gott.
15 Wierklech soen ech iech: Wien d'Kinnekräich vu Gott net als e klengt Kand kritt, dee soll net dohinner kommen.
16 An hien huet se op seng Äerm geholl, seng Hänn op si geluecht an si geseent.
17 A wéi hien op de Wee erausgaang ass, ass ee gelaf, an huet him geknéit a gefrot: Gudde Meeschter, wat soll ech maachen, fir dat éiwegt Liewen ierwe kann?
18 De Jesus sot zu him: Firwat nennt Dir mech gutt? et gëtt kee Gutt awer een, dat ass Gott.
19 Du kennt d'Geboter: Maacht net Ehebriech, Kill net, klauen net, Bréng kee falsch Zeien, Bedruch net, Éier Äre Papp a Mamm.
20 An hien huet geäntwert a sot zu him: Meeschter, all dës hunn ech vu menger Jugend observéiert.
21 Dunn huet de Jesus hie gesinn, hien huet hie gär, a sot zu him: Eng Saach feelt dir: géi op de Wee, verkaf alles, wat s du hues, a gitt den Aarm, an du solls Schatz am Himmel hunn: a komm, huel d'Kräiz op, an komm mir no.
22 An hie war traureg vun deem Spréch, an ass traureg fortgaang: well hien hat grouss Besëtz.
23 De Jesus huet sech ëmgekuckt a sot zu senge Jünger: Wéi kaum sollen déi, déi Räichtum hunn, an d'Kinnekräich vu Gott kommen!
24 An d'Jünger waren iwwer seng Wierder erstaunt. Awer de Jesus äntwert erëm a sot zu hinnen: Kanner, wéi schwéier ass et fir déi, déi op Räichtum vertrauen, an d'Kinnekräich vu Gott ze kommen!
25 Et ass méi einfach fir e Kamel duerch d'Ae vun enger Nadel ze goen, wéi fir e räiche Mann an d'Kinnekräich vu Gott ze kommen.
26 A si ware vu Mooss erstaunt, a soten ënner sech: Wien kann dann gerett ginn?
27 De Jesus kuckt op si, sot: Bei de Mënschen ass et onméiglech, awer net mat Gott: well mat Gott ass alles méiglech.
28 Dunn huet de Péitrus ugefaang zu him ze soen: "Kuckt, mir hunn alles verlooss an sinn dir nokomm.
29 De Jesus huet geäntwert a gesot: Wierklech soen ech dir: Et gëtt kee Mënsch, deen Haus, oder Bridder, oder Schwësteren, oder Papp, oder Mamm, oder Fra, oder Kanner, oder Lännereien, fir mäi Wuel, an dem Evangelium verlooss huet. ,
30 Awer hien wäert honnertfach elo an dëser Zäit kréien, Haiser, a Bridder, a Schwësteren, a Mammen, a Kanner, a Lännereien, mat Verfolgungen; an an der Welt kommen éiwegt Liewen.

31 Awer vill, déi Éischt sinn, wäerten déi lescht sinn; an
déi lescht éischt.
32 A si waren um Wee op Jerusalem eropgaang; an de
Jesus ass virun hinnen gaang: a si waren erstaunt; a wéi si
gefollegt hunn, hu si Angscht. An hien huet erëm déi
zwielef geholl, an huet ugefaang hinnen ze soen, wat mat
him geschéie sollt,
33 Si soten: Kuck, mir ginn op Jerusalem erop; an de
Mënschejong soll un d'Hohepriister an un d'Schrëftgeléiert
geliwwert ginn; a si sollen hien zum Doud veruerteelen, a
wäerten hien un d'Nieden ausginn:
34 A si sollen him spottéieren, a wäerten him géiwen, a
späizen op hien, an ëmbréngen: an den drëtten Dag wäert
hien erëm opstoen.
35 An den Jakobus an de Johannes, d'Jongen vum
Zebedeus, si bei hien komm, a soten: Meeschter, mir
wëllen, datt Dir fir eis maacht, wat mir wëllen.
36 An hie sot zu hinnen: Wat wëllt dir, datt ech fir iech
maachen soll?
37 Si soten zu him: Gëff eis, datt mir deen een op Ärer
rietser an déi aner op Ärer lénkser Hand an Denger
Herrlechkeet sëtze kënnen.
38 Mä de Jesus sot zu hinnen: Dir wësst net, wat dir frot:
Kënnt dir vun der Coupe drénken, vun deem ech drénken?
a mat der Daf gedeeft ginn, mat där ech gedeeft ginn?
39 A si soten zu him: Mir kënnen. An de Jesus sot zu
hinnen: Dir sollt wierklech vun der Coupe drénken, vun
deem ech drénken; a mat der Daf, mat där ech gedeeft sinn,
wäert Dir gedeeft ginn:
40 Awer op menger rietser Hand an op menger lénkser
Hand ze sëtzen ass net mäin ze ginn; awer et soll hinnen
ginn, fir déi et virbereet ass.
41 A wéi déi zéng dat héieren hunn, hu si ugefaang mam
Jakobus an dem Johannes vill onzefridden ze sinn.
42 De Jesus huet si awer bei hie geruff, a sot zu hinnen: Dir
wësst, datt déi, déi iwwer d'Gentile regéieren, d'Herrschaft
iwwer si maachen; an hir Grouss üben Autoritéit iwwer si
aus.
43 Awer sou soll et net ënner Iech sinn: awer wien ënner
Iech grouss wäert sinn, soll Äre Minister sinn:
44 A jiddwereen, dee vun iech den Haapt ass, dee soll
Knecht vun all sinn.
45 Well och de Mënschejong ass net komm, fir gedéngt ze
ginn, mee fir ze déngen, a fir säi Liewen als Léisegeld fir
vill ze ginn.
46 A si koumen op Jericho: a wéi hie mat senge Jünger a
mat enger grousser Zuel vu Leit aus Jericho erausgaang ass,
souz de blanne Bartimeus, de Jong vum Timaeus, um
Autobunn an huet gefrot.
47 A wéi hien héieren huet, datt et de Jesus vun Nazareth
war, huet hien ugefaang ze jäizen a ze soen: Jesus, du Jong
vum David, barmhäerzlech mat mir.
48 A vill hunn him opgefuerdert, hie sollt roueg bleiwen:
awer hien huet ëmsou méi geruff: Du Jong vum David,
barmhäerzlech mat mir.
49 De Jesus ass stoe bliwwen, an huet him gesot, hie soll
geruff ginn. A si ruffen de blanne Mann, a soen zu him:
Gitt gutt Trouscht, riicht op; hien rifft dech.
50 An hien huet säi Kleedungsstéck ewechgehäit, ass
opgestan a koum bei de Jesus.
51 De Jesus huet geäntwert an zu him gesot: Wat wëlls du,
datt ech dir maache soll? De blanne Mann sot zu him: Här,
fir datt ech meng Siicht kréien.
52 De Jesus sot zu him: Gitt de Wee; däi Glawen huet dech
ganz gemaach. An direkt krut hien seng Siicht, an ass dem
Jesus op de Wee gefollegt.

KAPITEL 11

1 A wéi se no Jerusalem koumen, op Bethphage a Bethany,
um Olivebierg, huet hien zwee vu senge Jünger gescheckt,
2 A sot zu hinnen: Gitt de Wee an d'Duerf vis-à-vis vun
Iech: a soubal Dir an et erakënnt sidd, fannt Dir e Fëllel
gebonnen, op deem ni e Mënsch souz; loosse him, a bréngt
him.
3 A wann iergendeen zu dir seet: Firwat maacht Dir dat?
sot Dir, datt den Här him brauch; an direkt wäert hien him
heihinner schécken.
4 A si sinn op de Wee gaang, an hunn d'Feele fonnt,
gebonnen un der Dier dobaussen op enger Plaz, wou zwee
Weeër sech begéint hunn; a si verléieren him.
5 Un e puer vun deenen, déi do stoungen, soten zu hinnen:
Wat maacht Dir, wann Dir de Fëllel verluer hutt?
6 A si soten zu hinnen esou wéi de Jesus gesot hat: a si
hunn se lassgelooss.
7 A si hunn d'Feele bei de Jesus bruecht an hir Kleeder op
hie geworf; an hien souz op him.
8 A vill hunn hir Kleedungsstécker op de Wee verdeelt: an
anerer hunn d'Branchen vun de Beem ofgeschnidden an
hunn se op de Wee gesträift.
9 An déi, déi viru gaangen sinn, an déi, déi nokomm sinn,
hunn geruff a gesot: Hosanna! Geseent ass deen, deen am
Numm vum Här kënnt:
10 Geseent ass d'Kinnekräich vun eisem Papp David, dat
am Numm vum Här kënnt: Hosanna am héchsten.
11 De Jesus ass a Jerusalem gaang an an den Tempel: a wéi
hien alles ronderëm gekuckt huet, an elo war d'Owend
komm, ass hie mat deenen Zwielef op Bethanien
erausgaang.
12 An de Moien, wéi se vu Bethany koumen, war hien
hongereg:
13 A wéi hie vu wäitem e Figebam gesinn huet, dee
Blieder huet, ass hien komm, wann hien eppes dorop fënnt:
a wéi hien dohinner koum, huet hien näischt wéi Blieder
fonnt; fir d'Zäit vun Figgen war nach net.
14 De Jesus huet geäntwert a sot zu him: Kee Mënsch ësst
Friichte vun dir fir ëmmer. A seng Jünger hunn et héieren.
15A si kommen op Jerusalem: De Jesus ass an den Tempel
gaang, an huet ugefaang déi erauszewerfen, déi am Tempel
verkaaft a kaaft hunn, an huet d'Dëscher vun de
Geldwechsler ëmgedréit, an d'Sëtze vun deenen, déi
Dauwen verkaaft hunn;
16 A géif net leiden, datt iergendeen e Schiff duerch den
Tempel géif droen.
17 An hien huet geléiert, a sot zu hinnen: Ass et net
geschriwwen: Mäi Haus soll vun allen Natiounen d'Haus
vum Gebied genannt ginn? awer Dir hutt et zu engem
Déifhënn gemaach.
18 An d'Schrëftgeléiert an d'Hohepriister hunn et héieren, a
gesicht, wéi se him zerstéieren kënnen: well si gefaart hien,
well all d'Leit iwwer seng Doktrin erstaunt waren.

19 A wéi et owes komm war, ass hien aus der Stad erausgaang.
20 A moies, wéi se laanschtgaange sinn, hunn se gesinn, datt de Figebam vun de Wuerzelen gedrockt ass.
21 De Péitrus, dee sech un d'Erënnerung ruffen, sot zu him: "Meeschter, kuck, de Figebam, deen Dir verflucht hutt, ass verschwonnen.
22 An de Jesus huet geäntwert, sot zu hinnen: Gleeft u Gott.
23 Well wierklech soen ech iech, datt jiddereen, deen zu dësem Bierg seet: Gitt ewechgehäit, a gitt an d'Mier gegoss; a wäert net a sengem Häerz Zweiwel, mä wäert gleewen, datt déi Saachen, déi hie seet wäert kommen ze passéieren; hien huet alles wat hie seet.
24 Dofir soen ech iech: Wat och ëmmer Dir wëllt, wann Dir biet, gleeft datt Dir se kritt, an Dir wäert se hunn.
25 A wann dir stitt a biet, verzeien, wann dir eppes géint iergendeen hutt: fir datt och Äre Papp, deen am Himmel ass, Iech Är Schold verzeien.
26 Awer wann Dir net verzeien, wäert och Äre Papp, deen am Himmel ass, Är Scholden net verzeien.
27 A si kommen erëm op Jerusalem: a wéi hien am Tempel war, koumen d'Hohepriister, an d'Schrëftgeléiert an déi Eelst zu him.
28 A sot zu him: Mat wéi enger Autoritéit maacht Dir dës Saachen? a wien huet dir dës Autoritéit ginn dës Saachen ze maachen?
29 De Jesus huet geäntwert a sot zu hinnen: Ech wäert Iech och eng Fro stellen, a mir beäntweren, an ech wäert Iech soen, mat wéi enger Autoritéit ech dës Saache maachen.
30 D'Daf vum Johannes, war et vum Himmel oder vu Männer? äntwert mech.
31 A si hu mat sech selwer geschwat a gesot: Wa mir soen: Vum Himmel; hie wäert soen: Firwat hutt dir him dann net gegleeft?
32 Awer wa mir soen: Vun de Mënschen; si hunn d'Leit gefaart: well all Männer hunn de Johannes gezielt, datt hie wierklech e Prophéit wier.
33A si hunn geäntwert an zu Jesus gesot: Mir kënnen net soen. An de Jesus huet hinnen geäntwert: " Ech soen Iech och net mat wéi enger Autoritéit ech dës Saache maachen.

KAPITEL 12

1 An hien huet ugefaang mat hinnen duerch Parabelen ze schwätzen. E bestëmmte Mann huet e Wéngert gepflanzt, an eng Hecke ronderëm gesat, an eng Plaz fir d'Wäifett gegruewen, an en Tuerm gebaut, an et un d'Handhären erausgelooss, an ass an e wäit Land gaang.
2 An an der Saison huet hien un d'Männer e Knecht geschéckt, fir datt hien vun de Besëtzer vun der Fruucht vum Wéngert kritt.
3 A si hunn hie gefaangen, an hien geschloen, an hunn hien eidel fortgeschéckt.
4 An erëm huet hien hinnen en aneren Dénger geschéckt; an op hien hunn si Steng gegoss, an hien um Kapp blesséiert, an him schued geschéckt ewech geschéckt.
5 An erëm huet hien en aneren geschéckt; an hien hunn si ëmbruecht, a vill anerer; e puer schloen, an e puer ëmbréngen.
6 Dowéinst huet hien nach ee Jong, säi beléiften, hien huet hien och als lescht un si geschéckt, a gesot: Si wäerte mäi Jong éieren.
7 Awer déi Hausmänner soten ënner sech: Dëst ass den Ierwe; komm, loosst eis hien ëmbréngen, an d'Ierfschaft wäert eis sinn.
8A si hunn hien geholl an ëmbruecht an hien aus dem Wéngert gehäit.
9 Wat soll also den Här vum Wéngert maachen? hie wäert kommen an d'Männer zerstéieren, a gëtt de Wéngert un anerer.
10 An hutt dir dës Schrëft net gelies; De Steen deen d'Bauere refuséiert hunn ass de Kapp vum Eck ginn:
11 Dëst war dem Här seng Hand, an et ass wonnerbar an eisen Aen?
12A si hu gesicht him ze halen, awer hunn d'Leit gefaart: well si woussten, datt hien d'Gläichnes géint si geschwat huet: a si hunn hie verlooss an sinn op de Wee gaang.
13 A si schécken him e puer vun de Pharisäer a vun den Herodians, fir hien a senge Wierder ze fänken.
14 A wéi si komm sinn, soten si zu him: Meeschter, mir wëssen, datt s du wouer bass, a kee Mënsch këmmert; well Dir net d'Persoun vu de Mënsche berücksichtegt, mä de Wee vu Gott an der Wourecht léiert: Ass et gesetzlech ze ginn Hommage un de Caesar, oder net?
15 Solle mir ginn, oder solle mir net ginn? Awer hien, wousst hir Hypokrisie, sot zu hinnen: Firwat Versuch Dir mech? bréngt mir e Penny, datt ech et gesinn.
16 A si hunn et bruecht. An hie sot zu hinnen: Wien ass dëst Bild an Iwwerschrëft? A si soten zu him: dem Caesar.
17 De Jesus huet hinne geäntwert, a sot zu hinnen: Gëff dem Caesar dat, wat dem Caesar ass, a Gott dat, wat Gott ass. A si hunn him iwwerrascht.
18 Da kommen d'Sadducees bei hien, déi soen, et gëtt keng Operstéiungszeen; a si hunn hie gefrot a gesot:
19 Meeschter, de Moses huet eis geschriwwen: Wann e Mann säi Brudder stierft, a seng Fra hannerloosst a keng Kanner hannerloosst, da soll säi Brudder seng Fra huelen a säi Brudder Somen ophiewen.
20 Elo waren et siwe Bridder: an déi éischt huet eng Fra geholl, a stierwen kee Som.
21 An deen Zweeten huet si geholl an ass gestuerwen, an hien huet och kee Som hannerlooss: an den Drëtte och.
22 An déi siwen haten hatt, an hunn kee Som hannerlooss: lescht vun all ass d'Fra och gestuerwen.
23 An der Operstéiungszeen also, wa si opstoen, wiem seng Fra soll si vun hinnen sinn? fir déi siwen haten hir zu Fra.
24 De Jesus huet hinnen geäntwert: " Fälscht dir iech also net, well dir d'Schrëften net kennt, an d'Kraaft vu Gott net?
25 Well wa se aus den Doudegen opstoen, si si weder bestueden, nach ginn se bestuet; awer si wéi d'Engelen, déi am Himmel sinn.
26 A wéi Dir déi Doudeg beréiert, datt se operstoen: hutt Dir net am Buch vum Moses gelies, wéi Gott am Busch zu him geschwat huet a gesot huet: Ech sinn de Gott vum Abraham, an de Gott vum Isaac, an de Gott vum Jakob. ?
27 Hien ass net de Gott vun den Doudegen, mee de Gott vun de Liewegen: Dir maacht also vill falsch.
28Un ee vun de Schrëftgeléiert ass komm, an nodeem si héieren hunn, datt si zesumme riichten, a feststellen, datt hien hinnen gutt geäntwert huet, huet hie gefrot: Wat ass dat éischt Gebot vun allem?
29 De Jesus huet him geäntwert: Dat éischt vun alle Geboter ass: Héiert, Israel! Den Här eise Gott ass een Här:

30 An du solls den Här, Äre Gott, mat Ärem ganzen Häerz, a mat Ärer ganzer Séil, a mat Ärem ganze Verstand, a mat all Ärer Kraaft gär hunn: dëst ass dat éischt Gebot.
31 An déi zweet ass wéi, nämlech dëst: Du solls dengem Noper gär wéi dech selwer. Et gëtt keen anere Gebot méi grouss wéi dës.
32 An de Schrëftsteller sot zu him: Gutt, Meeschter, du hues d'Wourecht gesot: well et gëtt ee Gott; an et gëtt keen anere wéi hien:
33 An hie gär mat ganzem Häerz, a mat ganzem Verständnis, a mat der ganzer Séil, a mat all der Kraaft, a säi Noper wéi sech selwer gär ze hunn, ass méi wéi all ganz Brennoffer an Opfer.
34 A wéi de Jesus gesinn huet, datt hien diskret geäntwert huet, sot hien zu him: Du bass net wäit vum Räich vu Gott. An duerno huet kee Mënsch him eng Fro gestallt.
35 De Jesus huet geäntwert a gesot, wärend hien am Tempel geléiert huet: Wéi soen d'Schrëftgeléiert, datt de Christus de Jong vum David ass?
36 Fir den David selwer sot vum Hellege Geescht: Den HÄR sot zu mengem Här: Sëtzt du op menger rietser Hand, bis ech Är Feinden zu Äre Fousshocker maachen.
37 Dofir nennt den David selwer him Här; a wou ass hien dann säi Jong? An d'Allgemengheet huet hie gär héieren.
38 An hien sot zu hinnen a senger Doktrin: Opgepasst op d'Schrëftgeléiert, déi gär an laang Kleeder goen, a gär Gréiss op de Maartplazen,
39 An de Chef sëtzt an de Synagogen, an déi ieweschte Zëmmeren op Fester:
40 Déi d'Witfraenhaiser opzerelen, a fir eng Virstellung laang Gebieder maachen: dës wäerte méi grouss Verdammung kréien.
41 De Jesus souz vis-à-vis vun der Schatzkëscht, an huet gekuckt, wéi d'Leit Suen an d'Schatzkammer werfen: a vill, déi räich waren, hu vill gegoss.
42Un do koum eng aarm Witfra, a si huet zwee Mierwen era gehäit, déi e Féiss maachen.
43 An hien huet seng Jünger zu him geruff, a sot zu hinnen: Wierklech, ech soen Iech, datt dës aarm Witfra méi erakoum wéi all déi, déi an de Schatzkammer gegoss hunn:
44 Fir alles wat si vun hirem Iwwerfloss eraginn hunn; awer si huet aus hirem Wëllen alles gegoss wat hatt hat, och all hir Liewensdauer.

KAPITEL 13

1 A wéi hien aus dem Tempel erausgaang ass, sot ee vu senge Jünger zu him: Meeschter, kuckt wéi eng Aart vu Steng a wéi eng Gebaier hei sinn!
2 De Jesus huet him geäntwert, an huet zu him gesot: Gesitt Dir dës grouss Gebaier? et däerf kee Steen op engem anere gelooss ginn, deen net ofgerappt gëtt.
3 A wéi hien um Olivebierg vis-à-vis vum Tempel souz, hunn de Péitrus an den Jakobus, de Johannes an den Andreas him privat gefrot:
4 Sot eis, wéini sollen dës Saache sinn? a wat soll d'Zeeche sinn, wann all dës Saachen erfëllt ginn?
5 De Jesus huet hinnen geäntwert, ugefaang ze soen: Passt op datt kee Mënsch dech täuscht:
6 Well vill wäerten a mengem Numm kommen, a soen: Ech sinn de Christus; a wäert vill täuschen.
7 A wann Dir vu Kricher a Rumeuren vu Kricher héiert, da sidd Dir net besuergt: well sou Saache musse sinn; awer d'Enn wäert nach net sinn.
8 Fir d'Natioun wäert géint d'Natioun opstoen, an d'Kinnekräich géint d'Kinnekräich: an et gëtt Äerdbiewen op verschiddene Plazen, an et wäert Hongersnout a Probleemer sinn: dëst sinn d'Ufanks vu Leed.
9 Awer passt op Iech selwer: well si wäerten Iech un de Conseils iwwerginn; an an de Synagogen wäert Dir geschloe ginn: an Dir wäert virun Herrscher a Kinneke fir mech bruecht ginn, fir en Zeegnes géint hinnen.
10 An d'Evangelium muss fir d'éischt ënnert allen Natiounen publizéiert ginn.
11 Awer wann se dech féieren an dech ausléisen, denkt net virdru wat Dir schwätzt, a maacht Iech net vir: awer wat Dir an där Stonn gitt, dat schwätzt Dir: well et sidd net Dir, déi schwätzt, awer den Hellege Geescht.
12 Elo soll de Brudder de Brudder zum Doud verroden, an de Papp de Jong; an d'Kanner solle géint hir Eltere opstoen, a veruersaachen datt se ëmbruecht ginn.
13 An dir wäert vun all Mënsch gehaasst ginn fir mäin Numm d'Wuel: mee deen bis zum Enn erhalen wäert, déi selwecht wäert gerett ginn.
14 Awer wann Dir d'Abomination vun der Wüst gesinn, vun der Prophéit Daniel geschwat, stoe wou et net sollt, (loosst deen, dee liest, verstoen), da loosst déi, déi a Judéa sinn, an d'Bierger flüchten:
15 A loosst deen, deen um Haus ass, net an d'Haus erofgoen, an och net dohinner goen, fir eppes aus sengem Haus erauszehuelen:
16 A loosst deen, deen um Feld ass, net méi zréckzéien fir säi Kleedung opzehuelen.
17 Awer wee deenen, déi mat Kand sinn, an deenen, déi an deenen Deeg Saugen!
18 A biet dir, datt Äre Fluch net am Wanter ass.
19 Fir an deenen Deeg wäert Leed sinn, sou wéi net vum Ufank vun der Schafung war, déi Gott bis dës Zäit erschaf huet, an och net wäert sinn.
20 An ausser datt den Här déi Deeg verkierzt huet, soll kee Fleesch gerett ginn: awer fir d'Wuel vun de gewielten, déi hie gewielt huet, huet hien d'Deeg verkierzt.
21 A wann dann iergendeen zu dir seet: Kuck, hei ass de Christus; oder, kuckt, hien ass do; gleewen him net:
22 Fir falsch Christusen a falsch Prophéiten wäerten opstoen, a wäerten Zeeche a Wonner weisen, fir, wann et méiglech wier, och déi gewielten ze verféieren.
23 Ma passt op: kuck, ech hunn iech alles virausgesot.
24 Awer an deenen Deeg, no där Tribulatioun, wäert d'Sonn däischter ginn, an de Mound wäert hir Liicht net ginn,
25 An d'Stäre vum Himmel falen, an d'Kräften, déi am Himmel sinn, wäerte gerëselt ginn.
26 An da wäerte si de Mënschejong gesinn an de Wolleke kommen mat grousser Kraaft a Herrlechkeet.
27 An da wäert hien seng Engele schécken, a wäert seng Auswahlen aus de véier Wand sammelen, vum äusserste Deel vun der Äerd bis zum ieweschten Deel vum Himmel.
28 Elo léiert e Parabel vum Figebam; Wann hir Branche nach zaart ass, a Blieder erausgeet, wësst Dir datt de Summer no ass:

29 Also Dir op der selwechter Manéier, wann Dir dës Saache gesinn geschitt geschitt, wësst datt et no ass, och bei den Dieren.
30 Wierklech, ech soen Iech, datt dës Generatioun net wäert passéieren, bis all dës Saache gemaach ginn.
31 Himmel an Äerd wäerten fortgoen: awer meng Wierder wäerten net fortgoen.
32 Awer vun deem Dag an där Stonn weess kee Mënsch, nee, net d'Engelen, déi am Himmel sinn, weder de Jong, mee de Papp.
33 Passt op, waacht a biet: well Dir wësst net wéini d'Zäit ass.
34 Well de Mënschejong ass wéi e Mann, deen eng wäit Rees mécht, dee säin Haus verlooss huet, an seng Dénger Autoritéit ginn huet, an all Mënsch seng Aarbecht, an dem Portier befaasst huet ze kucken.
35 Waacht also, well dir wësst net, wéini de Meeschter vum Haus kënnt, um Owend, oder um Mëtternuecht, oder beim Hunneg, oder am Mueren:
36 Fir dass hien dech net op eemol schlofe fënnt.
37 A wat ech iech soen, soen ech allen: Waacht.

KAPITEL 14

1 No zwee Deeg war d'Fest vum Pessach a vum ongeséierte Brout: an d'Hohepriister an d'Schrëftgeléiert hunn gesicht, wéi se hien duerch Handwierk huelen an hien ëmbréngen.
2 Awer si soten: Net um Festdag, fir datt d'Leit net opstoen.
3 A wéi hien zu Bethany am Haus vum Simon dem Aussätzige war, wéi hien um Fleesch souz, koum eng Fra, déi eng Albaster-Këscht mat Salef vum Spikenard ganz wäertvoll hat; a si huet d'Këscht gebremst, an huet se op de Kapp gegoss.
4 An et waren e puer, déi an sech selwer Roserei haten, a soten: Firwat ass dës Salbe gemaach?
5 Well et kéint fir méi wéi dräihonnert Péng verkaaft ginn an den Aarm ginn. A si hunn géint hatt gemummt.
6 De Jesus sot: Loosst hatt eleng; firwat maacht Dir hatt? si huet mech eng gutt Aarbecht gemaach.
7 Well Dir hutt déi Aarm ëmmer bei Iech, a wann Dir wëllt, kënnt Dir hinnen gutt maachen: awer mir hutt Dir net ëmmer.
8 Si huet gemaach wat se konnt: si ass virdru komm fir mäi Kierper zum Begruewen ze salven.
9 Wierklech soen ech iech: Wou och ëmmer dëst Evangelium an der ganzer Welt gepriedegt gëtt, och dat, wat si gemaach huet, wäert geschwat ginn fir hir ze Gedenken.
10 De Judas Iskariot, ee vun deenen zwielef, ass bei d'Hohepriister gaang, fir hien hinnen ze verroden.
11 Wéi si et héieren hunn, ware si frou, an hunn versprach him Geld ze ginn. An hie gesicht wéi hien him bequem verroden kéint.
12 An den éischten Dag vum ongeséierte Brout, wéi se d'Pessach ëmbruecht hunn, soten seng Jünger zu him: Wou wëlls du, datt mir higoen a preparéieren, fir datt Dir d'Pessach iesse kënnt?
13 An hien huet zwee vu senge Jünger geschéckt, a sot zu hinnen: Gitt an d'Stad, an do wäert Iech e Mann begéinen, deen e Becher Waasser dréit: Folg him.
14 A wou och ëmmer hien eragoe wäert, sot dir zum Guttmann vum Haus: De Meeschter seet: Wou ass d'Gaaschtkammer, wou ech d'Pessach mat menge Jünger iessen?
15 An hien wäert Iech e grousst Uewerzëmmer weisen, ausgestatt a virbereet: do maacht Iech prett fir eis.
16 A seng Jünger sinn erausgaang, an sinn an d'Stad komm, an hunn fonnt, wéi hien hinnen gesot hat: a si hunn d'Pessach fäerdeg gemaach.
17 An den Owend kënnt hie mat deenen zwielef.
18A wéi si souz an iessen, sot de Jesus: Wierklech, ech soen iech: Ee vun iech, dee mat mir ësst, wäert mech verroden.
19 A si hunn ugefaang traureg ze sinn, an zu him een nom aneren ze soen: Ass et ech? an en aneren sot: Ass et ech?
20 An hien huet geäntwert a sot zu hinnen: Et ass ee vun deenen zwielef, dee mat mir an d'Schuel taucht.
21 De Mënschejong geet zwar, wéi vun him geschriwwen ass: awer wee deem Mann, vun deem de Mënschejong verroden ass! gutt wier et fir dee Mann, wann hien ni gebuer wier.
22 A wéi si giess hunn, huet de Jesus Brout geholl, a geseent, an huet et gebrach, an huet hinne gesot: Huelt, iesst: dëst ass mäi Kierper.
23 An hien huet de Coupe geholl, a wéi hien Merci gesot huet, huet hien hinnen et ginn: a si hunn all driwwer gedronk.
24 An hie sot zu hinnen: Dëst ass mäi Blutt vum neie Testament, dat fir vill vergoss gëtt.
25 Wierklech, ech soen Iech, ech wäert net méi vun der Fruucht vum Rief drénken, bis deen Dag, datt ech et am Räich vu Gott nei drénken.
26 A wéi si e Hymn gesongen haten, sinn si op den Olivebierg erausgaang.
27 De Jesus sot zu hinnen: Dir wäert all dës Nuecht wéinst mir beleidegt ginn: well et ass geschriwwen: Ech wäert de Schäfer schloen, an d'Schof wäerte verspreet ginn.
28Awer nodeems ech operstanen sinn, ginn ech virun dir a Galiläa.
29 De Péitrus sot zu him: Och wa se all beleidegt sinn, wäert ech awer net.
30 De Jesus sot zu him: Wierklech soen ech dir, datt haut, och an dëser Nuecht, ier den Hunn zweemol gekräizt huet, du solls mir dräimol verleegnen.
31 Awer hien huet méi hefteg gesot: Wann ech mat dir stierwen, da wäert ech dech op kee Fall verleegnen. Ähnlech gesot och si all.
32 A si koumen op eng Plaz, déi Getsemane genannt gouf: an hie sot zu senge Jünger: Sëtzt dir hei, während ech bieden.
33 An hien huet de Péitrus, de Jakobus an de Johannes mat sech geholl, an huet ugefaang ze schrecklech erstaunt a ganz schwéier ze sinn;
34 A sot zu hinnen: Meng Séil ass iwwerschësseg traureg bis zum Doud: Bleift hei a kuckt op.
35 Hien ass e bëssen no vir gaangen, ass op de Buedem gefall an huet gebiet, datt, wann et méiglech wier, d'Stonn vu him passéieren.
36 An hie sot: Abba, Papp, alles ass Iech méiglech; huel mir dës Taass ewech: trotzdem net wat ech wëll, mee wat Dir wëllt.

37 An hien ass komm, a fënnt se schlofen, a sot zu Péitrus: Simon, schléift Dir? Kënnt Dir net eng Stonn kucken?
38 Waacht op a biet, fir datt Dir net an d'Versuchung gitt. De Geescht ass wierklech prett, awer d'Fleesch ass schwaach.
39 An hien ass erëm fortgaang, an huet gebiet, an huet déiselwecht Wierder geschwat.
40 A wéi hien zréckkoum, huet hien se erëm ageschlof fonnt (well hir Ae waren schwéier), an si woussten net wat him ze äntweren.
41 An hien ass fir d'drëtte Kéier komm, a sot zu hinnen: Schlof elo weider, an huelt Är Rou: et ass genuch, d'Stonn ass komm; kuck, de Mënschejong gëtt an d'Hänn vu Sënner ausgeliwwert.
42 Stéch op, loosst eis goen; kuck, dee mech verréit ass bei der Hand.
43 An direkt, wéi hien nach geschwat huet, kënnt de Judas, ee vun den zwielef, a mat him eng grouss Villfalt mat Schwerter a Staang, vun de Hohepriister an de Schrëftgeléierten an den Eelsten.
44 An deen, deen hie verroden huet, huet hinnen en Zeeche ginn a gesot: Wien ech kuss, dat ass hien; huelt hien, a féiert hie sécher ewech.
45 A soubal hie komm ass, geet hien direkt bei hien a seet: Meeschter, Meeschter! an huet him Kuss.
46A si hunn hir Hänn op hie geluecht, an hunn hien geholl.
47 An ee vun deenen, déi do stoungen, huet e Schwäert gezunn, an e Knecht vum Hohepriister geschloen an säin Ouer ofgeschnidden.
48 De Jesus huet geäntwert a sot zu hinnen: Sidd dir erauskomm, wéi géint en Déif, mat Schwäerter a mat Stänn fir mech ze huelen?
49 Ech war all Dag mat Iech am Tempel Léier, an Dir hutt mech net geholl: awer d'Schrëfte mussen erfëllt ginn.
50 A si hunn hien all verlooss a si geflücht.
51 An do ass him e gewëssene jonke Mann nokomm, deen e Léngentuch ëm säi plakege Kierper hat; an déi jonk Männer hunn him festgeholl:
52 An hien huet d'Lénge Stoff verlooss an ass plakeg vun hinnen geflücht.
53 A si hunn de Jesus bei den Hohepriister gefouert: a mat him waren all d'Hohepriister an d'Eelsten an d'Schrëftgeléiert versammelt.
54 De Péitrus ass him vu wäitem gefollegt, souguer an de Palais vum Hohepriister: an hie souz mat den Dénger an huet sech um Feier erwiermt.
55 An d'Hohepriister an de ganze Conseil hunn Zeien géint de Jesus gesicht, fir hien ëmzebréngen; a fonnt keng.
56 Well vill hunn falsch Zeien géint hie gemaach, awer hir Zeien waren net zesummen.
57 An do sinn opkomm, an huet falsch Zeien géint hie gesot,
58 Mir héieren hien soen: Ech wäert dësen Tempel zerstéieren, dee mat Hänn gemaach ass, a bannent dräi Deeg bauen ech en aneren ouni Hänn.
59 Awer och net esou waren hiren Zeien zesummen eens.
60 An den Hohepriister ass an der Mëtt opgestan an huet de Jesus gefrot a gesot: Geäntwert Dir näischt? wat ass dat, wat dës Zeien géint dech?
61 Hien huet awer roueg gehalen an huet näischt geäntwert. Nach eng Kéier huet den Hohepriister him gefrot a sot zu him: Sidd Dir de Christus, de Jong vum geseenten?
62 De Jesus sot: Ech sinn: an dir wäert de Mënschejong gesinn op der rietser Hand vun der Muecht sëtzen, an an de Wolleke vum Himmel kommen.
63 Dunn huet den Hohepriister seng Kleeder gerappt a gesot: Wat brauche mir nach Zeien?
64 Dir hutt d'Lastering héieren: wat mengt Dir? A si all veruerteelt him fir den Doud schëlleg ze sinn.
65 An e puer hunn ugefaang op hien ze späizen, a säi Gesiicht ze decken, an hien ze buffen an zu him ze soen: Prophesie: an d'Dénger hunn hien mat de Handfläche geschloen.
66 A wéi de Péitrus ënner am Palais war, kënnt eng vun de Déngschtmeedchen vum Hohepriister:
67 A wéi si de Péitrus gesinn huet sech waarm ze ginn, huet si op hie gekuckt a gesot: An du waars och mam Jesus vun Nazareth.
68 Hien huet awer ofgeleent a gesot: Ech weess et net, ech verstinn och net, wat Dir seet. An hien ass eraus an d'Veranda; an den Hunn Crew.
69 An eng Déngschtmeedchen huet hien erëm gesinn, an huet ugefaang zu deenen ze soen, déi do stoungen: Dëst ass ee vun hinnen.
70 An hien huet et erëm dementéiert. An e bësschen duerno, hunn déi, déi do stoungen, erëm zum Péitrus gesot: Du bass sécher ee vun hinnen, well du bass e Galiläer, an deng Ried stëmmt domat.
71 Awer hien huet ugefaang ze verfluchten an ze schwieren a gesot: Ech kennen dëse Mann net, vun deem dir schwätzt.
72 An déi zweete Kéier huet den Hunn gekäppt. An de Péitrus huet d'Wuert erënnert, wat de Jesus zu him gesot huet: Ier den Hunn zweemol kräizt, solls du mir dräimol verleegnen. A wéi hien doriwwer geduecht huet, huet hie gekrasch.

KAPITEL 15

1 An gläich moies hunn d'Hohepriister eng Konsultatioun mat den Eelsten a Schrëftgeléierten an dem ganze Conseil gemaach, an hunn de Jesus gebonnen, an hunn hien ewechgeholl an hien dem Pilatus geliwwert.
2 De Pilatus huet him gefrot: Sidd Dir de Kinnek vun de Judden? An hien huet geäntwert, sot zu him: Du sot et.
3 An d'Hohepriister hunn hie vu ville Saache beschëllegt: awer hien huet näischt geäntwert.
4 De Pilatus huet him nach eng Kéier gefrot a gesot: Äntwert du näischt? kuck wéivill Saache si géint dech Zeien.
5 De Jesus huet awer näischt geäntwert; sou datt de Pilatus sech bewonnert huet.
6 Op deem Fest huet hien hinnen elo ee Gefaangenen fräigelooss, wiem se wollten.
7 An et war een, dee Barabbas geheescht huet, dee gebonnen war mat deenen, déi mat him Opstand gemaach hunn, deen am Opstand ëmbruecht hat.
8 An d'Multialitéit, déi haart gekrasch huet, huet ugefaang ze begéinen, datt hie maache wéi hie jeemools mat hinnen gemaach huet.
9 De Pilatus huet hinnen awer geäntwert a gesot: Wëllt dir iech de Kinnek vun de Judden fräiloossen?
10 Well hie wousst, datt d'Hohepriister hien aus Näid geliwwert haten.

11 Awer d'Hohepriister hunn d'Leit beweegt, fir datt hien hinnen léiwer de Barabbas fräigelooss huet.
12 De Pilatus huet geäntwert a sot nach eng Kéier zu hinnen: Wat wëlls du dann, datt ech deem maachen, deen dir de Kinnek vun de Judden nennt?
13 A si hunn erëm geruff: Kräizt hien.
14 Du sot de Pilatus zu hinnen: Firwat, wat Béis huet hien gemaach? A si hunn ëmsou méi grouss geruff: Kräizt hien.
15 Also de Pilatus, dee gewëllt d'Leit zefridden ze stellen, huet hinnen de Barabbas fräigelooss, an huet de Jesus ausgeliwwert, wéi hien hie geschloen huet, fir gekräizegt ze ginn.
16 An d'Zaldoten hunn hien an d'Hal gefouert, genannt Praetorium; a si ruffen déi ganz Band zesummen.
17 A si hunn him mat Purpur gekleet, an eng Kroun vun Dornen gepflanzt an et ëm säi Kapp geluecht,
18 An hien huet ugefaang him ze begréissen: Hallo, Kinnek vun de Judden!
19 A si hunn him mat engem Riet op de Kapp geschloen, an hunn op hie gespaut, an d'Knéien béien, hunn hie veréiert.
20 A wéi si mat him gespott hunn, hunn si him de Purpur ewechgeholl, an him seng eege Kleeder ugedoen an hien eraus gefouert, fir hie ze kräizegen.
21 A si zwéngen een Simon aus dem Cyrener, dee laanschtgaangen ass, aus dem Land erauskoum, de Papp vum Alexander a vum Rufus, fir säi Kräiz ze droen.
22 A si bréngen hien op d'Plaz Golgotha, dat ass, ausgedréckt, D'Plaz vun engem Schädel.
23 A si hunn him Wäin mat Myrrhe gemëscht ze drénken, awer hien huet et net kritt.
24A wéi si hie gekräizegt haten, hu si seng Kleedungsstécker opgedeelt, an d'Lot op si geworf, wat jidderee soll huelen.
25 Et war déi drëtt Stonn, a si hunn hie gekräizegt.
26 An d'Opschrëft vu senger Uklo gouf iwwerschriwwen: DE KENG VUN DE JUDDEN.
27 A mat him kräizege si zwee Déif; deen op senger rietser Hand, an déi aner op senger lénkser Säit.
28 An d'Schrëft ass erfëllt ginn, déi seet: An hie gouf mat den Iwwertreder gezielt.
29 Un déi, déi laanschtgaange sinn, hunn op hie geschloen, de Kapp gewackelt a gesot: Ah, du, deen den Tempel zerstéiert an en an dräi Deeg baut!
30 Rett dech, a komm vum Kräiz erof.
31 Och d'Hohepriister, déi Spott hunn, soten ënner sech mat de Schrëftgeléiert: Hien huet anerer gerett; selwer kann hien net retten.
32 Loosst de Christus, de Kinnek vun Israel, elo vum Kräiz erofkommen, fir datt mir gesinn a gleewen. An déi, déi mat him gekräizegt goufen, hunn him verroden.
33 A wéi déi sechst Stonn komm ass, gouf et Däischtert iwwer dat ganzt Land bis zur néngter Stonn.
34 An an der néngter Stonn huet de Jesus mat enger haarder Stëmm geruff a gesot: Eloi, Eloi, lama sabachthani? dat ass, interpretéiert, Mäi Gott, mäi Gott, firwat hutt Dir mech verlooss?
35 Un e puer vun deenen, déi do stoungen, wéi se et héieren hunn, soten: Kuck, hien rifft den Elias.
36 Un een ass gerannt an huet e Schwamm voller Esseg gefëllt, an huet en op e Riet gesat, an huet him ze drénke ginn, a sot: Loosst eleng! loosse mer kucken, ob den Elias kommt fir hien erof ze huelen.
37 De Jesus huet mat enger haarder Stëmm geruff an huet de Geescht opginn.
38 An de Schleier vum Tempel gouf vun uewen op ënnen an zwee zerräissen.
39 A wéi de Centurion, dee géint hie stoung, gesinn huet, datt hien esou geruff huet an de Geescht opginn huet, sot hien: Wierklech, dëse Mann war de Jong vu Gott.
40 Et waren och Fraen, déi vu wäit ewech gekuckt hunn: ënner deenen d'Maria Magdalena, an d'Maria, d'Mamm vum Jakobus dee Klengen a vu Joses, a Salome;
41 (Deen och, wéi hien a Galiläa war, him nogaangen an him gedéngt huet) a vill aner Fraen, déi mat him op Jerusalem koumen.
42 An elo, wéi den Owend komm ass, well et d'Virbereedung war, dat ass, den Dag virum Sabbat,
43 De Joseph vun Arimathaea, en éierleche Beroder, deen och op d'Kinnekräich vu Gott gewaart huet, ass komm, an ass couragéiert bei de Pilatus eragaang an huet de Kierper vum Jesus verlaangt.
44 An de Pilatus huet sech gewonnert, wann hie schonn dout wier: a rufft him den Centurion un, huet hie gefrot, ob hie schonn eng Zäit dout gewiescht wier.
45 A wéi hien et vum Centurion wousst, huet hien dem Joseph de Kierper ginn.
46 An hien huet fein Lengen kaaft, an huet hien erofgeholl an hien an d'Lénge gewéckelt, an hien an e Graf geluecht, dat aus engem Fiels gehackt war, an huet e Steen op d'Dier vum Graf gewalzt.
47 D’Maria Magdalena an d’Maria, d’Mamm vum Joses, hu gesinn, wou hie geluecht gouf.

KAPITEL 16

1 A wéi de Sabbat eriwwer war, haten d'Maria Magdalena, an d'Maria, d'Mamm vum Jakobus, an de Salome, séiss Gewierzer kaaft, fir datt si kommen an hie gesalft.
2 A ganz fréi moies, den éischten Dag vun der Woch, koumen si beim Opgang vun der Sonn bei d'Graf.
3 A si soten ënner sech: Wien wäert eis de Steen vun der Dier vum Graf ewechrollen?
4 A wéi si gekuckt hunn, hu se gesinn, datt de Steen ewechgeréckelt war: well e ganz grouss war.
5 A si an d'Graf eragaangen, hunn se e jonke Mann gesinn op der rietser Säit sëtzt, an engem laange wäisse Kleed gekleet; a si waren erschreckt.
6 An hie sot zu hinnen: Maacht net Angscht: Dir sicht de Jesus vun Nazareth, dee gekräizegt gouf: hien ass opgestan; hien ass net hei: kuck d'Plaz wou se him geluecht hunn.
7 Ma gitt op de Wee, sot zu senge Jünger an dem Péitrus, datt hie virun iech a Galiläa geet: do solls du hien gesinn, wéi hien zu dir gesot huet.
8 A si sinn séier erausgaang, a sinn aus dem Graf geflücht; well si hunn geziddert a waren erstaunt: Si hunn och näischt zu engem Mënsch gesot; well si hunn Angscht.
9 Wéi de Jesus den éischten Dag vun der Woch fréi operstanen ass, ass hien fir d'éischt der Maria Magdalena erschéngen, aus där hie siwen Däiwel geworf hat.
10 A si ass gaang an huet hinne gesot, déi mat him gewiescht wieren, wéi si gekrasch a gekrasch hunn.

11 A si, wéi se héieren haten, datt hie lieweg war, a vun hatt gesinn goufen, hunn net gegleeft.
12 Duerno ass hien an enger anerer Form un zwee vun hinnen erschéngen, wéi se gaang sinn, a sinn an d'Land gaangen.
13A si sinn gaang an hunn et dem Rescht gesot: Si hunn och net gegleeft.
14 Duerno ass hien un déi eelef erschéngen, wéi se um Fleesch souzen, an huet si mat hirem Ongleewen an hirem Häerzhärkeet bestrooft, well se net gegleeft hunn, déi hie gesinn hunn, nodeems hien operstanen ass.
15 An hie sot zu hinnen: Gitt an d'ganz Welt, a priedegt d'Evangelium fir all Kreatur.
16 Dee gleeft a gedeeft gëtt, soll gerett ginn; mee deen net gleeft, wäert verdammt ginn.
17 An dës Zeeche sollen deene verfollegen, déi gleewen; A mengem Numm sollen se Däiwel erauswerfen; si solle mat neie Sproochen schwätzen;
18 Si sollen Schlaangen ophuelen; a wa se iergendeng déidlech Saach drénken, da wäert et hinnen net schueden; si sollen d'Hänn op déi Krank leeën, a si wäerten erholen.
19 Also, nodeems den Här zu hinnen geschwat huet, gouf hien an den Himmel opgeholl, a souz op der rietser Hand vu Gott.
20 A si sinn erausgaang an hunn iwwerall gepriedegt, den Här huet mat hinnen geschafft an d'Wuert mat Zeeche bestätegen. Amen.

Luke

KAPITEL 1

1 Well vill an der Hand geholl hunn fir eng Erklärung vun deene Saachen opzestellen, déi sécherlech ënner eis gegleeft ginn,
2 Och wéi se eis geliwwert hunn, déi vun Ufank un Zeien waren, a Minister vum Wuert;
3 Et huet mir och gutt geschéngt, well ech vun Ufank un alles perfekt Verständnis gehat hunn, fir dech an Uerdnung ze schreiwen, excellentsten Theophilus,
4 Fir datt Dir d'Sécherheet vun deene Saache wësse kënnt, an deenen Dir instruéiert sidd.
5 Et war an den Deeg vum Herodes, dem Kinnek vu Judéa, e gewësse Paschtouer mam Numm Zacharias, aus dem Laf vun Abia: a seng Fra war vun den Duechtere vum Aaron, an hirem Numm war Elisabeth.
6 A si waren allebéid gerecht viru Gott, an all d'Geboter an d'Urteeler vum Här wandelen ouni Feeler.
7 A si hate kee Kand, well d'Elisabeth war onfruchtbar, a si waren elo gutt an de Joeren geschloen.
8 An et ass geschitt, datt wärend hien dem Paschtouer säi Büro viru Gott an der Uerdnung vu sengem Kurs ausgefouert huet,
9 Laut dem Gewunnecht vum Paschtoueramt war säi Loscht Rauch ze brennen, wann hien an den Tempel vum Här gaang ass.
10 An déi ganz Villzuel vun de Leit waren an der Zäit vun Räucherstäerkt ouni Gebiet.
11 An et ass him en Engel vum Här erschéngt, deen op der rietser Säit vum Rauchaltor steet.
12 A wéi de Zacharias hie gesinn huet, war hie besuergt, an Angscht ass op hie gefall.
13Ma den Engel sot zu him: Fäert net, Zacharias, well däi Gebied ass héieren; an deng Fra Elisabeth soll dir e Jong gebueren, an du solls säin Numm John nennen.
14 An du solls Freed a Freed hunn; a vill wäerte sech iwwer seng Gebuert freeën.
15 Well hie wäert grouss sinn an den Ae vum Här, a wäert weder Wäin nach staark drénken; an hie wäert mam Hellege Geescht gefëllt ginn, och vu senger Mamm senger Gebärmutter.
16 A vill vun de Kanner vun Israel soll hien sech zum HÄR hire Gott ëmdréinen.
17 An hie wäert virun him goen am Geescht a Kraaft vum Elias, fir d'Häerzer vun de Pappen op d'Kanner ze dréinen, an déi ongehéierlech un d'Wäisheet vun de Gerechten; e Vollek virbereet fir den Här ze preparéieren.
18Un Zacharias säd to den Engel:Wuut soll ech dat wessen? well ech sinn en ale Mann, a meng Fra gutt a Joeren geschloen.
19 An den Engel huet geäntwert, sot zu him: Ech sinn de Gabriel, deen a Presenz vu Gott stinn; an ech sinn geschéckt fir mat dir ze schwätzen, an dir dës glécklech Noriicht ze weisen.
20 A kuck, du wäerts domm sinn, an net fäeg ze schwätzen, bis den Dag, datt dës Saache gemaach ginn, well Dir meng Wierder net gleeft, déi an hirer Zäit erfëllt ginn.
21 Un d'Leit hunn op Zacharias gewaart, an hunn sech gewonnert, datt hie sou laang am Tempel bliwwen ass.
22 Wéi hien erauskoum, konnt hien net mat hinnen schwätzen: a si hu festgestallt, datt hien eng Visioun am Tempel gesinn hat: well hien huet hinnen gewënscht, a blouf sprachlos.
23 An et ass geschitt, datt, soubal d'Deeg vu sengem Ministère eriwwer waren, ass hien a säin eegent Haus fortgaang.
24 An no deenen Deeg ass seng Fra Elisabeth schwanger ginn, an huet sech fënnef Méint verstoppt, a gesot:
25 Sou huet den Här mat mir gehandelt an den Deeg, wou hien op mech gekuckt huet, fir meng Schold ënner de Mënschen ewechzehuelen.
26 An am sechste Mount gouf den Engel Gabriel vu Gott an eng Stad vu Galiläa geschéckt, genannt Nazareth,
27 Zu enger Jongfra, déi mat engem Mann, deem säin Numm Joseph war, aus dem Haus vum David, verléift war; an der Jongfra den Numm war Maria.
28Dan ass den Engel bei si komm a sot: Hallo, du, deen héich beléift sidd, den Här ass mat dir: geseent bass du ënner de Fraen.
29 A wéi si hie gesinn huet, war si beonrouegt vu sengem Aussoen, an huet sech an hirem Kapp gedréckt, wéi eng Begréissung dëst sollt sinn.
30 An den Engel sot zu hir: Fäert net, Maria, well du hues Gnod vu Gott fonnt.
31 A kuck, du solls an dengem Gebärmutter schwanger ginn, an e Jong bréngen, a soll säin Numm JESUS nennen.
32 Hie wäert grouss sinn, a soll de Jong vum héchsten genannt ginn: an den Här Gott wäert him den Troun vu sengem Papp David ginn:
33 An hie wäert iwwer d'Haus vum Jakob regéieren fir ëmmer; a vu sengem Räich gëtt et keen Enn.
34 Du sot d'Maria zum Engel: Wéi soll dat sinn, well ech kee Mënsch kennen?
35 An den Engel huet geäntwert an zu hir gesot: Den Hellege Geescht wäert op dech kommen, an d'Kraaft vum Allerhéchste wäert dech iwwerschësselen: dofir soll och déi helleg Saach, déi aus dir gebuer ginn, de Jong vu Gott genannt ginn.
36 A kuck, deng Cousin Elisabeth, si huet och e Jong an hirem Alter schwanger: an dëst ass de sechste Mount mat hir, deen onfruchtbar genannt gouf.
37 Well bei Gott wäert näischt onméiglech sinn.
38 An d'Maria sot: "Kuckt d'Déngschtmeedchen vum Här; sief et mir no Ärem Wuert. An den Engel ass vun hir fortgaang.
39 D'Maria ass an deenen Deeg opgestan, an ass séier an d'Hiwwelland gaang, an eng Stad vu Juda;
40 A si koumen an d'Haus vum Zacharias, an hunn d'Elisabeth begréisst.
41 An et ass geschitt, datt, wéi d'Elisabeth d'Begréissung vun der Maria héieren huet, ass d'Kand an hirem Bauch sprang; an d'Elisabeth gouf mam Hellege Geescht gefëllt:
42 A si huet mat haarder Stëmm erausgesprach a gesot: Geseent bass du ënnert de Fraen, a geseent ass d'Fruucht vun dengem Gebärmutter.
43 A wou ass dat fir mech, datt d'Mamm vu mengem Här bei mech kommen soll?
44 Well, kuckt, soubal d'Stëmm vun Ärer Begréissung a mengen Oueren geklongen ass, ass d'Kand a mengem Bauch vu Freed gesprongen.

45 A geseent ass si, déi gegleeft huet: well et gëtt eng Leeschtung vun deene Saachen, déi hir vum Här gesot goufen.
46 An d'Maria sot: Meng Séil vergréissert den Här,
47 A mäi Geescht huet sech a Gott mäi Retter gefreet.
48 Well hien huet déi niddereg Immobilie vu senger Déngschtmeedchen ugesinn: well, kuck, vun elo un wäerten all Generatioun mech geseent nennen.
49 Well deen, dee staark ass, huet mir grouss Saache gemaach; an helleg ass säin Numm.
50 A seng Barmhäerzegkeet ass op déi, déi him vun Generatioun zu Generatioun fäerten.
51 Hien huet mat sengem Aarm Kraaft gewisen; hien huet déi houfreg an der Phantasie vun hiren Häerzer verspreet.
52 Hien huet déi Mächteg vun hire Sëtzer ofgerappt, an si vun nidderegem Grad erhéicht.
53 Hien huet déi Honger mat gudde Saachen gefëllt; an déi Räich huet hien eidel fortgeschéckt.
54 Hien huet säi Knecht Israel gehalen, fir seng Barmhäerzegkeet z'erënneren;
55 Wéi hien zu eise Pappen geschwat huet, zum Abraham a säi Som fir ëmmer.
56 D'Maria ass bei hir ongeféier dräi Méint bliwwen an ass zréck an hiert Haus.
57 Elo koum d'Elisabeth hir Vollzäit, datt si soll geliwwert ginn; a si huet e Jong gebuer.
58 An hir Noperen an hir Koseng hunn héieren, wéi den Här grouss Barmhäerzegkeet iwwer si gewisen huet; a si hu sech mat hir gefreet.
59 An et ass geschitt, datt um aachten Dag si si komm fir d'Kand ze beschneiden; an si hunn hien Zacharias genannt, nom Numm vu sengem Papp.
60 A seng Mamm huet geäntwert a gesot: Net esou; mee hien soll John genannt ginn.
61A si soten zu hir: Et gëtt kee vun denger Famill, déi mat dësem Numm genannt gëtt.
62 A si hunn sengem Papp Zeeche gemaach, wéi hien hie wollt ruffen.
63 Hien huet no engem Schreifdësch gefrot, a geschriwwen a gesot: Säin Numm ass de Johannes. A si hunn all iwwerrascht.
64 A säi Mond gouf direkt opgemaach, a seng Zong ass lassgaang, an hien huet geschwat a Gott gelueft.
65 An Angscht koum iwwer all déi ronderëm si gewunnt: an all dës Aussoe goufen am Ausland geraumt am ganze Biergland vu Judéa.
66 An all déi, déi se héieren hunn, hunn se an hiren Häerzer geluecht a gesot: Wat fir ee Kand soll dat sinn! An d'Hand vum Här war mat him.
67 A säi Papp Zacharias war mam Hellege Geescht gefëllt an huet profetéiert a gesot:
68 Geseent sief den HÄR, Gott vun Israel; well hien huet seng Leit besicht an erléist,
69 An huet en Horn vun der Erléisung fir eis am Haus vu sengem Knecht David opgeriicht;
70 Wéi hien duerch de Mond vu sengen hellege Prophéiten geschwat huet, déi zënter der Welt ugefaang hunn:
71 Fir datt mir vun eise Feinde gerett solle ginn, an aus der Hand vun all deenen, déi eis haassen;
72 Fir déi Barmhäerzegkeet ze maachen, déi eise Pappen versprach gouf, an un säin hellege Bund ze erënneren;
73 Den Eed, deen hien eisem Papp Abraham geschwuer huet,
74 Fir datt hien eis zouginn, datt mir aus der Hand vun eise Feinde gerett ginn, him ouni Angscht ze déngen,
75 An Hellegkeet a Gerechtegkeet virun him, all d'Deeg vun eisem Liewen.
76 An du, Kand, soll de Prophéit vum Allerhéchsten genannt ginn: well du solls virum Gesiicht vum Här goen, fir seng Weeër ze preparéieren;
77 Fir säi Vollek Wëssen iwwer Erléisung ze ginn duerch d'Verzeiung vun hire Sënnen,
78 Duerch déi zaart Barmhäerzegkeet vun eisem Gott; woubäi den Dagesspring vun uewen eis besicht huet,
79 Fir déi, déi an der Däischtert an am Schied vum Doud sëtzen, Liicht ze ginn, fir eis Féiss op de Wee vum Fridden ze féieren.
80 Un d'Kand ass gewuess, a war staark am Geescht, a war an de Wüste bis den Dag vu senger Verëffentlechung un Israel.

KAPITEL 2

1 An et ass an deenen Deeg geschitt, datt et en Dekret vum Caesar Augustus erausgaang ass, datt d'ganz Welt besteiert ginn soll.
2 (An dës Besteierung gouf fir d'éischt gemaach wéi de Cyrenius Gouverneur vu Syrien war.)
3 An all goung fir besteiert ze ginn, jidderee a seng eege Stad.
4 De Joseph ass och vu Galiläa eropgaang, aus der Stad Nazareth, a Judéa, an d'Stad vum David, déi Bethlehem genannt gëtt; (well hien aus dem Haus an der Linie vum David war:)
5 Fir mat der Maria, senger verléifter Fra, besteiert ze ginn, grouss mat Kand.
6 A sou war et, datt, wärend se do waren, d'Deeg eriwwer sinn, datt si geliwwert sollt ginn.
7 A si huet hiren éischtgebuerene Jong erausbruecht, an huet hien a Schwammkleeder gewéckelt an hien an eng Krëpp geluecht; well et keng Plaz fir si an der Wiertschaft war.
8 An et waren am selwechte Land Schäfer, déi am Feld gewunnt hunn, an d'Nuecht iwwer hir Schéi waacht.
9 A kuck, den Engel vum Här ass op si komm, an d'Herrlechkeet vum Här huet ronderëm si geschéngt: a si ware ganz Angscht.
10 An den Engel sot zu hinnen: Fäert net: well, kuck, ech bréngen Iech eng gutt Noriicht vu grousser Freed, déi all d'Leit wäert sinn.
11 Fir iech ass haut an der Stad vum David e Retter gebuer, dat ass de Christus den Här.
12 An dëst wäert Iech en Zeeche sinn; Dir wäert d'Kand fannen, a gewéckelt Kleeder a läit an enger Krëpp.
13 An op eemol war et mam Engel eng Villzuel vun den himmleschen Här, déi Gott luewen a sot:
14 Éier u Gott am héchsten, an op der Äerd Fridden, gudde Wëllen u Männer.
15 An et ass geschitt, wéi d'Engelen vun hinnen an den Himmel fortgaange sinn, hunn d'Schäfer een zum aneren gesot: Loosst eis elo bis op Bethlehem goen, a gesinn dës Saach, déi geschitt ass, déi den Här bekannt gemaach huet. eis.

16 A si koumen séier an hunn d'Maria, de Joseph an d'Kand fonnt, déi an enger Krëpp leien.
17 A wéi si et gesinn hunn, hunn si am Ausland dat Spréch bekannt gemaach, dat hinnen iwwer dëst Kand gesot gouf.
18 An all déi, déi et héieren hunn, hu sech iwwer déi Saache gefrot, déi hinnen vun de Schäfer gesot goufen.
19 D'Maria huet awer all dës Saache behalen, an huet se an hirem Häerz iwwerluecht.
20 An d'Herden sinn zréckkomm, Gott verherrlecht a luewen fir all déi Saachen, déi se héieren a gesinn hunn, wéi et hinnen gesot gouf.
21 A wéi aacht Deeg fir d'Beschneidung vum Kand fäerdeg waren, gouf säin Numm JESUS genannt, dee vum Engel sou genannt gouf, ier hien am Gebärmutter gebuer gouf.
22 A wéi d'Deeg vun hirer Reinigung no dem Gesetz vum Moses eriwwer waren, hunn si hien op Jerusalem bruecht, fir hien dem Här ze presentéieren;
23 (Wéi et am Gesetz vum Här geschriwwen ass: All männlecht, deen de Gebärmutter opmaacht, soll dem Här helleg genannt ginn;)
24 A fir en Opfer ze bidden no deem, wat am Gesetz vum Här gesot gëtt: E Paar Schildkröten oder zwee jonk Dauwen.
25 A kuck, et war e Mann zu Jerusalem, deem säin Numm Simeon war; an dee selwechte Mann war gerecht an fromm, gewaart op d'Troost vun Israel: an den Hellege Geescht war op him.
26 An et gouf him vum Hellege Geescht opgedeckt, datt hien den Doud net sollt gesinn, ier hien dem Här säi Christus gesinn huet.
27 An hien ass duerch de Geescht an den Tempel komm: a wéi d'Elteren d'Kand Jesus erabruecht hunn, fir him no dem Gesetz vum Gesetz ze maachen,
28 Dunn huet hien hien op seng Äerm geholl, a Gott geseent a sot:
29 Här, looss du elo däin Knecht a Fridden fortgoen, no Ärem Wuert:
30 Fir meng Aen hunn deng Erléisung gesinn,
31 Déi s du virum Gesiicht vun alle Leit virbereet hues;
32 E Liicht fir d'Heiden ze beliichten, an d'Herrlechkeet vun Ärem Vollek Israel.
33 De Joseph a seng Mamm hu sech iwwer déi Saachen gewonnert, déi vun him geschwat goufen.
34 De Simeon huet si geseent, a sot zu senger Mamm Maria: "Kuckt, dëst Kand ass fir de Fall an erëm operstanen vu ville an Israel; a fir en Zeeche, dat géint geschwat gëtt;
35 (Jo, e Schwäert wäert och duerch Är eege Séil duerchbriechen), fir datt d'Gedanke vu villen Häerzer opgedeckt kënne ginn.
36 An et war eng Anna, eng Prophetess, d'Duechter vum Phanuel, aus dem Stamm vun Aser: si war vun engem héijen Alter, an hat mat engem Mann siwe Joer gelieft vun hirer Jongfra;
37 A si war eng Witfra vu ronn véierzegzeg Joer, déi net vum Tempel fortgaang ass, awer Gott mat Fasten a Gebieder Nuecht an Dag gedéngt huet.
38 A si koum an deem Moment, huet och dem Här Merci gesot a vun him geschwat zu all deenen, déi no Erléisung zu Jerusalem gesicht hunn.
39 A wéi si alles gemaach hunn no dem Gesetz vum Här, si si zréck a Galiläa, an hir eege Stad Nazareth.
40 An d'Kand ass gewuess, a gouf staark am Geescht, gefëllt mat Wäisheet: an d'Gnod vu Gott war op him.
41 Seng Eltere sinn all Joer um Pessachfest op Jerusalem gaangen.
42 A wéi hien zwielef Joer al war, sinn si no dem Brauch vum Fest op Jerusalem gaang.
43 A wéi si d'Deeg erfëllt hunn, wéi se zréckkoum, ass d'Kand Jesus zu Jerusalem bliwwen; an de Joseph a seng Mamm woussten et net.
44 Awer si, ugeholl, datt hien an der Gesellschaft gewiescht wier, sinn eng Dagesrees gaang; a si hunn hien ënner hire Verwandten a Bekannten gesicht.
45 A wéi se hien net fonnt hunn, hu si sech erëm op Jerusalem zréckgezunn, an no him gesicht.
46 An et ass geschitt, datt no dräi Deeg si hien am Tempel fonnt hunn, an der Mëtt vun den Dokteren sëtzt, souwuel héieren wéi an hinnen Froen.
47 An all déi, déi hien héieren hunn, waren iwwerrascht iwwer säi Verständnis an seng Äntwerten.
48A wéi se hien gesinn hunn, ware si erstaunt: a seng Mamm sot zu him: Jong, firwat hutt Dir esou mat eis gemaach? kuck, däi Papp an ech hunn dech traureg gesicht.
49 An hie sot zu hinnen: Wéi ass et, datt dir mech gesicht hutt? Wësst Dir net datt ech iwwer mäi Papp säi Geschäft muss sinn?
50 A si hunn d'Wuert net verstanen, wat hie mat hinnen geschwat huet.
51 Hien ass mat hinnen erofgaang an ass op Nazareth komm, a war hinnen ënnerworf: awer seng Mamm huet all dës Aussoen an hirem Häerz gehalen.
52 De Jesus huet sech a Wäisheet a Statur vergréissert, an zugonschte vu Gott a Mënsch.

KAPITEL 3

1 Am fofzéngten Joer vun der Herrschaft vum Tiberius Caesar, de Pontius Pilatus war Gouverneur vu Judéa, an den Herodes war den Tetrarch vu Galiläa, a säi Brudder Philippe Tetrarch vun Ituraea an aus der Regioun vun Trachonitis, an de Lysanias den Tetrarch vun Abilene,
2 D'Annas an de Kajaphas, déi Hohepriister waren, ass d'Wuert vu Gott dem Johannes, de Jong vum Zacharias, an der Wüst komm.
3 An hien ass an d'ganz Land ronderëm de Jordan komm, an huet d'Daf vun der Berouegung gepriedegt fir d'Verzeiung vu Sënnen;
4 Wéi et am Buch vun de Wierder vum Prophéit Esaias geschriwwen ass, a seet: D'Stëmm vun engem, deen an der Wüst rifft: Bereet de Wee vum Här, maacht seng Weeër riicht.
5 All Dall soll gefëllt ginn, an all Bierg an Hiwwel soll niddereg bruecht ginn; an déi kromme solle riicht gemaach ginn, an déi rau Weeër solle glat gemaach ginn;
6 An all Fleesch wäert d'Erléisung vu Gott gesinn.
7 Du sot hien zu der Mass, déi erauskoum, fir vun him gedeeft ze ginn: O Generatioun vu Viperen, wien huet dech gewarnt, fir vun der kommend Roserei ze flüchten?
8 Bréngt also Friichten eraus, déi der Berouegung wäertvoll sinn, a fänkt net an Iech selwer ze soen: Mir hunn den Abraham zu eisem Papp: well ech soen Iech, datt Gott fäeg ass aus dëse Steng Kanner fir den Abraham z'erhéijen.

9 An elo ass och d'Axt op d'Wuerzel vun de Beem geluecht: all Bam also, deen net gutt Uebst bréngt, gëtt ofgeschnidden an an d'Feier geheit.
10 An d'Leit hunn hie gefrot a gesot: Wat solle mir dann maachen?
11 Hien huet geäntwert a seet zu hinnen: Wien zwee Mäntel huet, loosst him him ginn, deen keen huet; an deen, deen Fleesch huet, loosst hien dat och maachen.
12 Du koumen och Publikaner fir gedeeft ze ginn, a soten zu him: Här, wat solle mir maachen?
13 An hie sot zu hinnen: Gitt net méi genau wéi dat, wat dir ernannt ass.
14 An d'Zaldoten hunn him och gefrot a gesot: A wat solle mir maachen? An hien sot zu hinnen: Maacht kee Mënsch Gewalt, an och kee falsch beschëllegt; a sidd zefridden mat Ärem Loun.
15 A wéi d'Leit an Erwaardung waren, an all d'Mënschen an hiren Häerzer vum John bemierkt hunn, ob hien de Christus wier oder net;
16 De Johannes huet geäntwert, a sot zu hinnen all: Ech gedeeft iech wierklech mat Waasser; awer een, dee méi staark ass wéi ech, kënnt, de Klapp vun deem seng Schong ech net wäert sinn ze entloossen: hie wäert dech mam Hellege Geescht a mam Feier deafen:
17 Deem säi Fan a senger Hand ass, an hie wäert säi Buedem duerchaus rengegen, a wäert de Weess a seng Garner sammelen; awer de Kaaf wäert hie mat Feier verbrennen, dat net ausléist.
18 A vill aner Saachen huet hien a senger Ermanung dem Vollek gepriedegt.
19 Awer den Herodes, den Tetrarch, gouf vun him bestrooft wéinst dem Herodias, sengem Brudder Philip senger Fra, a fir all dat Béist, wat den Herodes gemaach huet,
20 Dat huet nach virun allem bäigefüügt, datt hien de Johannes am Prisong zougespaart huet.
21 Wéi all d'Leit gedeeft goufen, ass et geschitt, datt de Jesus och gedeeft a gebiet huet, ass den Himmel opgemaach ginn,
22 An den Hellege Geescht ass an enger kierperlecher Form wéi eng Dauf op hien erofgaang, an eng Stëmm koum aus dem Himmel, déi gesot huet: Du bass mäi léiwe Jong; an dech sinn ech gutt zefridden.
23 De Jesus selwer huet ugefaang ongeféier drësseg Joer al ze sinn, wéi et ugeholl gouf, de Jong vum Joseph, deen de Jong vum Heli war,
24 Wat de Jong vum Matthat war, deen de Jong vum Levi war, deen de Jong vum Melchi war, deen de Jong vum Janna war, deen de Jong vum Joseph war,
25 Wat de Jong vum Mattathias war, deen de Jong vum Amos war, deen de Jong vum Naum war, deen de Jong vum Esli war, deen de Jong vum Nagge war,
26 Wat de Jong vum Maath war, deen de Jong vum Mattathias war, deen de Jong vum Semei war, deen de Jong vum Joseph war, deen de Jong vum Juda war,
27 Wat de Jong vum Joanna war, deen de Jong vum Rhesa war, deen de Jong vum Zorobabel war, deen de Jong vum Salathiel war, deen de Jong vum Neri war,
28 Dee war de Jong vum Melchi, deen de Jong vum Addi war, deen de Jong vum Cosam war, deen de Jong vum Elmodam war, deen de Jong vum Er war,
29 Wat de Jong vum Jose war, deen de Jong vum Eliezer war, deen de Jong vum Jorim war, deen de Jong vum Matthat war, deen de Jong vum Levi war,
30 Wat de Jong vum Simeon war, deen de Jong vum Juda war, deen de Jong vum Joseph war, deen de Jong vum Jonan war, deen de Jong vum Eliakim war,
31 Wat de Jong vum Melea war, deen de Jong vum Menan war, deen de Jong vum Mattatha war, deen de Jong vum Nathan war, deen de Jong vum David war,
32 Wat de Jong vum Isai war, deen de Jong vum Obed war, deen de Jong vum Booz war, deen de Jong vum Salmon war, deen de Jong vum Naasson war,
33 Wat de Jong vum Aminadab war, deen de Jong vum Aram war, deen de Jong vum Esrom war, deen de Jong vu Phares war, deen de Jong vum Juda war,
34 Wat de Jong vum Jakob war, deen de Jong vum Isaac war, deen de Jong vum Abraham war, deen de Jong vum Thara war, deen de Jong vum Nachor war,
35 Wat war de Jong vum Saruch, deen de Jong vum Ragau war, deen de Jong vum Phalec war, deen de Jong vum Heber war, deen de Jong vum Sala war,
36 Wat de Jong vum Kainan war, deen de Jong vum Arphaxad war, deen de Jong vum Sem war, deen de Jong vum Noe war, deen de Jong vum Lamech war,
37 Wat de Jong vum Mathusala war, deen de Jong vum Enoch war, deen de Jong vum Jared war, deen de Jong vum Maleleel war, deen de Jong vum Kainan war,
38 Wat de Jong vum Enos war, deen de Jong vum Seth war, deen de Jong vum Adam war, deen de Jong vu Gott war.

KAPITEL 4

1 De Jesus ass voll vum Hellege Geescht zréck vum Jordan, a gouf vum Geescht an d'Wüst gefouert,
2 Véierzeg Deeg vum Däiwel versucht ginn. An an deenen Deeg huet hien näischt giess: a wéi se eriwwer waren, huet hien duerno hongereg.
3 An den Däiwel sot zu him: Wann Dir de Jong vu Gott sidd, gebot dëse Steen, datt et Brout gemaach gëtt.
4 De Jesus huet him geäntwert a gesot: Et ass geschriwwen: Dee Mënsch wäert net nëmme vu Brout liewen, mee vun all Wuert vu Gott.
5 An den Däiwel, huet hien op en héije Bierg geholl, an huet him all d'Kinnekräicher vun der Welt an engem Moment vun der Zäit gewisen.
6 An den Däiwel sot zu him: All dës Muecht wäert ech dir ginn, an d'Herrlechkeet vun hinnen: fir dat ass mir geliwwert; an wiem ech et ginn.
7 Wann s du mech also wënscht, da wäert alles däin sinn.
8 De Jesus huet geäntwert an zu him gesot: Gitt dech hannert mir, Satan, well et ass geschriwwen: Du solls den Här, däi Gott, unbidden, an him nëmmen déngen.
9 An hien huet hien op Jerusalem bruecht, an hien op engem Héichpunkt vum Tempel gesat, a sot zu him: Wann s du de Jong vu Gott bass, da werf dech vun do erof:
10 Well et ass geschriwwen: Hie wäert seng Engelen iwwer dech ginn, fir dech ze halen:
11 An an hiren Hänn sollen se dech ophiewen, fir datt Dir zu all Moment Äre Fouss géint e Steen stéisst.
12 De Jesus huet him geäntwert, a sot zu him: Et gëtt gesot: Du solls den Här, däi Gott, net versuchen.

13 A wéi den Däiwel all d'Versuchung opgehalen hat, ass hien eng Saison vun him fortgaang.
14 De Jesus ass an der Kraaft vum Geescht zréck a Galiläa komm: an do ass e Ruhm vun him duerch d'ganz Regioun ronderëm erausgaang.
15 An hien huet an hire Synagogen geléiert, vun all verherrlecht.
16 An hien ass op Nazareth komm, wou hien opgewuess ass: a wéi säi Gewunnecht war, ass hien um Sabbat an d'Synagog gaang an ass opgestan fir ze liesen.
17 An et gouf him d'Buch vum Prophet Esaias geliwwert. A wéi hien d'Buch opgemaach huet, huet hien d'Plaz fonnt, wou et geschriwwen ass:
18 De Geescht vum Här ass op mech, well hien huet mech gesalft fir den Aarm d'Evangelium ze priedegen; Hien huet mech geschéckt fir déi gebrachent Häerz ze heelen, fir d'Gefaangenen d'Befreiung ze priedegen, an d'Blinden d'Siicht z'erhalen, fir déi gebrochent ze befreien,
19 Fir dat akzeptabelt Joer vum Här ze priedegen.
20 An hien huet d'Buch zougemaach, an hien huet dem Minister et erëm ginn an huet sech gesat. An d'Ae vun all deenen, déi an der Synagog waren, waren op hien zougemaach.
21 An hien huet ugefaang zu hinnen ze soen: Haut ass dës Schrëft an Ären Oueren erfëllt.
22 An all hunn him Zeien bruecht, a sech iwwer déi gnädeg Wierder gefrot, déi aus sengem Mond erausgaange sinn. A si soten: Ass dat net dem Joseph säi Jong?
23 An hie sot zu hinnen: Dir wäert sécher zu mir dëst Spréch soen: Dokter, heele dech selwer: Wat mir héieren hunn zu Kapernaum gemaach, och hei an Ärem Land.
24 An hie sot: Wierklech soen ech iech: Kee Prophéit gëtt a sengem eegene Land ugeholl.
25 Awer ech soen Iech eng Wourecht, vill Witfra waren an Israel an den Deeg vum Elias, wéi den Himmel dräi Joer a sechs Méint zougemaach gouf, wéi grouss Hongersnout am ganze Land war;
26 Awer un kee vun hinnen gouf den Elias geschéckt, ausser op Sarepta, eng Stad vu Sidon, un eng Fra, déi eng Witfra war.
27 A vill Aussätzlech waren an Israel an der Zäit vum Eliseus dem Prophéit; a kee vun hinnen gouf gereinegt, an de Naaman de Syrier gerett.
28 An all déi an der Synagog, wéi se dat héieren hunn, ware mat Roserei gefëllt,
29 A si opgestan, an huet hien aus der Stad erausgehäit, an huet hien op d'Kante vum Hiwwel gefouert, op deem hir Stad gebaut gouf, fir datt si hie mat Kapp erofgeheien.
30 Awer hien ass duerch d'Mëtt vun hinnen gaangen, ass de Wee gaang,
31 A si koumen erof op Kapernaum, eng Stad vu Galiläa, an huet hinnen op de Sabbatsdeeg geléiert.
32 A si waren iwwer seng Doktrin erstaunt: well säi Wuert war mat Kraaft.
33 An der Synagog war e Mann, deen e Geescht vun engem onreinen Däiwel hat, a mat enger haarder Stëmm geruff huet:
34 a sot: Loosst eis eleng; wat hu mir mat dir ze dinn, du Jesus vun Nazareth? bass du komm fir eis ze zerstéieren? Ech weess dech wien du bass; den Hellege vu Gott.
35 De Jesus huet him bestrooft a gesot: Bleift roueg a komm aus him. A wéi den Däiwel hien an d'Mëtt gehäit huet, ass hien aus him erausgaang an huet him net verletzt.
36 A si waren all erstaunt, an hu matenee geschwat a gesot: Wat ass dat fir e Wuert! well mat Autoritéit a Kraaft commandéiert hien déi onrein Séilen, a si kommen eraus.
37 Un de Ruhm vun him ass op all Plaz vum Land ronderëm erausgaang.
38 An hien ass aus der Synagog opgestan an ass an d'Haus vum Simon gaang. An dem Simon senger Fra seng Mamm gouf mat engem grousse Féiwer geholl; a si hunn him fir hatt gefrot.
39 An hien stoung iwwer hir, an huet d'Féiwer bestrooft; an et huet si verlooss: an direkt ass si opgestan an huet hinnen gedéngt.
40 Wéi d'Sonn ënnergeet, hunn all déi krank mat verschiddene Krankheeten si bei hie bruecht; an hien huet seng Hänn op jidderee vun hinnen geluecht, an huet si geheelt.
41 An och Däiwel sinn aus villen erausgaang, geruff a gesot: Du bass de Christus, de Jong vu Gott. An hien huet hinnen bestrooft, huet hinnen erliewt net ze schwätzen: well si woussten datt hie Christus war.
42 A wéi et Dag war, ass hien fortgaang an ass an eng Wüst Plaz gaang: an d'Leit hunn him gesicht, a si bei hie komm an hunn hien opgehalen, fir datt hien net vun hinnen fortgeet.
43 An hie sot zu hinnen: Ech muss d'Kinnekräich vu Gott och aner Stied priedegen: well dofir sinn ech geschéckt.
44 An hien huet an de Synagogen vu Galiläa gepriedegt.

KAPITEL 5

1 An et ass geschitt, datt, wéi d'Leit op hie gedréckt hunn, d'Wuert vu Gott ze héieren, hie stoung beim Séi vu Gennesaret,
2 An hunn zwee Schëffer gesinn, déi beim Séi stinn: awer d'Fëscher ware vun hinnen erausgaang an hunn hir Netzer gewäsch.
3 An hien ass an ee vun de Schëffer gaang, dat dem Simon war, an huet him gebiet, datt hien e bëssen aus dem Land erausgeet. An hien huet sech gesat an huet d'Leit aus dem Schëff geléiert.
4 Wéi hien elo fortgaang ass ze schwätzen, sot hien zum Simon: Gitt eraus an d'Déift, a loosst Är Netzer fir d'Entféierung erof.
5 De Simon huet zu him geäntwert: "Meeschter, mir hunn d'ganz Nuecht geschafft an hunn näischt geholl: trotzdem wäert ech op Ärem Wuert d'Netz erofloossen.
6 A wéi se dat gemaach hunn, hunn si eng grouss Villfalt vu Fësch agespaart: an hir Netz hunn gebrach.
7 A si hunn hire Partner, déi am anere Schëff waren, gewénkt, datt si solle kommen an hinnen hëllefen. A si koumen an hunn déi zwee Schëffer gefëllt, sou datt se ugefaang hunn ënnerzegoen.
8 Wéi de Simon Péitrus et gesinn huet, ass hien op de Knéien vum Jesus gefall a sot: Géi vu mir; well ech sinn e sënnegen Mann, O Här.
9 Well hie war erstaunt, an all déi mat him waren, iwwer den Entworf vun de Fësch, déi se geholl hunn:
10 An esou waren och de Jakobus an de Johannes, d'Jongen vum Zebedeus, déi Partner mam Simon waren.

An de Jesus sot zu Simon: Fäert net; vun elo un solls du Männer fänken.
11 A wéi si hir Schëffer op d'Land bruecht hunn, hunn si alles verlooss an sinn him nogaang.
12 An et ass geschitt, wéi hien an enger bestëmmter Stad war, kuck e Mann voller Lepra: deen de Jesus gesinn huet, ass op säi Gesiicht gefall, an huet him gefrot a gesot: Här, wann Dir wëllt, kënnt Dir mech botzen.
13 An hien huet seng Hand erausbruecht an him beréiert a gesot: Ech wäert: sief du propper. An direkt ass d'Lepra vun him fortgaang.
14 An hien huet him opgefuerdert, kee Mënsch ze soen: awer gitt, a weist dech dem Paschtouer, a bitt fir Är Botzen, sou wéi de Moses gesot huet, fir en Zeegnes fir hinnen.
15 Awer sou vill méi ass do eng Ruhm vun him am Ausland gaang: a grouss Masse koumen zesumme fir ze héieren a vun him vun hire Schwächen geheelt ze ginn.
16 Hien huet sech an d'Wüst zréckgezunn an huet gebiet.
17 An et ass geschitt op engem bestëmmten Dag, wéi hie geléiert huet, datt et Pharisäer an Doktere vum Gesetz souzen, déi aus all Stad vu Galiläa, a Judéa a Jerusalem erauskoum: an d'Kraaft vum Här war dobäi fir se ze heelen.
18 A kuck, d'Männer hunn e Mann an e Bett bruecht, dee mat enger Lähmung geholl gouf: a si hunn Moyene gesicht fir hien eran ze bréngen an hie virun him ze leeën.
19 A wéi se net fonnt hunn, wéi se hien duerch d'Multiheet erabrénge kënnen, sinn si op d'Haustop gaang, an hunn hien duerch d'Fliesen mat senger Canapé an d'Mëtt viru Jesus gelooss.
20 A wéi hien hire Glawen gesinn huet, sot hien zu him: Mann, Är Sënne sinn dir verginn.
21 Un d'Schrëftgeléiert an d'Pharisäer hunn ugefaang ze redenéieren, a gesot: Wien ass deen, dee Gotteslästere schwätzt? Wien kann Sënnen verzeien, awer Gott eleng?
22 Wéi de Jesus awer hir Gedanken erkannt huet, huet hie geäntwert, a sot zu hinnen: Wat sidd Dir an Ären Häerzer?
23 Ob et méi einfach ass, ze soen: Deng Sënne sinn dir verginn; oder fir ze soen: Stitt op a gitt?
24Awer fir datt dir wësse kënnt, datt de Mënschejong d'Muecht op der Äerd huet, Sënnen ze verzeien, (hie sot zu de Kranke vun de Lähmte:) Ech soen dir: Stitt op, huel däi Canapé op, a gitt an däin Haus.
25 An direkt ass hien virun hinnen opgestan, an huet dat opgeholl, op deem hie louch, an ass a säin eegent Haus fortgaang, Gott verherrlecht.
26 A si waren all erstaunt, a si hunn Gott verherrlecht, a ware mat Angscht gefüllt, a gesot: Mir hunn haut komesch Saache gesinn.
27 An no dëser Saach ass hien erausgaang, an huet e Publican gesinn, deen de Levi genannt huet, bei der Empfang vun der Zoll sëtzt: an hie sot zu him: Follegt mir.
28 An hien huet alles verlooss, ass opgestan an ass him nogaang.
29 De Levi huet him e grousst Fest a sengem eegenen Haus gemaach: an et war eng grouss Gesellschaft vu Publikanen a vun aneren, déi mat hinnen gesat hunn.
30 Awer hir Schrëftgeléiert a Pharisäer hunn géint seng Jünger gemummt a gesot: Firwat iessen an drénken Dir mat Publikanen a Sënner?
31 De Jesus huet hinne geäntwert, a sot zu hinnen: Déi, déi ganz sinn, brauche keen Dokter; mee déi krank sinn.
32 Ech sinn net komm, fir déi Gerecht ze ruffen, mee Sënner zur Berouegung.
33A si soten zu him: Firwat fasten d'Jünger vum Johannes dacks, a maache Gebieder, an och d'Jünger vun de Pharisäer; mee däin iessen an drenken?
34 An hie sot zu hinnen: Kënnt Dir d'Kanner vun der Brautkammer séier maachen, während de Bräitchemann bei hinnen ass?
35 Awer d'Deeg wäerten kommen, wann de Bräitchemann vun hinnen ewechgeholl gëtt, an da wäerte se an deenen Deeg fasten.
36 An hien huet hinnen och e Gläichnes gesot; Kee Mënsch setzt e Stéck vun engem neie Kleedungsstéck op en al; wann soss, da mécht souwuel déi nei e Loyer, an d'Stéck, déi aus der neier geholl gouf, stëmmt net mat deem alen.
37 A kee Mënsch gëtt neie Wäin an al Fläschen; soss wäert den neie Wäin d'Flaschen platzen, a verspillt ginn, an d'Flaschen stierwen.
38 Mee neie Wäin muss an nei Fläschen geluecht ginn; a béid sinn erhaalen.
39 Kee Mënsch deen och al Wäin gedronk huet, wëll direkt Neien: well hie seet: Dat Al ass besser.

KAPITEL 6

1 An et ass geschitt um zweete Sabbat nom éischte, datt hien duerch d'Maisfelder gaangen ass; a seng Jünger hunn d'Oueren aus Mais gerappt, an hunn giess, an hunn se an d'Hänn reiwen.
2 A verschidde vun de Pharisäer soten zu hinnen: Firwat maacht dir dat, wat net erlaabt ass op de Sabbatsdeeg ze maachen?
3 De Jesus huet hinne geäntwert, a sot: Hutt dir net esou vill gelies wéi dat, wat den David gemaach huet, wéi hie selwer en Honger war, an déi, déi mat him waren;
4 Wéi hien an d'Haus vu Gott gaang ass, an huet d'Schuebrout geholl an giess, an huet och deenen, déi mat him waren; déi et net erlaabt ass ze iessen, awer fir d'Priister eleng?
5 An hie sot zu hinnen: Dat de Mënschejong ass och Här vum Sabbat.
6 An et ass och geschitt op engem anere Sabbat, datt hien an d'Synagog koum an huet geléiert: an et war e Mann, deem seng riets Hand war verdrängt.
7 An d'Schrëftgeléiert an d'Pharisäer hunn him nogekuckt, ob hien um Sabbatsdag heele géif; datt se eng Uklo géint hien fannen.
8 Awer hie wousst hir Gedanken, a sot zum Mann, deen déi verschwonnenen Hand hat: Stéch op, a stécht an der Mëtt. An hien ass opgestan a stoungen.
9 Du sot de Jesus zu hinnen: Ech wäert iech eng Saach froen; Ass et legal op de Sabbatsdeeg gutt ze maachen oder Béis ze maachen? Liewen ze retten, oder ze zerstéieren?
10Hien huet si all ëmgekuckt, a sot zum Mann: Streck deng Hand aus. An hien huet dat gemaach: a seng Hand gouf ganz restauréiert wéi déi aner.
11 A si ware mat Wahnsinn gefëllt; an hunn sech matenee matgedeelt wat se dem Jesus maache kënnen.
12 An et ass an deenen Deeg geschitt, datt hien op e Bierg erausgaang ass fir ze bieden, an ass d'ganz Nuecht a Gebied vu Gott weidergaang.

13 A wéi et Dag war, huet hien seng Jünger zu him geruff: a vun hinnen huet hien zwielef gewielt, déi hien och Apostelen genannt huet;
14 De Simon, (deem hien och Péitrus genannt huet), an den Andreas, säi Brudder, de Jakobus an de Johannes, de Philippe an de Bartholomew,
15 De Matthäus an den Thomas, den Jakobus, de Jong vum Alfaeus, an de Simon genannt Zelotes,
16 A Judas, de Brudder vum James, an de Judas Iskariot, deen och de Verrot war.
17 An hien ass mat hinnen erofgaang an ass an der Einfache stoen, an d'Gesellschaft vu senge Jünger, an eng grouss Villfalt vu Leit aus ganz Judéa a Jerusalem, an aus der Mier Küst vun Tyrus a Sidon, déi koumen him ze héieren. a fir hir Krankheeten geheelt ze ginn;
18 An déi, déi mat onreine Séilen besuergt waren: a si goufen geheelt.
19 An déi ganz Mass huet probéiert him ze beréieren: well do ass d'Tugend aus him erausgaang an huet se all geheelt.
20 An hien huet seng Aen op seng Jünger opgehuewen a gesot: Geseent sidd dir Aarm: fir Äert ass d'Kinnekräich vu Gott.
21 Geseent sidd dir, déi elo Honger hunn: well dir wäert gefëllt ginn. Geseent sidd Dir, déi elo kräischen: well Dir wäert laachen.
22 Geseent sidd dir, wann d'Mënsche dech haassen, a wa se dech vun hirer Gesellschaft trennen, a wäerten dech reprochéieren an Ären Numm als Béis erauswerfen, fir de Jong vum Mënsch.
23 Freet Iech an deem Dag, a sprang vu Freed: well kuck, Är Belounung ass grouss am Himmel: well op déiselwecht Manéier hunn hir Pappen d'Prophéite gemaach.
24 Awer wee iech, déi räich sinn! well Dir hutt Är Trouscht kritt.
25 Wee iech, déi voll sidd! well Dir wäert hongereg. Wee dir dat laachen elo! well dir wäert traueren a kräischen.
26 Wee dir, wann all Mënsch gutt vun dir schwätzen! well esou hunn hir Pappen déi falsch Prophéiten gemaach.
27 Awer ech soen iech, déi héieren: Hunn Är Feinde gär, maacht gutt deenen, déi dech haassen,
28 Segen déi, déi dech verfluchten, a biet fir déi, déi dech trotzdem benotzen.
29 An deem, deen dech op där eng Wang schloe, bitt och déi aner; an deen deng Mantel ewechhuelt, verbitt och däi Mantel net ze huelen.
30 Gëff jidderengem dee vun dech freet; a vun deem, deen Är Wueren ewechhëlt, frot se net méi.
31 A wéi Dir wëllt, datt d'Mënsche fir Iech maache sollten, maacht Dir hinnen och esou.
32 Well wann dir déi gär hutt, déi dech gär hunn, wat Merci hutt dir? well Sënner hunn och gär déi, déi si gär hunn.
33 A wann dir deene gutt maacht, déi iech gutt maachen, wat Merci hutt dir? fir Sënner maachen och souguer déi selwecht.
34 A wann dir hinnen léint, vun deenen dir hoffen ze kréien, wat Merci hutt dir? fir Sënner léinen och Sënner, fir erëm esou vill ze kréien.
35Awer gär är Feinde, a maacht gutt, a léint, an hoffen op näischt erëm; an Är Belounung wäert grouss sinn, an Dir wäert d'Kanner vum héchste sinn: well hien ass frëndlech fir déi ondankbar an déi Béis.
36 Sidd dir also barmhäerzlech, wéi Äre Papp och barmhäerzlech ass.
37 Riichter net, an Dir wäert net beurteelt ginn: veruerteelt net, an Dir wäert net veruerteelt ginn: verzeien, an Dir wäert verginn ginn:
38 Gëff, an et wäert Iech ginn; gutt Mooss, gedréckt, zesumme gerëselt, a leeft iwwer, sollen d'Mënsche an dengem Broscht ginn. Fir mat der selwechter Mooss, déi Dir matenee moosst, wäert Dir erëm gemooss ginn.
39 An hien huet hinnen e Gläichnes gesot: Kann déi Blann déi Blann féieren? sollen se net allebéid an d'Grous falen?
40 De Jünger ass net iwwer säi Meeschter: awer jidderee, dee perfekt ass, soll wéi säi Meeschter sinn.
41 A firwat gesitt Dir de Splitt, deen an Ärem Brudder sengem A ass, awer erkennt de Strahl net, deen an dengem eegenen A ass?
42 Entweder, wéi kënnt Dir zu Ärem Brudder soen: Brudder, loosst mech de Fleck erauszéien, deen an dengem A ass, wann Dir selwer de Strahl net kuckt, deen an dengem eegenen A ass? Du Hypokrit, werft fir d'éischt de Strahl aus dengem eegenen Aen eraus, an da solls du kloer gesinn, fir de Split erauszezéien, deen an dengem Brudder sengem A ass.
43 Well e gudde Bam bréngt keng korrupt Uebst; weder bréngt e korrupte Bam gutt Uebst.
44 Fir all Bam ass duerch seng eege Uebst bekannt. Fir vun Dornen sammelen d'Mënsche keng Figgen, an och net vun engem Braambush sammele se Drauwe.
45 E gudde Mann bréngt aus dem gudde Schatz vu sengem Häerz dat eraus, wat gutt ass; an e béise Mann aus dem béise Schatz vu sengem Häerz bréngt dat béist eraus: well vum Iwwerfloss vum Häerz schwätzt säi Mond.
46 A firwat rufft dir mech, Här, Här, a maacht net déi Saachen, déi ech soen?
47 Jiddereen, dee bei mech kënnt, a meng Aussoen héiert an se mécht, ech wäert Iech weisen, wiem hien ass wéi:
48 Hien ass wéi e Mann, deen en Haus gebaut huet an déif gegruewen huet an de Fëllement op e Fiels geluecht huet: a wéi d'Iwwerschwemmung opgestan ass, huet de Stroum hefteg op dat Haus geschloen, a konnt et net rëselen: well et war op engem Fiels gegrënnt. .
49 Awer deen, deen héiert an net mécht, ass wéi e Mann, deen ouni Fundament en Haus op der Äerd gebaut huet; géint déi de Baach vehement geschloen huet, an direkt gefall; an d'Ruin vun deem Haus war grouss.

KAPITEL 7

1 Wéi hien all seng Aussoen an de Publikum vun de Leit opgehalen hat, ass hien a Kapernaum gaang.
2 An e bestëmmte Centurion Knecht, deen him léif war, war krank a prett ze stierwen.
3 A wéi hie vum Jesus héieren huet, huet hien déi Eelst vun de Judden bei hien geschéckt, an hie gefrot, datt hie géif kommen a säi Knecht heelen.
4 A wéi si bei de Jesus koumen, hunn si him direkt gefrot, a gesot: Datt hie wäert wier, fir deen hien dat maache soll:
5 Well hien huet eis Natioun gär, an hien huet eis eng Synagog gebaut.
6 Dunn ass de Jesus mat hinnen gaangen. A wéi hien elo net wäit vum Haus war, huet de Centurion Frënn bei hie

geschéckt, a sot zu him: Här, maacht Iech keng Suergen, well ech sinn net wäert, datt Dir ënner mengem Daach gitt.
7 Dofir och net geduecht, datt ech selwer wäertvoll bei dech kommen: mee sot zu engem Wuert, a mäi Knecht wäert geheelt ginn.
8 Well ech sinn och e Mann, deen ënner Autoritéit gesat gëtt, mat Zaldoten ënner mir, an ech soen zu engem: Gitt, an hie geet; an zu engem aneren: Komm, an hie kënnt; a mäi Knecht: Maacht dat, an hien mécht et.
9 Wéi de Jesus dat héieren huet, huet hien sech iwwer him gewonnert, an huet hien ëmgedréint, a sot zu de Leit, déi him nokomm sinn: Ech soen iech: Ech hunn net sou grouss Glawen fonnt, nee, net an Israel.
10 An déi, déi geschéckt goufen, zréck an d'Haus, hunn de Knecht ganz krank fonnt.
11 An et ass den Dag duerno geschitt, datt hien an eng Stad gaang ass, genannt Nain; a vill vu senge Jünger si mat him gaang, a vill Leit.
12 Elo wéi hien no bei d'Stadpaart koum, kuck, do gouf en Doudegen ausgedroen, deen eenzege Jong vu senger Mamm, a si war eng Witfra: a vill Leit aus der Stad ware bei hir.
13 A wéi den Här hatt gesinn huet, huet hien Erbaarmen mat hatt a sot zu hatt: Wein net.
14 An hien ass komm an huet d'Bier beréiert: an déi, déi hie gedroen hunn, sinn stoe bliwwen. An hie sot: Jonk, ech soen dir: Stitt op.
15 Deen, deen dout war, souz sech op an huet ugefaang ze schwätzen. An hien huet hien zu senger Mamm geliwwert.
16 An et koum eng Angscht op all: a si hunn Gott verherrlecht a gesot: Datt e grousse Prophéit ënner eis opgestan ass; an, Dass Gott seng Leit besicht huet.
17 An dëst Gerücht vun him ass duerch ganz Judéa erausgaang, an an der ganzer Regioun ronderëm.
18 An de Jünger vum Johannes hunn him all dës Saache gewisen.
19 De Johannes, dee bei him zwee vu senge Jünger geruff huet, huet si bei de Jesus geschéckt a gesot: Sidd Dir deen, dee kommen sollt? oder sichen mir eng aner?
20 Wéi d'Männer bei hie koumen, soten si: De Johannes Baptist huet eis bei dech geschéckt a gesot: Sidd Dir deen, dee kommen sollt? oder sichen mir eng aner?
21 An an där selwechter Stonn huet hie vill vun hire Krankheeten a Plagen a vu béise Geeschter geheelt; a villen, déi blann waren, huet hien d'Siicht ginn.
22 Dunn huet de Jesus hinnen geäntwert, a sot zu hinnen: Gitt op de Wee, a sot dem John, wat dir gesinn an héieren hutt; wéi datt déi Blanne gesinn, déi Lämme goen, déi Aussätzlech gereinegt ginn, déi Taub héieren, déi Doudeg operstoen, den Aarm gëtt d'Evangelium gepriedegt.
23 A geseent ass hien, wien net bei mir beleidegt gëtt.
24 A wéi d'Botë vum John fortgaange waren, huet hien ugefaang mat de Leit iwwer de Johannes ze schwätzen: Wat sidd dir an d'Wüst erausgaang fir ze gesinn? E Riet mam Wand geräselt?
25 Awer wat sidd Dir erausgaang fir ze gesinn? E Mann, deen a mëlle Kleeder gekleet ass? Kuck, déi, déi herrlech gekleet sinn, a delikat liewen, sinn an de Kinneksgeriichter.
26 Awer wat sidd Dir erausgaang fir ze gesinn? E Prophéit? Jo, ech soen Iech, a vill méi wéi e Prophéit.
27 Dëst ass hien, vun deem et geschriwwen ass: Kuck, ech schécken mäi Messenger virun Ärem Gesiicht, deen Äre Wee virun Iech preparéieren.
28 Well ech soen iech: Ënner deenen, déi vu Frae gebuer sinn, gëtt et kee méi grousse Prophéit wéi de Johannes de Baptist: awer deen, deen am mannsten am Räich vu Gott ass, ass méi grouss wéi hien.
29 An all d'Leit, déi hien héieren hunn, an de Publicans, hunn Gott gerechtfäerdegt, mat der Daf vum Johannes gedeeft ginn.
30 Awer d'Pharisäer an d'Affekoten hunn d'Berodung vu Gott géint sech selwer verworf, a si vun him net gedeeft ginn.
31 An den Här sot: Wou soll ech dann d'Männer vun däser Generatioun vergläichen? an wéi sinn se wéi?
32 Si si wéi Kanner, déi op der Maartplaz sëtzen, a ruffen een zum aneren a soen: Mir hunn iech gepäift, an dir hutt net gedanzt; mir hunn Iech traureg, an Dir hutt net gekrasch.
33 Well de Johannes de Baptist koum weder Brout iessen nach Wäin drénken; an dir sot: Hien huet en Däiwel.
34 De Mënschejong ass komm iessen an drénken; an dir sot: "Kuckt e Gluck, an e Wäibibber, e Frënd vun de Publicaner a Sënner!
35 Awer Wäisheet ass gerechtfäerdegt vun all hire Kanner.
36 An ee vun de Pharisäer huet him gewënscht, datt hie mat him géif iessen. An hien ass an d'Haus vum Pharisäer gaang, an huet sech fir Fleesch gesat.
37 A kuck, eng Fra an der Stad, déi e Sënner war, wéi si wousst, datt de Jesus am Haus vum Pharisäer um Fleesch souz, huet eng Albasterkëscht mat Sallef bruecht,
38 A stoung bei senge Féiss hannert him a kräischen, an huet ugefaang seng Féiss mat Tréinen ze wäschen, an huet se mat den Hoer vun hirem Kapp ofwëschen, a seng Féiss Kuss, an gesalft se mat Sallef.
39 Wéi de Pharisäer, deen him invitéiert hat, et gesinn huet, huet hie bei sech selwer geschwat a gesot: Dëse Mann, wann hien e Prophéit wier, hätt gewosst, wien a wéi eng Fra dat ass, déi him beréiert: well si ass eng Sënner.
40 De Jesus huet him geäntwert, an huet zu him gesot: Simon, ech hunn dir eppes ze soen. An hie seet: Meeschter, sot weider.
41 Et war e bestëmmte Gläubiger, deen zwee Scholden hat: deen een hat fënnefhonnert Péng, an deen aneren fofzeg.
42 A wéi si näischt ze bezuelen haten, huet hien hinnen allebéid éierlech verzeien. Sot mir also, wien vun hinnen wäert hien am meeschte gär hunn?
43 De Simon huet geäntwert a gesot: Ech huelen un, deen, deen hien am meeschten verzeien huet. An hie sot zu him: Du hues richteg beuerteelt.
44Hien huet sech bei d'Fra ëmgedréit a sot zum Simon: Gesitt du dës Fra? Ech sinn an däin Haus komm, du hues mir kee Waasser fir meng Féiss ginn: awer si huet meng Féiss mat Tréinen gewäsch an se mat den Hoer vun hirem Kapp ofgewäsch.
45 Du hues mir kee Kuss ginn; awer dës Fra zënter der Zäit, wou ech erakoum, huet net opgehalen meng Féiss ze kussen.
46 Mäi Kapp mat Ueleg hues du net gesalft: awer dës Fra huet meng Féiss mat Salbe gesalft.

47 Dofir soen ech dir: Hir Sënnen, déi vill sinn, sinn verginn; well si huet vill gär: awer wiem wéineg verginn ass, huet deeselwechte wéineg gär.
48 An hien sot zu hir: Deng Sënne sinn verginn.
49 An déi, déi mat him um Fleesch souzen, hunn ugefaang a sech selwer ze soen: Wien ass deen, deen och Sënne verzei?
50 An hie sot zu der Fra: Däi Glawen huet dech gerett; a Fridden goen.

KAPITEL 8

1 An et ass duerno geschitt, datt hien duerch all Stad an Duerf gaang ass, an huet déi glécklech Noriicht vum Räich vu Gott gepriedegt an ze weisen: an déi Zwielef ware bei him,
2 A verschidde Fraen, déi vu béise Geeschter a Krankheeten geheelt goufen, hunn d'Maria d'Magdalena genannt, aus deenen siwen Däiwel erausgaange sinn,
3 An d'Joanna, d'Fra vum Chuza Herodes sengem Steward, an d'Susanna, a vill anerer, déi him vun hirer Substanz gedéngt hunn.
4 A wéi vill Leit sech versammelt hunn, an aus all Stad bei him komm sinn, huet hien duerch e Gläichnes gesot:
5 E Séier ass erausgaang fir säi Som ze säen: a wéi hie gesäiert huet, sinn e puer um Wee gefall; an et gouf getreppelt, an d'Vullen vun der Loft hunn et verschlësselt.
6 An e puer sinn op e Fiels gefall; a soubal e gesprongen ass, ass e verschwonnen, well et fehlt Feuchtigkeit.
7 An e puer gefall ënnert Dornen; an d'Dären sprangen domat op an hunn et erstéckt.
8 An en anert ass op gudde Buedem gefall, an ass opgestan, an huet honnertfach Fruucht gemaach. A wéi hien dës Saache gesot huet, huet hie geruff: Wien Oueren huet ze héieren, loosst hien héieren.
9 A seng Jünger hunn hie gefrot a gesot: Wat kéint dës Gläichnes sinn?
10 An hie sot: Dir gëtt et ginn, d'Geheimnisser vum Räich vu Gott ze kennen; awer fir anerer a Parabel; datt se gesinn, se net gesinn, a héieren, si verstinn net.
11 Elo ass de Parabel dëst: D'Some ass d'Wuert vu Gott.
12 Déi op der Säit sinn déi, déi héieren; da kënnt den Däiwel, an hëlt d'Wuert aus hirem Häerz ewech, fir datt se net gleewen a gerett ginn.
13 Si sinn um Fiels, déi, wa se héieren, d'Wuert mat Freed kréien; an dës hu keng Wuerzel, déi fir eng Zäit gleewen, an an Zäit vun Versuchung falen ewech.
14 An dat, wat ënnert den Dornen gefall ass, sinn si, déi, wa se héieren hunn, erausgoen, a mat Suergen a Räichtum a Genoss vun dësem Liewen erstéckt sinn, a keng Fruucht zur Perfektioun bréngen.
15 Awer datt op de gudde Buedem si si, déi an engem éierlechen a gudden Häerz, d'Wuert héieren hunn, et behalen a Fruucht mat Gedold bréngen.
16 Kee Mënsch, wann hien eng Käerz opgeléist huet, deckt se mat engem Behälter oder setzt se ënner engem Bett; awer setzt se op e Käerzestänn, fir datt déi, déi erakommen, d'Liicht gesinn.
17 Well näischt ass geheim, dat wäert net offensichtlech gemaach ginn; weder eppes verstoppt, dat wäert net bekannt ginn an an d'Ausland kommen.
18 Passt also op, wéi dir héiert: fir jiddereen, deen huet, him soll ginn; a wien net huet, vun him soll och dat geholl ginn, wat hie schéngt ze hunn.
19 Du koumen zu him seng Mamm a seng Bridder, a konnten net bei hien kommen fir d'Press.
20 An et gouf him vu bestëmmte gesot, déi gesot hunn: Deng Mamm an deng Bridder stinn dobaussen, a wëllen dech gesinn.
21 An hien huet geäntwert a sot zu hinnen: Meng Mamm a meng Bridder sinn dës, déi d'Wuert vu Gott héieren an et maachen.
22 Et ass elo geschitt op engem bestëmmten Dag, datt hien mat senge Jünger an e Schëff gaang ass: an hie sot zu hinnen: Loosst eis op déi aner Säit vum Séi goen. A si hu gestart.
23 Awer wéi si gesegelt sinn, ass hien ageschlof: an et ass e Wandstuerm op de Séi erofgaang; a si ware mat Waasser gefëllt a ware a Gefor.
24A si si bei hie komm, hunn hien erwächt a gesot: Här, Här, mir stierwen. Dunn ass hien opgestan an huet de Wand an d'Rous vum Waasser bestrooft: a si hunn opgehalen, an et gouf eng Rou.
25 An hie sot zu hinnen: Wou ass Äre Glawen? A si hunn Angscht gefrot, a soten een zum aneren: Wat ass dat fir ee Mënsch! well hien commandéiert souguer de Wand an d'Waasser, a si lauschteren him.
26 A si sinn an d'Land vun de Gadarener ukomm, dat géint Galiläa ass.
27 Wéi hien op d'Land gaang ass, huet hien him aus der Stad e gewësse Mann begéint, dee laang Däiwel hat, a keng Kleeder hat, weder an engem Haus gewunnt, mee an de Griewer.
28 Wéi hien de Jesus gesinn huet, huet hie geruff, an ass virun him gefall, a sot mat enger haarder Stëmm: Wat hunn ech mat dir ze dinn, Jesus, du Jong vu Gott Allerhéchsten? Ech bieden dech, pine mech net.
29 (Well hien huet dem onreine Geescht gebueden aus dem Mann eraus ze kommen. Well oft hat et him gefaangen: an hie gouf mat Ketten an a Ketten gebonnen, an hien huet d'Bänner gebrach, a gouf vum Däiwel an d'Wüst gedréckt.)
30 De Jesus huet hie gefrot a gesot: Wat ass däi Numm? An hie sot: Legion, well vill Däiwel an hie koumen.
31 A si hunn him gefrot, datt hien hinnen net befeede géif an d'Déift eraus ze goen.
32 An do war eng Hiert vu ville Schweine, déi um Bierg gefiddert hunn: a si hunn him gefrot, datt hie se zouloossen, an si ze kommen. An hien huet hinnen gelidden.
33 Du sinn d'Däiwel aus dem Mann erausgaang an sinn an d'Schwäin eragaangen: an d'Herd ass op eng géi Plaz an de Séi gewalteg erofgaang a goufe erstéckt.
34 Wéi déi, déi si gefiddert hunn, gesinn hunn, wat geschitt ass, si si geflücht, an si sinn gaang an hunn et an der Stad an am Land gesot.
35 Du sinn si erausgaang, fir ze kucken, wat geschitt ass; a si bei de Jesus komm, an huet de Mann fonnt, aus deem d'Däiwel fortgaange sinn, bei de Féiss vum Jesus souz, gekleet an a sengem richtege Verstand: a si hunn Angscht.
36 Och déi, déi et gesinn hunn, hunn hinne gesot, mat wéi engem Mëttel dee vun den Däiwel besat war geheelt.
37 Dunn huet d'ganz Mass vum Land vun de Gadarener ronderëm him gefrot, vun hinne fortzegoen; well si mat

grousser Angscht geholl goufen: an hien ass an d'Schëff eropgaang an ass erëm zréck.
38 De Mann, aus deem den Däiwel erausgaang ass, huet him gefrot, datt hie bei him wier, awer de Jesus huet hie geschéckt a gesot:
39 Zréck an däin Haus, a weist wéi grouss Saachen Gott dech gemaach huet. An hien ass op de Wee gaang an huet an der ganzer Stad publizéiert wéi grouss Saachen de Jesus him gemaach huet.
40 An et ass geschitt, datt, wéi de Jesus zréckkoum, d'Leit him mat Freed opgeholl hunn: well se all op hie gewaart hunn.
41 A kuck, do koum e Mann mam Numm Jairus, an hie war en Herrscher vun der Synagog: an hien ass op de Féiss vum Jesus gefall an huet him gefrot, datt hien a säi Haus géif kommen:
42 Well hien hat eng eenzeg Duechter, ongeféier zwielef Joer al, a si louch a stierwen. Awer wéi hien fortgaang ass, hunn d'Leit him iwwerrascht.
43 An eng Fra, déi zwielef Joer Blutt huet, déi hir ganz Liewensdauer op Dokteren verbruecht huet, an och net vun iergendeen geheelt konnt ginn,
44 Hien ass hannert him komm, an huet d'Grenz vu sengem Kleedungsstéck beréiert: an direkt ass hir Bluttstroum gestouss.
45 De Jesus sot: Wien huet mech beréiert? Wéi all verleegnen hunn, sot de Péitrus an déi, déi mat him waren: "Meeschter, d'Vollek dréckt dech an dréckt dech, a sot: Wien huet mech beréiert?
46 De Jesus sot: Een huet mech beréiert: well ech gesinn, datt d'Tugend aus mir erausgaang ass.
47 A wéi d’Fra gesinn huet, datt si net verstoppt war, koum si zidderend, an ass virun him erofgefall, huet si him virun all de Leit erkläert, aus wéi eng Ursaach si him beréiert hat, a wéi si direkt geheelt gouf.
48 An hien huet zu hir gesot: Duechter, sidd vu guddem Trouscht: däi Glawen huet dech ganz gemaach; a Fridden goen.
49 Wärend hien nach geschwat huet, kënnt een aus dem Herrscher vum Haus vun der Synagog, a sot zu him: Deng Duechter ass dout; Problemer net de Master.
50 Wéi de Jesus et awer héieren huet, huet hien him geäntwert a gesot: Fäert net: gleeft nëmmen, a si wäert ganz gemaach ginn.
51 A wéi hien an d'Haus koum, huet hien kee Mënsch zougelooss, ausser de Péitrus, an de Jakobus, an de Johannes, an de Papp an d'Mamm vun der Jongfra.
52 An all hunn gekrasch an hunn si gekrasch: awer hie sot: Wein net; si ass net dout, mee schléift.
53 A si hunn him gelaacht, wousst, datt si dout wier.
54 An hien huet se all erausgehäit, an huet hir an d'Hand geholl, an huet geruff a gesot: Déngschtmeedchen, komm op!
55 An hire Geescht ass erëm komm, a si ass direkt opgestan: an hien huet gesot hir Fleesch ze ginn.
56 An hir Eltere waren erstaunt: awer hien huet hinnen opgefuerdert, datt si kee Mënsch soen, wat geschitt ass.

KAPITEL 9

1 Dunn huet hien seng zwielef Jünger zesummegeruff, an huet hinnen Muecht an Autoritéit iwwer all Däiwel ginn, a fir Krankheeten ze heelen.
2 An hien huet si geschéckt fir d'Kinnekräich vu Gott ze priedegen an déi Krank ze heelen.
3 An hie sot zu hinnen: Huelt näischt fir Är Rees, weder Staang, nach Schrott, weder Brout, weder Geld; weder hunn zwee Wopen all Stéck.
4 A wat och ëmmer an d'Haus dir gitt, do bleift, a gitt vun do fort.
5 A wien dech net ophëlt, wann Dir aus där Stad erauskënnt, schütt de ganz Stëbs vun Äre Féiss of fir en Zeegnes géint si.
6 A si sinn fortgaang, an sinn duerch d'Stied gaang, d'Evangelium gepriedegt an iwwerall geheelt.
7 Den Herodes, den Tetrarch, huet alles héieren, wat vun him gemaach gouf: an hie war perplexéiert, well vu e puer gesot gouf, datt de Johannes aus den Doudegen operstanen ass;
8 A vun e puer, datt Elias opgetaucht war; a vun aneren, datt ee vun den ale Prophéiten erëm operstanen ass.
9 An den Herodes sot: De Johannes hunn ech gekäppt; awer wien ass deen, vun deem ech esou Saachen héieren? An hie wollt hien gesinn.
10 An d'Apostelen, wéi se zréckkoum, hunn him alles gesot, wat si gemaach hunn. An hien huet se geholl an ass privat an eng Wüst Plaz gaang, déi zu der Stad gehéiert, genannt Bethsaida.
11 An d'Leit, wéi se et woussten, sinn him gefollegt: an hien huet si opgeholl, an huet zu hinnen iwwer d'Kinnekräich vu Gott geschwat an huet déi geheelt, déi Heelung gebraucht hunn.
12 A wéi den Dag ugefaang huet ze verschwannen, koumen déi Zwielef, a soten zu him: Schéckt d'Multéit fort, fir datt si an d'Stied an d'Land ronderëm kënne goen, a sech wunnen a Liewensmëttel kréien: well mir sinn hei an engem Wüst Plaz.
13 Hie sot awer zu hinnen: Gëff dir hinnen ze iessen. A si soten: Mir hunn net méi wéi fënnef Brout an zwee Fësch; ausser mir solle goen Fleesch kafen fir all dës Leit.
14 Well si waren ongeféier fënnef dausend Männer. An hie sot zu senge Jünger: Maacht se sech vu fofzeger Joer an enger Gesellschaft setzen.
15 A si hunn dat gemaach, an hunn se all gesat.
16 Dunn huet hien déi fënnef Brout an déi zwee Fësch geholl, an huet an den Himmel opgekuckt, hien huet se geseent, gebrach, an huet de Jünger ginn, fir virun der Mass ze stellen.
17A si hunn giess, a goufen all gefëllt: an et goufe vu Brochstécker opgeholl, déi hinnen zwielef Kuerf bliwwe waren.
18 An et ass geschitt, wéi hien eleng war ze bieden, seng Jünger waren bei him: an hien huet si gefrot a gesot: Wien soen d'Leit, datt ech sinn?
19 Si hunn geäntwert: "Johannes de Baptist; awer e puer soen: Elias; an anerer soen, datt ee vun den ale Prophéiten erëm opgestan ass.
20 Hien sot zu hinnen: Awer wiem sot dir, datt ech sinn? De Péitrus huet geäntwert: De Christus vu Gott.

21 An hien huet hinnen dréngend opgefuerdert, an huet
hinne gebueden, kee Mënsch dat ze soen;
22 Dee sot: De Mënschejong muss vill leiden, a vun den
Eelsten an Hohepriister a Schrëftgeléiert verworf ginn, an
ëmbruecht ginn an den drëtten Dag operstanen ginn.
23 An hie sot zu hinnen all: Wann iergendeen no mir kënnt,
loosst hie sech selwer verleegnen, an all Dag säi Kräiz
ophuelen a mir nokommen.
24 Fir jiddereen, dee säi Liewen retten wäert, wäert et
verléieren: awer wien säi Liewen fir mech verléiert, dee
wäert et retten.
25 Fir wat gëtt e Mënsch profitéiert, wann hien d'ganz Welt
gewënnt a sech selwer verléiert oder ewechgehäit gëtt?
26 Fir jiddereen, dee sech vu mir a vu menge Wierder
schumme wäert, vu him wäert de Mënschejong sech
schummen, wann hien a senger eegener Herrlechkeet an a
sengem Papp a vun den hellege Engele kënnt.
27 Awer ech soen Iech eng Wourecht, et ginn e puer hei,
déi net vum Doud schmaachen, bis se d'Kinnekräich vu
Gott gesinn.
28 An et ass geschitt ongeféier aacht Deeg no dësen
Aussoen, huet hien de Péitrus, de Johannes an de Jakobus
geholl, an ass op e Bierg eropgaang fir ze bieden.
29 A wéi hie gebiet huet, gouf d'Moud vu sengem Gesiicht
geännert, a seng Kleeder ware wäiss a glänzend.
30 A kuck, do hu mat him zwee Männer geschwat, dat
waren de Moses an den Elias:
31 Deen an Herrlechkeet opgetaucht ass, a vu sengem
Doud geschwat huet, deen hien zu Jerusalem maache sollt.
32 Awer de Péitrus an déi, déi mat him waren, ware
schwéier vum Schlof: a wéi se erwächt waren, hunn si seng
Herrlechkeet gesinn, an déi zwee Männer, déi mat him
stoungen.
33 An et ass geschitt, wéi si vun him fortgaange sinn, sot
de Péitrus zum Jesus: Meeschter, et ass gutt fir eis hei ze
sinn: a loosst eis dräi Tabernakel maachen; een fir dech, an
een fir de Moses, an een fir den Elias: wousst net wat hie
gesot huet.
34 Wärend hien esou geschwat huet, ass eng Wollek komm
an huet si iwwerschratt: a si hunn gefaart wéi se an
d'Wollek erakoum.
35 An et koum eng Stëmm aus der Wollek, a sot: Dëst ass
mäi léiwe Jong: lauschtert hien.
36 A wéi d'Stëmm eriwwer war, gouf de Jesus eleng fonnt.
A si hunn et zougehalen, an hunn an deenen Deeg kee
Mënsch gesot vun deene Saachen, déi se gesinn hunn.
37 An et ass geschitt, datt deen aneren Dag, wéi se vum
Hiwwel erofkomm sinn, vill Leit him begéint hunn.
38 A kuck, e Mann aus der Gesellschaft huet geruff a gesot:
Meeschter, ech bieden dech, kuckt op mäi Jong: well hien
ass mäi eenzegt Kand.
39 A kuckt, e Geescht hëlt hien, an hie rifft op eemol; an et
räissen him, datt hien erëm schaumt, an hie bléist kaum
vun him fort.
40 An ech hunn deng Jünger gefrot, hien erauszewerfen; a
si konnten net.
41 An de Jesus huet geäntwert: O gleeweg a pervers
Generatioun, wéi laang soll ech bei dir sinn an dir leiden?
Bréngt Äre Jong heihinner.
42 A wéi hien nach komm war, huet den Däiwel hien
erofgehäit an hien zerstéiert. An de Jesus huet den onreine
Geescht bestrooft, an huet d'Kand geheelt, an hien erëm u
säi Papp geliwwert.
43 A si waren all iwwerrascht iwwer déi mächteg Kraaft vu
Gott. Awer wärend si jidderee gefrot hunn iwwer alles wat
de Jesus gemaach huet, sot hien zu senge Jünger:
44 Loosst dës Aussoen an den Oueren ënnergoen: well de
Mënschejong soll an d'Hänn vu de Mënsche geliwwert
ginn.
45 Awer si hunn dëst Spréch net verstanen, an et war vun
hinnen verstoppt, datt si et net erkannt hunn: a si hu gefaart
him vun deem Spréch ze froen.
46 Dunn ass e Begrënnung ënnert hinnen entstanen, wien
vun hinnen de gréisste sollt sinn.
47 De Jesus, dee de Gedanke vun hirem Häerz erkannt huet,
huet e Kand geholl an hie bei hie gesat.
48 A sot zu hinnen: Jiddereen, deen dëst Kand a mengem
Numm ophëlt, kritt mech: a wien mech ophëlt, kritt deen,
dee mech geschéckt huet: well deen, deen am mannsten
ënnert iech all ass, dee selwechte wäert grouss sinn.
49 De Johannes huet geäntwert a gesot: Meeschter, mir
hunn een gesinn, deen Däiwel an dengem Numm erausdréit;
a mir hunn him verbueden, well hien ass net mat eis no.
50 De Jesus sot zu him: Verbidd him net, well deen, deen
net géint eis ass, ass fir eis.
51 An et ass geschitt, wéi d'Zäit komm ass, datt hie soll
opgeholl ginn, huet hie sech festgestallt, fir op Jerusalem
ze goen.
52 A si hunn d'Botschafte viru sengem Gesiicht geschéckt:
a si sinn gaang an sinn an en Duerf vun de Samaritaner
gaang, fir him ze preparéieren.
53 A si hunn hien net opgeholl, well säi Gesiicht war wéi
wann hien op Jerusalem géif goen.
54 A wéi seng Jünger Jakob an de Johannes dat gesinn
hunn, soten si: Här, wëlls du, datt mir d'Feier ubidden, fir
vum Himmel erof ze kommen an se ze verbrauchen, wéi
den Elias dat gemaach huet?
55 Mä hien huet sech ëmgedréint, an huet si bestrooft a
gesot: Dir wësst net wéi eng Aart vu Geescht Dir sidd.
56 Well de Mënschejong ass net komm fir d'Liewe vun de
Mënschen ze zerstéieren, mee fir se ze retten. A si sinn an
en anert Duerf gaangen.
57 An et ass geschitt, datt, wéi se ënnerwee waren, e
gewësse Mann zu him sot: Här, ech wäert dech verfollegen,
egal wou Dir gitt.
58 De Jesus sot zu him: Fuuss hunn Lächer, a Villercher
vun der Loft hunn Nester; mä de Mënschejong huet net
wou säi Kapp leeën.
59 An hien sot zu engem aneren: Folg mir. Awer hie sot:
Här, loosst mech fir d'éischt goen a mäi Papp begruewen.
60 De Jesus sot zu him: Loosst déi Doudeg hir Doudeg
begruewen: awer gitt du a priedegt d'Kinnekräich vu Gott.
61 An en aneren huet och gesot: Här, ech wäert dech
verfollegen; mee loosst mech fir d'éischt goen, hinnen Äddi
ze soen, déi bei mir doheem sinn.
62 De Jesus sot zu him: Kee Mënsch, deen seng Hand op
de Plo geluecht huet an no hanne kuckt, ass gëeegent fir
d'Kinnekräich vu Gott.

KAPITEL 10

1 No dëse Saachen huet den Här och aner siwwenzeg ernannt, an huet se zwee an zwee virun sengem Gesiicht an all Stad a Plaz geschéckt, wou hie selwer géif kommen.
2 Dofir sot hien zu hinnen: D'Ernte ass wierklech grouss, awer d'Aarbechter si wéineg: Biet also den Här vun der Recolte, datt hien Aarbechter a seng Recolte géif schécken.
3 Gitt Är Weeër: kuck, ech schécken dech wéi Lämmercher ënner de Wëllef.
4 Huelt weder Portmonni, nach Schëlleren, nach Schong: a begréissen iwwregens kee Mënsch.
5 An an all Haus, wou dir gitt, sot éischt: Fridden sief fir dëst Haus.
6 A wann de Jong vum Fridden do ass, da soll Äre Fridden driwwer raschten: wann net, da wäert en erëm bei Iech dréinen.
7 A bleift am selwechten Haus, iessen an drénken esou Saachen, wéi se ginn: well den Aarbechter ass seng Loyer wäert. Gitt net vun Haus zu Haus.
8 An egal wéi eng Stad Dir gitt, a si kréien dech, iesst sou Saachen, déi virun Iech gesat sinn:
9 A heelt déi Krank, déi dra sinn, a sot zu hinnen: D'Kinnekräich vu Gott ass bei Iech komm.
10 Awer an egal wéi eng Stad Dir gitt, a si huelen dech net op, gitt Är Weeër eraus an d'Stroosse vun der selwechter, a sot:
11 Och de Stëbs vun Ärer Stad, deen op eis klëmmt, wësche mir géint Iech of: trotzdem sidd Dir sécher dovun, datt d'Kinnekräich vu Gott bei Iech komm ass.
12 Awer ech soen Iech, datt et an deem Dag fir Sodom méi tolerabel wäert sinn, wéi fir déi Stad.
13Wee dir, Chorazin! wee dir, Bethsaida! well wann déi mächteg Wierker zu Tyrus a Sidon gemaach goufen, déi an dir gemaach goufen, si hu sech virun enger laanger Zäit berouegt, an Sack an Asche souz.
14 Awer et wäert fir Tyrus a Sidon beim Uerteel méi tolerabel sinn wéi fir Iech.
15 An du, Kapernaum, deen zum Himmel erhiewt sidd, solls an d'Häll erofgedréckt ginn.
16 Wien dech héiert, héiert mech; an deen deen dech veruechtt, veruechtt mech; an deen deen mech veruechtt, deen deen mech geschéckt huet.
17 An déi siwwenzeg sinn erëm mat Freed zréckkomm, a gesot: Här, och d'Däiwel sinn eis duerch Ären Numm ënnerworf.
18 An hie sot zu hinnen: Ech hunn de Satan gesinn wéi de Blëtz vum Himmel falen.
19Kuckt, ech ginn dir d'Muecht op Schlaangen a Skorpiounen ze trëppelen, an iwwer all d'Kraaft vum Feind: an näischt wäert Iech op kee Fall schueden.
20 Freet Iech awer net, datt d'Geeschter Iech ënnerworf sinn; awer freet Iech éischter, well Är Nimm sinn am Himmel geschriwwen.
21 An där Stonn huet de Jesus sech am Geescht gefreet a gesot: Ech soen Iech Merci, O Papp, Här vum Himmel an der Äerd, datt Dir dës Saache vun de Weisen a Verstand verstoppt hutt, an de Puppelcher opgedeckt hutt: och esou, Papp; well sou war et gutt an denger Aen.
22 Alles gi mir vu mengem Papp geliwwert: a kee weess wien de Jong ass, awer de Papp; a wien de Papp ass, awer de Jong, an deen, deen de Jong him wäert opdecken.
23 An hien huet him zu senge Jünger gedréint a sot privat: Geseent sinn d'Aen, déi d'Saachen gesinn, déi Dir gesitt:
24 Well ech soen Iech, datt vill Prophéiten a Kinneken gewënscht hunn déi Saachen ze gesinn, déi Dir gesitt, an hunn se net gesinn; an déi Saachen ze héieren, déi Dir héiert, an hunn se net héieren.
25 A kuck, e gewëssen Affekot ass opgestan, an huet hie versucht a gesot: Meeschter, wat soll ech maachen fir dat éiwegt Liewen ze ierwen?
26 Hien sot zu him: Wat ass am Gesetz geschriwwen? wéi liess du?
27 An hien huet geäntwert: "Du solls den Här, Äre Gott, mat Ärem ganzen Häerz a mat Ärer ganzer Séil, a mat Ärer ganzer Kraaft a mat Ärem ganze Verstand gär hunn; an Ären Noper wéi Dir selwer.
28 An hien sot zu him: Du hues richteg geäntwert: Dëst maacht, an du solls liewen.
29 Mä hie wollt sech selwer gerechtfäerdegt a sot zu Jesus: A wien ass mäi Noper?
30 De Jesus huet geäntwert: „ Ee Mann ass vu Jerusalem op Jericho erofgaang, an ass ënner Déif gefall, déi him seng Kleedung ofgeholl hunn, a blesséiert a fortgaang sinn, an hien hallef dout hannerlooss.
31 An duerch Zoufall koum e bestëmmte Paschtouer dee Wee erof: a wéi hien hie gesinn huet, ass hien op der anerer Säit laanschtgaangen.
32 An och e Levite, wéi hien op der Plaz war, ass komm an huet hie gekuckt, an ass op der anerer Säit laanschtgaangen.
33 Awer e gewësse Samaritan, wéi hie reest, ass komm wou hie war: a wéi hien hie gesinn huet, huet hien Erbaarmen mat him.
34 An ass bei hie gaang, an huet seng Wounds gebonnen, an Ueleg a Wäin gegoss, an huet hien op säin eegent Déier gesat, an huet hien an eng Wiertschaft bruecht an huet sech ëm hien gekëmmert.
35 Un muer, wéi hien fortgaang ass, huet hien zwee Pence erausgeholl, an huet se dem Gaascht ginn, a sot zu him: Pass op hien; a wat Dir méi verbréngt, wann ech erëm kommen, wäert ech Iech zréckbezuelen.
36 Wien elo vun dësen dräi, mengt Dir, war den Noper vun deem, deen ënnert den Déif gefall ass?
37 An hie sot: Deen, deen him Barmhäerzegkeet gewisen huet. Du sot de Jesus zu him: Gitt, a maacht Dir datselwecht.
38 Elo ass et geschitt, wéi si fortgaange sinn, datt hien an e bestëmmten Duerf komm ass: an eng Fra, déi Martha genannt huet, huet hien an hiert Haus opgeholl.
39 A si hat eng Schwëster, déi Maria geheescht huet, déi och bei de Féiss vum Jesus souz, an huet säi Wuert héieren.
40 D'Martha huet sech awer ëm vill Déngscht gekëmmert, an ass bei hie komm a sot: Här, ass et Iech egal, datt meng Schwëster mech eleng verlooss huet fir ze déngen? bidd hir dofir datt si mir hëllefen.
41 De Jesus huet geäntwert a sot zu hir: Martha, Martha, du bass virsiichteg a besuergt iwwer vill Saachen:
42 Awer eng Saach ass néideg: an d'Maria huet dee gudden Deel erausgesicht, deen hir net ewechgeholl gëtt.

KAPITEL 11

1 An et ass geschitt, datt, wéi hien op enger bestëmmter Plaz gebiet huet, wéi hien opgehalen huet, ee vu senge

Jünger zu him sot: Här, léiert eis ze bieden, wéi de Johannes och senge Jünger geléiert huet.
2 An hie sot zu hinnen: Wann dir biet, sot: Eise Papp, deen am Himmel ass, Gehele gëtt Ären Numm. Däi Räich komm. Däi Wëlle geschéien, wéi am Himmel, sou op der Äerd.
3 Gëff eis Dag fir Dag eist deeglecht Brout.
4 A verzei eis eis Sënnen; well mir verzeien och jidderengem deen eis schëlleg ass. A féiert eis net an d'Versuchung; awer befreit eis vum Béisen.
5 An hie sot zu hinnen: Wien vun iech soll e Frënd hunn, a soll um Mëtternuecht bei hie goen, a sot zu him: Frënd, léint mir dräi Brout;
6 Well e Frënd vu mir ass op senger Rees bei mech komm, an ech hunn him näischt ze stellen?
7 An hie wäert vu bannen äntweren a soen: Stéiert mech net: d'Dier ass elo zou, a meng Kanner si bei mir am Bett; Ech kann net opstoen an dir ginn.
8 Ech soen iech: Och wann hien net wäert opstoen an him ginn, well hien ass säi Frënd, awer wéinst senger Notzung wäert hien opstoen an him sou vill ginn wéi hien brauch.
9 An ech soen Iech: Frot, an et gëtt Iech ginn; sichen, an Dir wäert fannen; klappen, an et soll fir Iech opgemaach ginn.
10 Fir jiddereen, dee freet, kritt; an deen, dee sicht, fënnt; an deen, dee klappt, soll opgemaach ginn.
11 Wann e Jong Brout vun engem vun iech freet, deen e Papp ass, wäert hien him e Steen ginn? oder wann hien e Fësch freet, wäert hien him fir e Fësch eng Schlange ginn?
12 Oder wann hien en Ee freet, wäert hien him e Skorpion bidden?
13 Wann dir dann, béis sidd, wësst wéi dir äre Kanner gutt Kaddoe gitt: wéi vill méi soll Ären himmlesche Papp deenen, déi him froen, den Hellege Geescht ginn?
14 An hien huet en Däiwel erausgehäit, an et war domm. An et ass geschitt, wéi den Däiwel erausgaang ass, huet de Stämm geschwat; an d'Leit hu sech gefrot.
15 E puer vun hinne soten awer: Hien werft den Däiwel duerch Beelzebub, den Haapt vun den Däiwel, eraus.
16 An anerer, déi hie versicht hunn, hunn him en Zeeche vum Himmel gesicht.
17 Awer hien, wousst hir Gedanken, sot zu hinnen: All Räich, dat géint sech selwer geteilt ass, gëtt zu Wüst bruecht; an en Haus gedeelt géint en Haus fällt.
18 Wann de Satan och géint sech selwer opgedeelt ass, wéi soll säi Räich stoen? well dir sot, datt ech den Däiwel duerch Beelzebub erauswerfen.
19 A wann ech duerch Beelzebub Däiwel erauswerfen, vu wiem werfen Är Jongen se eraus? dofir solle si Är Riichter sinn.
20 Awer wann ech mam Fanger vu Gott den Däiwel erauswerfen, ass ouni Zweiwel d'Kinnekräich vu Gott op dech komm.
21 Wann e staarke Mann bewaffnet säi Palais behält, da sinn seng Wueren a Fridden:
22 Awer wann e méi staark wéi hien op hie kënnt, an hien iwwerwannt, hëlt hien him all seng Rüstung, op déi hie vertraut huet, an deelt säi Raub.
23 Deen net mat mir ass, ass géint mech: an deen, deen net mat mir versammelt, street.
24 Wann de onreine Geescht aus engem Mann erausgaang ass, geet hien duerch dréchen Plazen, a sicht Rou; a fënnt keen, seet hien: Ech ginn zréck a mäi Haus, vu wou ech erauskoum.
25 A wann hie kënnt, fënnt hien et geschweest a garnéiert.
26 Da geet hien, an hëlt siwe aner Séilen méi béis wéi hie selwer; a si ginn eran, a wunnen do: an de leschte Staat vun deem Mann ass méi schlëmm wéi deen Éischten.
27 Et ass geschitt, wéi hien dës Saache gesot huet, eng gewësse Fra aus der Gesellschaft huet hir Stëmm opgehuewen a sot zu him: Geseent ass de Gebärmutter, deen dech gedroen huet, an d'Paps, déi Dir gesaug hutt.
28 Awer hie sot: Jo éischter, geseent sinn déi, déi d'Wuert vu Gott héieren an et halen.
29 A wéi d'Leit déck versammelt waren, huet hien ugefaang ze soen: Dëst ass eng béis Generatioun: si sichen en Zeeche; an et gëtt keen Zeeche ginn et, mee d'Zeeche vum Jonas de Prophéit.
30 Well wéi de Jonas en Zeeche fir d'Niniveten war, sou soll och de Mënschejong fir dës Generatioun sinn.
31 D'Kinnigin vum Süden wäert am Uerteel mat de Männer vun dëser Generatioun opstoen, an se veruerteelen: well si ass aus den ieweschten Deeler vun der Äerd komm fir d'Wäisheet vum Salomo ze héieren; a kuck, e méi grouss wéi de Salomo ass hei.
32 D'Männer vun Nineve sollen am Uerteel mat dëser Generatioun opstoen, a wäerten et veruerteelen: well si sech bei der Priedegt vum Jonas berouegt hunn; a kuck, e méi grouss wéi de Jonas ass hei.
33 Kee Mënsch, wann hien eng Käerz beliicht huet, stellt se op eng geheim Plaz, weder ënner engem Busch, mee op engem Käerzestänn, fir datt déi, déi erakommen, d'Liicht gesinn.
34 D'Liicht vum Kierper ass d'Aen: Dofir, wann Äert Aen eenzeg ass, ass och Äre ganze Kierper voller Liicht; mee wann däin Ae béis ass, ass och Äre Kierper voller Däischtert.
35 Passt also op, datt d'Liicht, dat an dir ass, keng Däischtert ass.
36 Wann däi ganze Kierper also voller Liicht ass, an keen Deel däischter ass, da wäert dat Ganzt voller Liicht sinn, wéi wann d'helle Glanz vun enger Käerz Iech Liicht gëtt.
37 A wéi hie geschwat huet, huet e bestëmmte Pharisäer him gefrot fir mat him z'iessen: an hien ass eragaang an huet sech fir d'Fleesch gesat.
38 A wéi de Pharisäer et gesinn huet, huet hie sech gewonnert, datt hien net virum Iessen fir d'éischt gewascht huet.
39 An den Här sot zu him: Elo maachen Dir Pharisäer de baussecht vun der Coupe an der Teller botzen; mee däin banneschten Deel ass voller Ravening a Béis.
40 Dir Narren, huet net deen, deen dat gemaach huet, wat dobausse gemaach huet, och dat gemaach, wat bannen ass?
41Awer gëff éischter Almosen vun esou Saachen, wéi dir hutt; a kuck, all Saache si propper fir Iech.
42Awer wee iech, Pharisäer! well Dir zéngt Mënz a Rue an all Zorte vu Kraider, a gitt iwwer d'Uerteel an d'Léift vu Gott: dës sollt Dir gemaach hunn, an net déi aner ze verloossen.
43 Wee iech, Pharisäer! well dir gären déi iewescht Sëtzer an de Synagogen, a Gréiss op de Mäert.
44 Wee iech, Schrëftgeléiert a Pharisäer, Hypokriten! well Dir sidd wéi Griewer, déi net erschéngen, an déi Männer, déi iwwer si goen, sinn se net bewosst.

45 Dunn huet ee vun den Affekoten geäntwert an zu him gesot: "Meeschter, esou sot Dir, datt Dir eis och beschëllegt.
46 An hie sot: Wee iech och, dir Affekoten! well dir d'Mënsche mat Laaschte belaascht, déi schwéier ze droen sinn, an dir selwer beréiert d'Laascht net mat engem vun Äre Fanger.
47 Wee dir! well Dir baut d'Graf vun de Prophéiten, an Är Pappen hunn se ëmbruecht.
48 Wierklech zielt Dir, datt Dir d'Doten vun Äre Pappen erlaabt: well si hunn se wierklech ëmbruecht, an Dir baut hir Graf.
49 Dofir sot och d'Wäisheet vu Gott: Ech wäert hinnen Prophéiten an Apostelen schécken, an e puer vun hinnen wäerten si ëmbréngen a verfollegen:
50 Fir datt d'Blutt vun all de Prophéiten, dat vun der Grënnung vun der Welt aus vergëft gouf, vun dëser Generatioun gefuerdert ginn;
51 Vum Blutt vum Abel bis zum Blutt vum Zacharias, dat tëscht dem Altor an dem Tempel ëmkomm ass: wierklech, ech soen Iech: Et wäert vun dëser Generatioun gefuerdert ginn.
52 Wee iech, Affekoten! well Dir de Schlëssel vum Wëssen ewechgeholl hutt: Dir sidd net an Iech selwer erakomm, an déi, déi erakoumen, hutt Dir verhënnert.
53 A wéi hien dës Saache zu hinnen gesot huet, hunn d'Schrëftgeléiert an d'Pharisäer ugefaang him hefteg ze drängen an him ze provozéieren, vu ville Saachen ze schwätzen:
54 Op hie gewaart a probéiert eppes aus sengem Mond ze fangen, fir datt si him kënne beschëllegt.

KAPITEL 12

1 An der Tëschenzäit, wéi eng onzuelbar Villfalt vu Leit versammelt goufen, sou datt si een op deen aneren trëppelen, huet hien ugefaang zu senge Jünger fir d'éischt ze soen: Passt op Iech vum Sauer vun de Pharisäer, dat ass Hypokrisie.
2 Well et gëtt näischt iwwerdeckt, wat net opgedeckt gëtt; weder verstoppt, dat soll net bekannt ginn.
3 Dofir, wat Dir an der Däischtert geschwat hutt, wäert am Liicht héieren ginn; an dat, wat dir am Ouer an de Schränke geschwat hutt, soll op d'Hausdecken verkënnegt ginn.
4 An ech soen iech meng Frënn: Fäert net vun deenen, déi de Kierper ëmbréngen, an duerno net méi hunn, wat se maache kënnen.
5 Awer ech wäert Iech viraus warnen, wien Dir fäerten: Angscht hien, deen nodeems hien ëmbruecht huet Kraaft huet an d'Häll ze werfen; jo, ech soen dir: Angscht hien.
6 Ginn net fënnef Spatzen fir zwee wäit verkaaft, an net ee vun hinnen ass virun Gott vergiess?
7 Awer och déi ganz Hoer vun Ärem Kapp sinn all nummeréiert. Fäert also net: Dir sidd méi Wäert wéi vill Spatzen.
8 Och ech soen iech: Wien mech virun de Mënschen zouginn, dee soll de Mënschejong och virun den Engele vu Gott zouginn:
9 Awer deen, dee mir virun de Mënschen verleegnen, gëtt virun den Engele vu Gott verweigert.
10 A wien e Wuert géint de Mënschejong schwätzt, et soll him verginn ginn: awer fir deen, dee géint den Hellege Geescht blasphemet, gëtt et net verginn.
11 A wann se Iech an d'Synagogen, an d'Magistraten an d'Muecht bréngen, da mengt net, wéi oder wat Dir äntweren, oder wat Dir soen:
12 Well den Hellege Geescht wäert iech an der selwechter Stonn léieren, wat dir soen soll.
13 An ee vun der Gesellschaft sot zu him: Meeschter, schwätzt mat mengem Brudder, datt hien d'Ierfschaft mat mir deelt.
14 An hien huet zu him gesot: Mann, wien huet mech zu engem Riichter oder engem Deeler iwwer dir gemaach?
15 An hie sot zu hinnen: Passt op, a passt op fir d'Géigend: well d'Liewen vun engem Mënsch besteet net aus dem Iwwerfloss vun de Saachen, déi hien huet.
16 An hien huet hinnen e Gläichnes gesot, a gesot: Den Terrain vun engem gewësse räiche Mann huet vill erausbruecht:
17 An hien huet bei sech selwer geduecht a gesot: Wat soll ech maachen, well ech keng Plaz hunn, wou ech meng Friichten ausginn?
18 An hie sot: Dëst wäert ech maachen: Ech wäert meng Scheieren erofzéien, a méi grouss bauen; an do ginn ech all meng Friichten a meng Wueren.
19 An ech wäert zu menger Séil soen: Séil, du hues vill Wueren, déi fir vill Jore geluecht sinn; maach dech roueg, iesst, drénkt a sief frou.
20 Awer Gott sot zu him: Du Narren, dës Nuecht gëtt deng Séil vun dir gefuerdert;
21 Sou ass deen, dee fir sech selwer Schatz leet an net räich fir Gott ass.
22 An hie sot zu senge Jünger: Dofir soen ech iech: Maacht Iech keng Gedanken iwwer Äert Liewen, wat Dir iesse solls; weder fir de Kierper, wat dir undoen solls.
23 D'Liewen ass méi wéi Fleesch, an de Kierper ass méi wéi Kleeder.
24 Bedenkt d'Keeben: well si weder säen nach ernte; déi weder Lagerhaus nach Scheier hunn; a Gott fiddert hinnen: wéi vill méi sidd Dir besser wéi d'Vullen?
25 A wien vun iech kann mat sech Gedanken iwwer seng Statur een Alen addéieren?
26 Wann dir dann net fäeg sidd dat ze maachen, wat am mannsten ass, firwat denkt dir un de Rescht?
27 Bedenkt d'Lilies, wéi se wuessen: si kämpfen net, si spin net; an awer soen ech iech, datt de Salomo a senger ganzer Herrlechkeet net opgestallt war wéi ee vun dësen.
28 Wann dann Gott esou d'Gras bekleedt, dat haut um Feld ass, a muer an den Uewen gegoss gëtt; wéi vill méi wäert hien dech bekleeden, O Dir vu klenge Glawen?
29 A sicht net, wat dir iessen solls, oder wat dir drénke solls, a sidd net zweifelhaft.
30 Fir all dës Saache sichen d'Natiounen vun der Welt: an Äre Papp weess datt Dir dës Saache brauch.
31Awer sicht éischter d'Kinnekräich vu Gott; an all dës Saache ginn Iech bäigefüügt.
32 Fäert net, kleng Flock; well et ass Äre Papp gutt fir Iech d'Kinnekräich ze ginn.
33 Verkaaft, wat dir hutt, a gitt Almosen; stellt Iech Poschen, déi net al ginn, e Schatz am Himmel, deen net feelt, wou keen Déif kënnt, weder Moth korrupt.
34 Well wou Äre Schatz ass, do wäert och Äert Häerz sinn.

35 Loosst Är Lenden ëmgürtel ginn, an Är Luuchten brennen;
36 An dir selwer hu gär Männer, déi op hiren Här waarden, wann hien vun der Hochzäit zréckkënnt; datt wann hie kënnt a klappt, si kënnen him direkt opmaachen.
37 Geseent sinn déi Dénger, déi den Här, wann e kënnt, oppassen wäert: Wierklech, ech soen Iech, datt hie sech selwer umgéiert, a mécht se fir d'Fleesch ze sëtzen, a wäert erauskommen an se déngen.
38 A wann hien an der zweeter Waacht kommen wäert, oder an der drëtter Waacht kommen, an se sou fannen, geseent sinn déi Dénger.
39 An dat weess, datt wann de Guttmann vum Haus gewosst hätt, wéi eng Stonn den Déif géif kommen, hie géif nogekuckt hunn, an net erliewt hunn, datt säin Haus duerchbrach wier.
40 Sidd dir also bereet: well de Mënschejong kënnt an enger Stonn, wann dir net denkt.
41 Du sot de Péitrus zu him: Här, schwätzt Dir dës Gläichnes zu eis, oder souguer all?
42 An den Här sot: Wien ass dann dee treien a weise Steward, dee säin Här Herrscher iwwer säi Stot mécht, fir hinnen hir Portioun Fleesch an der Zäit ze ginn?
43 Geseent ass dee Knecht, dee säin Här, wann e kënnt, esou fënnt.
44 Wahrscheinlech soen ech dir, datt hien him Herrscher iwwer alles maachen wäert, wat hien huet.
45 Awer wann dee Knecht a sengem Häerz seet: Mäin Här verspéit säi Kommt; a fänkt un d'Déngschtleeschtungen an d'Meedercher ze schloen, an ze iessen an ze drénken an ze drénken;
46 Den Här vun deem Knecht wäert an engem Dag kommen, wann hien net no him sicht, an an enger Stonn, wann hien net bewosst ass, a wäert hien ofschneiden, a wäert him säin Deel mat den Ongleewen ernennen.
47 An dee Knecht, dee sengem Här säi Wëlle wousst, a sech selwer net virbereet huet, an och net no sengem Wëllen gemaach huet, soll mat ville Sträifen geschloe ginn.
48 Awer deen, deen net wousst, a Saachen gemaach huet, déi Sträifen wäertvoll sinn, soll mat wéinege Sträifen geschloe ginn. Fir wiem vill gëtt, vun him wäert vill gefuerdert ginn: a fir déi Männer vill engagéiert hunn, vun him wäerte se méi froen.
49 Ech sinn komm fir Feier op d'Äerd ze schécken; a wat wäert ech, wann et scho gebrannt ass?
50 Awer ech hunn eng Daf, fir mat gedeeft ze ginn; a wéi sinn ech straitened bis et fäerdeg ass!
51 Mengt dir, datt ech komm sinn, fir Fridden op der Äerd ze ginn? Ech soen Iech, Neen; awer éischter Divisioun:
52 Well vun elo un ginn et fënnef an engem Haus gedeelt, dräi géint zwee, an zwee géint dräi.
53 De Papp soll géint de Jong gedeelt ginn, an de Jong géint de Papp; d'Mamm géint d'Duechter, an d'Duechter géint d'Mamm; der Schwéiermamm géint hir Duechter, an der Duechter géint hir Schwéiermamm.
54 An hien huet och zum Vollek gesot: Wann dir eng Wollek aus dem Westen gesitt, da sot dir direkt: Et kënnt eng Schauer; an esou ass et.
55 A wann dir de Südwand gesinn bléist, sot dir: Et gëtt Hëtzt; an et geschitt.
56 Dir Hypokriten, Dir kënnt d'Gesiicht vum Himmel an der Äerd ënnerscheeden; awer wéi ass et, datt Dir dës Kéier net ënnerscheeden?
57 Jo, a firwat beurteelt dir och vun iech selwer net, wat richteg ass?
58 Wann Dir mat Ärem Géigner an de Magistrat gitt, wéi Dir um Wee sidd, maacht Iech Fläch, datt Dir vun him befreit gitt; fir datt hien dech dem Riichter net hellt, an de Riichter dech dem Offizéier geliwwert, an den Offizéier dech an de Prisong gehäit.
59 Ech soen dir: Du solls net vun do fortgoen, bis du déi allerlescht Mite bezuelt hues.

KAPITEL 13

1 Et waren an där Saison e puer do, déi him vun de Galiläer gesot hunn, deenen hire Blutt Pilatus mat hiren Opfer vermëscht hat.
2 De Jesus huet hinne geäntwert, an huet zu hinnen geäntwert: Mengt dir, datt dës Galiläer Sënner waren iwwer all d'Galiläer, well se sou Saache gelidden hunn?
3 Ech soen Iech, Neen, awer, ausser Dir berouegt, wäert Dir all och ëmbréngen.
4 Oder déi uechtzéng, op deenen den Tuerm zu Siloam gefall ass an si ëmbruecht huet, mengt dir, datt si Sënner wieren iwwer all Mënsch, déi zu Jerusalem wunnen?
5 Ech soen Iech, Neen, awer, ausser Dir berouegt, wäert Dir all och ëmbréngen.
6 Hien huet och dës Parabel gesot; E gewësse Mann hat e Figebam a sengem Wéngert gepflanzt; an hien ass komm an huet Uebst drop gesicht, an huet keng fonnt.
7 Du sot hien zum Kommode vu sengem Wéngert: Kuck, dës dräi Joer sinn ech kommen, fir Uebst op dësem Figebam ze sichen, a fanne keng: schneiden se of; firwat schwëmmt et um Buedem?
8 An hien huet geäntwert, sot zu him: Här, loosst et och dëst Joer eleng, bis ech doriwwer graven, an Dung et:
9 A wann et Uebst droen, gutt: a wann net, da solls du et ofschneiden.
10 An hien huet de Sabbat an enger vun de Synagogen geléiert.
11 A kuck, et war eng Fra, déi e Geescht vu Schwieregkeeten uechtzéng Joer hat, a war zesumme gebéit, a konnt sech op kee Fall ophiewen.
12 Wéi de Jesus si gesinn huet, huet hien si bei sech geruff a sot zu hatt: Fra, du bass vun denger Schwächheet befreit.
13 An hien huet seng Hänn op hir geluecht: an direkt gouf si riicht gemaach, a Gott verherrlecht.
14 An de Herrscher vun der Synagog huet mat Roserei geäntwert, well datt de Jesus um Sabbatdag geheelt huet, a sot zu de Leit: Et gi sechs Deeg, an deenen d'Mënsche solle schaffen: an hinnen also kommen a ginn geheelt, an net op der sabbatsdag.
15 Dunn huet den Här him geäntwert a gesot: Du Hypokrit, léisst net jidderee vun iech op de Sabbat säin Ochs oder säin Esel aus dem Stall léisen, a féiert hien ewech fir ze Waasser?
16 A soll dës Fra, déi eng Duechter vum Abraham ass, déi de Satan gebonnen huet, net, dës uechtzéng Joer, um Sabbatsdag vun dëser Bindung befreit ginn?
17 A wéi hien dës Saache gesot huet, hunn all seng Géigner sech geschummt: an d'ganz Vollek huet sech

iwwer all déi herrlech Saachen gefreet, déi vun him gemaach goufen.
18 Du sot hien: Wéi ass d'Kinnekräich vu Gott? a wou soll ech et gläichen?
19 Et ass wéi e Moschterkär, dat e Mann geholl huet an a säi Gaart gehäit huet; an et ass gewuess, an huet e grousse Bam gewuess; an d'Vullen vun der Loft hu sech an de Branchen dovunner ënnerbruecht.
20 An erëm sot hien: Wou soll ech d'Kinnekräich vu Gott vergläichen?
21 Et ass wéi de Sauer, deen eng Fra geholl an an dräi Mooss Miel verstoppt huet, bis dat Ganzt gesäiert war.
22 An hien ass duerch d'Stied an d'Dierfer gaang, huet geléiert a Richtung Jerusalem gereest.
23 Du sot een zu him: Här, sinn et wéineg, déi gerett ginn? An hie sot zu hinnen:
24 Sträit fir an d'niddereg Paart eran ze kommen: well vill, ech soen Iech, wäerte sichen eran ze kommen a kënnen net kënnen.
25 Wann eng Kéier de Meeschter vum Haus opgestan ass an d'Dier zougemaach huet, an dir ufänkt dobaussen ze stoen an un d'Dier ze klappen, a seet: Här, Här, maacht eis op; an hie wäert äntweren an zu dir soen, Ech weess dech net wou Dir sidd:
26 Da solls du ufänken ze soen: Mir hunn an Ärer Presenz giess a gedronk, an du hues op eise Stroossen geléiert.
27 Mä hie wäert soen: Ech soen dir, Ech weess dech net wou Dir sidd; Gleeft vu mir, all Aarbechter vun der Ongerechtegkeet.
28 Et wäert gekrasch an Zännknascht ginn, wann dir den Abraham, an den Isaac, an de Jakob, an all d'Prophéiten, am Räich vu Gott gesinn, an Dir selwer erausgestouss.
29 A si wäerten aus dem Osten kommen, a vum Westen, an aus dem Norden, a vum Süden, a wäerten sech am Räich vu Gott setzen.
30 A kuck, et sinn déi lescht, déi éischt sinn, an et sinn déi éischt, déi lescht sinn.
31 Dee selwechten Dag koumen e puer vun de Pharisäer, a soten zu him: Gitt dech eraus, a fort vun dohinner: well den Herodes wäert dech ëmbréngen.
32 An hie sot zu hinnen: Géi, a sot zu deem Fuuss: Kuck, ech werfen Däiwel eraus, an ech maachen Heelung haut a muer, an den drëtten Dag wäert ech perfektionéiert ginn.
33 Trotzdem muss ech haut, a muer, an den Dag duerno goen: well et kann net sinn, datt e Prophéit aus Jerusalem ëmkomm ass.
34O Jerusalem, Jerusalem, déi d’Prophéiten ëmbréngen, an déi, déi bei dech geschéckt gi sinn, stenen; wéi oft hätt ech deng Kanner gesammelt, wéi eng Hunn hir Brout ënner hire Flilleke sammelt, an Dir wëllt net!
35Kuckt, Äert Haus ass Iech entlooss gelooss: a wierklech, ech soen Iech: Dir wäert mech net gesinn, bis d'Zäit kënnt, wou Dir soen: Geseent ass deen, deen am Numm vum Här kënnt.

KAPITEL 14

1 An et ass geschitt, wéi hien an d'Haus vun engem vun de Haaptfarisäer gaang ass, fir Brout um Sabbat ze iessen, datt si him nogekuckt hunn.
2 A kuck, et war e bestëmmte Mann virun him, deen den Drëps hat.
3 An de Jesus huet geäntwert, huet zu den Affekoten a Pharisäer geschwat a gesot: Ass et erlaabt um Sabbat ze heelen?
4 A si hunn sech roueg gehalen. An hien huet hien geholl, an huet hien geheelt, a léisst hie goen;
5 An huet hinnen geäntwert a gesot: Wien vun iech soll en Esel oder en Ochs an e Gruef falen, a wäert hien net direkt um Sabbat erauszéien?
6 A si konnten him net erëm op dës Saache äntweren.
7 An hien huet e Gläichnes fir déi, déi gebueden waren, ausgedréckt, wéi hien markéiert huet wéi se d'Haaptraim erausgesicht hunn; sot zu hinnen,
8 Wann s du vun engem Mann op eng Hochzäit gebucht bass, sëtzt net am héchste Raum; fir datt e méi éierleche Mann wéi s du vun him gebot ginn;
9 An deen, deen dir an hie gesot huet, komm a sot zu dir: Gëff dësem Mann Plaz; an du fänkt mat Schimmt un den ënneschten Zëmmer ze huelen.
10 Awer wann s du gebucht bass, da géi a setzt sech am ënneschten Zëmmer; fir datt wann deen, deen dir gesot huet, kënnt kommen, da kann hien zu dir soen: Frënd, gitt méi héich erop: da solls du an der Presenz vun deenen, déi mat dir um Fleesch sëtzen, unzebidden.
11 Fir jidderee, dee sech selwer erheeft, wäert vernoléissegt ginn; an deen, dee sech bescheiden, wäert erhéngt ginn.
12 Du sot hien och zu deem, deen him gesot huet: Wann s du Iessen oder Owesiessen maacht, ruff net deng Frënn, nach Är Bridder, weder Är Verwandten, nach Är räich Noperen; fir datt se dech och nach eng Kéier bieden, an Dir wäert eng Erléisung gemaach ginn.
13 Awer wann Dir e Fest maacht, ruff déi Aarm, déi Vermëscht, déi Lamm, déi Blann:
14 An du solls geseent ginn; well si kënnen dech net rembourséieren: well du solls bei der Operstéiungszeen vun de Gerechten kompenséiert ginn.
15 A wéi ee vun deenen, déi mat him um Fleesch souz, dës Saache héieren huet, sot hien zu him: Geseent ass deen, dee Brout am Räich vu Gott iesse wäert.
16 Du sot hien zu him: E gewësse Mann huet e grousst Iessen gemaach a vill gesot:
17 An huet säin Knecht an der Oweskeesszäit geschéckt fir zu deenen ze soen, déi gebueden waren: Kommt! fir alles ass elo prett.
18 A si hunn all mat enger Zoustëmmung ugefaang ze Entschëllegung ze maachen. Den Éischte sot zu him: Ech hunn e Stéck Buedem kaaft, an ech muss et kucken: Ech bieden, Dir hutt mech entschëllegt.
19 En aneren huet gesot: Ech hu fënnef Joch Ochse kaaft, an ech ginn hinnen ze beweisen: Ech bieden, du hues mech entschëllegt.
20 En aneren huet gesot: Ech hunn eng Fra bestuet, an dofir kann ech net kommen.
21 Also ass dee Knecht komm an huet sengem Här dës Saache gewisen. Dunn huet de Meeschter vum Haus rosen zu sengem Knecht gesot: Gitt séier eraus op d'Stroossen an d'Stroosse vun der Stad, a bréngt déi Aarm, an déi Vermëscht, an déi Halt an déi Blann heihinner.
22Un den Knecht säd: Herr, et ass gemach, wei s du befallt hues, an trotzdem ass et Platz.

23Un den Här sot zum Knecht: Gitt eraus op d'Stroossen an d'Hecken, an zwéngt se eran ze kommen, fir datt mäi Haus gefëllt ka ginn.
24 Well ech soen iech, datt kee vun deene Männer, déi gebueden waren, vu mengem Iessen schmaachen.
25 Un do goungen eng grouss Mass mat him: an hien huet sech ëmgedréit a sot zu hinnen:
26 Wann iergendeen bei mech kënnt, an net haasst säi Papp, a Mamm, a Fra, a Kanner, a Bridder, a Schwësteren, jo, a säin eegent Liewen och, hie kann net mäi Jünger sinn.
27 A wien säi Kräiz net dréit an no mir kënnt, kann net mäi Jünger sinn.
28 Fir wien vun iech, dee wëlles huet en Tuerm ze bauen, setzt sech net als éischt a zielt d'Käschte, ob hien genuch huet fir se fäerdeg ze maachen?
29 Fir net, nodeems hien d'Fundament geluecht huet, an net fäeg ass et fäerdeg ze maachen, fänken all, déi et gesinn, him ze spotten,
30 A sot: Dëse Mann huet ugefaang ze bauen, a konnt net fäerdeg sinn.
31 Oder wéi ee Kinnek, dee géint en anere Kinnek géing Krich maachen, setzt sech net fir d'éischt erof, a kuckt ob hien fäeg ass mat zéngdausend deem ze begéinen, dee mat zwanzegdausend géint hie kënnt?
32 Oder soss, wann deen aneren nach wäit ewech ass, schéckt hien eng Ambassade a wënscht Friddensbedéngungen.
33 Also, wien och ëmmer vun iech ass, deen net alles verléisst, wat hien huet, hie kann net mäi Jünger sinn.
34Salz ass gutt: awer wann d'Salz säin Aroma verluer huet, mat wat soll et geschmaacht ginn?
35 Et ass weder fit fir d'Land, nach fir den Dunghill; mee Männer geheien et eraus. Wien Oueren huet ze héieren, loosst hien héieren.

KAPITEL 15

1 Du koumen all d'Publicaner a Sënner no bei him, fir hien ze héieren.
2 An d'Pharisäer an d'Schrëftgeléiert hunn gemurelt a gesot: Dëse Mann kritt Sënner a ësst mat hinnen.
3 An hien huet hinnen dës Gläichnes gesot a gesot:
4 Wéi ee Mann vun iech, deen honnert Schof huet, wann hien ee vun hinnen verléiert, léisst déi néngnéngzeg an der Wüst net, a geet no deem, wat verluer ass, bis hien et fënnt?
5 A wann hien et fonnt huet, leet hien et op seng Schëlleren a freet sech.
6 A wann hien heem kënnt, rufft hien seng Frënn an Noperen zesummen, a sot zu hinnen: Freet Iech mat mir; well ech hu meng Schof fonnt, déi verluer gaangen ass.
7 Ech soen Iech, datt och d'Freed am Himmel wäert sinn iwwer ee Sënner, dee sech ëmdréit, méi wéi iwwer néngnnénganzwanzeg Leit, déi keng Berouegung brauchen.
8 Entweder, wéi eng Fra, déi zéng Sëlwerstécker huet, wa si ee Stéck verléiert, leet keng Käerz op, a räift d'Haus aus, a sicht éierlech bis si et fënnt?
9 A wéi si et fonnt huet, rifft si hir Frënn an hir Noperen zesummen a seet: Freet Iech mat mir; well ech hunn dat Stéck fonnt wat ech verluer hat.
10 Och ech soen Iech, et gëtt Freed an der Presenz vun den Engele vu Gott iwwer ee Sënner, dee sech widderhëlt.
11 An hie sot: Ee Mann hat zwee Jongen:
12 An dee jéngste vun hinne sot zu sengem Papp: Papp, gitt mir den Deel vu Wueren, déi mir falen. An hien huet hinnen säi Liewen opgedeelt.
13 An net vill Deeg nodeems de jéngste Jong sech alles versammelt huet, an huet seng Rees an e wäit Land gemaach, an do huet seng Substanz mat riotesche Liewen verschwend.
14 A wéi hien alles verbruecht huet, ass et e staarken Hongersnout an deem Land entstanen; an hien huet ugefaang am Wanter ze sinn.
15 An hien ass gaang an huet sech bei engem Bierger vun deem Land ugeschloss; an hien huet hien a seng Felder geschéckt fir Schwäin ze fidderen.
16 An hien hätt gär säi Bauch gefëllt mat de Schuel, déi d'Schwäin giess hunn: a kee Mënsch huet him ginn.
17 A wéi hien zu sech selwer koum, sot hien: Wéivill Loyer vu mengem Papp hu Brout genuch a fir ze erspueren, an ech stierwen vum Honger!
18 Ech wäert opstoen a bei mäi Papp goen a soen zu him: Papp, ech hunn géint den Himmel gesënnegt, a virun dir,
19 An ech sinn net méi wäertvoll, Äre Jong genannt ze ginn: maacht mech als ee vun denge Loyer.
20 An hien ass opgaang, a koum bei säi Papp. Awer wéi hien nach e grousse Wee war, huet säi Papp hien gesinn, an huet Matgefill, an ass gelaf, an ass op den Hals gefall an huet hie Kuss gemaach.
21 An de Jong sot zu him: Papp, ech hunn géint den Himmel gesënnegt, an an dengen Aen, an ech sinn net méi wäertvoll, Äre Jong genannt ze ginn.
22 De Papp huet awer zu senge Dénger gesot: Bréngt dee beschte Kleed eraus, an dach him et un; an huet e Rank op seng Hand, a Schong op seng Féiss:
23 A bréngt dat fettegt Kallef heihinner, an ëmbréngt et; a loosst eis iessen, a si frou:
24 Fir dëst war mäi Jong dout, an ass erëm lieweg; hie war verluer, a gëtt fonnt. A si hunn ugefaang frou ze sinn.
25 Säin eelste Jong war elo um Feld: a wéi hie koum an no bei d'Haus koum, huet hien Musek an Danz héieren.
26 Hien huet ee vun de Dénger geruff a gefrot, wat dës Saache bedeiten.
27 An hien sot zu him: Däi Brudder ass komm; an däi Papp huet dat fettem Kallef ëmbruecht, well hien hie sécher a gesond opgeholl huet.
28 An hie war rosen, a wollt net eran goen: dofir ass säi Papp erausgaang an huet him gefrot.
29 An hien huet geäntwert a sot zu sengem Papp: "Kuckt, dës vill Joeren déngen ech dech, an ech hunn däi Gebot zu kengem Zäit verletzt: an trotzdem hues du mir ni e Kand ginn, fir datt ech mat menge Frënn glécklech maachen kéint:
30 Awer soubal dësen däi Jong komm ass, deen däi Liewe mat Hoer verschlësselt huet, hues du fir him dat fettegt Kallef ëmbruecht.
31 An hien huet zu him gesot: Jong, du bass ëmmer bei mir, an alles wat ech hunn ass däin.
32 Et war gerecht, datt mir eis sollten fréndlech maachen a frou sinn: well Äre Brudder war dout an ass erëm lieweg; a war verluer, a gëtt fonnt.

KAPITEL 16

1 An hie sot och zu senge Jünger: Et war e gewësse räiche
Mann, deen e Steward hat; an dat selwecht gouf him
virgeworf, datt hie seng Wueren verschwenden hätt.
2 An hien huet hie geruff an zu him gesot: Wéi ass et, datt
ech dat vun dir héieren? gitt Rechnung iwwer Deng
Stewardship; well du kanns kee Steward méi sinn.
3 Du sot de Steward a sech selwer: Wat soll ech maachen?
well mäin Här hëlt mir d'Stewardschaft ewech: Ech kann
net graven; bieden ech schummen mech.
4 Ech sinn decidéiert, wat ech maache soll, fir datt, wann
ech aus dem Stewardship erausgehäit ginn, si mech an hir
Haiser ophuelen.
5 Also huet hie jidderee vu sengem Här seng Scholden bei
sech geruff, a sot zu deem éischten: Wéi vill sidd Dir
mengem Här schëlleg?
6 An hie sot: Honnert Mooss Ueleg. An hie sot zu him:
Huelt deng Rechnung, a setzt séier a schreiw fofzeg.
7 Du sot hien zu engem aneren: A wéi vill schëlls du? An
hie sot: Honnert Mooss vu Weess. An hie sot zu him: Huelt
deng Rechnung, a schreiw véierzeg.
8 An den Här huet den ongerechte Steward gelueft, well
hie schlau gemaach huet: well d'Kanner vun dëser Welt
sinn an hirer Generatioun méi schlau wéi d'Kanner vum
Liicht.
9 An ech soen Iech: Maacht Iech Frënn vum Mammon vun
der Ongerechtegkeet; datt, wann Dir versoen, si kënnen
Iech an éiweg Wunnengen ophuelen.
10 Dee trei an deem, wat am mannsten ass, ass och a vill
trei: an deen, deen am mannsten ongerecht ass, ass och a
vill ongerecht.
11 Wann dir also dem ongerechte Mammon net trei
gewiescht sidd, wien wäert de richtege Räichtum op Äert
Vertrauen engagéieren?
12 A wann dir net trei gewiescht an deem, wat engem
anere Mënsch ass, wien wäert dir dat ginn, wat dein ass?
13 Keen Knecht kann zwee Hären déngen: fir entweder hie
wäert deen een haassen an deen aneren gär hunn; oder soss
wäert hien un déi eng halen, an deen aneren veruechten.
Dir kënnt Gott a Mammon net déngen.
14 An och d'Pharisäer, déi begeeschtert waren, hunn all dës
Saache héieren: a si hunn him gespott.
15 An hie sot zu hinnen: Dir sidd déi, déi Iech virum
Mënsch gerechtfäerdegt; awer Gott kennt Är Häerzer: well
dat, wat ënner de Mënschen héich geschätzt gëtt, ass en
Abomination an de Ae vu Gott.
16 D'Gesetz an d'Prophéite ware bis de Johannes: zënter
där Zäit gëtt d'Kinnekräich vu Gott gepriedegt, a jidderee
dréckt an et.
17 An et ass méi einfach fir den Himmel an d'Äerd ze
passéieren, wéi een Tittel vum Gesetz versoen.
18 Jiddereen, deen seng Fra ewechhëlt an eng aner bestuet,
mécht Ehebriech;
19 Et war e gewësse räiche Mann, deen a purpurroude a
feine Léngen gekleet war, an all Dag iwwerflësseg
gemaach huet:
20 An et war e gewëssen Bettel, dee Lazarus genannt gouf,
dee bei sengem Paart geluecht gouf, voll vu Wounds,
21 A si wollte mat de Kribbelen gefiddert ginn, déi vum
räiche Mann sengem Dësch gefall sinn: ausserdeem sinn
d'Hënn komm an hunn seng Wounds geleckt.
22 Et ass geschitt, datt de Bettel gestuerwen ass, a gouf vun
den Engelen an den Abraham säi Schouss gedroen: de
Räich ass och gestuerwen a gouf begruewen;
23 An an der Häll huet hien seng Aen opgehuewen, a war a
Péng, a gesäit den Abraham vu wäit ewech, an de Lazarus
a sengem Droscht.
24 An hien huet geruff a gesot: Papp Abraham, ernahmen
mech, a schéckt de Lazarus, fir datt hien den Tipp vu
sengem Fanger a Waasser taucht a meng Zong ofkillt; well
ech sinn an dëser Flam gefoltert.
25 Awer den Abraham sot: Jong, denkt drun, datt Dir an
Ärem Liewen Är gutt Saache kritt hutt, an och de Lazarus
dat béist: awer elo ass hien getréischt, an du bass gefoltert.
26 An nieft all deem ass tëscht eis an dir e grousse Golf
fixéiert: sou datt déi, déi vun dohinner op dech passéieren,
net kënnen; si kënnen och net bei eis iwwergoen, dat géif
vun do kommen.
27 Du sot hien: Ech bieden dech also, Papp, datt s du hien
an d'Haus vu mengem Papp schéckt:
28 Well ech hu fënnef Bridder; fir datt hien hinnen Zeien
kann, fir datt se och an dëser Plaz vun der Péng kommen.
29 Den Abraham sot zu him: Si hunn de Moses an
d'Prophéiten; loosst se se héieren.
30 An hie sot: Neen, Papp Abraham, awer wann een vun
den Doudegen bei si gaang ass, da wäerte si sech
berouegen.
31 An hien huet zu him gesot: Wann se de Moses an
d'Prophéiten net héieren, da wäerte se och net iwwerzeegt
ginn, obwuel een aus den Doudegen opgestan ass.

KAPITEL 17

1 Du sot hien zu de Jünger: Et ass onméiglech, awer datt
Beleidegunge kommen: awer wee him, duerch deen se
kommen!
2 Et wier besser fir him, datt e Millesteen um Hals hänkt,
an hien an d'Mier gegoss huet, wéi datt hien ee vun dëse
Klenge beleidegt.
3 Passt op Iech selwer: Wann däi Brudder géint dech
schëlleg ass, bestrooft hien; a wann hien sech ëmdréit,
verzeien him.
4 A wann hien géint dech siwe Mol am Dag schëlleg ass, a
siwe Mol am Dag widdert dech erëm, a sot: Ech berouegen;
du solls him verzeien.
5 An d'Apostelen soten dem Här: Verstäerkt eise Glawen.
6 An den HÄR sot: Wann Dir Glawen hätt wéi e
Moschterkär, da kënnt Dir zu dësem Sycamine Bam soen:
Gitt vun der Wuerzel erausgerappt, a sief am Mier
gepflanzt; an et soll Iech befollegen.
7 Awer wien vun iech, deen e Knecht huet, deen e Plou
oder Véi fiddert, wäert zu him soen, wann hien aus dem
Feld kënnt: Gitt a setzt sech fir Fleesch?
8 A wäert net éischter zu him soen: Maacht Iech prett mat
deem ech iessen, a gäert dech, a servéiert mech, bis ech
giess a gedronk hunn; an duerno solls du iessen an drénken?
9 Dank hien deem Knecht, well hien d'Saache gemaach
huet, déi him opgefuerdert waren? Ech trauen net.
10 Also och dir, wann dir all déi Saachen gemaach hutt, déi
dir bestallt sinn, sot: Mir sinn onrentabel Dénger: mir hunn
dat gemaach, wat eis Pflicht war ze maachen.
11 An et ass geschitt, wéi hien op Jerusalem gaangen ass,
datt hien duerch d'Mëtt vu Samaria a Galiläa ass.

12 A wéi hien an e bestëmmten Duerf koum, hunn hien zéng Männer begéint, déi Aussätzlech waren, déi wäit ewech stoungen:
13A si hunn hir Stëmmen opgehuewen a gesot: Jesus, Meeschter, barmhäerzlech mat eis.
14A wéi hien se gesinn huet, sot hien zu hinnen: Gitt emol de Priester. An et ass geschitt, datt, wéi se fortgaange sinn, si gereinegt ginn.
15 An ee vun hinnen, wéi hie gesinn huet, datt hie geheelt war, huet sech zréckgezunn, a mat enger haarder Stëmm Gott verherrlecht,
16 A ass op säi Gesiicht op seng Féiss gefall, an huet him Merci gesot: an hie war e Samaritan.
17 De Jesus huet geäntwert: " Wunnen et net zéng gereinegt? mee wou sinn déi néng?
18 Et gi keng fonnt, déi zréckkoum, fir Gott Éier ze ginn, ausser dëse Friemen.
19 An hien huet zu him gesot: Maacht Iech op, gitt op de Wee: däi Glawen huet dech ganz gemaach.
20 A wéi hie vun de Pharisäer gefrot gouf, wann d'Kinnekräich vu Gott sollt kommen, huet hien hinnen geäntwert a gesot: D'Kinnekräich vu Gott kënnt net mat Observatioun:
21 Si sollen och net soen: Kuck hei! oder, do! well, kuck, d'Kinnekräich vu Gott ass an dir.
22 An hien huet zu de Jünger gesot: D'Deeg wäerte kommen, wann Dir wëllt ee vun den Deeg vum Mënschejong ze gesinn, an Dir wäert et net gesinn.
23A si sollen zu dir soen: Kuckt hei; oder, kuckt do: gitt net no hinnen, nach no hinnen.
24 Well wéi de Blëtz, deen aus deem een Deel ënner dem Himmel hellt, an deen aneren Deel ënner dem Himmel blénkt; sou soll och de Mënschejong a sengem Dag sinn.
25 Awer fir d'éischt muss hie vill leiden, a vun dëser Generatioun verworf ginn.
26 A wéi et an den Deeg vum Noe war, sou soll et och an den Deeg vum Mënschejong sinn.
27 Si hunn giess, si hunn gedronk, si hu Frae bestuet, si goufen am Bestietnes ginn, bis den Dag, wéi de Noe an d'Ark erakoum, an d'Iwwerschwemmung koum, an huet se all zerstéiert.
28 Och esou wéi et an den Deeg vum Lot war; si hunn giess, si hunn gedronk, si kaaft, si verkaf, si hunn gepflanzt, si hunn gebaut;
29 Awer deeselwechten Dag, wéi de Lot aus Sodom erausgaang ass, huet et Feier a Schwefel vum Himmel gereent an se all zerstéiert.
30 Och esou wäert et am Dag sinn, wann de Mënschejong opgedeckt gëtt.
31 An deem Dag, deen um Hausdopp ass, a seng Stuff am Haus, loosst hien net erofkommen fir et ewechzehuelen: an deen am Feld ass, loosst hien och net zréckkommen.
32 Gedenkt dem Lot senger Fra.
33 Jiddereen, dee probéiert säi Liewen ze retten, wäert et verléieren; a wien säi Liewe verléiert, soll et erhalen.
34 Ech soen iech, an där Nuecht sollen zwee Männer an engem Bett sinn; deen ee soll geholl ginn, an deen anere soll hannerlooss ginn.
35 Zwou Frae sollen zesummen schleifen; dee soll geholl ginn, an deen anere lénks.
36 Zwee Männer sollen um Feld sinn; dee soll geholl ginn, an deen anere lénks.
37A si hunn geäntwert an zu him gesot: Wou, Här? An hie sot zu hinnen: Wou och ëmmer de Kierper ass, do wäerten d'Adler versammelt ginn.

KAPITEL 18

1 An hien huet hinnen e Gläichnes fir dëst Enn gesot, datt d'Mënsche ëmmer solle bieden an net schwaach sinn;
2 A sot: Et war an enger Stad e Riichter, dee Gott net gefaart huet, an de Mënsch net ugesinn huet:
3 An et war eng Witfra an där Stad; a si ass bei hien komm a sot: Rache mech vu mengem Géigner.
4 An hie wollt net fir eng Zäit; awer duerno huet hie bei sech selwer gesot: Och wann ech Gott net fäerten, a kee Mënsch betruechten;
5 Awer well dës Witfra mech beonrouegt, wäert ech hatt rächen, fir datt si mech net midd mécht duerch hir kontinuéierlech komm.
6 An den Här sot: Héiert wat den ongerechte Riichter seet.
7 A soll Gott net seng eege Wieler rächen, déi Dag an Nuecht zu him ruffen, obwuel hie laang mat hinnen droen?
8 Ech soen iech, datt hien hinnen séier rächen wäert. Trotzdem wann de Mënschejong kënnt, wäert hien de Glawen op der Äerd fannen?
9 An hien huet dës Parabel zu bestëmmte gesot, déi op sech selwer vertraut hunn, datt si gerecht wieren, an anerer veruechten:
10 Zwee Männer sinn an den Tempel eropgaang fir ze bieden; deen een e Pharisäer, an deen aneren e Publican.
11 De Pharisäer ass stoen an huet esou mat sech selwer gebiet: Gott, ech soen Iech Merci, datt ech net sinn wéi aner Männer, Erpresser, Ongerecht, Ehebriecher, oder souguer wéi dëse Publican.
12 Ech fasten zweemol an der Woch, ech ginn Zénger vun allem wat ech besëtzen.
13 An de Publican, vu wäit ewech stoung, wollt net sou vill wéi seng Aen an den Himmel ophiewen, mä huet op seng Broscht geschloen, a gesot: Gott, sief mir e Sënner barmhäerzlech.
14 Ech soen iech, dee Mann ass gerechtfäerdegt an säin Haus erofgaang wéi deen aneren; an deen, dee sech bescheiden, wäert erhéngt ginn.
15 A si hunn och Puppelcher zu him bruecht, datt hien se beréieren géif: awer wéi seng Jünger et gesinn hunn, hunn si si bestrooft.
16 De Jesus huet si awer bei hie geruff a gesot: Loosst déi kleng Kanner bei mech kommen, a verbidd hinnen net: well vun esou ass d'Kinnekräich vu Gott.
17 Wierklech, ech soen iech: Jiddereen, deen d'Kinnekräich vu Gott net wéi e klengt Kand kritt, wäert op kee Fall dohinner kommen.
18 An e gewëssen Herrscher huet hie gefrot a gesot: Gudde Meeschter, wat soll ech maachen fir dat éiwegt Liewen ze ierwen?
19 De Jesus sot zu him: Firwat nennt Dir mech gutt? Keen ass gutt, ausser een, dat ass Gott.
20 Du kennt d'Geboter: Maacht net Ehebriech, Kill net, klauen net, Bréng net falsch Zeien, Éier Äre Papp an denger Mamm.
21 An hie sot: Dat alles hunn ech vu menger Jugend u behalen.

22 Wéi de Jesus dës Saache héieren huet, sot hien zu him: Et feelt Iech awer eng Saach: verkaf alles, wat s du hues, a verdeelt un déi Aarm, an du solls Schatz am Himmel hunn: a komm, folleg mir.
23 A wéi hien dat héieren huet, war hie ganz traureg: well hie war ganz räich.
24A wéi de Jesus gesinn huet, datt hie ganz traureg war, sot hien: Wéi kaum sollen déi, déi Räichtum hunn, an d'Kinnekräich vu Gott kommen!
25 Well et ass méi einfach fir e Kamel duerch d'Ae vun enger Nadel ze goen, wéi fir e räiche Mann an d'Kinnekräich vu Gott ze kommen.
26 An déi, déi et héieren hunn, soten: Wien kann dann gerett ginn?
27 An hie sot: Dat, wat bei de Mënschen onméiglech ass, si bei Gott méiglech.
28 Du sot de Péitrus: „Kuckt, mir hunn alles verlooss, an sinn dir nokomm.
29 An hie sot zu hinnen: Wierklech soen ech iech: Et gëtt kee Mënsch, deen Haus, oder Elteren, oder Bridder, oder Fra oder Kanner, fir d'Kinnekräich vu Gott verlooss huet,
30 Wien an dëser heiteger Zäit net vill méi wäert kréien, an an der nächster Welt éiwegt Liewen.
31 Dunn huet hien déi zwielef bei him geholl, a sot zu hinnen: Kuck, mir ginn op Jerusalem erop, an alles, wat vun de Prophéiten iwwer de Mënschejong geschriwwe sinn, wäert erfëllt ginn.
32 Well hie gëtt un d'Heiden geliwwert, a gëtt gespott, a schrecklech gefuerdert an op gespaut ginn:
33 A si sollen him scourge, an ëmbréngen him: an den drëtten Dag wäert hien erëm opstoen.
34A si hunn näischt vun dëse Saachen verstanen: an dëst Spréch war vun hinnen verstoppt, an och woussten si net d'Saache, déi geschwat goufen.
35 An et ass geschitt, datt wéi hie bei Jericho komm ass, souz e blanne Mann um Wee an huet gefrot:
36 A wéi hien d'Multe héieren huet laanschtgoungen, huet hie gefrot, wat et bedeit.
37A si soten him, datt de Jesus vun Nazareth laanschtgaang ass.
38 An hien huet geruff, a gesot: Jesus, du Jong vum David, ernahme mech.
39 An déi, déi viru gaangen sinn, hunn him bestrooft, fir datt hie friddlech sollt bleiwen: awer hien huet sou vill méi geruff: Du Jong vum David, häerzlech op mech.
40 De Jesus stoung an huet hie gebot, fir bei hie bruecht ze ginn: a wéi hien no koum, huet hien hie gefrot:
41 A sot: Wat wëlls du, datt ech dir maache soll? An hie sot: Här, datt ech meng Vue kréien kann.
42 De Jesus sot zu him: Kritt deng Siicht: däi Glawen huet dech gerett.
43 An direkt krut hien seng Siicht, an ass him nogaang, Gott verherrlecht: an all d'Leit, wéi se et gesinn hunn, hunn Gott gelueft.

KAPITEL 19

1 De Jesus ass eragaang an ass duerch Jericho gaangen.
2 A kuck, et war e Mann mam Numm Zacchaeus, deen de Chef vun de Publicans war, an hie war räich.
3 An hie probéiert de Jesus ze gesinn, wien hie war; a konnt net fir d'Press, well hie wéineg vu Statur war.
4 An hien ass virun gelaf, an ass an e Sycomorebam geklommen, fir hien ze gesinn: well hie sollt dee Wee passéieren.
5 A wéi de Jesus op d'Plaz koum, huet hien opgekuckt an hie gesinn, a sot zu him: Zachäus, maacht séier, a komm erof; well haut muss ech bei dengem Haus bleiwen.
6 An hien huet sech séier gemaach, an ass erofgaang an huet hie mat Freed opgeholl.
7 A wéi se et gesinn hunn, hunn si all gemurelt a gesot: Datt hien fort war fir Gaascht bei engem Mann ze sinn, deen e Sënner ass.
8Un Zacchaeus stoung un säd tom Herr; Kuckt, Här, d'Halschent vu menge Wueren ginn ech den Aarm; a wann ech eppes vun engem Mann duerch falsch Uklo geholl hunn, Ech restauréieren him véiermol.
9 De Jesus sot zu him: Haut ass d'Erléisung an dëst Haus komm, well hien och e Jong vum Abraham ass.
10 Fir de Mënschejong ass komm fir dat ze sichen an ze retten, wat verluer war.
11 A wéi se dës Saache héieren hunn, huet hien e Gläichnes bäigefüügt a gesot, well hien no bei Jerusalem war, a well si geduecht hunn datt d'Kinnekräich vu Gott direkt sollt erschéngen.
12 Hien huet also gesot: Een Adel ass an e wäit Land gaangen, fir sech e Räich ze kréien an zréckzekommen.
13 An hien huet seng zéng Dénger geruff, an hinnen zéng Pond geliwwert, a sot zu hinnen: Besetze bis ech kommen.
14 Awer seng Bierger haten hien, an hunn e Message no him geschéckt a gesot: Mir wäerten net datt dëse Mann iwwer eis regéiert.
15 An et ass geschitt, datt wann hien zréckkoum, nodeems hien d'Kinnekräich kritt huet, huet hien dës Dénger gebueden, bei hie geruff ze ginn, déi hien d'Sue ginn huet, fir datt hie wësse wéi vill jidderee vum Handel gewonnen huet.
16 Du koum den Éischten, a sot: Här, däi Pound huet zéng Pond gewonnen.
17 An hien huet zu him gesot: Gutt, du gudde Knecht: well Dir an engem ganz klenge trei gewiescht sidd, hutt Dir Autoritéit iwwer zéng Stied.
18 An deen Zweete koum a sot: Här, däi Pound huet fënnef Pond gewonnen.
19 An hie sot och zu him: Sidd och iwwer fënnef Stied.
20 An en aneren ass komm a sot: Här, kuck, hei ass däi Pound, dat ech an enger Serviette geluecht hunn:
21 Well ech hunn dech gefaart, well Dir en strenge Mann sidd: Dir hëlt op, wat Dir net geluecht hutt, a mëscht, wat Dir net gesäiss hutt.
22 An hie sot zu him: Aus dengem eegene Mond wäert ech dech beurteelen, du béisen Knecht. Du wousst, datt ech e strenge Mann wier, deen ophëlt, wat ech net geluecht hunn, a mëscht, datt ech net gesäiert hunn:
23 Dofir hues du dann meng Sue net op d'Bank ginn, fir datt ech bei mengem Kommen meng eege mat Wonner gefuerdert hätt?
24 An hien sot zu deenen, déi do stoungen: Huelt vun him d'Pond, a gitt et dem, deen zéng Pond huet.
25 (A si soten zu him: Här, hien huet zéng Pond.)
26 Well ech soen iech: Dat soll jidderengem, deen huet, ginn; a vun deem, deen net huet, och datt hien huet, soll vun him ewechgeholl ginn.

27 Awer déi meng Feinden, déi net wollten, datt ech iwwer si regéiere sollt, bréngen heihinner an ëmbréngen se virun mir.
28 A wéi hien dat gesot huet, ass hie virgaang, an ass op Jerusalem eropgaang.
29 An et ass geschitt, wéi hien no bei Bethphage a Bethany koum, um Bierg, deen den Olivebierg genannt gouf, huet hien zwee vu senge Jünger geschéckt.
30 Si soten: Gitt an d'Duerf virun Iech; an deem, wann Dir kommt, fannt Dir e Colt gebonnen, op deem nach ni e Mënsch souz: looss hien a bréngt hien heihinner.
31 A wann iergendeen dech freet: Firwat looss Dir him? sou soll dir zu him soen: Well den Här huet him brauchen.
32 An déi, déi geschéckt goufen, sinn op de Wee gaang, an hunn esou fonnt, wéi hien hinnen gesot hat.
33 A wéi se de Fëllel verluer hunn, hunn d'Besëtzer dovun zu hinnen gesot: Firwat loosst Dir de Fëllel?
34A si soten: Den Här brauch hien.
35 A si hunn hie bei de Jesus bruecht: a si hunn hir Kleedungsstécker op d'Feele gehäit, a si hunn de Jesus drop gesat.
36 A wéi hie goung, hunn si hir Kleeder op de Wee verdeelt.
37 A wéi hien no komm ass, och elo um Ofstig vum Olivebierg, huet déi ganz Villzuel vun de Jünger ugefaang sech ze freeën an Gott mat enger haarder Stëmm ze luewen fir all déi mächteg Wierker, déi se gesinn hunn;
38 A sot: Geseent sief de Kinnek, deen am Numm vum Här kënnt: Fridden am Himmel, a Herrlechkeet am héchsten.
39 An e puer vun de Pharisäer aus der Mass sot zu him: Meeschter, bestrooft Är Jünger.
40 An hien huet geäntwert a sot zu hinnen: Ech soen iech, wann dës sech roueg halen, d'Steng géifen direkt ruffen.
41 A wéi hien no koum, huet hien d'Stad gesinn, an huet doriwwer gekrasch,
42 A sot: Wanns du och gewosst hätts, op d'mannst an dësem dengen Dag, d'Saachen, déi zu dengem Fridden gehéieren! awer elo sinn se vun Ären Aen verstoppt.
43 Fir d'Deeg wäerten op dech kommen, datt Är Feinde e Gruef ëm dech werfen, an dech ëmgoen, an dech op all Säit halen,
44 A wäert dech och mat de Buedem leeën, an Är Kanner an dir; a si sollen an dir net ee Steen op engem aneren loossen; well Dir net d'Zäit vun Ärer Visite wousst.
45 Hien ass an den Tempel gaangen, an huet ugefaang déi erauszewerfen, déi do verkaaft hunn, an déi, déi kaaft hunn;
46 A sot zu hinnen: Et ass geschriwwen: Mäi Haus ass d'Haus vum Gebied: awer dir hutt et zu engem Déifhënn gemaach.
47 An hien huet all Dag am Tempel geléiert. Awer d'Hohepriister an d'Schrëftgeléiert an de Chef vum Vollek hu probéiert hien ze zerstéieren,
48 A konnten net fannen, wat se maache kéinten: well all d'Leit ware ganz opmierksam fir hien ze héieren.

KAPITEL 20

1 An et ass geschitt, datt op engem vun deenen Deeg, wéi hien d'Leit am Tempel geléiert an d'Evangelium gepriedegt huet, sinn d'Hohepriister an d'Schrëftgeléiert mat den Eelsten op hien komm.
2 A sot zu him a sot: Sot eis, mat wéi enger Autoritéit maacht Dir dës Saachen? oder wien ass deen, deen dir dës Autoritéit ginn huet?
3 An hien huet geäntwert a sot zu hinnen: Ech wäert Iech och eng Saach froen; an äntwert mech:
4 D'Daf vum Johannes, war et aus dem Himmel oder vu Männer?
5 A si hu mat sech selwer geschwat a gesot: Wa mir soen: Vum Himmel; hie wäert soen: Firwat hutt dir him dann net gegleeft?
6 Awer a wa mir soen: Vun de Männer; all d'Leit wäerten eis stenen: well si sinn iwwerzeegt datt de Johannes e Prophéit war.
7 A si hunn geäntwert, datt si net konnte soen, wouvun et ass.
8 De Jesus sot zu hinnen: Och soen ech iech net, mat wéi enger Autoritéit ech dës Saache maachen.
9 Dunn huet hien ugefaange mat de Leit dëse Parabel ze schwätzen; E bestëmmte Mann huet e Wéngert gepflanzt, an et fir d'Männer erausginn an ass fir eng laang Zäit an e wäit Land gaang.
10 An an der Saison huet hien e Knecht un d'Männer geschéckt, fir datt si him vun der Fruucht vum Wéngert ginn sollen: awer d'Männer hunn hien geschloen an hien eidel geschéckt.
11 An hien huet erëm en aneren Déngscht geschéckt: a si hunn hien och geschloen, an hunn him schued gefrot, an hunn hien eidel fortgeschéckt.
12 An hien huet erëm en Drëttel geschéckt: a si hunn hien och blesséiert an hien erausgehäit.
13 Du sot den Här vum Wéngert: Wat soll ech maachen? Ech wäert mäi beléifte Jong schécken: et kann sinn, datt si him éieren, wann se hien gesinn.
14 Awer wéi d'Männer hien gesinn hunn, hu si sech ënnerenee geschwat a gesot: Dëst ass den Ierwe: komm, loosst eis hien ëmbréngen, fir datt d'Ierfschaft eis ass.
15 Si hunn hien aus dem Wéngert erausgehäit an hunn hien ëmbruecht. Wat soll also den Här vum Wéngert hinnen maachen?
16 Hie wäert kommen an dës Hausmänner zerstéieren, a wäert de Wéngert aneren ginn. A wéi se et héieren hunn, soten si: Gott verbidd.
17 An hien huet se ugekuckt a sot: Wat ass dat dann, wat geschriwwen ass: De Steen, deen d'Bauere verworf hunn, ass de Kapp vum Eck ginn?
18 Jiddereen, deen op dee Stee fale wäert, gëtt gebrach; awer op weem et fale wäert, dee wäert hien zu Pudder schmuelen.
19 An d'Hohepriister an d'Schrëftgeléiert hunn an der selwechter Stonn probéiert d'Hänn op hien ze leeën; a si hunn d'Leit gefaart: well si hu gemierkt datt hien dës Parabel géint si geschwat huet.
20 A si hunn him nogekuckt, an hunn Spioune geschéckt, déi sech gerecht Männer solle virstellen, fir datt si seng Wierder hale kënnen, fir datt se him un d'Muecht an d'Autoritéit vum Gouverneur liwwere kënnen.
21 A si hunn him gefrot a gesot: Meeschter, mir wëssen, datt Dir richteg seet a léiert, an Dir akzeptéiert net d'Persoun vu jidderengem, awer léiert de Wee vu Gott wierklech:
22 Ass et gesetzlech fir eis dem Caesar Tribut ze ginn, oder net?

23 Hien huet awer hir Handwierklechkeet erkannt, a sot zu hinnen: Firwat versuch dir mech?
24 Weis mir e Penny. Wien säi Bild an Iwwerschrëft huet et? Si hunn geäntwert a gesot: Dem Caesar säin.
25 An hie sot zu hinnen: Gëff also dem Caesar dat, wat dem Caesar ass, a Gott dat, wat Gott ass.
26 A si konnten seng Wierder net virun de Leit huelen: a si hu sech iwwer seng Äntwert gewonnert, an hunn sech roueg gehalen.
27 Du koumen zu him e puer vun de Sadducees, déi verleegnen, datt et keng Operstéiungszeen gëtt; a si hunn hie gefrot,
28 A sot: Här, de Moses huet eis geschriwwen: Wann de Brudder vun engem Mann stierft, mat enger Fra, an hie stierft ouni Kanner, da soll säi Brudder seng Fra huelen a säi Brudder Somen ophiewen.
29 Et waren also siwe Bridder: an déi éischt huet eng Fra geholl an ass ouni Kanner gestuerwen.
30 An deen Zweeten huet si zur Fra geholl, an hien ass ouni Kand gestuerwen.
31 An déi drëtt huet si geholl; an esou wéi och déi siwen: a si hunn keng Kanner hannerlooss a si gestuerwen.
32 Déi lescht ass och d'Fra gestuerwen.
33 Dofir, an der Operstéiungszeen, wéi eng Fra vun hinnen ass si? fir siwen haten hir zu Fra.
34 De Jesus huet hinne geäntwert, sot zu hinnen: D'Kanner vun dëser Welt bestueden, a gi bestuet:
35 Awer déi, déi wiirdeg gehale ginn, dës Welt ze kréien, an d'Operstéiungszeen vun den Doudegen, weder bestueden, nach ginn am Bestietnes ginn:
36 Si kënnen och net méi stierwen: well si si mat den Engelen gläich; a sinn d'Kanner vu Gott, d'Kanner vun der Operstéiungszeen.
37 Elo, datt déi Doudeg operstanen sinn, huet och de Moses um Busch gewisen, wéi hien den Här de Gott vum Abraham nennt, an de Gott vum Isaac, an de Gott vum Jakob.
38 Well hien ass net e Gott vun den Doudegen, mee vun de Liewegen: fir all liewen him.
39 Dunn hunn e puer vun de Schrëftgeléiert geäntwert: "Meeschter, du hues gutt gesot.
40 An duerno hu si him guer net duergestallt.
41 An hie sot zu hinnen: Wéi soen si, datt de Christus dem David säi Jong ass?
42 An den David selwer seet am Buch vun de Psalmen: Den HÄR sot zu mengem Här: Sëtzt du op menger rietser Hand!
43 Bis ech deng Feinden denge Fousshocker maachen.
44 Dofir nennt den David him Här, wéi ass hien dann säi Jong?
45 Dunn huet hien am Publikum vun all de Leit zu senge Jünger gesot:
46 Opgepasst op d'Schrëftgeléiert, déi wëllen a laange Kleedunge goen, a gär op de Mäert begréissen, an déi héchste Sëtzer an de Synagogen, an déi Haaptsäll op Fester;
47 Déi d'Witfraenhaiser opzerelen, a fir eng Show laang Gebieder maachen: déiselwecht wäert méi grouss Verdammung kréien.

KAPITEL 21

1 An hien huet opgekuckt, an huet gesinn, datt déi Räich hir Kaddoen an de Schatzkëscht werfen.
2 An hien huet och eng gewëssen aarm Witfra gesinn, déi zwou Mierwen dohinner werfen.
3 An hien huet gesot: Wahrscheinlech soen ech dir, datt dës aarm Witfra méi aginn huet wéi se all:
4 Well all dës hunn aus hirem Iwwerfloss an d'Offere vu Gott gegoss: awer si huet aus hirer Penuritéit all d'Liewe gegoss, déi si hat.
5 A wéi e puer vum Tempel gesot hunn, wéi et mat gudde Steng a Kaddoe geschmaacht war, sot hien:
6 Wat dës Saachen ugeet, déi Dir gesitt, d'Deeg wäerten kommen, an deenen et net ee Steen op engem anere gelooss gëtt, deen net erofgefall gëtt.
7 A si hunn him gefrot a gesot: Här, awer wéini sollen dës Saache sinn? a wéi eng Zeeche wäert et sinn, wann dës Saache geschéien?
8 An hie sot: Passt op, datt dir net täuscht sidd: well vill kommen a mengem Numm a soen: Ech sinn de Christus; an d'Zäit kënnt no: Gitt also net no hinnen.
9 Awer wann Dir vu Kricher a Geräisch héiert, da sidd net erschreckt: well dës Saache musse fir d'éischt geschéien; mee d'Enn ass net duerch an duerch.
10 Du sot hien zu hinnen: Natioun wäert géint Natioun opstoen, a Räich géint Räich:
11 A grouss Äerdbiewen wäerten op verschiddene Plazen sinn, an Hongersnout a Pest; an ängschtlech Siicht a grouss Zeeche wäerten aus dem Himmel ginn.
12Awer virun all deem, sollen si hir Hänn op dech leeën, an dech verfollegen, dech an d'Synagogen an an de Prisongen ausgeliwwert, viru Kinneken an Herrscher bruecht fir main Numm d'Wuel.
13 An et wäert Iech fir en Zeegnes ginn.
14 Setzt et also an Ären Häerzer, net ze meditéieren ier Dir äntweren wäert:
15 Well ech wäert Iech e Mond a Wäisheet ginn, déi all Är Géigner net fäeg sinn ze widderstoen a widderstoen.
16 An Dir wäert souwuel vun Elteren, wéi Bridder, a Famill a Frënn verroden ginn; an e puer vun iech sollen se dout maachen.
17 An dir wäert vun all Mënsch gehaasst ginn fir main Numm d'Wuel.
18 Awer et däerf keen Hoer vun Ärem Kapp stierwen.
19 An Ärer Gedold besëtzt Dir Är Séilen.
20 A wann dir Jerusalem mat Arméien ëmkreest gesinn wäert, da wësst, datt hir Wüst no ass.
21 Da loosst déi, déi a Judéa sinn, an d'Bierger flüchten; a loosst déi, déi an der Mëtt sinn, erausgoen; a loosst déi, déi an de Länner sinn, net dohinner kommen.
22 Well dës sinn d'Deeg vun der Rache, fir datt alles, wat geschriwwen ass, erfëllt ka ginn.
23 Awer wee deenen, déi mat Kand sinn, an deenen, déi Saugen ginn, an deenen Deeg! well et wäert grouss Nout am Land ginn, a Roserei op dëst Vollek.
24 A si wäerten um Rand vum Schwert falen, a wäerten an all Natiounen gefaange gefouert ginn: a Jerusalem wäert vun den Heiden getrëppelt ginn, bis d'Zäite vun den Heiden erfëllt sinn.

25 An et wäert Zeechen an der Sonn sinn, an am Mound, an an de Stären; an op der Äerd Nout vun Natiounen, mat Perplexitéit; d'Mier an d'Wellen brullen;
26 D'Häerzer vun de Männer falen hinnen aus Angscht, a fir no deene Saachen ze kucken, déi op d'Äerd kommen: well d'Kräfte vum Himmel wäerte geréselt ginn.
27 An da wäerte si de Mënschejong gesinn an enger Wollek kommen mat Kraaft a grousser Herrlechkeet.
28 A wann dës Saache fänken un ze passéieren, da kuckt op, an hieft Äre Kapp op; well Är Erléisung kënnt no.
29 An hien huet hinnen e Gläichnes geschwat; Kuckt de Figebam an all d'Beem;
30 Wann se elo erauskommen, da gesitt Dir a wësst vun Iech selwer, datt de Summer elo no ass.
31 Also och dir, wann dir dës Saache gesitt geschéien, wësst dir, datt d'Kinnekräich vu Gott no ass.
32 Wierklech soen ech iech: Dës Generatioun wäert net fortgoen, bis alles erfëllt ass.
33 Den Himmel an d'Äerd wäerten fortgoen: awer meng Wierder wäerten net fortgoen.
34 A passt op Iech selwer, fir datt Är Häerzer zu all Moment net iwwerlaascht ginn mat Iwwerschwemmung, Gedrénks, a Suergen iwwer dëst Liewen, a sou datt deen Dag onbewosst op Iech kënnt.
35 Well als Sträif wäert et op all déi kommen, déi um Gesiicht vun der ganzer Äerd wunnen.
36 Waacht also, a biet ëmmer, fir datt dir wiirdeg gehale gëtt fir all dës Saachen ze entkommen, déi geschéien wäerten, a virum Mënschejong ze stoen.
37 An am Dag huet hien am Tempel geléiert; an an der Nuecht ass hien erausgaang an ass um Bierg gewunnt, deen den Olivebierg genannt gëtt.
38 Un all d'Leit koumen moies fréi bei hien am Tempel, fir hien ze héieren.

KAPITEL 22

1 Elo ass d'Fest vun der ongeséierter Brout nogaang, wat Pessach genannt gëtt.
2 An d'Hohepriister an d'Schrëftgeléiert hu gesicht, wéi se hien ëmbrénge kënnen; well se d'Leit gefaart hunn.
3 Du koum de Satan an de Judas, deen Iskariot genannt huet, an der Zuel vun den zwielef.
4 An hien ass op de Wee gaang, an huet mat den Hohepriister a Kapitäne geschwat, wéi hien him hinnen ausléise kéint.
5 A si ware frou, an hunn de Bund gemaach, him Geld ze ginn.
6 An hien huet versprach, an huet d'Méiglechkeet gesicht fir hien hinnen ze verroden an der Verontreiung vun der Masse.
7 Dunn ass den Dag vum ongeséierte Brout komm, wann de Pessach muss ëmbruecht ginn.
8 An hien huet de Péitrus an de Johannes geschéckt a gesot: Gitt eis d'Pessach vir, fir datt mir iesse kënnen.
9 A si soten zu him: Wou wëllt Dir, datt mir preparéieren?
10 An hie sot zu hinnen: " Kuckt, wann dir an d'Stad erakoum, da wäert e Mann Iech treffen, deen e Becher Waasser dréit; Folg him an d'Haus, wou hien erakënnt.
11 Du solls dem Här vum Haus soen: De Meeschter sot zu dir: Wou ass d'Gaaschtkammer, wou ech de Pessach mat menge Jünger iessen?
12 An hien soll Iech e grousst Uewerzëmmer weisen, deen aménagéierten ass: do maacht Dir prett.
13A si sinn gaang an hunn fonnt, wéi hien hinnen gesot hat: a si hunn d'Pessach fäerdeg gemaach.
14 A wéi d'Stonn komm ass, huet hien sech gesat, an déi zwielef Apostele mat him.
15 An hie sot zu hinnen: Mat Wonsch hunn ech gewënscht dëst Pessach mat iech ze iessen ier ech leiden:
16 Well ech soen iech: Ech wäert net méi dovun iessen, bis et am Räich vu Gott erfëllt ass.
17 An hien huet de Coupe geholl, an huet Merci gesot a gesot: Huelt dëst, a deelt et ënner Iech:
18 Well ech soen iech: Ech wäert net vun der Uebst vum Rief drénken, bis d'Kinnekräich vu Gott kënnt.
19 An hien huet Brout geholl, an huet Merci gesot, an huet et gebrach an hinnen ginn a gesot: Dëst ass mäi Kierper, dee fir Iech geschenkt gëtt: dëst maacht fir mech ze erënneren.
20 Och de Coupe nom Owesiessen, a sot: Dës Coupe ass dat neit Testament a mengem Blutt, dat fir Iech vergoss gëtt.
21 Awer kuck, d'Hand vun deem, dee mech verréit, ass mat mir um Dësch.
22 A wierklech geet de Mënschejong, wéi et bestëmmt gouf: awer wee deem Mann, vun deem hie verroden ass!
23 A si hunn ugefaang ënner sech ze froen, wie vun hinnen et war, deen dës Saach maache soll.
24 An et gouf och e Sträit ënnert hinnen, wien vun hinnen als dee gréisste sollt ugesi ginn.
25 An hie sot zu hinnen: D'Kinneke vun den Heiden üben Herrschaft iwwer si; an déi, déi Autoritéit iwwer si ausüben, ginn Benefactors genannt.
26 Awer Dir sollt net esou sinn: awer deen, dee gréissten ënnert Iech ass, loosst hien wéi dee Jéngere sinn; an deen de Chef ass, wéi deen deen déngt.
27 Well ob ass méi grouss, deen, deen um Fleesch sëtzt, oder deen, deen déngt? ass deen net deen um Fleesch sëtzt? mee ech sinn ënnert iech wéi deen déngt.
28 Dir sidd déi, déi mat mir a menge Versuchungen fortgaang sinn.
29 An ech ernennen Iech e Räich, wéi mäi Papp mir ernannt huet;
30 Fir datt dir bei mengem Dësch a mengem Räich iessen an drénke kënnt, an op Troun sëtze fir déi zwielef Stämme vun Israel ze beurteelen.
31 An den Här sot: Simon, Simon, kuck, de Satan huet dech gewënscht, fir datt hien dech wéi Weess sift:
32 Awer ech hunn fir dech gebiet, datt däi Glawen net fällt: a wann Dir ëmgekéiert sidd, stäerkt Är Bridder.
33 An hie sot zu him: Här, ech si bereet mat dir ze goen, souwuel an de Prisong an den Doud.
34 An hie sot: Ech soen dir, Peter, den Hunn wäert haut net kräizen, ier Dir dräimol verleegnen, datt Dir mech kennt.
35 An hie sot zu hinnen: Wann ech iech ouni Portmonni, a Schëller a Schong geschéckt hunn, hutt dir eppes gefeelt? A si soten: Näischt.
36 Du sot hien zu hinnen: Awer elo, deen, deen e Portmonni huet, loosst hien et huelen, an och säi Schreif;
37 Well ech soen iech, datt dat, wat geschriwwe steet, nach a mir muss erfëllt ginn, an hie gouf ënnert den Iwwertreder gerechent: well d'Saache betreffend mech hunn en Enn.

38A si soten: Här, kuck, hei sinn zwee Schwerter. An hie sot zu hinnen: Et ass genuch.
39 An hien ass erausgaang an ass, wéi hie gewinnt war, op den Olivebierg gaang; a seng Jünger sinn him och gefollegt.
40 A wéi hien op der Plaz war, sot hien zu hinnen: Biet, datt dir net an d'Versuchung gitt.
41 An hie gouf vun hinnen ëm e Steegoss zréckgezunn, an huet sech geknéit a gebiet:
42 A sot: Papp, wann s du wëlls, huel dëse Coupe vu mir ewech: Trotzdem maach net mäi Wëllen, mee däin.
43 An et ass him en Engel aus dem Himmel erschéngt, deen hie gestäerkt huet.
44 A wéi hien an enger Angscht war, huet hie méi eescht gebiet: a säi Schweess war wéi grouss Bluttdrëpsen op de Buedem gefall.
45 A wéi hien aus dem Gebied opgestan ass, a bei seng Jünger komm ass, huet hien si fonnt aus Trauer schlofen,
46 A sot zu hinnen: Firwat schléift dir? Stitt op a biet, fir datt Dir net an d'Versuchung gitt.
47 A wéi hien nach geschwat huet, kuck eng Villzuel, an deen, dee Judas genannt gouf, ee vun deenen zwielef, ass virun hinnen gaang, an ass no bei de Jesus komm fir hie ze kussen.
48 De Jesus sot zu him: Judas, verréist du de Mënschejong mat engem Kuss?
49 Wéi déi, déi ronderëm him waren, gesinn hunn, wat duerno géif kommen, soten si zu him: Här, solle mir mam Schwäert schloën?
50 Un ee vun hinnen huet den Dénger vum Hohepriister geschloen, a säi riets Ouer ofgeschnidden.
51 De Jesus huet geäntwert a gesot: Leid dir esou wäit. An hien huet säin Ouer beréiert an huet hien geheelt.
52 Du sot de Jesus zu den Hohepriister, an de Kapitän vum Tempel, an déi Eelst, déi bei hie komm sinn: Gitt dir eraus, wéi géint en Déif, mat Schwäerter a Stänn?
53 Wéi ech all Dag mat Iech am Tempel war, hutt Dir keng Hänn géint mech ausgestreckt: awer dëst ass Är Stonn an d'Kraaft vun der Däischtert.
54 Dunn hunn si hien geholl an hien gefouert an hien an den Hohepriisterhaus bruecht. An de Péitrus ass wäit ewech gefollegt.
55 A wéi si e Feier an der Mëtt vum Sall gebrannt hunn a sech zesumme gesat hunn, huet de Péitrus sech ënnert hinnen gesat.
56 Awer eng gewëssen Déngschtmeedchen huet hie gesinn, wéi hie beim Feier souz, an huet hie eescht ugekuckt a gesot: Dëse Mann war och bei him.
57 An hien huet him ofgeleent a gesot: Fra, ech kennen hien net.
58 An no enger kuerzer Zäit huet en aneren hien gesinn a sot: Du bass och vun hinnen. An de Péitrus sot: Mann, ech sinn net.
59 An ongeféier eng Stonn duerno huet en aneren zouversiichtlech bestätegt, a gesot: Wahrscheinlech war dee Mann och bei him: well hien ass e Galiläer.
60 An de Péitrus sot: Mann, ech weess net, wat Dir seet. An direkt, während hien nach geschwat huet, huet den Hunn gekäppt.
61 Den Här huet sech ëmgedréit an huet de Péitrus gekuckt. An de Péitrus huet sech un d'Wuert vum Här erënnert, wéi hien zu him gesot huet: Ier den Hunn kräizt, solls du mir dräimol verleegnen.
62 De Péitrus ass erausgaang an huet bitter gekrasch.
63 An déi Männer, déi de Jesus gehalen hunn, hunn him gespott an hien geschloen.
64 A wéi si hie geblindert haten, hunn si him op d'Gesiicht geschloen, an hunn hie gefrot a gesot: Prophesie, wien ass et, deen dech geschloen huet?
65 A vill aner Saachen hunn se blasphemesch géint hie geschwat.
66 A soubal et Dag war, sinn déi Eelst vum Vollek an d'Hohepriister an d'Schrëftgeléiert zesummekomm, an hunn hien an hire Rot gefouert, a gesot:
67 Sidd Dir de Christus? sot eis. An hie sot zu hinnen:
Wann ech Iech soen, da wäert Dir net gleewen:
68 A wann ech dech och froen, dann äntweren dir mir net, an loosse mech net goen.
69 Duerno wäert de Mënschejong op der rietser Hand vun der Kraaft vu Gott sëtzen.
70 Du soten si all: Sidd Dir dann de Jong vu Gott? An hie sot zu hinnen: Dir sot, datt ech sinn.
71 A si soten: Wat brauche mir nach Zeien? well mir selwer vu sengem eegene Mond héieren hunn.

KAPITEL 23

1 An déi ganz Villzuel vun hinnen ass opgestan, an huet hie bei de Pilatus gefouert.
2 A si hunn ugefaang him ze beschëllegt a gesot: Mir hunn dëse Mann fonnt, deen d'Natioun pervertéiert, a verbueden dem Caesar Tribut ze ginn, a sot, datt hie selwer de Christus ass, e Kinnek.
3 De Pilatus huet hie gefrot a gesot: Sidd Dir de Kinnek vun de Judden? An hien huet him geäntwert a gesot: Du sot et.
4 Du sot de Pilatus zu den Hohepriister an zum Vollek: Ech fanne keng Schold bei dësem Mann.
5 A si ware méi haart, a soten: Hien mécht d'Leit op, a léiert duerch d'ganz Judd, vu Galiläa op dës Plaz un.
6 Wéi de Pilatus vu Galiläa héieren huet, huet hie gefrot, ob dee Mann e Galiläa wier.
7 A soubal hie wousst, datt hien zum Herodes senger Juridictioun gehéiert, huet hien hien un den Herodes geschéckt, dee selwer och zu där Zäit zu Jerusalem war.
8 A wéi den Herodes de Jesus gesinn huet, war hien immens frou: well hie wollt hie vun enger laanger Saison gesinn, well hie vill vun him héieren huet; an hien huet gehofft e Wonner vun him gemaach ze gesinn.
9 Dunn huet hie mat him a ville Wierder gefrot; mee hien huet him näischt geäntwert.
10 An d'Hohepriister an d'Schrëftgeléiert sinn opgestan an hunn hie hefteg beschëllegt.
11 An den Herodes mat senge Krichsmänner huet hien op d'Näischt gesat, an huet him gespott, an huet hien an engem herrleche Mantel gekleet an hien erëm op de Pilatus geschéckt.
12 An dee selwechten Dag goufen de Pilatus an den Herodes zesumme Frënn gemaach: well ier si sech an Feindschaft tëscht sech selwer hunn.
13 A Pilatus, wéi hien d'Hohepriister an d'Herrscher an d'Leit zesummegeruff hat,
14 Du sot zu hinnen: Dir hutt dëse Mann bei mech bruecht, wéi een deen d'Leit pervertéiert: a kuck, ech, nodeems ech hie virun Iech ënnersicht hunn, hu keng Schold fonnt an

dësem Mann, wat dës Saachen beréiert, vun deenen Dir him beschëllegt:
15 Neen, nach den Herodes: well ech dech bei hie geschéckt hunn; an, kuck, näischt, wat den Doud wäertvoll ass, gëtt him gemaach.
16 Duerfir wäert ech hien bestrofen, an hien befreien.
17 (Fir Noutwennegkeet muss hien hinnen een op d'Fest befreien.)
18 A si hunn op eemol geruff a gesot: Weg mat dësem Mann, a loosst eis de Barabbas:
19 (Wien fir eng gewëssen Opreegung an der Stad a fir Mord an de Prisong gegoss gouf.)
20 De Pilatus, dee gewëllt de Jesus fräi ze loossen, huet erëm zu hinnen geschwat.
21 Awer si hunn gekrasch a gesot: Kräizt hien, kräizegt hien.
22 An hien sot zu hinnen déi drëtte Kéier: Firwat, wat Béisen huet hien gemaach? Ech hu keng Doudesursaach an him fonnt: Ech wäert him also chastise, a loossen him goen.
23 A si ware direkt mat haart Stëmmen, a verlaangt datt hie gekräizegt ka ginn. An d'Stëmme vun hinnen a vun de Hohepriister hunn sech duerchgesat.
24 De Pilatus huet de Saz ginn, datt et soll sinn, wéi si gefuerdert hunn.
25 An hien huet hinnen dee fräigelooss, dee fir Opruff a Mord an de Prisong gegoss gouf, deen se gewënscht haten; mä hien huet de Jesus zu hirem Wëllen geliwwert.
26 A wéi si him fortgefuer hunn, hunn si de Simon, e Cyrener, gehalen, deen aus dem Land erauskoum, an op hien hunn si d'Kräiz geluecht, fir datt hien et nom Jesus droe kéint.
27 An do ass him eng grouss Gesellschaft vu Leit a Frae gefollegt, déi him och gekrasch a geklaut hunn.
28 De Jesus huet sech awer zu hinnen dréint, a sot: Duechtere vu Jerusalem, kräischt net iwwer mech, mee kräischt fir Iech selwer a fir Är Kanner.
29 Well kuck, d'Deeg kommen, an deem se soen: Geseent sinn déi Baren, an d'Gebärmutter, déi ni gebaart hunn, an d'Paps, déi ni gesugen hunn.
30 Da fänken se un d'Bierger ze soen: Falen op eis; an op d'Hiwwelen, Cover eis.
31 Well wa se dës Saache maachen an engem grénge Bam, wat soll am Dréchen gemaach ginn?
32 An et goufen och zwee aner Béiser, déi mat him gefouert goufen, fir ëmbruecht ze ginn.
33 A wéi si op d'Plaz komm sinn, déi Calvary genannt gëtt, do hunn si hie gekräizegt, an d'Béiser, een op der rietser, an deen aneren op der lénker.
34 Du sot de Jesus: Papp, verzei hinnen; well si wëssen net wat se maachen. A si hunn seng Kleedung opgedeelt an d'Lot gegoss.
35 An d'Leit stoungen an kucken. An och d'Herrscher mat hinnen hunn him gespott a gesot: Hien huet anerer gerett; loosst hie sech selwer retten, wann hien de Christus ass, dee vu Gott gewielt gëtt.
36 An d'Zaldoten hunn him och gespott, si koumen bei hie, an hunn him Esseg ugebueden,
37 A sot: Wann Dir de Kinnek vun de Judden sidd, rett dech selwer.
38 An och eng Iwwerschrëft gouf iwwer him geschriwwen a Bréiwer vu griicheschen, Laténgeschen an Hebräesch: DAT ASS DE KINNEG VUN DE JUDDEN.
39 An ee vun de Mëssbraucher, déi opgehang gi sinn, huet him geschloen a gesot: Wann Dir de Christus sidd, rett dech selwer an eis.
40 Awer deen aneren huet him geäntwert a gesot: Fäert Dir Gott net, well Dir an deemselwechte Veruerteelung sidd?
41 A mir wierklech gerecht; well mir kréien déi gerecht Belounung vun eisen Doten: awer dëse Mann huet näischt falsch gemaach.
42 An hie sot zu Jesus: Här, erënnert mech un mech, wann Dir an däi Räich kommt.
43 De Jesus sot zu him: Wierklech soen ech dir: Haut solls du mat mir am Paradäis sinn.
44 An et war ongeféier déi sechst Stonn, an et war eng Däischtert iwwer d'ganz Äerd bis zur néngter Stonn.
45 An d'Sonn war däischter ginn, an de Schleier vum Tempel war an der Mëtt zerräissen.
46 A wéi de Jesus mat enger haarder Stëmm geruff huet, sot hien: Papp, an dengen Hänn ginn ech mäi Geescht un: a wéi hien dat gesot huet, huet hien de Geescht opginn.
47 Wéi de Centurion elo gesinn huet, wat geschitt ass, huet hie Gott verherrlecht a gesot: Natierlech war dëst e gerechte Mann.
48 An all d'Leit, déi op dës Vue zesummekomm sinn, hunn d'Saache gesinn, déi gemaach gi sinn, hunn hir Broscht geschloen an sinn zréckkomm.
49 An all seng Bekannten, an d'Fraen, déi him vu Galiläa gefollegt hunn, stoungen wäit ewech, an hunn dës Saache gesinn.
50 A kuck, et war e Mann mam Numm Joseph, e Beroder; an hie war e gudde Mann, a gerecht:
51 (Déi selwecht hat de Rot an d'Dot vun hinnen net zougestëmmt;) Hie war vun Arimathaea, enger Stad vun de Judden: deen och selwer op d'Kinnekräich vu Gott gewaart huet.
52 Dëse Mann ass bei de Pilatus gaangen an huet de Kierper vum Jesus gefrot.
53 An hien huet et erofgeholl, an et a Lengen gewéckelt, an et an e Graf geluecht, dat a Steen geheien ass, an deem nach ni ee Mënsch geluecht gouf.
54 An deen Dag war d'Virbereedung, an de Sabbat ass weidergaang.
55 An och d'Fraen, déi mat him vu Galiläa koumen, sinn duerno gefollegt an hunn d'Graf gesinn, a wéi säi Kierper geluecht gouf.
56 A si sinn zréckkomm an hunn Gewierzer a Sallef preparéiert; an huet de Sabbatsdag no dem Gebot ausgerout.

KAPITEL 24

1 Elo um éischten Dag vun der Woch, ganz fréi moies, si si bei d'Graf komm, d'Gewierzer bruecht, déi si virbereet haten, a verschidde anerer mat hinnen.
2 A si hunn de Steen vum Graf gewalzt.
3 A si koumen eran, an hunn de Kierper vum Här Jesus net fonnt.
4 An et ass geschitt, wéi se vill verwinnt doriwwer waren, kuck, zwee Männer stoungen bei hinnen a glänzend Kleeder:
5 A wéi se Angscht haten, an hir Gesiichter op d'Äerd gebogen hunn, soten si zu hinnen: Firwat sichen dir déi Lieweg ënnert den Doudegen?

6 Hien ass net hei, mee ass opgestan: erënnert un wéi hien zu Iech geschwat huet, wéi hien nach a Galiläa war,
7 A gesot: De Mënschejong muss an d'Hänn vu sënnegen Männer geliwwert ginn, a gekräizegt ginn, an den drëtten Dag erëm opstoen.
8 A si hunn sech un seng Wierder erënnert,
9 An ass zréck aus dem Graf, an huet all dës Saachen un déi eelef gesot, an all de Rescht.
10 Et waren d'Maria Magdalena, an d'Joanna, an d'Maria, d'Mamm vum Jakobus, an aner Fraen, déi mat hinnen waren, déi dës Saachen den Apostelen gesot hunn.
11 An hir Wierder schéngen hinnen als Idle Märecher, a si hunn hinnen net gegleeft.
12 Du koum de Péitrus op, an ass an d'Graf gelaf; an huet sech erofgefall, hien huet d'Lénge Kleeder gesinn, déi vu sech selwer geluecht waren, an ass fortgaang, a sech a sech selwer gefrot iwwer dat, wat geschitt ass.
13 A kuck, zwee vun hinnen sinn dee selwechten Dag an en Duerf mam Numm Emmaus gaang, dat aus Jerusalem war ongeféier siechzeg Felder.
14 A si hunn iwwer all dës Saache geschwat, déi geschitt wieren.
15 An et ass geschitt, datt, während si sech matenee geschwat hunn a gemengt hunn, de Jesus selwer koum no a goung mat hinnen.
16 Awer hir Ae ware festgehalen, fir datt si hien net kennen.
17 An hie sot zu hinnen: Wéi eng Aart vu Kommunikatioun sinn dat, déi dir een zu engem aneren hutt, wéi dir wandert, a sidd traureg?
18 An dee vun hinnen, deem säin Numm Kleopas war, huet zu him geäntwert: Sidd Dir nëmmen e Friemen zu Jerusalem, an Dir wësst net, wat do an dësen Deeg geschitt ass?
19 An hien sot zu hinnen: Wat Saachen? A si soten zu him: Betreffend de Jesus vun Nazareth, deen e Prophéit mächteg war a Wierklechkeet a Wuert viru Gott an all de Leit:
20 A wéi d'Hohepriister an eis Herrscher him geliwwert hunn zum Doud veruerteelt ze ginn, an hie gekräizegt hunn.
21 Awer mir hunn vertraut datt et dee gewiescht wier, deen Israel sollt erléist hunn: an nieft all deem, ass haut den drëtten Dag zënter dës Saache gemaach goufen.
22 Jo, a verschidde Frae vun eiser Gesellschaft hunn eis erstaunt, déi fréi um Graf waren;
23 A wéi si säi Kierper net fonnt hunn, si si komm, a gesot, datt si och eng Visioun vun Engele gesinn hunn, déi gesot hunn, datt hie lieweg wier.
24 A verschidde vun deenen, déi mat eis waren, sinn an d'Graf gaang, an hunn et esou fonnt, wéi d'Frae gesot hunn: awer hien hunn se net gesinn.
25 Du sot hien zu hinnen: O Narren, a lues vum Häerz fir alles ze gleewen, wat d'Prophéite geschwat hunn:
26 Sollt de Christus net dës Saache gelidden hunn an a seng Herrlechkeet eragoen?
27 An ugefaange mam Moses an all de Prophéiten, huet hien hinnen an all de Schrëften d'Saache iwwer sech selwer erkläert.
28A si sinn no bei d'Duerf komm, wou se gaange sinn: an hien huet gemaach wéi wann hie méi wäit gaang wier.
29 Awer si hunn hie gezwongen a gesot: Bleift bei eis, well et ass géint den Owend, an den Dag ass wäit verbruecht. An hien ass eragaang fir mat hinnen ze bleiwen.
30 Et ass geschitt, wéi hie bei hinnen um Fleesch souz, huet hien Brout geholl, geseent, gebrach an hinnen ginn.
31 An hir Ae goufen opgemaach, a si hunn hie kannt; an hien ass aus hire Siicht verschwonnen.
32A si soten een zum aneren: Huet eist Häerz net an eis gebrannt, wéi hie mat eis um Wee geschwat huet, a wéi hien eis d'Schrëften opgemaach huet?
33 A si sinn an der selwechter Stonn opgestan, an sinn zréck op Jerusalem, an hunn déi eelef versammelt, an déi, déi mat hinnen waren, fonnt.
34 a sot: Den Här ass wierklech operstanen, an ass dem Simon erschéngen.
35 A si soten, wat d'Saachen um Wee gemaach goufen, a wéi hie vun hinnen bekannt gouf beim Brout ze briechen.
36 A wéi si esou geschwat hunn, ass de Jesus selwer an der Mëtt vun hinnen stoen, a sot zu hinnen: Fridden sief fir iech.
37 Awer si waren erschreckt an erschreckt, an hunn ugeholl datt si e Geescht gesinn hunn.
38 An hie sot zu hinnen: Firwat sidd dir besuergt? a firwat entstinn Gedanken an Ären Häerzer?
39Kuckt meng Hänn a meng Féiss, datt et ech selwer sinn: handelt mech a kuckt; well e Geescht huet kee Fleesch a Schanken, wéi Dir gesitt, datt ech hunn.
40 A wéi hien dat gesot huet, huet hien hinnen seng Hänn a seng Féiss gewisen.
41 A wa si nach aus Freed net gegleeft hunn, a sech gefrot hunn, sot hien zu hinnen: Hutt dir hei Fleesch?
42A si hunn him e Stéck vun engem gebraten Fësch an engem Hunneg ginn.
43 An hien huet et geholl an huet virun hinnen giess.
44 An hie sot zu hinnen: Dëst sinn d'Wierder, déi ech zu Iech geschwat hunn, wéi ech nach bei Iech war, datt all Saache musse erfëllt ginn, déi am Gesetz vum Moses, an an de Prophéiten, an an de Psalmen geschriwwe goufen. betreffend mech.
45 Dunn huet hien hiert Verständnis opgemaach, fir datt si d'Schrëfte verstinn,
46 A sot zu hinnen: Sou ass et geschriwwen, an esou huet de Christus misse leiden an den drëtten Dag vun den Doudegen operstoen:
47 An datt d'Berou an d'Verzeiung vun de Sënne soll a sengem Numm ënner allen Natiounen gepriedegt ginn, ugefaange vu Jerusalem.
48 An dir sidd Zeien vun dëse Saachen.
49 A kuck, ech schécken d'Versprieche vu mengem Papp op Iech: awer bleiwt an der Stad Jerusalem, bis Dir mat Kraaft vun uewen ausgezeechent sidd.
50 An hien huet si bis op Bethany eraus gefouert, an hien huet seng Hänn opgehuewen an si geseent.
51 An et ass geschitt, wéi hien si geseent huet, gouf hie vun hinnen ofgetrennt an an den Himmel opgeholl.
52 A si hunn him ugeéiert, a si mat grousser Freed op Jerusalem zréck komm:
53 A ware stänneg am Tempel, an hunn Gott gelueft a geseent. Amen.

John

KAPITEL 1

1 Am Ufank war d'Wuert, an d'Wuert war bei Gott, an d'Wuert war Gott.
2 Datselwecht war am Ufank mat Gott.
3 Alles gouf vun him gemaach; an ouni hie gouf keng Saach gemaach, déi gemaach gouf.
4 An him war Liewen; an d'Liewen war d'Liicht vun de Männer.
5 An d'Liicht blénkt an der Däischtert; an d'Däischtert huet et net verstanen.
6 Et gouf e Mann vu Gott geschéckt, deem säin Numm de Johannes war.
7 Datselwecht ass fir en Zeien komm, fir vum Liicht ze Zeien, fir datt all Mënsch duerch hie gleewen kéint.
8 Hie war net dat Liicht, mee gouf geschéckt fir vun deem Liicht ze Zeien.
9 Dat war dat richtegt Liicht, dat all Mënsch beliicht, deen op d'Welt kënnt.
10 Hie war an der Welt, an d'Welt gouf vun him gemaach, an d'Welt huet hien net kannt.
11 Hien ass zu sengem eegenen komm, a seng eegen hunn hien net opgeholl.
12 Awer sou vill wéi hien opgeholl hunn, hinnen huet hien d'Muecht ginn, d'Jongen vu Gott ze ginn, och deenen, déi un säin Numm gleewen:
13 Déi gebuer goufen, net aus Blutt, nach aus dem Wëllen vum Fleesch, nach aus dem Wëlle vum Mënsch, mee vu Gott.
14 An d'Wuert gouf Fleesch gemaach an huet ënner eis gewunnt (a mir hunn seng Herrlechkeet gesinn, d'Herrlechkeet wéi vum Eenzege vum Papp), voller Gnod a Wourecht.
15 De Johannes huet vun him Zeien, an huet geruff a gesot: Dëst war deen, vun deem ech geschwat hunn: Deen, dee no mir kënnt, ass virun mir léiwer: well hie war virun mir.
16 A vu senger Fëllegkeet hunn alles wat mir kritt hunn, a Gnod fir Gnod.
17 Well d'Gesetz gouf vum Moses ginn, awer d'Gnod an d'Wourecht ass vu Jesus Christus komm.
18 Kee Mënsch huet Gott zu all Moment gesinn; deen eenzege gebuerene Jong, deen am Bomm vum Papp ass, huet hien deklaréiert.
19 An dat ass de Rekord vum John, wéi d'Judden Priester a Levite vu Jerusalem geschéckt hunn, fir hie ze froen: Wien bass du?
20 An hien huet zouginn an net ofgeleent; awer zouginn, Ech sinn net de Christus.
21 A si hunn hie gefrot: Wat dann? Bass du Elias? An hie seet: Ech sinn net. Sidd Dir dee Prophéit? An hien huet geäntwert: Nee.
22 Du soten si zu him: Wien bass du? datt mir deenen, déi eis geschéckt hunn, eng Äntwert ginn. Wat seet Dir vun Iech selwer?
23 Hien huet gesot: Ech sinn d'Stëmm vun engem, deen an der Wüst rifft: Maacht de Wee vum Här riicht, wéi de Prophet Esaias gesot huet.
24 An déi, déi geschéckt goufen, ware vun de Pharisäer.
25 A si hunn hie gefrot a sot zu him: Firwat gedeeft Dir dann, wann Dir net dee Christus sidd, nach den Elias, weder dee Prophéit?
26 De Johannes huet hinne geäntwert a gesot: Ech deafen mat Waasser: awer do steet een ënnert iech, deen dir net kennt;
27 Et ass hien, deen no mir kënnt, ass virun mir léiwer, deem seng Schongknäppchen ech net wäert sinn ze entloossen.
28 Dës Saache goufen zu Bethabara iwwer Jordan gemaach, wou de Johannes gedeeft huet.
29 Den nächsten Dag gesäit de Johannes de Jesus bei hie kommen, a sot: Kuck d'Lämmche vu Gott, dat d'Sënn vun der Welt ewechhëlt.
30 Dëst ass deen, vun deem ech gesot hunn: No mir kënnt e Mann, dee virun mir ass: well hie war virun mir.
31 An ech kannt hien net: mee fir datt hie soll zu Israel manifestéiert ginn, dofir sinn ech komm mat Waasser gedeeft.
32 De Johannes huet d'Bezeechnung gemaach, a gesot: Ech hunn de Geescht gesinn wéi eng Dauf vum Himmel erofkommen, an hien ass op him bliwwen.
33 An ech kannt hien net: mee deen mech geschéckt mat Waasser ze Daf, dee selwechte sot zu mir: Op wien Dir de Geescht gesinn soll erofkommen, an op him bleift, déi selwecht ass deen, dee mam Hellege Geescht gedeeft.
34 An ech hunn gesinn an hunn entscheet, datt dëst de Jong vu Gott ass.
35 Och den nächsten Dag nodeem de Johannes stoungen, an zwee vu senge Jünger;
36 A kuckt op de Jesus, wéi hie gaang ass, a sot: "Kuckt d'Lämmche vu Gott!
37 An déi zwee Jünger hunn hie héieren schwätzen, a si sinn dem Jesus gefollegt.
38 Dunn huet de Jesus sech ëmgedréint, an huet se gesinn no, a sot zu hinnen: Wat sicht dir? Si soten zu him: Rabbi, (dat heescht, interpretéiert ginn, Meeschter), wou wunnt Dir?
39 Hie sot zu hinnen: Kommt a kuckt. Si sinn komm an hunn gesinn, wou hie gewunnt huet, an hunn deen Dag bei him bliwwen: well et war ongeféier déi zéngt Stonn.
40 Ee vun deenen zwee, déi de Johannes héieren héieren an him nokomm sinn, war den Andrew, dem Simon Péitrus säi Brudder.
41 Hien huet fir d'éischt säin eegene Brudder Simon fonnt, a sot zu him: Mir hunn de Messias fonnt, dat ass, interpretéiert, de Christus.
42 An hien huet hie bei de Jesus bruecht. A wéi de Jesus hie gesinn huet, sot hien: Du bass de Simon, de Jong vum Jona; du solls Cephas genannt ginn, wat duerch Interpretatioun ass, E Steen.
43Den Dag drop wier de Jesus a Galiläa erausgoen, an huet de Philippe fonnt a sot zu him: Folg mir!
44 De Philippe war vu Bethsaida, der Stad vum Andrew a vum Péitrus.
45 De Philippus huet den Nathanael fonnt a sot zu him: Mir hunn hien fonnt, vun deem de Moses am Gesetz an d'Prophéite geschriwwen hunn: de Jesus vun Nazareth, de Jong vum Joseph.
46 Du sot den Nathanael zu him: Kann do eppes Gutts aus Nazareth kommen? De Philippe sot zu him: Kommt a kuckt.

47 De Jesus huet den Nathanael bei hie gesinn kommen, a sot zu him: " Kuckt wierklech en Israelit, an deem kee Schlecht ass!
48Den Nathanael sot zu him: Vu wou kennt Dir mech? De Jesus huet geäntwert an zu him gesot: Ier de Philippe dech geruff huet, wéi du ënner dem Figebam waart, hunn ech dech gesinn.
49 Den Nathanael huet geäntwert a sot zu him: Rabbi, du bass de Jong vu Gott; du bass de Kinnek vun Israel.
50 De Jesus huet geäntwert a sot zu him: Well ech zu dir gesot hunn: Ech hunn dech ënner dem Figebam gesinn, gleews du? Dir wäert méi grouss Saache gesinn wéi dës.
51 An hie sot zu him: 'Wierklech, wierklech, ech soen Iech: Duerno wäert Dir den Himmel opgemaach gesinn, an d'Engel vu Gott erop an erof op de Mënschejong.

KAPITEL 2

1 An den drëtten Dag gouf et eng Hochzäit zu Kana vu Galiläa; an d'Mamm vum Jesus war do:
2 A souwuel de Jesus a seng Jünger goufe fir d'Bestietnis geruff.
3 A wéi si Wäin wollten, sot d'Mamm vum Jesus zu him: Si hu kee Wäin.
4 De Jesus sot zu hir: Fra, wat hunn ech mat dir ze dinn? meng Stonn ass nach net komm.
5 Seng Mamm sot zu den Dénger: Wat och ëmmer hien zu iech seet, maacht et.
6 An do waren sechs Waasserdëppen aus Steen do gesat, no der Aart a Weis vun der Reinigung vun de Judden, mat zwee oder dräi Firkinen all Stéck.
7 De Jesus sot zu hinnen: Fëllt d'Waasserdëppen mat Waasser. A si hunn se bis zum Rand gefëllt.
8 An hie sot zu hinnen: Maacht elo eraus, a bréngt dem Gouverneur vum Fest. A si bréngen et.
9 Wéi de Herrscher vum Fest d'Waasser geschmaacht huet, dat Wäin gemaach gouf, a wousst net vu wou et war: (awer d'Dénger, déi d'Waasser gezunn hunn, woussten;) huet de Gouverneur vum Fest de Bräutin genannt,
10 A sot zu him: All Mënsch am Ufank stellt gudde Wäin vir; a wann d'Mënsche gutt gedronk hunn, dann dat wat méi schlëmm ass: awer du hues de gudde Wäin bis elo behalen.
11 Dësen Ufank vu Wonner huet de Jesus zu Kana vu Galiläa gemaach an huet seng Herrlechkeet manifestéiert; a seng Jünger hunn un hie gegleeft.
12 Duerno ass hien op Kapernaum erofgaang, hien a seng Mamm, a seng Bridder a seng Jünger: a si sinn do net vill Deeg weidergaang.
13 Un de Judde Pessach war op d’hand, an de Jesus ass op Jerusalem gaangen,
14 An am Tempel hunn déi fonnt, déi Ochsen a Schof an Dauwen verkaaft hunn, an d'Geldwechsler, déi souzen:
15 A wéi hien e Plo vu klenge Schnouer gemaach huet, huet hien se all aus dem Tempel gedréckt, an d'Schof an d'Ochs; an huet d'Suen vun de Wiesseler erausginn an d'Dëscher ëmgedréit;
16 A sot zu deenen, déi Dauwen verkaaft hunn: Huelt dës Saachen dovunner; maach mäi Papp säin Haus net zu engem Wuerenhaus.
17 A seng Jünger hunn sech drun erënnert, datt et geschriwwen ass: Den Äifer vun dengem Haus huet mech opgefriess.
18 Dunn hunn d'Judden geäntwert an zu him gesot: Wat fir Zeeche weiss du eis, well Dir dës Saache maacht?
19 De Jesus huet geäntwert a sot zu hinnen: Zerstéiert dësen Tempel, an an dräi Deeg wäert ech en opriichten.
20 Du soten d'Judden: Véierzeg a sechs Joer war dësen Tempel am Bau, a wäerts du en an dräi Deeg opbauen?
21 Hien huet awer vum Tempel vu sengem Kierper geschwat.
22 Wéi hien also vun den Doudegen operstanen ass, hunn seng Jünger sech erënnert, datt hien dat zu hinnen gesot hat; a si hunn d'Schrëft gegleeft an d'Wuert, dat de Jesus gesot huet.
23 Wéi hien elo zu Jerusalem war um Pessach, um Festdag, hunn vill un säin Numm gegleeft, wéi se d'Wonner gesinn hunn, déi hie gemaach huet.
24 De Jesus huet sech awer net fir si verpflicht, well hien all Mënsch kannt,
25 A brauch net, datt iergendeen vum Mënsch soll Zeien: well hie wousst, wat am Mënsch war.

KAPITEL 3

1Et war e Mann vun de Pharisäer, dee Nikodemus genannt huet, en Herrscher vun de Judden:
2 Deeselwechte koum an der Nuecht bei de Jesus a sot zu him: Rabbi, mir wëssen, datt Dir e Léierpersonal sidd, dee vu Gott sidd: well kee Mënsch kann dës Wonner maachen, déi Dir maacht, ausser Gott ass mat him.
3 De Jesus huet geäntwert an zu him gesot: ' Wierklech, wierklech, ech soen dir: Ausser e Mënsch gëtt erëm gebuer, kann hien d'Kinnekräich vu Gott net gesinn.
4 Den Nikodemus sot zu him: Wéi kann e Mann gebuer ginn, wann hien al ass? kann hien déi zweete Kéier an de Bauch vu senger Mamm eragoen a gebuer ginn?
5 De Jesus huet geäntwert: Wierklech, wierklech, ech soen dir: Ausser e Mënsch gëtt aus Waasser a vum Geescht gebuer, kann hien net an d'Kinnekräich vu Gott kommen.
6 Dat, wat aus dem Fleesch gebuer ass, ass Fleesch; an dat, wat aus dem Geescht gebuer ass, ass Geescht.
7 Staunen net, datt ech dir gesot hunn: Dir musst erëm gebuer ginn.
8 De Wand bléist, wou e lauschtert, an du héiert de Klang dovun, awer kanns net soen, vu wou e kënnt, a wou e geet: sou ass jiddereen, deen aus dem Geescht gebuer ass.
9 Den Nikodemus huet geäntwert a sot zu him: Wéi kënnen dës Saache sinn?
10 De Jesus huet geäntwert a sot zu him: Sidd Dir e Meeschter vun Israel, a wësst dës Saachen net?
11 Wierklech, wierklech, ech soen dir, Mir schwätzen, datt mir wëssen, an Zeien, datt mir gesinn hunn; an dir kritt eisen Zeien net.
12 Wann ech iech ierdesch Saache gesot hunn, an dir gleeft net, wéi soll dir gleewen, wann ech dir vun himmlescher Saache soen?
13 A kee Mënsch ass an den Himmel eropgaang, awer deen, deen aus dem Himmel erofkomm ass, och de Mënschejong, deen am Himmel ass.
14 A wéi de Moses d'Schlaang an der Wüst opgehuewen huet, esou muss de Mënschejong opgehuewe ginn:

15 Fir datt jiddereen, deen un hie gleeft, net soll stierwen, mee éiwegt Liewen hunn.
16 Well Gott huet d'Welt esou gär, datt hien säin eenzegen gebuerene Jong ginn huet, fir datt jiddereen, deen un hie gleeft, net stierft, mee éiwegt Liewen hunn.
17 Well Gott huet säi Jong net an d'Welt geschéckt fir d'Welt ze veruerteelen; mä datt d'Welt duerch hie gerett ginn.
18 Deen un him gleeft, gëtt net veruerteelt: awer deen, deen net gleeft, ass scho veruerteelt, well hien net am Numm vum eenzeg gebuerene Jong vu Gott gegleeft huet.
19 An dat ass d'Veruerteelung, datt d'Liicht an d'Welt komm ass, an d'Mënsche léiwer Däischtert wéi d'Liicht gär hunn, well hir Handlunge béis waren.
20 Well jidderee, dee Béisen mécht, haasst d'Liicht, a kënnt net an d'Liicht, fir datt seng Doten net bestrooft ginn.
21 Awer deen, deen d'Wourecht mécht, kënnt an d'Liicht, fir datt seng Doten manifestéiert kënne ginn, datt se a Gott gemaach ginn.
22 No dëse Saache koumen de Jesus a seng Jünger an d'Land Judéa; an do ass hien mat hinnen bliwwen, an gedeeft.
23 De Johannes huet och zu Aenon no bei Salim gedeeft, well do vill Waasser war: a si koumen a goufen gedeeft.
24 Well de Johannes war nach net an de Prisong geheit.
25 Dunn ass tëscht e puer vun de Jünger vum Johannes an de Judden eng Fro opgestan iwwer d'Reinigung.
26A si si bei de Johannes komm, a soten zu him: Rabbi, deen, dee mat dir iwwer de Jordan war, op deem s du Zeien hues, kuck, dee selwechte deaft, an all d'Mënsche kommen bei hie.
27 De Johannes huet geäntwert a gesot: E Mënsch kann näischt kréien, ausser et gëtt him vum Himmel ginn.
28 Dir zielt mir selwer, datt ech gesot hunn: Ech sinn net de Christus, mee datt ech virun him geschéckt sinn.
29 Deen, deen d'Braut huet, ass de Bräitchemann: awer de Frënd vum Bräutin, dee steet an héiert him, freet sech immens wéinst der Stëmm vum Bräutin: dës meng Freed ass also erfëllt.
30 Hie muss eropgoen, awer ech muss erofgoen.
31 Deen, dee vun uewen kënnt, ass iwwer allem: deen, deen vun der Äerd ass, ass äerdlech, a schwätzt vun der Äerd: deen, dee vum Himmel kënnt, ass iwwer alles.
32 A wat hien gesinn an héieren huet, dat seet hien; a kee Mënsch kritt säin Zeegnes.
33 Deen, deen säin Zeegnes kritt huet, huet säi Sigel festgeluecht, datt Gott wouer ass.
34 Fir deen, dee Gott geschéckt huet, schwätzt d'Wierder vu Gott: well Gott gëtt him de Geescht net mat Mooss.
35 De Papp huet de Jong gär, an huet alles an seng Hand ginn.
36 Wien un de Jong gleeft, huet éiwegt Liewen: an deen de Jong net gleeft, wäert d'Liewen net gesinn; mä d'Roserei vu Gott bleift op him.

KAPITEL 4

1 Wéi den Här also wousst, wéi d'Pharisäer héieren haten, datt de Jesus méi Jünger gemaach a gedeeft huet wéi de Johannes,
2 (Obwuel de Jesus selwer net gedeeft huet, mee seng Jünger,)
3 Hien huet Judéa verlooss an ass erëm a Galiläa fortgaang.
4 An hie muss duerch Samaria goen.
5 Dunn ass hien an eng Stad vu Samaria komm, déi Sichar genannt gëtt, no bei der Parzell, déi de Jakob sengem Jong Joseph ginn huet.
6 Elo war dem Jakob säi Brunn do. De Jesus ass also midd vu senger Rees, souz sou op der Brunn: an et war ongeféier déi sechst Stonn.
7 Do kënnt eng Fra aus Samaria fir Waasser ze zéien: De Jesus sot zu hatt: Géff mir ze drénken.
8 (Fir seng Jünger ware fortgaang an d'Stad fir Fleesch ze kafen.)
9 Du sot d'Fra vu Samaria zu him: Wéi ass et, datt Dir e Judd sidd, freet mech ze drénken, wat eng Fra vu Samaria sidd? well d'Judden hu keng Ëmgang mat de Samaritanen.
10 De Jesus huet geäntwert an zu hir gesot: Wanns du de Kaddo vu Gott wousst, a wien et ass, deen zu dir seet: Gëff mir ze drénken; du hätts vun him gefrot, an hien hätt dir lieweg Waasser ginn.
11 D'Fra sot zu him: Här, du hues näischt mat ze zéien, an de Brunn ass déif: vu wou hues du dann dat liewegt Waasser?
12 Sidd Dir méi grouss wéi eise Papp Jakob, deen eis de Brunn ginn huet, a selwer drénkt, a seng Kanner a seng Ranner?
13 De Jesus huet geäntwert a sot zu hir: Jiddereen, dee vun dësem Waasser drénkt, wäert erëm duusst:
14Awer deen, dee vum Waasser drénkt, dat ech him ginn wäert, deen ni duusst; awer d'Waasser, dat ech him ginn, wäert an him e Waasserbrunn sinn, deen an éiwegt Liewen opfënnt.
15 D'Fra sot zu him: Här, gitt mir dëst Waasser, fir datt ech net duusst, an och net heihinner kommen fir ze zéien.
16 De Jesus sot zu hir: Géi, ruff däi Mann, a komm heihinner.
17 D'Fra huet geäntwert a gesot: Ech hu kee Mann. De Jesus sot zu hir: Du hues gutt gesot: Ech hu kee Mann:
18 Well du hues fënnef Männer; an deen, deen Dir elo hutt, ass net Äre Mann: an deem sot Dir wierklech.
19 D'Fra sot zu him: Här, ech verstinn, datt s du e Prophéit bass.
20 Eis Pappen hunn op dësem Bierg veréiert; an dir sot, datt zu Jerusalem d'Plaz ass, wou d'Mënsche sollen unzebidden.
21 De Jesus sot zu hir: Fra, gleeft mir, d'Stonn kënnt, wann dir weder op dësem Bierg, nach zu Jerusalem, de Papp unzebieden.
22 Dir veréiert, Dir wësst net wat: mir wësse wat mir unbidden: well d'Erléisung ass vun de Judden.
23 Awer d'Stonn kënnt, an elo ass, wann déi richteg Vereeder de Papp am Geescht an an der Wourecht unzebidden: well de Papp sicht esou, fir hien unzebidden.
24 Gott ass e Geescht: an déi, déi hien ubidden, mussen hien am Geescht an an der Wourecht ubidden.
25 D'Fra sot zu him: Ech weess, datt de Messias kënnt, dee Christus genannt gëtt: wann hie komm ass, wäert hien eis alles soen.
26 De Jesus sot zu hir: Ech, dee mat dir schwätze, sinn hien.
27 An dorop koumen seng Jünger, an hunn sech gewonnert, datt hie mat der Fra geschwat huet: awer kee Mann sot: Wat sicht Dir? oder, Firwat talkest Dir mat hir?

28 Dunn huet d'Fra hire Waasserdëppe verlooss, an ass an d'Stad gaang a sot zu de Männer:
29 Kommt, kuckt e Mann, dee mir alles gesot huet, wat ech jeemools gemaach hunn: Ass dat net de Christus?
30 Du sinn si aus der Stad erausgaang, a si bei hie komm.
31 An der Tëschenzäit hunn seng Jünger him gebiet a gesot: Meeschter, iess!
32 Mä hie sot zu hinnen: Ech hu Fleesch ze iessen, wat dir net wësst.
33 Dofir soten d'Jünger een zu engem aneren: Huet iergendeen him soll iessen?
34 De Jesus sot zu hinnen: Mäi Fleesch ass de Wëlle vun deem ze maachen, dee mech geschéckt huet, a seng Aarbecht fäerdeg ze maachen.
35 Sot dir net: Et sinn nach véier Méint, an da kënnt d'Ernte? kuck, ech soen dir: Hieft Är Aen op, a kuckt op d'Felder; well si si scho wäiss fir ze räissen.
36 An deen, deen ernéit, kritt Léin a sammelt Uebst zum éiwege Liewen: fir datt souwuel deen, dee seet, wéi och deen, dee seet, sech zesumme freeën.
37 An hei ass dee Spréch wouer: Deen ee säet, an deen aneren ernéit.
38 Ech hunn dech geschéckt, fir dat ze sammelen, op deem dir keng Aarbecht gemaach hutt: aner Männer hu geschafft, an dir sidd an hir Aarbecht agaangen.
39 A vill vun de Samaritanen aus där Stad hunn un him gegleeft fir d'Wuert vun der Fra, déi Zeien huet: Hien huet mir alles gesot, wat ech jeemools gemaach hunn.
40 Also, wéi d'Samaritaner bei hie komm sinn, hunn si him gefrot, datt hie mat hinnen géif bleiwen: an hien ass do zwee Deeg bliwwen.
41 A vill méi hu gegleeft wéinst sengem eegene Wuert;
42 A sot zu der Fra: Elo gleewe mir, net wéinst Ärem Aussoen: well mir hunn hie selwer héieren, a wëssen, datt dëst wierklech de Christus ass, de Retter vun der Welt.
43 No zwee Deeg ass hien vun do fortgaang an ass a Galiläa gaangen.
44 Well de Jesus selwer huet bewisen, datt e Prophéit a sengem eegene Land keng Éier huet.
45 Dunn, wéi hien a Galiläa komm ass, hunn d'Galiläer hien opgeholl, nodeems se alles gesinn hunn, wat hien zu Jerusalem um Fest gemaach huet: well si sinn och op d'Fest gaangen.
46 Also ass de Jesus erëm a Kana vu Galiläa komm, wou hien d'Waasserwäin gemaach huet. An et war e gewëssenen Adel, deem säi Jong zu Kapernaum krank war.
47 Wéi hien héieren huet, datt de Jesus aus Judéa a Galiläa erauskoum, ass hien bei hie gaang an huet hie gefrot, datt hie géif erofkommen a säi Jong heelen: well hie war um Doud.
48 Du sot de Jesus zu him: Ausser dir gesitt Zeeche a Wonner, wäert dir net gleewen.
49 Den Adel sot zu him: Här, komm erof, ier mäi Kand stierft.
50 De Jesus sot zu him: Gitt de Wee; däi Jong lieft. An de Mann huet d'Wuert gegleeft, dat de Jesus zu him geschwat huet, an hien ass op de Wee gaang.
51 A wéi hien elo erofgaang ass, hunn seng Dénger him begéint, an hunn him gesot a gesot: Däi Jong lieft.
52 Dunn huet hie vun hinnen gefrot, wéi eng Stonn hien ugefaang huet ze änneren. A si soten zu him: Gëschter an der siwenter Stonn huet de Féiwer him verlooss.
53 Also wousst de Papp, datt et an der selwechter Stonn war, an där de Jesus zu him gesot huet: Däi Jong lieft: a selwer huet gegleeft, a säi ganzt Haus.
54 Dëst ass erëm dat zweet Wonner, wat de Jesus gemaach huet, wéi hien aus Judéa a Galiläa erauskoum.

KAPITEL 5

1 Duerno war et e Fest vun de Judden; an de Jesus ass op Jerusalem gaangen.
2 Elo ass zu Jerusalem um Schofsmaart e Pool, deen op der hebräescher Zong Bethesda genannt gëtt, mat fënnef Verandaen.
3 An dëse louch eng grouss Villfalt vun impotent Vollek, vu blann, halt, verschwonnen, déi op d'Bewegung vum Waasser waarden.
4 Well en Engel ass an enger bestëmmter Saison an de Pool erofgaang an huet d'Waasser gestéiert: wien deen als éischt no der Stéierung vum Waasser eragaang ass, war komplett vu jidder Krankheet, deen hien hat.
5 An do war e gewësse Mann, deen aacht an drësseg Joer krank war.
6 Wéi de Jesus hie gesinn huet leien, a wousst, datt hien an deem Fall schonn eng laang Zäit gewiescht wier, sot hien zu him: Wëllt Dir gesond gemaach ginn?
7 Dee impotente Mann huet him geäntwert: Här, ech hu kee Mënsch, wann d'Waasser erschreckt ass, fir mech an de Pool ze leeën: awer wärend ech kommen, trëtt en aneren virun mir erof.
8 De Jesus sot zu him: Stéch op, huel däi Bett op a gitt.
9 An direkt gouf de Mann gesond gemaach, an huet säi Bett opgeholl an ass gaang: an de selwechten Dag war de Sabbat.
10 Dofir soten d'Judden zu deem, deen geheelt gouf: Et ass de Sabbat: et ass net erlaabt fir dech Äert Bett ze droen.
11 Hien huet hinne geäntwert: Deen, dee mech gesond gemaach huet, dee sot zu mir: Huel däi Bett op a gitt.
12 Dunn hunn si him gefrot: Wéi ee Mann ass deen, deen zu dir gesot huet: Huel däi Bett op a fuert?
13 An deen, deen geheelt gouf, wousst net, wien et war: well de Jesus huet sech selwer fortgelaf, eng Villzuel op där Plaz.
14 Duerno huet de Jesus hien am Tempel fonnt, a sot zu him: " Kuckt, du bass gesond gemaach: sënnegt net méi, fir datt net méi schlecht op dech kënnt.
15 De Mann ass fortgaang, an huet de Judden gesot, datt et de Jesus war, deen hie ganz gemaach huet.
16 An duerfir hunn d'Judden de Jesus verfollegt, a probéiert hien ëmzebréngen, well hien dës Saache um Sabbat gemaach huet.
17 De Jesus huet hinnen awer geäntwert: Mäi Papp schafft bis elo, an ech schaffen.
18 Dofir hunn d'Judden ëmsou méi gesicht fir hien ëmzebréngen, well hien net nëmmen de Sabbat gebrach hat, mä och gesot huet, datt Gott säi Papp wier, a sech mat Gott gläich mécht.
19 Dunn huet de Jesus geäntwert a sot zu hinnen: Wierklech, wierklech, ech soen Iech: De Jong kann näischt vu sech selwer maachen, awer wat hien de Papp gesäit: fir wat hien mécht, dat mécht och de Jong och.

20 Fir de Papp huet de Jong gär, a weist him alles wat selwer mécht: an hie wäert him méi grouss Wierker weisen wéi dës, fir datt Dir staunen kënnt.
21 Well wéi de Papp déi Doudeg operstécht an se lieweg mécht; och esou mécht de Jong séier wien hie wëll.
22 Fir de Papp riicht kee Mënsch, mä huet dem Jong all Uerteel engagéiert:
23 Fir datt all Mënsch de Jong solle éieren, sou wéi se de Papp éieren. Wien de Jong net éiert, éiert net de Papp, deen hie geschéckt huet.
24 Wierklech, wierklech, ech soen Iech: Deen, dee mäi Wuert héiert, an un deem gleeft, dee mech geschéckt huet, huet éiwegt Liewen a wäert net an d'Veruerteelung kommen; ass awer vum Doud op d'Liewen iwwergaang.
25 Wierklech, wierklech, ech soen Iech: D'Stonn kënnt, an elo ass, wann déi Doudeg d'Stëmm vum Jong vu Gott héieren wäerten: an déi, déi héieren, wäerten liewen.
26 Well wéi de Papp Liewen a sech selwer huet; also huet hien dem Jong ginn fir d'Liewen a sech selwer ze hunn;
27 An huet him Autoritéit ginn, och Uerteel auszeféieren, well hien de Jong vum Mënsch ass.
28 Staunen net iwwer dëst: well d'Stonn kënnt, an där all déi an de Griewer sinn seng Stëmm héieren,
29 A wäert erauskommen; déi, déi gutt gemaach hunn, fir d'Operstéiungszeen vum Liewen; an déi, déi Béis gemaach hunn, fir d'Operstéiungszeen vun der Veruerteelung.
30 Ech ka vu mir selwer näischt maachen: wéi ech héieren, beurteelen ech: a mäin Uerteel ass gerecht; well ech sichen net mäin eegene Wëllen, mee de Wëlle vum Papp, dee mech geschéckt huet.
31 Wann ech vu mir selwer Zeien, ass mäin Zeien net wouer.
32 Et gëtt en aneren, dee vu mir Zeien; an ech weess, datt den Zeien, deen hie vu mir Zeien, wouer ass.
33 Dir hutt dem Johannes geschéckt, an hien huet d'Wourecht Zeien.
34 Awer ech kréien net Zeegnes vum Mënsch: awer dës Saache soen ech, fir datt Dir gerett kënnt.
35 Hie war e brennt an e glänzend Liicht: an dir wart gewëllt fir eng Saison a säi Liicht ze freeën.
36 Awer ech hunn méi grouss Zeien wéi dee vum John: fir déi Wierker, déi de Papp mir ginn huet fir ze kompletéieren, déiselwecht Wierker, déi ech maachen, Zeien vu mir, datt de Papp mech geschéckt huet.
37 An de Papp selwer, dee mech geschéckt huet, huet vu mir Zeien. Dir hutt weder seng Stëmm zu all Moment héieren, nach seng Form gesinn.
38 An dir hutt säi Wuert net an dir bleiwt: fir deen hien geschéckt huet, him gleeft Dir net.
39 Sicht d'Schrëften; well an hinnen mengt Dir, datt Dir éiwegt Liewen hutt: a si sinn déi, déi vu mir bestätegen.
40 An dir wäert net bei mech kommen, fir datt Dir d'Liewen hu vläicht.
41 Ech kréien keng Éier vu Männer.
42 Awer ech kennen dech, datt dir d'Léift vu Gott net an dir hutt.
43 Ech sinn am Numm vu mengem Papp komm, an dir empfänke mech net: Wann een aneren a sengem eegenen Numm kënnt, da kritt dir hien.
44 Wéi kënnt dir gleewen, déi Éier vun engem aneren kréien, an net déi Éier sichen, déi nëmme vu Gott kënnt?
45 Denkt net, datt ech de Papp dech wäert beschëllegen: et gëtt een deen dech beschëllegt, och de Moses, op deen dir vertraut.
46 Well wann dir de Moses gegleeft hätt, hätt dir mir gegleeft: well hien huet vu mir geschriwwen.
47 Awer wann dir seng Schrëften net gleewen, wéi soll dir meng Wierder gleewen?

KAPITEL 6

1 No dëse Saachen ass de Jesus iwwer d'Mier vu Galiläa gaangen, dat ass d'Mier vun Tiberias.
2 An eng grouss Mass ass him nogaang, well se seng Wonner gesinn hunn, déi hien op déi krank gemaach huet.
3 De Jesus ass op e Bierg eropgaang, an do souz hie mat senge Jünger.
4 An d'Pessach, e Fest vun de Judden, war no.
5 Wéi de Jesus dunn seng Aen opgehuewen huet an eng grouss Gesellschaft bei hie gesinn huet, sot hien zum Philip: Vu wou solle mir Brout kafen, fir datt dës iesse kënnen?
6 An dat sot hien fir him ze beweisen: well hie selwer wousst wat hie maache géif.
7 De Philippe huet him geäntwert: Zweehonnert Pennywäert u Brout si fir si net genuch, fir datt jidderee vun hinnen e bëssen huelen kann.
8Ee vu senge Jünger, den Andrew, dem Simon Peter säi Brudder, sot zu him:
9 Hei ass e Jong, dee fënnef Gerstebrout an zwee kleng Fësch huet: awer wat sinn se tëscht sou vill?
10 An de Jesus sot: Loosst d'Männer sech setzen. Elo war vill Gras op der Plaz. Also hunn d'Männer sech gesat, an der Zuel ongeféier fënnef dausend.
11 De Jesus huet d'Brout geholl; a wéi hien Merci gesot huet, huet hien un d'Jünger verdeelt, an d'Jünger un déi, déi opgestallt waren; an och vun de Fësch esou vill wéi se géifen.
12 Wéi si gefëllt waren, sot hien zu senge Jünger: Sammelt déi Brochstécker, déi bleiwen, fir datt näischt verluer geet.
13 Dofir hu si se gesammelt, an hunn zwielef Kuerf mat de Brochstécker vun de fënnef Gerstebrout gefëllt, déi iwwer an iwwer bliwwen waren fir déi, déi giess haten.
14Duerno soten déi Männer, wéi se d'Wonner gesinn hunn, wat de Jesus gemaach huet: Dëst ass wouer, dee Prophéit, deen op d'Welt sollt kommen.
15 Wéi de Jesus duerfir gemierkt huet, datt si géife kommen an hie mat Gewalt huelen, fir hien zum Kinnek ze maachen, ass hien erëm eleng an e Bierg fortgaang.
16 A wéi et elo owes komm ass, sinn seng Jünger op d'Mier erofgaang,
17 An ass an e Schëff gaang an ass iwwer d'Mier a Richtung Kapernaum gaang. An et war elo däischter, an de Jesus war net bei hinnen komm.
18 An d'Mier ass opgestan duerch e grousse Wand dee geblosen huet.
19 Also, wéi si ongeféier fënnef an zwanzeg oder drësseg Felder geraumt hunn, gesinn si de Jesus um Mier goen a sech op d'Schëff komm: a si hunn Angscht.
20 Mä hie sot zu hinnen: Et sinn ech; fäert net.
21 Dunn hu si hie gär an d'Schëff geholl: an direkt war d'Schëff um Land, wou se gaangen sinn.
22 Den Dag drop, wéi d'Leit, déi op der anerer Säit vum Mier stoungen, gesinn hunn, datt et keen anere Boot do war,

ausser dat, an deem seng Jünger agaange waren, an datt de Jesus net mat senge Jünger an d'Boot gaangen ass, mä datt seng Jünger waren alleng fortgaang;
23 (Awer et koumen aner Schëffer aus Tiberias no bei der Plaz, wou se Brout giess hunn, nodeems den Här Merci gesot huet:)
24 Wéi d'Leit also gesinn hunn, datt de Jesus net do war, a seng Jünger och net, hunn si och d'Schëffer geholl, an si koumen op Kapernaum, fir de Jesus ze sichen.
25 A wéi se hien op der anerer Säit vum Mier fonnt hunn, soten si zu him: Rabbi, wéini bass du heihinner komm?
26 De Jesus huet hinne geäntwert a gesot: Wierklech, wierklech, ech soen Iech: Dir sicht mech, net well Dir d'Wonner gesinn hutt, mee well Dir vun de Brout giess hutt a gefëllt sidd.
27 Aarbecht net fir d'Fleesch dat verléiert, mee fir dat Fleesch dat bis éiwegt Liewen dauert, wat de Mënschejong dir ginn wäert: fir hien huet Gott de Papp versiegelt.
28 Du soten si zu him: Wat solle mir maachen, fir datt mir d'Wierker vu Gott maache kënnen?
29 De Jesus huet geäntwert a sot zu hinnen: Dëst ass d'Aarbecht vu Gott, datt dir un dee gleeft, deen hien geschéckt huet.
30 Si soten also zu him: Wat fir Zeeche weiss du dann, fir datt mir gesinn an dir gleewen? wat schaffs du?
31 Eis Pappen hunn Manna an der Wüst giess; wéi et geschriwwen ass, Hien huet hinnen Brout aus dem Himmel ze iessen.
32 Du sot de Jesus zu hinnen: Wierklech, wierklech, ech soen iech: De Moses huet iech dat Brout vum Himmel net ginn; mee mäi Papp gëtt dir dat richtegt Brout vum Himmel.
33 Well d'Brout vu Gott ass deen, deen vum Himmel erofkënnt an d'Welt d'Liewen gëtt.
34 Du soten si zu him: Här, gitt eis ëmmer dëst Brout.
35 De Jesus sot zu hinnen: Ech sinn d'Brout vum Liewen: dee bei mech kënnt, wäert ni hongereg sinn; an deen op mech gleeft, wäert ni duuschtereg sinn.
36 Awer ech sot zu dir: Datt dir mech och gesinn hutt, an net gleewen.
37 Alles wat de Papp mir gëtt, soll bei mech kommen; an deen bei mech kënnt, wäert ech op kee Fall erausgoen.
38 Well ech sinn vum Himmel erofgaang, net fir mäin eegene Wëllen ze maachen, mee de Wëlle vun deem, dee mech geschéckt huet.
39 An dat ass dem Papp säi Wëllen, dee mech geschéckt huet, datt ech vun all deem, wat hie mir ginn huet, näischt verléieren, mä et op de leschten Dag erëm operstoen.
40 An dat ass de Wëlle vun deem, dee mech geschéckt huet, datt jidderee, deen de Jong gesäit an un hie gleeft, éiwegt Liewe kann hunn: an ech wäert hien um leschten Dag operstoen.
41 Dunn hunn d'Judden iwwer hie gemummt, well hie gesot huet: Ech sinn d'Brout, dat vum Himmel erofkomm ass.
42A si soten: Ass dat net de Jesus, de Jong vum Joseph, deem säi Papp a seng Mamm mir kennen? Wéi ass et dann, datt hie seet: Ech sinn vum Himmel erofgaang?
43 Dofir huet de Jesus geäntwert an zu hinnen gesot: " Murméiert net ënner eech."
44 Kee Mënsch ka bei mech kommen, ausser de Papp, dee mech geschéckt huet, him ze zéien: an ech wäert hien um leschten Dag operstoen.
45 Et ass an de Prophéiten geschriwwen: An si sollen all vu Gott geléiert ginn. All Mënsch also, deen héieren huet an huet vum Papp geléiert, kënnt bei mech.
46 Net datt iergendeen de Papp gesinn huet, ausser deen, dee vu Gott ass, hien huet de Papp gesinn.
47 Wierklech, wierklech, ech soen Iech: Deen, deen u mech gleeft, huet éiwegt Liewen.
48 Ech sinn dat Brout vum Liewen.
49 Deng Pappen hunn Manna an der Wüst giess, a si sinn dout.
50 Dëst ass d'Brout, dat vum Himmel erofkënnt, fir datt e Mënsch dovun iessen kann an net stierwen.
51 Ech sinn dat liewegt Brout, dat vum Himmel erofkomm ass: wann iergendeen vun dësem Brout iesst, da wäert hien fir ëmmer liewen: an d'Brout, dat ech ginn, ass mäi Fleesch, dat ech fir d'Liewen vun der Welt ginn.
52 Dofir hunn d'Judden ënner sech gekämpft, a gesot: Wéi kann dëse Mann eis säi Fleesch ginn ze iessen?
53 Du sot de Jesus zu hinnen: ' Wierklech, wierklech, ech soen iech: Ausser dir iesst d'Fleesch vum Mënschejong a drénkt säi Blutt, hutt dir kee Liewen an dir.
54 Wien mäi Fleesch ësst a mäi Blutt drénkt, huet éiwegt Liewen; an ech wäert hien op de leschten Dag erhéijen.
55 Well mäi Fleesch ass wierklech Fleesch, a mäi Blutt ass wierklech drénken.
56 Dee mäi Fleesch ësst a mäi Blutt drénkt, wunnt a mir, an ech an him.
57 Wéi de liewege Papp mech geschéckt huet, an ech liewen vum Papp: sou dee mech ësst, och hie wäert vu mir liewen.
58 Dëst ass dat Brout, dat vum Himmel erofgefall ass: net wéi Är Pappen Manna giess hunn, a si sinn dout: deen, dee vun dësem Brout iesst, wäert fir ëmmer liewen.
59 Dës Saache sot hien an der Synagog, wéi hien zu Kapernaum geléiert huet.
60 Vill vu senge Jünger, wéi se dat héieren haten, soten dowéinst: Dëst ass en haarde Spréch; ween héiert et?
61 Wéi de Jesus a sech selwer wousst, datt seng Jünger driwwer gemummt hunn, sot hien zu hinnen: Huet dat Iech beleidegt?
62 Wat a wann dir de Mënschejong gesinn wäert eropgoen, wou hie virdru war?
63 Et ass de Geescht, dee liwwert; d'Fleesch profitéiert näischt: d'Wierder, déi ech zu dir schwätze, si sinn Geescht, a si sinn d'Liewen.
64 Awer et sinn e puer vun iech, déi net gleewen. Fir de Jesus wousst vun Ufank un, wien si waren, déi net gegleeft hunn, a wien hie soll verroden.
65 An hie sot: Dofir hunn ech iech gesot, datt kee Mënsch bei mech ka kommen, ausser et wier him vu mengem Papp ginn.
66 Vun där Zäit sinn vill vu senge Jünger zréckgaang an si net méi mat him gaang.
67 Du sot de Jesus zu deenen Zwielef: Géif dir och fort goen?
68 Dunn huet de Simon Péitrus him geäntwert: Här, bei wiem solle mir goen? du hues d'Wierder vum éiwege Liewen.

69 A mir gleewen a si sécher, datt Dir de Christus sidd, de Jong vum liewege Gott.
70 De Jesus huet hinne geäntwert: Hunn ech iech net zwielef gewielt, an ee vun iech ass en Däiwel?
71 Hien huet vum Judas Iskariot, dem Simon säi Jong, geschwat: well hie war et, deen hie verroden sollt, ee vun deenen zwielef.

KAPITEL 7

1 No dëse Saachen ass de Jesus a Galiläa gaangen: well hie wollt net a Judden goen, well d'Judden probéiert hien ëmzebréngen.
2 Elo war de Judden d'Fest vun den Tabernakelen op der Hand.
3 Seng Bridder soten duerfir zu him: Géi vun heihinner, a gitt a Judéa, fir datt och Är Jünger d'Wierker gesinn, déi Dir maacht.
4 Well et gëtt kee Mënsch, deen eppes am Geheimnis mécht, an hie selwer probéiert offen bekannt ze ginn. Wann Dir dës Saache maacht, weis dech der Welt.
5 Well seng Bridder och net un hie gegleeft hunn.
6 Du sot de Jesus zu hinnen: Meng Zäit ass nach net komm, awer Är Zäit ass ëmmer prett.
7 D'Welt kann dech net haassen; awer mech haasst et, well ech bestätegen, datt hir Wierker béis sinn.
8 Gitt op dëst Fest op: Ech ginn nach net op dëst Fest; fir meng Zäit ass nach net voll kommen.
9 Wéi hien dës Wierder zu hinnen gesot hat, ass hien nach ëmmer a Galiläa bliwwen.
10 Awer wéi seng Bridder opgaang waren, ass hien och op d'Fest gaangen, net offen, mee wéi et am Geheimnis war.
11 Dunn hunn d'Judden him um Fest gesicht a soten: Wou ass hien?
12 An et gouf vill gemummelt ënner de Leit iwwer hie: fir e puer soten: Hien ass e gudde Mann; anerer soten: Neen; mä hien täuscht d'Leit.
13 Wéi och ëmmer, kee Mënsch huet offen vu him geschwat aus Angscht virun de Judden.
14 An der Mëtt vum Fest ass de Jesus an den Tempel eropgaang an huet geléiert.
15 An d'Judden hu sech gewonnert a gesot: Wéi weess dëse Mann d'Bréiwer, well hien ni geléiert huet?
16 De Jesus huet hinne geäntwert a gesot: Meng Léier ass net meng, mee seng, déi mech geschéckt huet.
17 Wann iergendeen säi Wëlle wäert maachen, da wäert hie vun der Doktrin wëssen, ob et vu Gott ass, oder ob ech vu mir selwer schwätzen.
18 Dee vu sech selwer schwätzt, sicht seng eege Herrlechkeet: awer deen, dee seng Herrlechkeet sicht, déi hie geschéckt huet, dat ass wouer, a keng Ongerechtegkeet ass an him.
19 Huet de Moses iech net d'Gesetz ginn, an awer hält kee vun iech d'Gesetz? Firwat gitt Dir iwwer mech ëmzebréngen?
20 D'Vollek huet geäntwert a gesot: Du hues en Däiwel: wien geet drun, fir dech ëmzebréngen?
21 De Jesus huet geäntwert a sot zu hinnen: Ech hunn eng Aarbecht gemaach, an dir staunen Iech all.
22 De Moses huet iech also d'Beschneidung ginn; (net well et vum Moses ass, mee vun de Pappen;) an dir op de Sabbat Dag circumcise engem Mann.
23 Wann e Mann um Sabbat Dag d'Beschneidung kritt, datt d'Gesetz vum Moses net gebrach soll ginn; Sidd dir rosen op mech, well ech e Mann op de Sabbat all Kéier ganz gemaach hunn?
24 Riichter net no dem Ausgesinn, mee beurteelt e gerecht Uerteel.
25 Du soten e puer vun hinnen aus Jerusalem: Ass dat net deen, deen se sichen ëmzebréngen?
26 Awer kuck, hie schwätzt fett, a si soen him näischt. Wësse d'Herrscher wierklech datt dëst dee Christus ass?
27 Mir wëssen awer dëse Mann vu wou hien ass: awer wann de Christus kënnt, weess kee Mënsch vu wou hien ass.
28 Dunn huet de Jesus am Tempel geruff, wéi hie geléiert huet, a sot: Dir kennt mech allebéid, an dir wësst vu wou ech sinn: an ech sinn net vu mir selwer komm, mee deen, dee mech geschéckt huet, ass wouer, deen dir net kennt.
29 Awer ech kennen hien: well ech sinn vun him, an hien huet mech geschéckt.
30 Dunn hu si gesicht fir hien ze huelen: awer kee Mënsch huet d'Hänn op hie geluecht, well seng Stonn war nach net komm.
31 A vill vun de Leit hunn un hie gegleeft a gesot: Wann de Christus kënnt, wäert hie méi Wonner maachen wéi déi, déi dëse Mann gemaach huet?
32 D'Pharisäer hunn héieren, datt d'Leit esou Saache betreffend him gemummelt hunn; an d'Pharisäer an d'Hohepriister hunn Offizéier geschéckt fir hien ze huelen.
33 Du sot de Jesus zu hinnen: Nach eng kuerz Zäit sinn ech bei iech, an da ginn ech bei deen, dee mech geschéckt huet.
34 Dir wäert mech sichen, a wäert mech net fannen: a wou ech sinn, do kënnt Dir net kommen.
35 Du soten d'Judden ënner sech: Wou wäert hie goen, datt mir hien net fannen? wäert hien an déi verspreet ënner de Heiden goen, an d'Gentile léieren?
36 Wéi eng Aart a Weis ze soen ass dat, wat hie gesot huet: Dir wäert mech sichen, a wäert mech net fannen: a wou ech sinn, dohinner kënnt Dir net kommen?
37 Um leschten Dag, deem groussen Dag vum Fest, ass de Jesus stoen an huet geruff a gesot: Wann iergendeen Duuscht huet, loosst hie bei mech kommen an drénken.
38 Deen u mech gleeft, wéi d'Schrëft gesot huet, aus sengem Bauch wäerte Flëss vu liewege Waasser fléien.
39 (Awer dat sot hien vum Geescht, deen déi, déi un hie gleewen, solle kréien: well den Hellege Geescht war nach net ginn; well de Jesus nach net verherrlecht war.)
40 Vill vun de Leit also, wéi se dëst Spréch héieren hunn, soten: Wahrscheinlech ass dëst de Prophet.
41 Anerer soten: Dëst ass de Christus. Awer e puer soten: Soll de Christus aus Galiläa kommen?
42 Huet d'Schrëft net gesot: "Da Christus kënnt aus dem Som vum David, an aus der Stad Bethlehem, wou den David war?
43 Also gouf et eng Divisioun ënner de Leit wéinst him.
44 An e puer vun hinnen hätten hien geholl; awer kee Mann huet d'Hänn op him geluecht.
45 Du koumen d'Offizéier bei de Hohepriister a Pharisäer; an si soten zu hinnen: Firwat hutt Dir him net bruecht?
46 D'Beamten hunn geäntwert: Ni huet een esou geschwat wéi dëse Mann.
47 Dunn hunn d'Pharisäer hinnen geäntwert: Sidd dir och verfäuscht?

48 Huet ee vun de Herrscher oder vun de Pharisäer un hie gegleeft?
49 Awer dëst Vollek, dat d'Gesetz net kennt, ass verflucht.
50 Den Nikodemus sot zu hinnen: (deen, deen an der Nuecht bei de Jesus komm ass, ee vun hinnen ass)
51 Riichtegt eist Gesetz iergendeen, ier et hien héiert, a weess wat hie mécht?
52 Si hunn geäntwert an zu him gesot: Sidd Dir och vu Galiläa? Sicht a kuckt: well aus Galiläa kënnt kee Prophéit op.
53 An all Mënsch ass a säin eegent Haus gaang.

KAPITEL 8

1 De Jesus ass op den Olivebierg gaangen.
2A moies fréi koum hien erëm an den Tempel, an all d'Leit koumen bei hien; an hien huet sech gesat, an huet hinnen geléiert.
3 An d'Schrëftgeléiert a Pharisäer hunn him eng Fra bruecht, déi an Ehebriech geholl gouf; a wéi si hatt an der Mëtt gesat hunn,
4 Si soten zu him: Meeschter, dës Fra gouf an Ehebriech geholl, am ganzen Akt.
5 Elo huet de Moses eis am Gesetz gebueden, datt esou solle gesteng ginn: awer wat seet Dir?
6 Dat soten si, fir hien ze versuchen, fir datt si him misste beschëllegen. Awer de Jesus huet sech gedréckt a mat sengem Fanger op de Buedem geschriwwen, wéi wann hien se net héieren huet.
7 Wéi si also weiderhi gefrot hunn, huet hie sech selwer opgehuewen a sot zu hinnen: Deen ënner iech ouni Sënn ass, loosst hien als éischt e Steen op hatt werfen.
8 An hien huet sech nach eng Kéier erofgefall an um Buedem geschriwwen.
9 An déi, déi et héieren hunn, vun hirem eegene Gewësse veruerteelt, sinn een nom aneren erausgaang, ugefaang vun der eelster, bis zum leschte: an de Jesus ass eleng gelooss, an d'Fra stoung an der Mëtt.
10 Wéi de Jesus sech selwer opgehuewe hat a kee méi gesinn huet wéi d'Fra, sot hien zu hatt: Fra, wou sinn déi deng Uklo? Huet kee Mënsch dech veruerteelt?
11 Si sot: Kee Mënsch, Här. An de Jesus sot zu hir: Ech veruerteelen dech och net: gitt, a sënnegt net méi.
12 Dunn huet de Jesus nach eng Kéier zu hinnen geschwat a gesot: Ech sinn d'Liicht vun der Welt: deen, dee mir verfollegt, wäert net an der Däischtert goen, mee d'Liicht vum Liewen hunn.
13 Du soten d'Pharisäer zu him: Du hues dech selwer Bezeechnung; Äre Rekord ass net wouer.
14 De Jesus huet geäntwert a sot zu hinnen: Och wann ech vu mir selwer bezeechnen, ass mäi Bezeechnung awer wouer: well ech weess vu wou ech komm sinn, a wou ech goen; awer dir kënnt net soen, vu wou ech kommen, a wou ech goen.
15 Dir Riichter no Fleesch; Ech Riichter kee Mann.
16 An awer wann ech beurteelen, ass mäi Uerteel richteg: well ech sinn net eleng, mee ech an de Papp, dee mech geschéckt huet.
17 Et ass och an Ärem Gesetz geschriwwen, datt d'Zeegnes vun zwee Männer wouer ass.
18 Ech sinn een, dee vu mir selwer Zeien, an de Papp, dee mech geschéckt huet, seet vu mir.
19 Du soten si zu him: Wou ass Äre Papp? De Jesus huet geäntwert: Dir kennt mech weder, nach mäi Papp: wann Dir mech kennt, da sollt Dir mäi Papp och kennen.
20 Dës Wierder huet de Jesus am Schatzkammer geschwat, wéi hien am Tempel geléiert huet: a kee Mënsch huet d'Hänn op hie geluecht; well seng Stonn war nach net komm.
21 Du sot de Jesus nach eng Kéier zu hinnen: Ech ginn op de Wee, an dir wäert mech sichen, a stierwen an Äre Sënnen: wou ech goen, Dir kënnt net kommen.
22 Du soten d'Judden: Wäert hie sech selwer ëmbréngen? well hie seet: Wou ech goen, kënnt dir net kommen.
23 An hie sot zu hinnen: Dir sidd vun ënnen; Ech sinn vun uewen: Dir sidd vun dëser Welt; Ech sinn net vun dëser Welt.
24 Ech hunn iech also gesot, datt dir an denge Sënne stierwe wäerten: well wann dir net gleeft, datt ech hien sinn, da stierft dir an denge Sënne.
25 Du soten si zu him: Wien bass du? An de Jesus sot zu hinnen: Och datselwecht, wat ech Iech vun Ufank un gesot hunn.
26 Ech hu vill Saache fir Iech ze soen an ze beurteelen: awer deen, dee mech geschéckt huet, ass wouer; an ech schwätzen der Welt déi Saachen, déi ech vun him héieren hunn.
27 Si hunn net verstanen, datt hie mat hinnen vum Papp geschwat huet.
28 Du sot de Jesus zu hinnen: Wann dir de Mënschejong opgehuewe hutt, da solls dir wëssen, datt ech hien sinn, an datt ech näischt vu mir selwer maachen; mee wéi mäi Papp mech geléiert huet, ech schwätzen dës Saachen.
29 An deen, dee mech geschéckt huet, ass mat mir: de Papp huet mech net eleng gelooss; well ech maachen ëmmer déi Saachen, déi him gefalen.
30 Wéi hien dës Wierder gesot huet, hunn vill un him gegleeft.
31 Du sot de Jesus zu deene Judden, déi un hie gegleeft hunn: Wann dir a mengem Wuert weidergeet, da sidd dir wierklech meng Jünger;
32 An Dir wäert d'Wourecht wëssen, an d'Wourecht wäert Iech fräi maachen.
33 Si hunn him geäntwert: Mir sinn dem Abraham säi Som, a ware ni an engem Mann an der Knechtschaft: wéi seet Dir: Dir wäert fräi gemaach ginn?
34 De Jesus huet hinne geäntwert: „ Wierklech, wierklech, ech soen iech: Jiddereen, dee Sënn mécht, ass den Dénger vun der Sënn.
35 An den Knecht bleift net fir ëmmer am Haus: mee de Jong bleift ëmmer.
36 Wann de Jong Iech also fräi mécht, da wäert Dir wierklech fräi sinn.
37 Ech weess, datt dir dem Abraham säi Som sidd; awer dir sicht mech ëmzebréngen, well mäi Wuert keng Plaz an dir huet.
38 Ech soen dat, wat ech mat mengem Papp gesinn hunn: an dir maacht dat, wat dir mat Ärem Papp gesinn hutt.
39 Si hunn geäntwert an zu him gesot: Den Abraham ass eise Papp. De Jesus sot zu hinnen: Wann dir dem Abraham seng Kanner wieren, géift dir d'Wierker vum Abraham maachen.

40 Awer elo sicht dir mech ëmzebréngen, e Mann, deen dir d'Wourecht gesot huet, déi ech vu Gott héieren hunn: dat huet den Abraham net gemaach.
41 Dir maacht d'Doten vun Ärem Papp. Du soten si zu him: Mir ginn net aus Zucht gebuer; mir hunn ee Papp, souguer Gott.
42 De Jesus sot zu hinnen: Wann Gott Äre Papp wier, da géift Dir mech gär hunn: well ech sinn fortgaang a si vu Gott komm; weder koum ech vu mir selwer, mee hien huet mech geschéckt.
43 Firwat verstinn dir meng Ried net? och well dir mäi Wuert net héiere kënnt.
44 Dir sidd vun Ärem Papp, den Däiwel, an d'Lust vun Ärem Papp wäert Dir maachen. Hie war e Mäerder vun Ufank un, a blouf net an der Wourecht, well et keng Wourecht an him ass. Wann hien eng Ligen schwätzt, schwätzt hie vu sengem eegenen: well hien ass e Ligener, an de Papp dervun.
45 A well ech Iech d'Wourecht soen, gleeft Dir mir net.
46 Wien vun iech iwwerzeegt mech vu Sënn? A wann ech d'Wourecht soen, firwat gleeft Dir mir net?
47 Dee vu Gott ass, héiert Gott seng Wierder: Dir héiert se also net, well Dir sidd net vu Gott.
48 Dunn hunn d'Judden geäntwert an zu him gesot: Soe mir net gutt, datt Dir e Samaritan sidd an en Däiwel hutt?
49 De Jesus huet geäntwert: Ech hunn keen Däiwel; mee ech Éieren mäi Papp, an Dir dishonor mech.
50 An ech sichen net meng eegen Herrlechkeet: et gëtt een dee sicht a riicht.
51 Wierklech, wierklech, ech soen Iech: Wann e Mann mäi Spréch behalen, da wäert hien den Doud ni gesinn.
52 Du soten d'Judden zu him: Elo wësse mir, datt Dir en Däiwel hutt. Den Abraham ass dout, an d'Prophéiten; an du sot: Wann e Mann meng Spréch halen, hie wäert ni vum Doud schmaachen.
53 Bass du méi grouss wéi eise Papp Abraham, deen dout ass? an d'Prophéite sinn dout: wiem mécht du selwer?
54 De Jesus huet geäntwert: Wann ech mech selwer éieren, ass meng Éier näischt: et ass mäi Papp, dee mech éiert; vun deenen dir seet, datt hien Äre Gott ass:
55 Dir hutt hien awer net kannt; mee ech kennen hien: a wann ech soen, ech kennen hien net, ech wäert e Ligener sinn wéi Dir: mee ech kennen hien, a behalen säi Spréch.
56 Däi Papp Abraham huet sech frou mäi Dag ze gesinn: an hien huet et gesinn a war frou.
57 Du soten d'Judden zu him: Du bass nach net fofzeg Joer al, an hues du den Abraham gesinn?
58 De Jesus sot zu hinnen: ' Wierklech, wierklech, ech soen iech: Ier den Abraham war, sinn ech.
59 Dunn hunn si Steng opgeholl, fir op hien ze werfen: awer de Jesus huet sech verstoppt, an ass aus dem Tempel erausgaang, duerch d'Mëtt vun hinnen gaang, an ass esou laanschtgaangen.

KAPITEL 9

1 A wéi de Jesus laanschtgaang ass, huet hien e Mann gesinn, dee vu senger Gebuert blann war.
2 A seng Jünger hunn him gefrot a gesot: Meeschter, wien huet gesënnegt, dëse Mann oder seng Elteren, datt hie blann gebuer gouf?
3 De Jesus huet geäntwert: Weder huet dëse Mann gesënnegt, nach seng Elteren: mee datt d'Wierker vu Gott an him manifestéiert ginn.
4 Ech muss d'Wierker vun deem schaffen, dee mech geschéckt huet, während et Dag ass: d'Nuecht kënnt, wann kee Mënsch kann schaffen.
5 Soulaang ech an der Welt sinn, sinn ech d'Liicht vun der Welt.
6 Wéi hien dat gesot huet, huet hien op de Buedem gespaut, an huet Lehm aus der Spëtzt gemaach, an hien huet d'Ae vum Blanne mam Lehm gesalft,
7 A sot zu him: Gitt, wäscht Iech am Pool vu Siloam, (wat duerch Interpretatioun ass, Geschéckt.) Hien ass duerfir gaang, an huet sech gewäsch, a koum gesinn.
8 Dofir hunn d'Noperen, an déi, déi hie virdru gesinn hunn, datt hie blann war, gesot: Ass dat net deen, dee souz a gefrot huet?
9 E puer soten: Dëst ass hien: anerer soten: Hien ass wéi hien: awer hie sot: Ech sinn hien.
10 Dofir soten si zu him: Wéi sinn Är Aen opgemaach?
11 Hien huet geäntwert a gesot: E Mann, dee Jesus genannt gëtt, huet Lehm gemaach, a meng Ae gesalft a sot zu mir: Gitt an de Pool vu Siloam a wäscht Iech; an ech sinn gaang an hunn mech gewäsch, an ech krut Gesiicht.
12 Du soten si zu him: Wou ass hien? Hie sot: Ech weess et net.
13 Si hunn de Pharisäer deen, dee virdru blann war, bruecht.
14 An et war de Sabbatsdag, wéi de Jesus de Lehm gemaach huet an seng Aen opgemaach huet.
15 Dunn hunn d'Pharisäer him och nach eng Kéier gefrot, wéi hie seng Siicht kritt hätt. Hien sot zu hinnen: Hien huet Lehm op meng Aen geluecht, an ech hunn gewäsch, a gesinn.
16 Dofir soten e puer vun de Pharisäer: Dëse Mann ass net vu Gott, well hien de Sabbatsdag net hält. Anerer soten: Wéi kann e Mann, deen e Sënner ass, sou Wonner maachen? An et gouf eng Divisioun tëscht hinnen.
17 Si soten erëm zum Blannen: Wat seet du vun him, datt hien deng Aen opgemaach huet? Hien huet gesot: Hien ass e Prophéit.
18 Awer d'Judden hunn net u him gegleeft, datt hie blann gewiescht wier a seng Siicht kritt huet, bis si d'Eltere vun deem geruff hunn, dee seng Siicht kritt hat.
19A si hunn si gefrot a gesot: Ass dat Äre Jong, deen dir seet blann gebuer gouf? wéi gesäit hien dann elo?
20 Seng Elteren hunn hinnen geäntwert a gesot: Mir wëssen, datt dëst eise Jong ass, an datt hie blann gebuer gouf:
21 Awer wéi eng Moyenen hien elo gesäit, wësse mir net; oder wien seng Aen opgemaach huet, mir wëssen net: hien ass am Alter; frot hien: hie soll fir sech selwer schwätzen.
22 Dës Wierder hunn seng Eltere geschwat, well se d'Judden gefaart hunn: well d'Judden hu sech schonn zougemaach, datt wann iergendeen zouginn huet, datt hie Christus wier, hie sollt aus der Synagog erausgeholl ginn.
23 Dofir soten seng Elteren: Hien ass méi al; frot hien.
24 Dunn hunn si erëm de Mann geruff, dee blann war, an zu him gesot: Gëff Gott de Luef: mir wëssen, datt dëse Mann e Sënner ass.

25 Hien huet geäntwert a gesot: Ob hien e Sënner ass oder net, ech weess net: eng Saach weess ech, datt, wou ech blann war, elo gesinn ech.
26 Du soten si nach eng Kéier zu him: Wat huet hien dir gemaach? wéi huet hien deng Aen opgemaach?
27 Hien huet hinnen geäntwert: Ech hunn Iech scho gesot, an Dir hutt net héieren: firwat géift Dir et nach eng Kéier héieren? wäert Dir och seng Jünger sinn?
28 Dunn hunn si him gelaacht a gesot: Du bass säi Jünger; mä mir sinn dem Moses seng Jünger.
29 Mir wëssen, datt Gott zu Moses geschwat huet: wat dëse Mann ugeet, mir wëssen net vu wou hien ass.
30 De Mann huet geäntwert a sot zu hinnen: Firwat hei ass eng wonnerbar Saach, datt Dir net wësst vu wou hien ass, an awer huet hien meng Aen opgemaach.
31 Elo wësse mer, datt Gott keng Sënner héiert: awer wann iergendeen e Verehrer vu Gott ass a säi Wëllen mécht, deen héiert hien.
32 Zënter der Welt ugefaang huet, gouf et net héieren, datt iergendeen d'Ae vun engem, dee blann gebuer gouf, opgemaach huet.
33 Wann dëse Mann net vu Gott wier, da kéint hien näischt maachen.
34 Si hunn geäntwert an zu him gesot: Du bass ganz a Sënne gebuer, a léiert Dir eis? A si hunn hien erausgehäit.
35 De Jesus huet héieren, datt si hien erausgehäit hunn; a wéi hien hie fonnt hat, sot hien zu him: Gleefs du un de Jong vu Gott?
36 Hien huet geäntwert a gesot: Wien ass hien, Där, datt ech un hie gleewen kéint?
37 De Jesus sot zu him: Du hues hien allebéid gesinn, an et ass deen, dee mat dir schwätzt.
38 An hie sot: Här, ech gleewen. An hien huet him veréiert.
39 De Jesus sot: Fir Uerteel sinn ech an dës Welt komm, fir datt déi, déi net gesinn, kënne gesinn; an datt déi, déi gesinn, blann gemaach kënne ginn.
40 Un e puer vun de Pharisäer, déi mat him waren, hunn dës Wierder héieren, a soten zu him: Si mir och blann?
41 De Jesus sot zu hinnen: Wann dir blann wiers, da sollt dir keng Sënn hunn; awer elo sot dir: Mir gesinn; dofir bleift Är Sënn.

KAPITEL 10

1 Wierklech, wierklech, ech soen Iech: Deen, deen net duerch d'Dier an d'Schofshaus erakënnt, mee op eng aner Manéier eropklammt, deen ass en Déif an e Raiber.
2 Awer deen, deen duerch d'Dier erakënnt, ass de Schäffe vun de Schof.
3 Him mécht de Portier op; an d'Schof héieren seng Stëmm: an hie rifft seng eege Schof mam Numm a féiert se eraus.
4 A wann hien seng eege Schof erausgeet, geet hie virun hinnen, an d'Schof sinn him no: well si kennen seng Stëmm.
5 An e Frieme wäerte se net verfollegen, awer si flüchten vun him: well si kennen d'Stëmm vu Friemen net.
6 Dës Gläichnes huet de Jesus zu hinnen geschwat: awer si hunn net verstanen, wat si waren, déi hien zu hinnen geschwat huet.
7 Du sot de Jesus nach eng Kéier zu hinnen: Wierklech, wierklech, ech soen iech: Ech sinn d'Dier vun de Schof.
8 Alles wat jeemools viru mir komm ass, sinn Déif a Raiber: awer d'Schof hunn se net héieren.
9 Ech sinn d'Dier: vu mir, wann iergendeen erakënnt, da wäert hie gerett ginn, a wäert eran an erausgoen, a Weide fannen.
10 Den Déif kënnt net, mee fir ze klauen, an ëmzebréngen an ze zerstéieren: Ech sinn komm, fir datt si d'Liewen hunn, an datt se et méi iwwerflësseg hunn.
11 Ech sinn de gudde Schäfer: de gudde Hiert gëtt säi Liewe fir d'Schof.
12 Awer deen, deen en Hireling ass, an net de Schäfer, deem seng eege Schof net sinn, gesäit de Wollef kommen, a léisst d'Schof a flüchten: an de Wollef hëlt se a verspreet d'Schof.
13 De Loyer flücht, well hien ass en Loyer, a këmmert sech net ëm d'Schof.
14 Ech sinn de gudde Schäfer, a kennen meng Schof, a si vu mengem bekannt.
15 Wéi de Papp mech kennt, esou kennen ech de Papp: an ech leeën mäi Liewe fir d'Schof of.
16 An aner Schof hunn ech, déi net vun dëser Fold sinn: déi muss ech och bréngen, a si wäerten meng Stëmm héieren; an et wäert eng Fal sinn, an een Hiert.
17 Dofir huet mäi Papp mech gär, well ech mäi Liewen opginn, fir datt ech et erëm huelen.
18 Kee Mënsch hëlt et vu mir, mee ech leeën et vu mir selwer erof. Ech hu Kraaft et ze leeën, an ech hu Kraaft et erëm ze huelen. Dëst Gebot hunn ech vu mengem Papp kritt.
19 Et gouf also nees eng Divisioun ënner de Judden fir dës Aussoen.
20 A vill vun hinne soten: Hien huet en Däiwel an ass verréckt; firwat héiert dir hien?
21 Anerer soten: Dëst sinn net d'Wierder vun deem, deen en Däiwel huet. Kann en Däiwel d'Ae vun de Blannen opmaachen?
22 An et war zu Jerusalem d'Fest vun der Weihung, an et war Wanter.
23 De Jesus ass am Tempel an der Veranda vu Salomo gaangen.
24 Du koumen d'Judden ëm hien, a soten zu him: Wéi laang haals du eis ze zweiwelen? Wann Dir de Christus sidd, sot eis et kloer.
25 De Jesus huet hinne geäntwert: Ech hunn Iech gesot, an Dir hutt net gegleeft: déi Wierker, déi ech am Numm vu mengem Papp maachen, si Zeien vu mir.
26 Awer Dir gleeft net, well Dir sidd net vu menge Schof, wéi ech Iech gesot hunn.
27 Meng Schof héieren meng Stëmm, an ech kennen se, a si verfollegen mir:
28 An ech ginn hinnen éiwegt Liewen; a si wäerten ni ëmbréngen, an och kee Mënsch se aus menger Hand plécken.
29 Mäi Papp, deen hinnen mir ginn huet, ass méi grouss wéi all; a kee Mënsch ass fäeg se aus mengem Papp senger Hand ze plécken.
30 Ech a mäi Papp sinn een.
31 Dunn hunn d'Judden erëm Steng opgeholl, fir hien ze stengen.
32 De Jesus huet hinne geäntwert: Vill gutt Wierker hunn ech iech vu mengem Papp gewisen; fir wéi eng vun deenen Wierker steng dir mech?

33 D'Judden hunn him geäntwert a gesot: Fir eng gutt Aarbecht stenge mir dech net; mä fir Gotteslästerung; a well Dir, e Mann sidd, Iech selwer Gott mécht.
34 De Jesus huet hinne geäntwert: Ass et net an Ärem Gesetz geschriwwen: Ech hu gesot: Dir sidd Götter?
35 Wann hien hinnen Götter genannt huet, zu deenen d'Wuert vu Gott koum, an d'Schrëft kann net gebrach ginn;
36 Sot dir zu him, deen de Papp gehellegt an an d'Welt geschéckt huet: Du blasphemest; well ech gesot hunn: Ech sinn de Jong vu Gott?
37 Wann ech d'Wierker vu mengem Papp net maachen, gleeft mir net.
38 Awer wann ech dat maachen, obwuel Dir mir net gleeft, gleeft d'Wierker: fir datt Dir wësst a gleeft, datt de Papp a mir ass, an ech an him.
39 Dofir hu si erëm gesicht fir hien ze huelen: awer hien ass aus hirer Hand entkomm,
40 An ass erëm fortgaang iwwer de Jordan an d'Plaz, wou de Johannes fir d'éischt gedeeft huet; an do war hien.
41 A vill hunn op hie geruff a gesot: De Johannes huet kee Wonner gemaach: awer alles, wat de Johannes vun dësem Mann geschwat huet, ware wouer.
42 A vill hunn do un hien gegleeft.

KAPITEL 11

1 Elo war e gewësse Mann krank, genannt Lazarus, vu Bethany, der Stad vu Maria an hirer Schwëster Martha.
2 (Et war déi Maria, déi den Här mat Sallef gesalft huet an seng Féiss mat hiren Hoer ofgewäsch huet, där hire Brudder Lazarus krank war.)
3 Dofir hunn seng Schwësteren bei hie geschéckt a gesot: Här, kuck, deen, deen Dir gär hutt, ass krank.
4 Wéi de Jesus dat héieren huet, sot hien: Dës Krankheet ass net zum Doud, mee fir d'Herrlechkeet vu Gott, fir datt de Jong vu Gott doduerch verherrlecht ka ginn.
5 Elo huet de Jesus d'Martha gär, an hir Schwëster, an de Lazarus.
6 Wéi hien duerfir héieren hat, datt hie krank wier, blouf hien nach zwee Deeg op därselwechter Plaz, wou hie war.
7 Duerno seet hien zu senge Jünger: Loosst eis erëm an Judéa goen.
8 Seng Jünger soen zu him: Meeschter, d'Judden hu bis spéitstens probéiert dech ze stenen; a gitt Dir erëm dohinner?
9 De Jesus huet geäntwert: Ginn et net zwielef Stonnen am Dag? Wann iergendeen am Dag trëppelt, stéisst hien net, well hien d'Liicht vun dëser Welt gesäit.
10 Awer wann e Mann an der Nuecht geet, da stéisst hien, well et kee Liicht an him ass.
11 Dës Saache sot hien: an duerno sot hien zu hinnen: Eise Frënd Lazarus schléift; mee ech ginn, fir datt ech hien aus dem Schlof erwächen.
12 Du soten seng Jünger: Här, wann hie schléift, da wäert hie gutt maachen.
13 Wéi och ëmmer, de Jesus huet vu sengem Doud geschwat: awer si hu geduecht, datt hie geschwat hätt vu Rou am Schlof ze huelen.
14 Du sot de Jesus zu hinnen kloer: De Lazarus ass dout.
15 An ech si frou fir Iech, datt ech net do war, fir datt Dir gleewe kënnt; loosst eis awer bei hie goen.
16 Du sot den Thomas, deen Didymus genannt gëtt, zu senge Matjünger: Loosst eis och goen, fir datt mir mat him stierwe kënnen.
17 Wéi de Jesus koum, huet hie fonnt, datt hie scho véier Deeg am Graf geluecht hat.
18 Elo war Bethany no bei Jerusalem, ongeféier fofzéng Felder ewech:
19 A vill vun de Judden sinn bei d'Martha an d'Maria komm, fir si iwwer hire Brudder ze tréischten.
20 Dunn ass d'Martha, soubal si héieren huet, datt de Jesus géif kommen, an ass him begéint, awer d'Maria souz nach am Haus.
21 Du sot d'Martha zum Jesus: Här, wanns du hei gewiescht wiers, da wier mäi Brudder net gestuerwen.
22 Awer ech weess, datt och elo, wat Dir vu Gott freet, Gott wäert Iech et ginn.
23 De Jesus sot zu hatt: Däi Brudder soll erëm opstoen.
24 D'Martha sot zu him: Ech weess, datt hien an der Operstéiungszeen um leschten Dag erëm wäert opstoen.
25 De Jesus sot zu hir: Ech sinn d'Operstéiungszeen an d'Liewen: deen u mech gleeft, och wann hien dout wier, awer wäert hien liewen:
26 A wien lieft an u mech gleeft, wäert ni stierwen. Gleefs du dat?
27 Si sot zu him: Jo, Här: Ech gleewen, datt Dir de Christus bass, de Jong vu Gott, deen an d'Welt kommen soll.
28 A wéi si dat gesot hat, ass si op de Wee gaang, an huet d'Maria hir Schwëster heemlech geruff a gesot: De Meeschter ass komm a rifft dech.
29 Wéi si dat héieren huet, ass si séier opgestan a koum bei hie.
30 De Jesus war awer nach net an d’Stad komm, mee war op där Plaz, wou d’Martha hie begéint huet.
31D’Judden, déi bei hir am Haus waren, an hunn si getréischt, wéi si d’Maria gesinn hunn, datt si sech séier opgestan an erausgaang ass, si si gefollegt a gesot: Si geet an d’Graf, fir do ze kräischen.
32 Wéi d'Maria du koum, wou de Jesus war, an hie gesinn huet, ass si op seng Féiss gefall, a sot zu him: Här, wanns du hei gewiescht wiers, da wier mäi Brudder net gestuerwen.
33 Wéi de Jesus also hir weineg gesinn huet, an d'Judden och kräischen, déi mat hir koumen, huet hien am Geescht gekrasch, a war besuergt.
34 A sot: Wou hutt dir hien geluecht? Si soten zu him: Här, komm a kuckt.
35 De Jesus huet gekrasch.
36 Du soten d'Judden: "Kuckt, wéi hien hie gär huet!
37 An e puer vun hinne soten: Konnt dëse Mann, deen d'Ae vun de Blannen opgemaach huet, net dozou bruecht hunn, datt och dëse Mann net stierwe sollt?
38 Dofir kënnt de Jesus erëm an sech selwer an d'Graf. Et war eng Höhl, an e Steen louch drop.
39 De Jesus sot: Huelt dir de Steen ewech. D'Martha, d'Schwëster vun deem, deen dout war, sot zu him: Här, zu dëser Zäit sténkt hien: well hien ass véier Deeg dout gewiescht.
40 De Jesus sot zu hir: " Hunn ech dir net gesot, datt, wann Dir gleewe géift, Dir sollt d'Herrlechkeet vu Gott gesinn?
41 Dunn hunn si de Stee vun der Plaz ewechgeholl, wou déi Doudeg geluecht goufen. An de Jesus huet seng Aen op

a sot: Papp, ech soen Iech Merci, datt Dir mech héieren hutt.
42 An ech wousst, datt s du mech ëmmer héiert: awer wéinst de Leit, déi do stinn, hunn ech et gesot, fir datt se gleewen, datt s du mech geschéckt hues.
43 A wéi hien dat gesot huet, huet hie mat enger haarder Stëmm geruff: Lazarus, komm eraus.
44 An deen, deen dout war, ass erauskomm, mat Hand a Féiss gebonnen mat Grafkleeder: a säi Gesiicht war mat enger Servietten gebonnen. De Jesus sot zu hinnen: Loosst hien lass a looss hie goen.
45 Dunn hunn vill vun de Judden, déi bei d'Maria komm sinn, an d'Saache gesinn hunn, wat de Jesus gemaach huet, un him gegleeft.
46 Awer e puer vun hinnen sinn op de Wee bei d'Pharisäer gaang an hunn hinne gesot, wat de Jesus gemaach huet.
47 Dunn hunn d'Hohepriister an d'Pharisäer e Conseil gesammelt, a soten: Wat maache mir? well dëse Mann mécht vill Wonner.
48 Wa mir him esou eleng loossen, wäerten all d'Mënschen un him gleewen: an d'Réimer kommen an eis Plaz an eis Natioun ewechhuelen.
49 An ee vun hinnen, genannt Kajaphas, deen datselwecht Joer Hohepriister war, sot zu hinnen: Dir wësst guer näischt,
50 Bedenkt och net, datt et fir eis nëtzlech ass, datt ee Mënsch fir d'Leit stierft, an datt d'ganz Natioun net stierft.
51 An dat huet hien net vu sech selwer gesot: mee wéi hien dat Joer Hohepriister war, huet hie profetéiert, datt de Jesus fir dës Natioun stierwe sollt;
52 An net nëmme fir déi Natioun, mee fir datt hien och d'Kanner vu Gott, déi am Ausland verspreet waren, zu eent versammele soll.
53 Vun deem Dag un hu si sech zesumme geruff, fir hien ëmzebréngen.
54 De Jesus ass also net méi offen ënner de Judden gaang; ass awer vun do an e Land no bei der Wüst gaang, an eng Stad genannt Ephraim, an do ass mat senge Jünger weidergaang.
55 An de Judden d'Pessach war no bei der Hand: a vill sinn aus dem Land bis op Jerusalem virum Pessach gaangen, fir sech ze reinigen.
56 Du hu si no de Jesus gesicht, a si matenee geschwat, wéi si am Tempel stoungen: Wat mengt dir, datt hien net op d'Fest kënnt?
57 Elo hunn d'Hohepriister an d'Pharisäer e Gebot ginn, datt, wann iergendeen wousst, wou hie wier, hie sollt et weisen, fir datt si hie kéinte huelen.

KAPITEL 12

1 Du koum de Jesus sechs Deeg virum Pessach op Betanien, wou de Lazarus war, deen dout gewiescht wier, deen hien aus den Doudegen operstanen huet.
2 Do hunn si him en Owesiessen gemaach; an d'Martha huet gedéngt: awer de Lazarus war ee vun deenen, déi mat him um Dësch souz.
3 Dunn huet d'Maria e Pond Salef vum Spikenard, ganz deier, geholl an d'Féiss vum Jesus gesalft, an huet seng Féiss mat hiren Hoer ofgewäsch: an d'Haus war mam Geroch vun der Salbe gefëllt.
4 Du sot ee vu senge Jünger, de Judas Iskariot, dem Simon säi Jong, deen hie verréide soll:
5 Firwat gouf dës Sallef net fir dräihonnert Péng verkaaft an den Aarm ginn?
6 Dëst sot hien, net datt hie sech ëm déi Aarm këmmert; mee well hien en Déif war, an d'Täsch hat, an huet wat do dra geluecht gouf.
7 Du sot de Jesus: Loosst hatt eleng: géint den Dag vu mengem Begruewen huet si dëst behalen.
8 Fir déi Aarm hutt Dir ëmmer mat Iech; mee ech hues du net ëmmer.
9 Vill Leit vun de Judden woussten also, datt hien do war: a si koumen net nëmme fir de Jesus, mee fir datt se och de Lazarus gesinn, deen hien aus den Doudegen operstanen hat.
10 Awer d'Hohepriister hu sech konsultéiert, fir datt si de Lazarus och ëmbrénge kënnen;
11 Well datt duerch him vill vun de Judden fortgaange sinn an un de Jesus gegleeft hunn.
12 Den nächsten Dag waren vill Leit, déi op d'Fest komm sinn, wéi se héieren hunn, datt de Jesus op Jerusalem géif kommen,
13 Huelt Branche vu Palmen, an ass erausgaang him ze begéinen, a ruffen: Hosanna: Geseent ass de Kinnek vun Israel, deen am Numm vum Här kënnt.
14 De Jesus, wéi hien e jonken Esel fonnt hat, souz drop; wéi et geschriwwen ass,
15 Fäert net, Duechter vu Sion: kuck, däi Kinnek kënnt, sëtzt op engem Eselel.
16 Dës Saache verstanen seng Jünger fir d'éischt net: awer wéi de Jesus verherrlecht gouf, hunn si sech erënnert, datt dës Saache vun him geschriwwe waren, an datt si him dës Saache gemaach hunn.
17 Dofir war d'Leit, déi bei him waren, wéi hien de Lazarus aus sengem Graf geruff huet an hien aus den Doudegen operstanen huet, e Rekord.
18 Dofir hunn d'Leit him och begéint, fir datt si héieren hunn, datt hien dëst Wonner gemaach huet.
19 Dofir soten d'Pharisäer ënner sech: Gesitt dir, wéi dir näischt iwwerhaapt? kuck, d'Welt ass no him fortgaang.
20 An et waren e puer Griichen ënnert hinnen, déi op d'Fest koumen fir unzebieden:
21 Deeselwechte koum also zum Philippe, dee vu Bethsaida vu Galiläa war, an huet hie gewënscht a gesot: Här, mir wäerten de Jesus gesinn.
22 De Philippe kënnt a seet dem Andrew: an erëm soen den Andreas an de Philippe dem Jesus.
23 De Jesus huet hinne geäntwert a gesot: D'Stonn ass komm, datt de Mënschejong verherrlecht soll ginn.
24 Wierklech, wierklech, ech soen Iech: Ausser datt e Weess Mais an de Buedem fällt a stierft, bleift et eleng: awer wann et stierft, bréngt et vill Friichten.
25 Wien säi Liewen gär huet, wäert et verléieren; an deen, dee säi Liewen an dëser Welt haasst, wäert et zum éiwege Liewen halen.
26 Wann iergendeen mech déngt, loosst hie mir nokommen; a wou ech sinn, do soll och mäi Knecht sinn: wann iergendeen mech déngt, hie wäert mäi Papp Éieren.
27 Elo ass meng Séil beonrouegt; a wat soll ech soen? Papp, rett mech vun dëser Stonn: awer aus dëser Ursaach sinn ech zu dëser Stonn komm.

28 Papp, verherrlecht däin Numm. Du koum do eng Stëmm
vum Himmel, a sot: Ech hunn et souwuel verherrlecht, a
wäert et erëm verherrlechen.
29 Dofir hunn d'Leit, déi do stoungen an et héieren hunn,
gesot datt et gedonnert huet: anerer soten: En Engel huet zu
him geschwat.
30 De Jesus huet geäntwert a gesot: Dës Stëmm ass net vu
mir komm, mee fir Iech.
31 Elo ass d'Uerteel vun dëser Welt: elo soll de Prënz vun
dëser Welt erausgehäit ginn.
32 An ech, wann ech vun der Äerd opgehuewe ginn, wäert
all d'Mënsche bei mech zéien.
33 Dëst sot hien, a bedeit, wéi engem Doud hie stierwe soll.
34 D'Leit hunn him geäntwert: Mir hunn aus dem Gesetz
héieren, datt de Christus fir ëmmer bleift: a wéi seet Dir:
De Mënschejong muss opgehuewe ginn? wien ass dëse
Mënschejong?
35 Du sot de Jesus zu hinnen: Nach eng kuerz Zäit ass
d'Liicht bei iech. Gitt wann Dir d'Liicht hutt, fir datt
d'Däischtert net iwwer dech kënnt: fir deen, deen an der
Däischtert wandert, weess net wou hie geet.
36 Wärend Dir Liicht hutt, gleeft un d'Liicht, fir datt Dir
d'Kanner vum Liicht kënnt sinn. Dës Saache sot de Jesus,
an ass fortgaang, an huet sech vun hinnen verstoppt.
37 Awer och wann hien esou vill Wonner virun hinnen
gemaach huet, awer si hunn net un him gegleeft:
38 Fir datt d'Spréch vum Esaias dem Prophéit erfëllt ka
ginn, wat hie gesot huet: Här, wien huet eis Bericht
gegleeft? a wiem ass den Aarm vum Här opgedeckt ginn?
39 Dofir konnten si net gleewen, well den Esaias nach eng
Kéier gesot huet:
40 Hien huet hir Ae blann gemaach an hiert Häerz gehärt;
datt se net mat hiren Ae gesinn, nach mat hirem Häerz
verstoen, an ëmgewandelt ginn, an ech soll se heelen.
41 Dës Saache sot den Esaias, wéi hien seng Herrlechkeet
gesinn huet a vun him geschwat huet.
42 Trotzdem hunn och ënnert den Haaptherren och vill un
hie gegleeft; awer wéinst de Pharisäer hunn si him net
zouginn, fir datt se net aus der Synagog erausgehäit ginn:
43 Well si hunn de Lob vun de Männer méi gär wéi de
Luef vu Gott.
44 De Jesus huet geruff a gesot: Wien u mech gleeft, gleeft
net u mech, mee un deen, dee mech geschéckt huet.
45 An deen, dee mech gesäit, gesäit deen, dee mech
geschéckt huet.
46 Ech sinn e Liicht an d'Welt komm, fir datt jiddereen,
deen u mech gleeft, net an der Däischtert bleift.
47 A wann iergendeen meng Wierder héiert an net gleeft,
ech beuerteelen hien net: well ech sinn net komm fir d'Welt
ze riichten, mee d'Welt ze retten.
48 Deen, dee mech refuséiert an net meng Wierder ophëlt,
huet een, deen hie beurteelt: d'Wuert, dat ech geschwat
hunn, dat wäert hien am leschten Dag beurteelen.
49 Well ech hunn net vu mir selwer geschwat; mee de Papp,
dee mech geschéckt huet, hien huet mir e Gebot ginn, wat
ech soen, a wat ech soll schwätzen.
50 An ech weess, datt säi Gebot éiwegt Liewen ass: wat
ech also soen, esou wéi de Papp zu mir gesot huet, also
schwätze ech.

KAPITEL 13

1 Elo virum Fest vum Pessach, wéi de Jesus wousst, datt
seng Stonn komm ass, datt hien aus dëser Welt bei de Papp
sollt fortgoen, well hien seng eege gär hat, déi an der Welt
waren, huet hien se bis zum Enn gär.
2Un d'Iwwernuechtung ass eriwwer, den Däiwel huet elo
an d'Häerz vum Judas Iskariot, dem Simon säi Jong, gesat
fir hien ze verroden;
3 De Jesus wousst, datt de Papp alles an d'Hänn ginn huet,
an datt hie vu Gott komm ass a bei Gott gaang ass;
4 Hie steet vum Owesiessen op, an huet seng Kleeder
ofgeluecht; an huet en Handduch geholl an huet sech
gegürt.
5 Duerno huet hien Waasser an e Bason gegoss, an huet
ugefaang d'Féiss vun de Jünger ze wäschen an se mat dem
Handtuch ze wëschen, mat deem hien ëmgëtt.
6 Du koum hien bei de Simon Péitrus: an de Péitrus sot zu
him: Här, wäschs du meng Féiss?
7 De Jesus huet geäntwert a sot zu him: Wat ech maachen,
wësst Dir elo net; awer du wäerts herno wëssen.
8 De Péitrus sot zu him: Du solls ni meng Féiss wäschen.
De Jesus huet him geäntwert: Wann ech dech net wäschen,
hues du keen Deel mat mir.
9 De Simon Péitrus sot zu him: Här, net nëmme meng
Féiss, mee och meng Hänn a mäi Kapp.
10 De Jesus sot zu him: Deen, dee gewäsch gëtt, brauch net
ausser seng Féiss ze wäschen, mä ass propper all Stéck: an
dir sidd propper, awer net alles.
11 Well hie wousst, wien hie verréie soll; dofir sot hien:
Dir sidd net all propper.
12 Also nodeems hien hir Féiss gewäsch huet, a seng
Kleedungsstécker geholl huet an erëm gesat gouf, sot hien
zu hinnen: Wësst dir, wat ech dir gemaach hunn?
13 Dir nennt mech Meeschter an Här: an Dir sot gutt; fir
sou sinn ech.
14 Wann ech dann, Ären Här a Meeschter, Är Féiss
gewäsch hunn; dir sollt och een aneren seng Féiss wäschen.
15 Well ech hunn Iech e Beispill ginn, fir datt Dir maache
sollt wéi ech Iech gemaach hunn.
16 Wierklech, wierklech, ech soen iech: De Knecht ass net
méi grouss wéi säin Här; weder deen, dee geschéckt gëtt,
méi grouss wéi deen, deen hie geschéckt huet.
17 Wann Dir dës Saache wësst, sidd Dir glécklech wann
Dir se maacht.
18 Ech schwätze net vun iech all: Ech weess wien ech
gewielt hunn: awer fir datt d'Schrëft erfëllt ka ginn, Dee
mat mir Brout iesst, huet seng Ferse géint mech
opgehuewen.
19 Elo soen ech iech ier et kënnt, datt, wann et geschitt ass,
dir gleewe kënnt, datt ech hien sinn.
20 Wierklech, wierklech, ech soen Iech: Deen, deen
empfänkt, wiem ech schécken, kritt mech; an deen, dee
mech ophëlt, kritt deen, dee mech geschéckt huet.
21 Wéi de Jesus dat gesot hat, war hien am Geescht
beonrouegt, an huet Zeegnes a gesot: Wierklech, wierklech,
ech soen iech, datt ee vun iech wäert mech verroden.
22 Dunn hunn d'Jünger een op deen aneren ugekuckt, an
zweifelen, vu wiem hie geschwat huet.
23 Elo huet ee vu senge Jünger op dem Jesus säi Broscht
gelunn, deen de Jesus gär hat.

24 Dofir huet de Simon Péitrus him gewënscht, fir ze froen, wien et sollt sinn, vu wiem hie geschwat huet.
25 Dunn, deen op de Jesus senger Broscht läit, sot zu him: Här, wien ass et?
26 De Jesus huet geäntwert: „ Et ass et, deen ech e Soup ginn, wann ech et gedréckt hunn. A wéi hien d'Sop gedréckt huet, huet hien et dem Judas Iskariot, dem Simon säi Jong.
27 An no der Sop koum de Satan an hien. Du sot de Jesus zu him: Datt Dir maacht, maacht séier.
28 Elo wousst keen, deen um Dësch war, aus wéi enger Absicht hien dat zu him gesot huet.
29 Well e puer vun hinne geduecht hunn, well de Judas d'Täsch hat, datt de Jesus zu him gesot huet: Kaaft déi Saachen, déi mir géint d'Fest brauchen; oder, datt hien eppes dem Aarm ginn soll.
30 Dunn huet hien d'Sop kritt, ass direkt erausgaang: an et war Nuecht.
31 Dofir, wéi hien erausgaang ass, sot de Jesus: Elo ass de Mënschejong verherrlecht, a Gott ass an him verherrlecht.
32 Wann Gott an him verherrlecht gëtt, da wäert Gott hien och a sech selwer verherrlechen, a wäert hien direkt verherrlechen.
33 Kleng Kanner, nach eng kuerz Zäit sinn ech bei iech. Dir sollt mech sichen: a wéi ech zu de Judden gesot hunn: Wou ech goen, kënnt Dir net kommen; also elo soen ech dir.
34 En neit Gebot ginn ech iech, datt dir een aneren gär hutt; sou wéi ech dech gär hunn, datt Dir och géigesäiteg gär hutt.
35 Domat sollen all Mënsch wëssen, datt dir meng Jünger sidd, wann dir een zu aneren Léift hutt.
36 De Simon Péitrus sot zu him: Här, wou gitt Dir? De Jesus huet him geäntwert: Wou ech higoen, du kanns mir elo net verfollegen; mä du solls mir duerno no.
37 De Péitrus sot zu him: Här, firwat kann ech dir elo net nokommen? Ech wäert mäi Liewen fir dein Wuel ofleeën.
38 De Jesus huet him geäntwert: Wëlls du däi Liewe fir mäi Wuel ofginn? Wierklech, wierklech, ech soen dir: Den Hunn wäert net kräizen, bis du mir dräimol verleegnen hues.

KAPITEL 14

1 Loosst Äert Häerz net beonrouegt ginn: Dir gleeft u Gott, gleeft och u mech.
2 Am Haus vu mengem Papp si vill Villaen: wann et net esou wier, hätt ech Iech gesot. Ech ginn fir Iech eng Plaz ze preparéieren.
3 A wann ech goen an eng Plaz fir Iech virbereeden, Ech kommen erëm, an huelen dech fir mech; datt wou ech sinn, do kënnt dir och sinn.
4 A wou ech goen, wësst Dir, a wéi Dir wësst.
5 Den Thomas sot zu him: Här, mir wësse net, wou s du gitt; a wéi kënne mir de Wee wëssen?
6 De Jesus sot zu him: Ech sinn de Wee, d'Wourecht an d'Liewen: Kee Mënsch kënnt bei de Papp ausser duerch mech.
7 Wann dir mech kannt hätten, dann hätt dir och mäi Papp kennegeléiert: a vun elo un kennt dir hien, an hues hie gesinn.
8 De Philippe sot zu him: Här, weis eis de Papp, an et geet eis duer.
9 De Jesus sot zu him: War ech esou laang bei dir, an du hues mech awer net kennt, Philippe? deen mech gesinn huet, huet de Papp gesinn; a wéi seet Dir dann: Weis eis de Papp?
10 Gleefs du net, datt ech am Papp sinn, an de Papp a mir? d'Wierder, déi ech mat Iech schwätzen, schwätze ech net vu mir selwer: mä de Papp, deen a mir wunnt, hien mécht d'Wierker.
11 Gleeft mir, datt ech am Papp sinn, an de Papp a mir: oder gleeft mir fir déi Wierker.
12 Wierklech, wierklech, ech soen Iech: Wien un mech gleeft, déi Wierker, déi ech maachen, wäert hien och maachen; a méi grouss Wierker wéi dës soll hien maachen; well ech bei mäi Papp ginn.
13 A wat dir a mengem Numm freet, dat wäert ech maachen, fir datt de Papp am Jong verherrlecht ka ginn.
14 Wann dir eppes a mengem Numm freet, da wäert ech et maachen.
15 Wann dir mech gär hutt, haalt meng Geboter.
16 An ech wäert de Papp bieden, an hie wäert Iech en aneren Tréischterin ginn, fir datt hie fir ëmmer bei dir bleiwe kann;
17 Och de Geescht vun der Wourecht; deen d'Welt net kann ophuelen, well se him net gesäit, weder kennt hien: awer Dir kennt hien; well hien wunnt mat dir, a wäert an dir sinn.
18 Ech loossen dech net tréischtlos: Ech kommen bei dech.
19 Nach e bëssen Zäit, an d'Welt gesäit mech net méi; awer dir gesitt mech: well ech liewen, wäert Dir och liewen.
20 Zu deem Dag solle dir wëssen, datt ech a mengem Papp sinn, an dir a mir, an ech an dir.
21 Deen, deen meng Geboter huet an se hält, hien ass et, dee mech gär huet: an deen, dee mech gär huet, soll vu mengem Papp gär ginn, an ech wäert hie gär hunn, a wäert mech him manifestéieren.
22 De Judas sot zu him, net den Iskariot: Här, wéi ass et, datt Dir Iech un eis manifestéiere wëllt, an net fir d'Welt?
23 De Jesus huet geäntwert an zu him gesot: Wann ee Mënsch mech gär huet, da wäert hie meng Wierder halen: a mäi Papp wäert hie gär hunn, a mir wäerte bei hie kommen a bei him bleiwen.
24 Deen, dee mech net gär huet, hält meng Aussoen net: an d'Wuert, dat dir héiert, ass net mäin, mee dem Papp säi, dee mech geschéckt huet.
25 Dës Saache hunn ech zu dir geschwat, ech sinn nach ëmmer bei dir dobäi.
26 Awer den Tréischterin, deen den Hellege Geescht ass, deen de Papp a mengem Numm schéckt, hie wäert Iech alles léieren an Iech alles erënneren, wat ech Iech gesot hunn.
27 Fridden loossen ech dir, mäi Fridden ginn ech dir: net wéi d'Welt et gëtt, ginn ech dir. Loosst Äert Häerz net beonrouegt ginn, a loosst et net fäerten.
28 Dir hutt héieren, wéi ech zu dir gesot hunn: Ech ginn fort, a kommen erëm bei dech. Wann Dir mech gär hätt, da géift Dir Iech freeën, well ech gesot hunn: Ech ginn bei de Papp: well mäi Papp ass méi grouss wéi ech.
29 An elo hunn ech Iech gesot, ier et geschitt ass, datt, wann et geschitt ass, Dir kënnt gleewen.

30 Duerno wäert ech net vill mat Iech schwätzen: well de Prënz vun dëser Welt kënnt, an huet näischt a mir.
31 Awer fir datt d'Welt weess, datt ech de Papp gär hunn; a wéi de Papp mir Gebot ginn huet, esou maachen ech. Stitt op, loosst eis dohinner goen.

KAPITEL 15

1 Ech sinn de richtege Rebe, a mäi Papp ass de Mann.
2 All Branche a mir, déi keng Uebst droen, hëlt hien ewech: an all Branche, déi Uebst bréngt, mécht hien aus, fir datt et méi Uebst bréngt.
3 Elo sidd Dir propper duerch d'Wuert, dat ech Iech geschwat hunn.
4 Bleift a mir, an ech an dir. Wéi d'Branche keng Uebst vu sech selwer droen kann, ausser datt se am Rebe bleift; net méi kënnt Dir, ausser Dir bleiwt a mir.
5 Ech sinn de Rief, Dir sidd d'Branchen: Wien a mir bleift, an ech an him, bréngt vill Friichten eraus: well ouni mech kënnt Dir näischt maachen.
6 Wann e Mann net a mir bleift, da gëtt hie wéi eng Branche erausgehäit an ass verdrängt; a Männer sammelen se, a geheien se an d'Feier, a si gi verbrannt.
7 Wann dir a mir bleiwt, a meng Wierder bleiwen an dir, da soll dir froen, wat dir wëllt, an et soll dir gemaach ginn.
8 Hei ass mäi Papp verherrlecht, datt Dir vill Fruucht drot; sou soll dir meng Jünger ginn.
9 Wéi de Papp mech gär huet, esou hunn ech dech gär: weider a menger Léift.
10 Wann dir meng Geboter halen, Dir wäert a menger Léift bleiwen; esou wéi ech dem Papp seng Geboter gehalen hunn, a bleiwen a senger Léift.
11 Dës Saachen hunn ech zu dir geschwat, datt meng Freed an dir bleiwe kéint, an datt Är Freed kéint voll ginn.
12 Dëst ass mäi Gebot, datt dir géigesäiteg gär hutt, wéi ech dech gär hunn.
13 Méi grouss Léift huet kee Mënsch wéi dëst, datt e Mann säi Liewe fir seng Frënn ofleet.
14Dir sidd meng Frënn, wann dir alles maacht wat ech dir ubidden.
15 Vun elo un nennen ech iech keng Dénger; well de Knecht weess net wat säin Här mécht: mee ech hunn Iech Frënn genannt; fir alles wat ech vu mengem Papp héieren hunn, hunn ech Iech bekannt gemaach.
16 Dir hutt mech net gewielt, awer ech hunn dech gewielt, an dech geweit, datt Dir sollt goen an Uebst bréngen, an datt Är Uebst bleift: fir datt alles wat Dir vum Papp a mengem Numm freet, hien et Iech ginn kann. .
17 Dës Saache bieden ech iech, datt dir een aneren gär hutt.
18 Wann d'Welt dech haasst, da wësst Dir, datt se mech haasst ier se dech haasst.
19 Wann Dir vun der Welt wier, da géif d'Welt seng eege gär hunn: awer well Dir net vun der Welt sidd, mee ech hunn dech aus der Welt gewielt, dofir haasst d'Welt dech.
20 Erënnert un d'Wuert, dat ech Iech gesot hunn: Den Knecht ass net méi grouss wéi säin Här. Wann se mech verfollegt hunn, verfollegen se Iech och; wa se mäi Spréch behalen hunn, behalen se och Äert.
21 Awer all dës Saache wäerten se Iech fir mäin Numm maachen, well se net kennen, deen mech geschéckt huet.
22Wann ech net komm wier a mat hinnen geschwat hätt, dann hätte si keng Sënn: awer elo hu si keng Klo fir hir Sënn.
23 Dee mech haasst, haasst och mäi Papp.
24 Wann ech net ënnert hinnen d'Wierker gemaach hunn, déi keen anere Mënsch gemaach huet, si haten keng Sënn: awer elo hunn si souwuel gesinn an haassen mech a mäi Papp.
25 Awer dëst ass geschitt, fir datt d'Wuert erfëllt ka ginn, dat an hirem Gesetz geschriwwen ass: Si hate mech ouni Grond.
26 Awer wann den Tréischterin komm ass, deen ech Iech vum Papp schécken, och de Geescht vun der Wourecht, dee vum Papp erauskënnt, hie soll vu mir Zeien:
27 An Dir wäert och Zeien, well Dir mat mir vun Ufank un.

KAPITEL 16

1 Dës Saache hunn ech zu dir geschwat, datt Dir net beleidegt ginn soll.
2 Si sollen dech aus de Synagogen erausbréngen: jo, d'Zäit kënnt, datt jiddereen, deen dech ëmbréngt, mengt, datt hie Gott déngt.
3 An dës Saache wäerten se Iech maachen, well se de Papp net kannt hunn, nach mech.
4 Awer dës Saache hunn ech Iech gesot, datt wann d'Zäit kënnt, Dir kënnt drun erënneren datt ech Iech vun hinnen gesot hunn. An dës Saachen hunn ech Iech am Ufank net gesot, well ech bei dir war.
5 Awer elo ginn ech mäi Wee bei deen, dee mech geschéckt huet; a kee vun iech freet mech: Wou gitt Dir?
6 Awer well ech Iech dës Saache gesot hunn, huet d'Leed Äert Häerz gefëllt.
7 Trotzdem soen ech dir d’Wourecht; Et ass nëtzlech fir Iech datt ech fort goen: well wann ech net fortgoen, da kënnt den Tréischterin net bei Iech; awer wann ech fortgeet, schécken ech hien un Iech.
8 A wann hie komm ass, wäert hien d'Welt vu Sënn, a Gerechtegkeet a vum Uerteel bestrofen:
9 Vun der Sënn, well se net u mech gleewen;
10 Vu Gerechtegkeet, well ech bei mäi Papp ginn, an dir gesitt mech net méi;
11 Vum Uerteel, well de Prënz vun dëser Welt beuerteelt gëtt.
12 Ech hunn Iech nach vill ze soen, awer Dir kënnt se elo net droen.
13 Wéi och ëmmer, wann hien, de Geescht vun der Wourecht, komm ass, wäert hien dech an déi ganz Wourecht féieren: well hie wäert net vu sech selwer schwätzen; awer alles wat hien héiert, dat soll hie schwätzen: an hie wäert Iech d'Zukunft weisen.
14 Hie wäert mech verherrlechen: well hie wäert vu mengem kréien, a wäert Iech et weisen.
15 All Saachen, déi de Papp huet, si main: dofir hunn ech gesot, datt hie vu mir wäert huelen an Iech et weisen.
16 E bëssen Zäit, an Dir wäert mech net gesinn: an erëm, eng kleng Zäit, an Dir wäert mech gesinn, well ech bei de Papp ginn.
17 Du soten e puer vu senge Jünger ënner sech: Wat ass dat, wat hien zu eis seet: Eng kuerz Zäit, an dir wäert mech net gesinn; an erëm, eng kleng Zäit, an dir wäert mech gesinn: Papp?

18 Du soten si: Wat ass dat, wat hie seet: Eng kuerz Zäit? mir kënnen net soen wat hie seet.
19 Elo wousst de Jesus, datt si wollte him froen, a sot zu hinnen: Frot dir ënnert iech, wat ech gesot hunn: Eng kuerz Zäit, an dir wäert mech net gesinn; an erëm, eng kleng Zäit, an dir wäert mech gesinn. ?
20 Wierklech, wierklech, ech soen Iech, datt Dir kräischen a këmmeren, awer d'Welt wäert sech freeën: an Dir wäert traureg sinn, awer Är Leed wäert a Freed ëmgewandelt ginn.
21 Eng Fra, déi an der Gebuert ass, huet Trauer, well hir Stonn ass komm: awer soubal si vum Kand geliwwert ass, erënnert si sech net méi un d'Angscht, vu Freed, datt e Mann op d'Welt gebuer ass.
22 An dir elo also Trauer: mee ech wäert dech erëm gesinn, an Ärem Häerz wäert frou sinn, an Är Freed kee Mënsch hëlt vun dir.
23 An deem Dag soll dir mech näischt froen. Wierklech, wierklech, ech soen Iech: Wat och ëmmer Dir de Papp a mengem Numm freet, dat wäert hien Iech ginn.
24 Bis elo hutt dir näischt a mengem Numm gefrot: frot, an dir kritt, fir datt Är Freed voll ass.
25 Dës Saache hunn ech zu Iech a Spréch geschwat: awer d'Zäit kënnt, wann ech net méi zu Iech a Spréch schwätzen wäert, mee ech wäert Iech kloer vum Papp weisen.
26 An deem Dag sollen dir a mengem Numm froen: an ech soen iech net, datt ech de Papp fir Iech bieden wäert:
27 Well de Papp selwer huet dech gär, well dir mech gär hutt a gegleeft hutt, datt ech vu Gott erauskomm sinn.
28 Ech sinn vum Papp erauskomm an sinn an d'Welt komm: erëm verloossen ech d'Welt a ginn bei de Papp.
29 Seng Jünger soten zu him: Kuck, elo schwätzt du kloer, a schwätzt kee Spréch.
30 Elo si mir sécher, datt Dir alles wësst, an net braucht, datt iergendeen dech froe soll: doduerch gleewen mir, datt Dir vu Gott erauskoum.
31 De Jesus huet hinne geäntwert: Gleeft dir elo?
32Kuckt, d'Stonn kënnt, jo, ass elo komm, datt Dir verspreet gëtt, jidderee fir seng eegen, a wäert mech eleng loossen: an awer sinn ech net eleng, well de Papp mat mir ass.
33 Dës Saache hunn ech zu dir geschwat, fir datt Dir a mir Fridden hutt. An der Welt wäert Dir Tribulatioun hunn: awer sief gutt; Ech hunn d'Welt iwwerwonne.

KAPITEL 17

1Dës Wierder huet de Jesus gesot, an huet seng Aen an den Himmel opgehuewen a gesot: Papp, d'Stonn ass komm; Verherrlech däi Jong, datt däi Jong dech och verherrleche kann:
2 Wéi s du him d'Muecht iwwer all Fleesch ginn hues, fir datt hien esou vill wéi s du him ginn hues éiwegt Liewen ginn.
3 An dat ass éiwegt Liewen, fir datt si dech, den eenzege richtege Gott, a Jesus Christus kennen, deen s du geschéckt hues.
4 Ech hunn dech op der Äerd verherrlecht: Ech hunn d'Aarbecht fäerdeg, déi s du mir ginn hues ze maachen.
5 An elo, O Papp, verherrlech du mech mat dengem eegene Selbst mat der Herrlechkeet, déi ech mat dir hat, ier d'Welt war.
6 Ech hunn däi Numm un de Männer manifestéiert, déi s du mir aus der Welt ginn hues: däin si waren, an du hues hinnen mir ginn; a si hunn däi Wuert gehalen.
7 Elo hu si gewosst, datt alles, wat Dir mir ginn hutt, vun dir ass.
8 Well ech hunn hinnen d'Wierder ginn, déi s du mir ginn hues; a si hunn se ugeholl an hunn sécher gewosst datt ech vun dir erauskomm sinn, a si hunn gegleeft datt s du mech geschéckt hues.
9 Ech bieden fir si: Ech bieden net fir d'Welt, mee fir déi, déi Dir mir ginn hutt; well si sinn déng.
10 An all meng sinn déng, an däi sinn meng; an ech sinn an hinnen verherrlecht.
11 An elo sinn ech net méi op der Welt, mä dës sinn op der Welt, an ech kommen bei dech. Hellege Papp, haalt duerch Ären eegenen Numm déi, déi Dir mir ginn hutt, fir datt se een sinn, wéi mir sinn.
12 Wärend ech bei hinnen op der Welt war, hunn ech se an Ärem Numm gehalen: déi, déi s du mir ginn hues, hunn ech behalen, a kee vun hinnen ass verluer, mee de Jong vun der Verléieren; datt d'Schrëft erfëllt ka ginn.
13 An elo kommen ech bei dech; an dës Saachen schwätze ech an der Welt, fir datt si meng Freed a sech selwer erfëllt hunn.
14 Ech hunn hinnen däi Wuert ginn; an d'Welt huet se gehaasst, well se net vun der Welt sinn, sou wéi ech net vun der Welt sinn.
15 Ech bieden net, datt Dir se aus der Welt huele sollt, mee datt Dir se vum Béise behalen.
16 Si sinn net vun der Welt, sou wéi ech net vun der Welt sinn.
17 Helleg si duerch Deng Wourecht: Däi Wuert ass Wourecht.
18 Wéi s du mech an d’Welt geschéckt hues, esou hunn ech se och an d’Welt geschéckt.
19 A fir hir Wuel helleg ech mech, fir datt si och duerch d'Wourecht helleg kënne ginn.
20 Ech bieden och net fir dës alleng, mee fir déi, déi duerch hiert Wuert op mech gleewen;
21 Fir datt se all een sinn; wéi du, Papp, bass a mir, an ech an dir, datt si och een an eis sinn: datt d'Welt gleewen kann, datt Dir mech geschéckt hues.
22 An d'Herrlechkeet, déi s du mir ginn hues, hunn ech hinnen ginn; datt se een sinn, och wa mir een sinn:
23 Ech an hinnen, an du a mir, fir datt se an engem perfekt gemaach ginn; an datt d'Welt kann wëssen, datt Dir mech geschéckt hutt, an hu se gär, wéi Dir mech gär hues.
24 Papp, ech wëll, datt och déi, déi s du mir ginn hues, bei mir sinn, wou ech sinn; fir datt se meng Herrlechkeet gesinn, déi Dir mir ginn hutt: well Dir mech gär hutt virun der Grënnung vun der Welt.
25 O gerechte Papp, d'Welt huet dech net kannt: awer ech hunn dech kannt, an dës hu gewosst, datt s du mech geschéckt hues.
26 An ech hunn hinnen däi Numm erkläert, a wäert et erklären: datt d'Léift, mat där s du mech gär hues, an hinnen ka sinn, an ech an hinnen.

KAPITEL 18

1 Wéi de Jesus dës Wierder geschwat hat, ass hie mat senge Jünger iwwer d'Baach Cedron gaang, wou e Gaart war, an deen hien erakoum, a seng Jünger.
2 An och de Judas, deen hie verroden huet, wousst d'Plaz: well de Jesus dacks mat senge Jünger dohinner komm ass.
3 De Judas, nodeems hien eng Band vu Männer an Offizéier vun de Hohepriister a Pharisäer krut, ass dohinner komm mat Laternen, Fackelen a Waffen.
4 De Jesus wousst also alles, wat op hie kommen sollt, ass erausgaang a sot zu hinnen: Wien sicht dir?
5 Si hunn him geäntwert: De Jesus vun Nazareth. De Jesus sot zu hinnen: Ech sinn hien. An och de Judas, deen hie verroden huet, stoung mat hinnen.
6 Soubal hien zu hinnen gesot huet: Ech sinn hien, si sinn zréckgaang an sinn op de Buedem gefall.
7 Dunn huet hien hinnen nach eng Kéier gefrot: Wien sicht dir? A si soten: Jesus vun Nazareth.
8 De Jesus huet geäntwert: Ech hunn iech gesot, datt ech hien sinn: Wann dir dofir mech sicht, loosst dës hire Wee goen:
9 Fir datt de Spréch erfëllt ka ginn, wat hie gesot huet: Vun deenen, déi s du mir ginn hues, hunn ech kee verluer.
10 Dunn huet de Simon Péitrus, deen e Schwäert hat, et gezunn, an dem Hohepriister säi Knecht geschloen, a säi riets Ouer ofgeschnidden. Dem Knecht säin Numm war Malchus.
11 Du sot de Jesus zum Péitrus: Steck däi Schwert an d'Schëller: de Coupe, dee mäi Papp mir ginn huet, soll ech en net drénken?
12 Dunn hunn d'Band an de Kapitän an d'Beamte vun de Judden de Jesus geholl an hien gebonnen,
13 An hien huet hie fir d'éischt op Annas gefouert; well hie war Schwéierpapp vum Kaiaphas, deen datselwecht Joer den Hohepriister war.
14 Elo war de Kajaphas, deen de Judden de Rot ginn huet, datt et gëeegent wier, datt ee Mann fir d'Leit stierft.
15 De Simon Péitrus ass dem Jesus gefollegt, an och en anere Jünger: dee Jünger war dem Hohepriister bekannt, a si mam Jesus an de Palais vum Hohepriister eragaang.
16 De Péitrus stoung awer virun der Dier dobaussen. Dunn ass deen anere Jünger erausgaang, deen dem Hohepriister bekannt war, an huet zu hatt geschwat, déi d'Dier behalen huet, an huet de Péitrus erabruecht.
17 Du sot d'Dame, déi d'Dier behalen huet, zum Péitrus: Sidd Dir net och ee vun de Jünger vun dësem Mann? Hie seet: Ech sinn net.
18Un d'Dénger an d'Offizéier stoungen do, déi e Feier vu Kuelen gemaach hunn; well et war kal: a si hunn sech erwiermt: an de Péitrus stoung bei hinnen an huet sech erwiermt.
19 Den Hohepriister huet dunn de Jesus vu senge Jünger a seng Léier gefrot.
20 De Jesus huet him geäntwert: Ech hunn offen zur Welt geschwat; Ech hunn jeemools an der Synagog an am Tempel geléiert, wou d'Judden ëmmer zréckzéien; an am Geheimnis hunn ech näischt gesot.
21 Firwat freet Dir mech? frot déi, déi mech héieren hunn, wat ech hinnen gesot hunn: kuck, si wëssen, wat ech gesot hunn.
22 A wéi hien dat gesot hat, huet ee vun den Offizéier, déi do stoungen, de Jesus mat der Handfläch geschloen a gesot: Geäntwert Dir esou den Hohepriister?
23 De Jesus huet him geäntwert: Wann ech Béis geschwat hunn, Zeien vum Béisen: awer wann gutt, firwat schloe du mech?
24 D'Annas hat hie gebonnen un de Kajafas den Hohepriister geschéckt.
25 De Simon Péitrus stoung an huet sech erwiermt. Si soten also zu him: Sidd Dir net och ee vu senge Jünger? Hien huet et dementéiert a gesot: Ech sinn net.
26 Ee vun den Dénger vum Hohepriister, dee säi Frënd war, deem säi Ouer de Péitrus ofgeschnidden huet, sot: Hunn ech dech net mat him am Gaart gesinn?
27 De Péitrus huet dunn nach eng Kéier ofgeleent: an direkt huet den Hunn gekäppt.
28 Dunn hunn si de Jesus vu Kaifas an d'Hal vum Uerteel gefouert: an et war fréi; a si selwer sinn net an d'Uerteel gaang, fir datt se net beschiedegt ginn; mä datt si d'Pessach iessen.
29 De Pilatus ass dunn bei si erausgaang a sot: Wat fir eng Uklo bréngt dir géint dëse Mann?
30 Si hunn geäntwert an zu him gesot: Wann hien net e Béiser wier, hätte mir hien net un Iech geliwwert.
31 Du sot de Pilatus zu hinnen: Huelt hien, a beuerteelt hien no Ärem Gesetz. Dofir soten d'Judden zu him: Et ass net gesetzlech fir eis iergendeen ëmzebréngen:
32 Fir datt de Spréch vum Jesus erfëllt ka ginn, wat hie gesot huet, a bedeit, wéi en Doud hie stierwe soll.
33 Dunn ass de Pilatus erëm an d'Uerteel eragaang, an huet de Jesus geruff an zu him gesot: Sidd Dir de Kinnek vun de Judden?
34 De Jesus huet him geäntwert: " Sot du dat vun Iech selwer, oder hunn déi aner Iech et vu mir gesot?
35 De Pilatus huet geäntwert: Sinn ech e Judd? Deng eege Natioun an d'Hohepriister hunn dech mir geliwwert: wat hutt Dir gemaach?
36 De Jesus huet geäntwert: Mäi Räich ass net vun dëser Welt: wann mäi Räich vun dëser Welt wier, da géife meng Dénger kämpfen, fir datt ech net un d'Judden geliwwert ginn: awer elo ass mäi Räich net vun do.
37 De Pilatus sot zu him: Sidd Dir dann e Kinnek? De Jesus huet geäntwert: Du sot, ech sinn e Kinnek. Zu dësem Zweck sinn ech gebuer, a fir dës Ursaach sinn ech op d'Welt komm, fir datt ech d'Wourecht soll Zeien. Jiddereen dee vun der Wourecht ass héiert meng Stëmm.
38 De Pilatus sot zu him: Wat ass Wourecht? A wéi hien dat gesot hat, ass hien erëm erausgaang an d'Judden, a sot zu hinnen: Ech fannen guer keng Schold bei him.
39 Awer Dir hutt e Gewunnecht, datt ech Iech een um Pessach soll befreien: Wëllt Dir dofir, datt ech Iech de Kinnek vun de Judden befreien?
40 Dunn hunn si all erëm geruff a gesot: Net dëse Mann, mee Barabbas. Elo war de Barabbas e Raiber.

KAPITEL 19

1 Dunn huet de Pilatus de Jesus geholl an hie geschloen.
2 An d'Zaldoten hunn eng Kroun vun Dornen gepflanzt, an hunn se op säi Kapp geluecht, a si hunn him e purpurroude Mantel undoen,

3 A sot: Hallo, Kinnek vun de Judden! a si hunn hie mat hiren Hänn geschloen.
4 De Pilatus ass also erëm erausgaang, a sot zu hinnen: Kuck, ech bréngen hie bei iech eraus, fir datt dir wësst, datt ech kee Schold bei him fannen.
5 Du koum de Jesus eraus, an huet d'Därekroun an de purpurroude Mantel un. An de Pilatus sot zu hinnen: Kuck de Mann!
6 Wéi d'Hohepriister an d'Offizéier hien gesinn hunn, hunn si geruff a gesot: Kräizt hien, kräizegt hien. De Pilatus sot zu hinnen: Huelt hien a kräizeg hie: well ech fanne keng Schold bei him.
7 D'Judden hunn him geäntwert: Mir hunn e Gesetz, an no eisem Gesetz soll hie stierwe, well hie sech selwer zum Jong vu Gott gemaach huet.
8 Wéi de Pilatus duerfir dat Spréch héieren huet, war hie méi Angscht;
9 An ass erëm an d'Uerteel gaang, a sot zu Jesus: Wou bass du? Awer de Jesus huet him keng Äntwert ginn.
10 Du sot de Pilatus zu him: Schwätzt du net zu mir? Wësst du net, datt ech d'Muecht hunn dech ze kräizegen, an d'Muecht hunn dech ze befreien?
11 De Jesus huet geäntwert: Du konnts guer keng Muecht géint mech hunn, ausser et wier dir vun uewen ginn: dofir huet deen, deen mech un dir geliwwert huet, déi méi grouss Sënn.
12A vun do un huet de Pilatus versicht, hie fräizeloossen, awer d'Judden hunn geruff a gesot: Wanns du dëse Mann lasslooss, bass du net dem Caesar säi Frënd;
13 Wéi de Pilatus duerfir dat Spréch héieren huet, huet hien de Jesus erausbruecht an huet sech um Riichter Sëtz gesat op enger Plaz, déi den Tréttoir genannt gëtt, awer op Hebräesch Gabbatha.
14 An et war d'Virbereedung vum Pessach, an ongeféier déi sechst Stonn: an hie sot zu de Judden: Kuck Äre Kinnek!
15 Awer si hunn geruff: Gitt mat him ewech, fort mat him, kräizt hie. De Pilatus sot zu hinnen: Soll ech Äre Kinnek kräizegen? D'Hohepriister hunn geäntwert: Mir hu kee Kinnek awer de Caesar.
16 Dunn huet hien hien hinnen dofir geliwwert fir gekräizegt ze ginn. A si hunn de Jesus geholl an hien fort gefouert.
17 An hie mat sengem Kräiz ass erausgaang an eng Plaz, déi d'Plaz vun engem Schädel genannt gëtt, deen op Hebräesch Golgotha genannt gëtt:
18 Wou si hie gekräizegt hunn, an zwee aner mat him, op béide Säiten eng, an de Jesus an der Mëtt.
19 De Pilatus huet en Titel geschriwwen, an huet en um Kräiz gesat. An d'Schreiwen war: JESUS VUN NAZARETH DE KINNEG VUN DE JUDDEN.
20 Dësen Titel huet dunn vill vun de Judden gelies: well déi Plaz, wou de Jesus gekräizegt gouf, war no bei der Stad: an et war op Hebräesch, a Griichesch a Latäin geschriwwen.
21 Du soten d'Hohepriister vun de Judden zum Pilatus: Schreift net: De Kinnek vun de Judden; awer datt hie gesot huet: Ech si Kinnek vun de Judden.
22 De Pilatus huet geäntwert: Wat ech geschriwwen hunn, hunn ech geschriwwen.
23 Dunn hunn d'Zaldoten, wéi se de Jesus gekräizegt haten, seng Kleeder geholl, a véier Deeler gemaach, fir all Zaldot en Deel; an och säi Mantel: elo war de Mantel ouni Saum, vun uewe gewéckelt duerch.
24 Si soten dofir ënner sech: Loosst eis et net räissen, mee werfen d'Lot dofir, wiem et soll sinn: fir datt d'Schrëft erfëllt ka ginn, déi seet: Si hunn meng Kleedung tëscht hinnen gedeelt, a fir meng Kleedung hu si d'Lot gegoss. Dës Saache hunn also d'Zaldoten gemaach.
25 Elo stoungen um Kräiz vum Jesus seng Mamm a seng Mamm hir Schwëster, d'Maria, d'Fra vum Cleophas, an d'Maria Magdalena.
26 Wéi de Jesus also seng Mamm gesinn huet, an de Jünger do stoe stoen, deen hie gär hat, sot hien zu senger Mamm: Fra, kuck däi Jong!
27 Du sot hien zum Jünger: Kuck deng Mamm! A vun där Stonn huet de Jünger hatt a säin Heem geholl.
28 Duerno, de Jesus, wousst datt alles elo fäerdeg war, fir datt d'Schrëft erfëllt ka ginn, seet: Ech hunn Duuscht.
29 Elo gouf et e Behälter voller Esseg gesat: a si hunn e Schwamm mat Esseg gefëllt, an hunn et op Hysop geluecht an et op de Mond geluecht.
30 Wéi de Jesus also den Esseg kritt huet, sot hien: Et ass fäerdeg: an hien huet säi Kapp gebéit an huet de Geescht opginn.
31 Dofir hunn d'Judden, well et d'Virbereedung war, datt d'Kierper um Sabbatsdag net um Kräiz sollte bleiwen, (well dee Sabbatsdag war en héijen Dag), hunn de Pilatus gefrot, datt hir Been gebrach wieren, an datt se kéinte sinn. ewechgeholl.
32 Du koumen d'Zaldoten an hunn d'Been vum Éischten a vun deem aneren, dee mat him gekräizegt gouf, gebrach.
33A wéi si bei de Jesus koumen, a gesinn hunn, datt hie schonn dout war, hunn si seng Been net gebrach:
34 Awer ee vun den Zaldoten huet mat engem Spies seng Säit duerchgebrach, a koum direkt Blutt a Waasser eraus.
35 An deen, deen et gesinn huet, huet Rekord gemaach, a säi Rekord ass wouer: an hie weess datt hie wouer seet, fir datt Dir gleewe kéint.
36 Fir dës Saache goufen gemaach, datt d'Schrëft erfëllt ginn soll: E Knach vun him soll net gebrach ginn.
37 An nach eng Kéier seet eng aner Schrëft: Si sollen op dee kucken, deen se duerchsträichen.
38 An no dësem Joseph vun Arimathaea, e Jünger vum Jesus, awer heemlech aus Angscht virun de Judden, gefrot Pilatus, datt hien de Kierper vum Jesus ewechzehuelen kéint: a Pilatus huet him verloossen. Hien ass also komm an huet de Kierper vum Jesus geholl.
39 An do ass och den Nikodemus komm, dee fir d'éischt an der Nuecht bei de Jesus komm ass, an eng Mëschung aus Myrrhe an Aloe bruecht huet, ongeféier honnert Pond Gewiicht.
40 Dunn hunn si de Kierper vum Jesus geholl an et a Lengenkleeder mat de Gewierzer gewéckelt, sou wéi d'Judden et begruewen.
41 Op der Plaz, wou hie gekräizegt gouf, war e Gaart; an am Gaart en neit Graf, an deem nach ni Mënsch geluecht gouf.
42 Do hunn si de Jesus dofir geluecht, wéinst dem Virbereedungsdag vun de Judden; well de Graf war no bei der Hand.

KAPITEL 20

1 Den éischten Dag vun der Woch kënnt d'Maria Magdalena fréi, wéi et nach däischter war, op d'Graf, a gesäit de Steen aus dem Graf ewechgeholl.
2Da leeft si, a kënnt bei de Simon Péitrus an deen anere Jünger, deen de Jesus gär hat, a sot zu hinnen: Si hunn den Här aus dem Graf ewechgeholl, a mir wëssen net, wou si hien geluecht hunn.
3 De Péitrus ass duergaangen, an deen anere Jünger, a si bei d'Graf komm.
4 Also si si allebéid zesumme gelaf: an deen anere Jünger ass de Péitrus fortgelaf, an ass als éischt an d'Graf komm.
5 An hien huet sech erofgekuckt, a kuckt no, an huet d'Lénge Kleeder gesinn, déi leien; awer ass hien net eran gaangen.
6 Du koum de Simon Péitrus no him, an ass an d'Graf gaang, a gesäit d'Léngekleeder leien,
7 An déi Servietten, déi ëm säi Kapp war, loung net mat de Lenge Kleeder, mee op enger Plaz eleng gewéckelt.
8 Dunn ass och deen anere Jünger eragaang, dee fir d'éischt an d'Graf komm ass, an hien huet gesinn a gegleeft.
9 Fir bis elo woussten si d'Schrëft net, datt hien erëm muss aus den Doudegen opstoen.
10 Du sinn d'Jünger nees fort an hiert Heem.
11 D'Maria stoung awer dobausse beim Graf a kräischen: a wéi si gekrasch huet, huet si sech erofgefall an an d'Graf gekuckt,
12 A gesäit zwee Engelen a wäiss sëtzen, deen een um Kapp, an deen aneren un de Féiss, wou de Kierper vum Jesus louch.
13 A si soen zu hir: Fra, firwat weinst du? Si sot zu hinnen: Well si hunn mäin Här ewechgeholl, an ech weess net wou se hien geluecht hunn.
14A wéi si dat gesot hat, huet si sech zréckgedréit, an huet de Jesus gesinn stoen, a wousst net, datt et de Jesus war.
15 De Jesus sot zu hir: Fra, firwat weinst du? ween sicht du? Si, ugeholl, datt hien de Gärtner wier, sot zu him: Här, wanns du hien dohi gedroen hues, sot mir, wou s du hien geluecht hues, an ech huelen hien ewech.
16 De Jesus sot zu hir: Maria. Si huet sech ëmgedréit a sot zu him: Rabboni; dat heescht, Meeschter.
17 De Jesus sot zu hir: Beréiert mech net; well ech sinn nach net op mäi Papp eropgaang: awer gitt bei meng Bridder a sot zu hinnen: Ech klammen op mäi Papp an Äre Papp; a mäi Gott, an Äre Gott.
18 D'Maria Magdalena ass komm an huet de Jünger gesot, datt si den Här gesinn hätt, an datt hien dës Saache mat hir geschwat huet.
19 Dunn dee selwechten Dag um Owend, den éischten Dag vun der Woch, wéi d'Dieren zougemaach goufen, wou d'Jünger aus Angscht virun de Judden versammelt waren, koum de Jesus an ass an der Mëtt komm a sot zu hinnen: Fridde fir Iech.
20 A wéi hien dat gesot huet, huet hien hinnen seng Hänn a seng Säit gewisen. Da waren d'Jünger frou, wéi se den Här gesinn hunn.
21 Du sot de Jesus nach eng Kéier zu hinnen: Fridden sief fir iech: wéi mäi Papp mech geschéckt huet, esou schéckt ech dech.
22 A wéi hien dat gesot hat, huet hien op si ootmen, a sot zu hinnen: Kritt den Hellege Geescht:
23 Jidderee seng Sënnen Dir verléisst, si ginn hinnen verginn; a wiem seng Sënnen Dir behält, si gi behalen.
24 Mä den Thomas, ee vun deenen zwielef, genannt Didymus, war net bei hinnen, wéi de Jesus koum.
25 Dofir soten déi aner Jünger zu him: Mir hunn den Här gesinn. Awer hie sot zu hinnen: Ausser ech wäert a sengen Hänn de Print vun den Neel gesinn, a mäi Fanger an den Neeldréck setzen an meng Hand op seng Säit drécken, ech wäert net gleewen.
26 An no aacht Deeg waren erëm seng Jünger dobannen, an den Thomas mat hinnen: Du koum de Jesus, d'Dieren zougemaach ginn, a stoungen an der Mëtt a sot: Fridden sief mat dir.
27 Du sot hien zum Thomas: Kommt däi Fanger heihinner, a kuckt meng Hänn; an erreech deng Hand heihinner, a dréckt se op meng Säit: a sief net gleeweg, mee gleeft.
28 An den Thomas huet geäntwert a sot zu him: Mäin Här a mäi Gott.
29 De Jesus sot zu him: Thomas, well Dir mech gesinn hutt, hutt Dir gegleeft: Geseent sinn déi, déi net gesinn hunn an awer gegleeft hunn.
30 A vill aner Schëlder huet de Jesus wierklech a Präsenz vu senge Jünger gemaach, déi net an dësem Buch geschriwwen sinn:
31 Awer dës sinn geschriwwen, fir datt Dir gleewe kënnt, datt de Jesus de Christus ass, de Jong vu Gott; an datt Dir gleeft datt Dir d'Liewen duerch säin Numm hutt.

KAPITEL 21

1 No dëse Saachen huet de Jesus sech de Jünger um Mier vun Tiberias erëm gewisen; an op dës Manéier huet hie selwer gewisen.
2 Do waren zesummen de Simon Péitrus, an den Thomas, deen Didymus genannt gouf, an den Nathanael vu Kana a Galiläa, an d'Jongen vum Zebedeus, an zwee aner vu senge Jünger.
3 De Simon Péitrus sot zu hinnen: Ech ginn op Fëscherei. Si soen zu him: Mir ginn och mat dir. Si sinn erausgaang an sinn direkt an e Schëff gaang; an déi Nuecht hu si näischt gefaangen.
4 Wéi de Moien awer elo komm ass, stoung de Jesus um Ufer: awer d'Jünger woussten net datt et de Jesus war.
5 Du sot de Jesus zu hinnen: Kanner, hutt dir Fleesch? Si hunn him geäntwert: Nee.
6 An hie sot zu hinnen: Gitt d'Netz op der rietser Säit vum Schëff, an dir wäert fannen. Si hunn dofir gegoss, an elo konnten se et net zéien fir d'Viel vu Fësch.
7 Dofir sot dee Jünger, deen de Jesus gär hat, zum Péitrus: Et ass den Här. Elo wéi de Simon Péitrus héieren huet, datt et den Här war, huet hien him säi Fëschermantel gegelt (well hie war plakeg) a sech an d'Mier geheit.
8 An déi aner Jünger koumen an engem klenge Schëff; (well si waren net wäit vum Land, mä wéi et waren zweehonnert Alen,) d'Netz mat Fësch ze zéien.
9 Soubal si op d'Land koumen, hunn si do e Kuelenfeier gesinn, a Fësch drop geluecht, a Brout.
10 De Jesus sot zu hinnen: Bréngt de Fësch, deen dir elo gefaang hutt.
11 De Simon Péitrus ass eropgaang, an huet d'Netz op d'Land gezunn, voll vu grousse Fësch, honnert an dräi an

fofzeg: a fir all waren et esou vill, awer war d'Netz net gebrach.
12 De Jesus sot zu hinnen: Kommt a iesst. A kee vun de Jünger huet sech duerst him ze froen: Wien bass du? wëssen, datt et den Här war.
13 Dunn ass de Jesus komm, an huet Brout geholl, a gëtt hinnen, an och Fësch.
14 Et ass elo déi drëtte Kéier, datt de Jesus sech senge Jünger gewisen huet, nodeems hien aus den Doudegen operstanen ass.
15 Also wéi si iessen, sot de Jesus zum Simon Péitrus: Simon, Jong vum Jonas, hues du mech méi gär wéi dës? Hie sot zu him: Jo, Här; du weess, datt ech dech gär hunn. Hie sot zu him: Fied meng Lämmercher.
16 Hie sot nach eng Kéier zu him: Simon, Jong vum Jonas, hues du mech gär? Hie sot zu him: Jo, Här; du weess, datt ech dech gär hunn. Hie sot zu him: Fied meng Schof.
17 Hie sot zu him déi drëtte Kéier: Simon, Jong vum Jonas, hues du mech gär? De Péitrus war traureg, well hien déi drëtte Kéier zu him gesot huet: Hutt Dir mech gär? An hie sot zu him: Här, du weess alles; du weess, datt ech dech gär hunn. De Jesus sot zu him: Fied meng Schof.
18 Wierklech, wierklech, ech soen dir: Wéi s du jonk waars, hues du dech ëmgürtelt, a bass du gaang, wou s du wollts; awer wann s du al ginn, da solls du deng Hänn ausstrecken, an en aneren soll dech gürtelen an dech droen, wou s du wëlls. géif net.
19 Dëst huet hien gesot, a bedeit mat wéi engem Doud hie Gott soll verherrlechen. A wéi hien dat gesot huet, sot hien zu him: Follegt mech.
20 Dunn huet de Péitrus sech ëmgedréint, gesinn de Jünger, deen de Jesus gär hat, nokommen; deen sech och beim Owesiessen op seng Broscht gelunn huet a gesot huet: Här, wien ass deen deen dech verréit?
21 De Péitrus, deen hie gesinn huet, sot zu Jesus: Här, a wat soll dëse Mann maachen?
22 De Jesus sot zu him: Wann ech wëll, datt hie bleift bis ech kommen, wat ass dat fir Iech? verfolleg du mech.
23 Dunn ass dëst Spréch ënner de Bridder dobausse gaang, datt dee Jünger net stierwe sollt: awer de Jesus sot net zu him: Hie soll net stierwen; awer, Wann ech wëll, datt hie bleift bis ech kommen, wat ass dat fir Iech?
24 Dëst ass de Jünger, dee vun dëse Saachen Zeien, an dës Saache geschriwwen huet: a mir wëssen, datt säin Zeegnes wouer ass.
25 An et sinn och vill aner Saachen, déi de Jesus gemaach hunn, déi, wann se jidderee geschriwwe ginn, ech huelen un, datt och d'Welt selwer d'Bicher net kéint enthalen, déi geschriwwe sollte ginn. Amen.

Akten vun den Apostelen

KAPITEL 1

1 Déi fréier Ofhandlung hunn ech gemaach, O Theophilus, vun allem wat de Jesus ugefaang huet ze maachen an ze léieren,
2 Bis den Dag, an deem hien opgeholl gouf, nodeems hien duerch den Hellege Geescht d'Apostelen, déi hie gewielt hat, Geboter ginn huet:
3 Zu deenen hie sech och no senger Leidenschaft lieweg gewisen huet duerch vill onfehlbar Beweiser, vu véierzeg Deeg vun hinne gesinn a geschwat huet iwwer d'Kinnekräich vu Gott:
4 An, zesumme mat hinnen versammelt, huet hinnen gesot, datt si net vu Jerusalem fortgoe sollten, mee op d'Versprieche vum Papp waarden, dat, seet hien, Dir hutt vu mir héieren.
5 Fir de Johannes huet wierklech mat Waasser gedeeft; awer Dir wäert mam Hellege Geescht gedeeft ginn net vill Deeg vun hei.
6 Wéi si also zesummekomm waren, hunn si vun him gefrot, a gesot: Här, wäerts du zu dëser Zäit d'Kinnekräich fir Israel erëm restauréieren?
7 An hie sot zu hinnen: Et ass net fir Iech, d'Zäiten oder d'Joreszäiten ze kennen, déi de Papp a senger eegener Kraaft gesat huet.
8 Awer Dir wäert Kraaft kréien, nodeems den Hellege Geescht op Iech komm ass: an Dir wäert Zeie vu mir sinn souwuel zu Jerusalem, wéi a ganz Judéa, an a Samaria, an bis zum ieweschten Deel vun der Äerd.
9 A wéi hien dës Saache geschwat huet, wéi se gesinn hunn, gouf hien opgeholl; an eng Wollek huet hien aus hirer Siicht opgeholl.
10 A wéi se stänneg an den Himmel gekuckt hunn, wéi hien eropgaang ass, kuck, zwee Männer stoungen bei hinnen a wäissem Kleedung;
11 Deen huet och gesot: Dir Männer vu Galiläa, firwat stinn dir an den Himmel kucken? dee selwechte Jesus, dee vun dir an den Himmel opgeholl gëtt, soll esou kommen, wéi dir hien an den Himmel gesinn hutt.
12 Du sinn si zréck op Jerusalem vum Bierg genannt Olivet, deen aus Jerusalem e Sabbatsrees ass.
13 A wéi se erakoumen, sinn si an en Uewerraum eropgaang, wou de Péitrus, an den Jakobus, an de Johannes, an den Andreas, de Philippe, an den Thomas, de Bartholomew, an de Matthäus, den Jakobus, de Jong vum Alphaeus, an de Simon Zelotes, gewunnt hunn, an de Judas, de Brudder vum James.
14Dës sinn alleguer zesummen a Gebied a Gebied weidergaang, mat de Fraen, a Maria, der Mamm vum Jesus, a mat senge Bridder.
15 An deene Deeg ass de Péitrus an der Mëtt vun de Jünger opgestan a sot: (d'Zuel vun den Nimm zesummen waren ongeféier honnert an zwanzeg,)
16 Männer a Bridder, dës Schrëft muss erfëllt sinn, wat den Hellege Geescht duerch de Mond vum David ier iwwer de Judas geschwat huet, dee Guide war fir déi, déi de Jesus geholl hunn.
17 Well hie war mat eis gezielt, an hat en Deel vun dësem Ministère kritt.
18 Elo huet dëse Mann e Feld mat der Belounung vun der Ongerechtegkeet kaaft; a gefall Kappwéi, ass hien an der Mëtt ausernee gesprongen, an all seng Darm ass erausgaang.
19 An et war all d'Awunner zu Jerusalem bekannt; sou wéi dat Feld an hirer richteger Zong Aceldama genannt gëtt, dat heescht, D'Feld vum Blutt.
20 Well et ass am Buch vun de Psalmen geschriwwen: Loosst seng Habitt desoléiert sinn, a loosst kee Mënsch doranner wunnen: a säi Bëschof léisst en aneren huelen.
21 Dofir vun dëse Männer, déi mat eis déi ganzen Zäit begleet hunn, datt den Här Jesus ënner eis an an erausgaang ass,
22 Vun der Daf vum Johannes un, bis deen selweschten Dag, wou hie vun eis opgeholl gouf, muss ee geweit ginn, fir Zeien mat eis vu senger Operstéiungszeen ze sinn.
23A si hunn zwee ernannt, de Joseph genannt Barsabas, dee Justus genannt gouf, a Matthias.
24 A si hunn gebiet a soten: Du, Här, deen d'Häerzer vun alle Mënschen kennt, weiss, ob Dir vun dësen zwee gewielt hutt,
25 Fir datt hien Deel vun dësem Ministère an dem Apostelschaft kann huelen, aus deem de Judas duerch Iwwerstéiss gefall ass, fir op seng eege Plaz ze goen.
26 A si hunn hir Lot erausginn; an de Lot ass op Matthias gefall; an hie gouf mat den eelef Apostelen gezielt.

KAPITEL 2

1 A wéi de Päischtdag ganz komm ass, ware se all zesummen op enger Plaz.
2 An op eemol koum et e Klang vum Himmel wéi vun engem staarke Wand, an et huet d'ganzt Haus gefëllt, wou se souz.
3 An et sinn hinnen gespléckt Zunge wéi vu Feier erschéngt, an et souz op jidderee vun hinnen.
4 A si waren all mam Hellege Geescht gefëllt, an hunn ugefaang mat anere Sproochen ze schwätzen, wéi de Geescht hinnen Aussoen huet.
5 An et waren zu Jerusalem Judden gewunnt, fromm Männer, aus all Natioun ënner dem Himmel.
6 Elo wéi dat am Ausland geraumt gouf, ass d'Vollek zesummekomm a goufe verwiesselt, well jidderee se a senger eegener Sprooch héieren huet.
7 A si waren all erstaunt a verwonnert, a soten een zum aneren: Kuck, sinn dës net all déi Galiläer schwätzen?
8 A wéi héieren mir all Mënsch an eiser eegener Sprooch, an där mir gebuer sinn?
9 Parthen, a Meden, an Elamiten, an d'Awunner a Mesopotamien, an a Judéa, a Cappadocia, a Pontus, an Asien,
10 Phrygien a Pamphylia, an Ägypten, an an den Deeler vu Libyen iwwer Cyrene, a Friemen vu Roum, Judden a Proselyten,
11 Kreten an Araber, mir héieren se an eiser Sprooch déi wonnerbar Wierker vu Gott schwätzen.
12 A si waren all erstaunt, a waren am Zweifel, a soten een zum aneren: Wat heescht dat?

13 Anerer hunn de Spott gesot: Dës Männer si voller neie Wäin.
14 Awer de Péitrus, mat deenen eelef opgestan, huet seng Stëmm opgehuewen a sot zu hinnen: Dir Männer vu Judéa, an all déi, déi zu Jerusalem wunnen, sief dat Iech bekannt, an lauschtert op meng Wierder:
15 Well dës sinn net gedronk, wéi Dir mengt, well et ass nëmmen déi drëtt Stonn vum Dag.
16 Dat ass awer dat, wat vum Prophéit Joel geschwat gouf;
17 An et wäert an de leschten Deeg geschéien, seet Gott, Ech wäert aus mengem Geescht op all Fleesch ausgoen: an Är Jongen an Är Meedercher wäerten profetéieren, an Är jonk Männer wäerten Visiounen gesinn, an Är al Männer wäert Dreem dreemen. :
18 An op meng Dénger an op meng Déngschtmeedchen wäert ech an deenen Deeg vu mengem Geescht ausgoen; a si wäerte profetéieren:
19 An ech wäert Wonner am Himmel weisen uewen, an Zeechen op der Äerd ënnert; Blutt, Feier, Damp Damp:
20 D'Sonn wäert an d'Däischtert ëmgewandelt ginn, an de Mound a Blutt, ier dee groussen an bemierkenswäerten Dag vum Här kënnt:
21 An et wäert geschéien, datt jiddereen, deen den Numm vum Här ruffe wäert gerett ginn.
22Männer vun Israel, héiert dës Wierder; De Jesus vun Nazareth, e Mann, dee vu Gott ënner Iech guttgeheescht gouf duerch Wonner a Wonner an Zeeche, déi Gott vun him an der Mëtt vun iech gemaach huet, wéi Dir selwer och wësst:
23 Hien, geliwwert vun der bestëmmter Berodung a Virwëssenheet vu Gott, hutt Dir geholl, an duerch béis Hänn gekräizegt an ëmbruecht:
24 Dee Gott opgeworf huet, nodeems hien d'Péng vum Doud befreit huet: well et net méiglech war, datt hien dovunner gehale gëtt.
25 Fir den David schwätzt iwwer hien, ech hunn den Här ëmmer viru mengem Gesiicht virausgesi, well hien ass op menger rietser Hand, fir datt ech net bewegt ginn:
26 Dofir huet mäin Häerz gefreet, a meng Zong war frou; ausserdeem soll och mäi Fleesch an der Hoffnung raschten:
27 Well Dir meng Séil net an der Häll verloosse wäert, an och net, datt Dir Ären Hellege léisst, fir Korruptioun ze gesinn.
28 Du hues mir d'Weeër vum Liewen bekannt gemaach; du solls mech voller Freed mat dengem Gesiicht maachen.
29 Männer a Bridder, loosst mech fräi zu dir vum Patriarch David schwätzen, datt hien souwuel dout a begruewe ass, a säi Graf ass bei eis bis haut.
30 Dofir ass e Prophéit, a wousst, datt Gott him mat engem Eed geschwuer huet, datt hie vu senger Uebst vu senge Lenden, no dem Fleesch, de Christus operweecht fir op säin Troun ze sëtzen;
31 Hien, wéi hien dat virdru gesinn huet, huet iwwer d'Operstéiungszeen vu Christus geschwat, datt seng Séil net an der Hell hannerlooss war, a säi Fleesch huet keng Korruptioun gesinn.
32 Dëse Jesus huet Gott operstanen, vun deem mir all Zeien sinn.
33 Dofir, well hien duerch d'riets Hand vu Gott erhiewen ass, a vum Papp d'Verspriече vum Hellege Geescht kritt huet, huet hien dat erausginn, wat dir elo gesitt an héiert.
34 Fir den David ass net an den Himmel eropgaang, awer hie seet selwer: Den HÄR sot zu mengem Här: Sëtzt du op menger rietser Hand!
35 Bis ech deng Feinden zu dengem Fousshocker maachen.
36 Dofir loosst d'ganz Haus vun Israel sécher wëssen, datt Gott dee selwechte Jesus, deen dir gekräizegt hutt, souwuel zum Här a Christus gemaach huet.
37 Wéi se dat elo héieren hunn, goufen si an hirem Häerz gestach, a soten zum Péitrus an zu de Rescht vun den Apostelen: Männer a Bridder, wat solle mir maachen?
38 Du sot de Péitrus zu hinnen: Maacht Iech ëm, a loosst jidderee vun iech am Numm vum Jesus Christus fir d'Verzeiung vun de Sënnen gedeeft ginn, an dir kritt de Kaddo vum Hellege Geescht.
39 Fir d'Verspriechen ass fir Iech, an Är Kanner, an all déi wäit ewech sinn, och esou vill wéi den Här eise Gott ruffe wäert.
40 A mat villen anere Wierder huet hien Zeegnes an opgefuerdert, a gesot: Rett Iech vun dëser ongewéinlecher Generatioun.
41Da sinn déi, déi säi Wuert gäre kruten, gedeeft ginn: an dee selwechten Dag goufen hinnen ongeféier dräi dausend Séilen bäigefüügt.
42 A si sinn stänneg weider an der Doktrin an der Gemeinschaft vun den Apostelen, a beim Broutbriech an a Gebieder.
43 An Angscht koum op all Séil: a vill Wonner an Zeeche goufen vun den Apostele gemaach.
44 An all déi gegleeft waren zesummen, an haten alles gemeinsam;
45 A verkaf hir Besëtz a Wueren, an deelt se un all Männer, wéi all Mënsch brauch.
46 A si, déi all Dag mat engem Accord am Tempel fortgaange sinn, an Brout vun Haus zu Haus gebrach hunn, hunn hiert Fleesch mat Freed an eenzeger Häerz giess,
47 Gott luewen, a Gonschten bei all de Leit hunn. An den Här huet d'Kierch all Dag bäigefüügt sou wéi gerett solle ginn.

KAPITEL 3

1 De Péitrus an de Johannes sinn zesummen an den Tempel an der Stonn vum Gebied eropgaang, déi néngten Stonn war.
2 An e Mann, deen aus dem Gebärmutter vun der Mamm halt ass, gouf gedroen, deen si all Dag um Paart vum Tempel geluecht hunn, dee Schéin genannt gëtt, fir Almosen vun deenen ze froen, déi an den Tempel koumen;
3 Wien de Péitrus an de Johannes gesinn haten, an den Tempel ze goen, huet en Almost gefrot.
4 De Péitrus, dee mam Johannes seng Aen op hien zougemaach huet, sot: "Kuckt op eis.
5 An hien huet hinnen opgepasst, an erwaart eppes vun hinnen ze kréien.
6 Du sot de Péitrus: Sëlwer a Gold hunn ech näischt; awer esou wéi ech hunn, ginn ech dir: Am Numm vum Jesus Christus vun Nazareth, riicht op a gitt.
7 An hien huet him bei der rietser Hand geholl an hie opgehuewe: an direkt seng Féiss an Knöchel Schanken krut Kraaft.
8Un hee sprang opstau, un is gaang, un is mit hen in den Tempel gegaan, wandelen un sprangen un Gott lueben.

9 An all d'Leit hunn hie gesinn goen a Gott luewen:
10A si woussten, datt et deen war, deen um Schéine Paart vum Tempel fir Almost souz: a si ware mat Wonner an Erstaunung geféllt iwwer dat, wat him geschitt ass.
11 A wéi de Lämme Mann, dee geheelt gouf, de Péitrus an de Johannes gehalen huet, sinn all d'Leit bei si zesumme gelaf an der Veranda, déi dem Salomo genannt gëtt, a si ganz wonnerbar.
12 A wéi de Péitrus et gesinn huet, huet hien dem Vollek geäntwert: Dir Männer vun Israel, firwat staunen Dir Iech iwwer dëst? oder firwat kuckt Dir esou eescht op eis, wéi wa mir duerch eis eege Kraaft oder Hellegkeet dëse Mann gemaach hätten ze goen?
13 De Gott vum Abraham a vum Isaac a vum Jakob, de Gott vun eise Pappen, huet säi Jong Jesus verherrlecht; deen dir ausgeliwwert hutt, an him a Presenz vu Pilatus ofgeleent hunn, wéi hien décidéiert war him ze loossen.
14 Dir hutt awer den Hellege an de Gerechte verleegnen, an Dir hutt gewënscht, datt e Mäerder Iech zouginn;
15 An huet de Prënz vum Liewen ëmbruecht, deen Gott aus den Doudegen operstanen huet; vun deem mir Zeien sinn.
16 A säin Numm huet duerch de Glawen a sengem Numm dëse Mann staark gemaach, deen dir gesitt a kennt: jo, de Glawen, dee vun him ass, huet him dës perfekt Gesondheet an der Presenz vun iech all ginn.
17 An elo, Bridder, ech wousst, datt Dir duerch Ignoranz et gemaach hutt, wéi och Är Herrscher.
18 Awer déi Saachen, déi Gott virdru mam Mond vun all senge Prophéiten gewisen huet, datt de Christus sollt leiden, huet hien esou erfëllt.
19 Maacht Iech also ëm, a gitt ëmgewandelt, fir datt Är Sënne geläscht kënne ginn, wann d'Zäite vun der Erfrëschung aus der Presenz vum Här kommen;
20 An hie wäert de Jesus Christus schécken, dee virdru fir Iech gepriedegt gouf:
21 Deen den Himmel muss kréien bis zu den Zäite vun der Erhuelung vun alle Saachen, déi Gott duerch de Mond vun all sengen hellege Prophéiten zënter der Welt ugefaang huet.
22 Fir de Moses huet wierklech zu de Pappen gesot: E Prophéit soll den HÄR Äre Gott fir Iech vun Äre Bridder opriichten, wéi ech; hie soll dir an allem héieren, wat hien zu dir soen wäert.
23 An et wäert geschéien, datt all Séil, déi dee Prophéit net héiere wäert, aus dem Vollek zerstéiert ginn.
24 Jo, an all d'Prophéite vum Samuel an déi, déi duerno kommen, sou vill wéi geschwat hunn, hunn och vun dësen Deeg virausgesot.
25 Dir sidd d'Kanner vun de Prophéiten, a vum Bund, deen Gott mat eise Pappen gemaach huet, a seet zum Abraham: An an Ärem Som sollen all d'Gattunge vun der Äerd geseent ginn.
26 Fir Iech éischt, Gott, nodeems hien säi Jong Jesus operstanen huet, huet hie geschéckt fir dech ze blesséieren, a jidderee vun iech vu senge Ongerechtegkeeten ofdréit.

KAPITEL 4

1 A wéi si zum Vollek geschwat hunn, sinn d'Priester an de Kapitän vum Tempel an d'Sadducees op si komm.
2 Si si traureg, datt si d'Leit geléiert hunn an duerch de Jesus d'Operstéiungszeen vun den Doudegen gepriedegt hunn.
3 A si hunn d'Hänn op hinnen geluecht, an hunn se bis den nächsten Dag festgehalen: well et war elo Owes.
4 Wéi och ëmmer, vill vun deenen, déi d'Wuert héieren hunn, hu gegleeft; an d'Zuel vun de Männer war ongeféier fënnef dausend.
5 An et ass de Moien geschitt, datt hir Herrscher, an Eelst, a Schrëftgeléiert,
6 An den Hohepriister Annas, an de Kajaphas, an de Johannes, an den Alexander, an esou vill, wéi aus der Famill vum Hohepriister waren, waren zu Jerusalem versammelt.
7 A wéi si se an der Mëtt gesat hunn, hu si gefrot: Mat wéi enger Kraaft oder mat wéi engem Numm hutt Dir dat gemaach?
8 Du sot de Péitrus, geféllt mam Hellege Geescht, zu hinnen: Dir Herrscher vum Vollek, an Eelst vun Israel!
9 Wa mir haut iwwerpréift ginn iwwer de gudden Dot, deen dem impotente Mann gemaach gëtt, mat wéi engem Mëttel ass hien ganz gemaach;
10 Sief et iech all bekannt, a fir all d'Leit vun Israel, datt duerch den Numm vum Jesus Christus vun Nazareth, deen dir gekräizegt hutt, deen Gott aus den Doudegen operstanen huet, och duerch hie steet dëse Mann ganz virun iech.
11 Dëst ass de Steen, dee vun iech Bauhären zu näischt gesat gouf, deen de Kapp vum Eck ginn ass.
12 Et gëtt och keng Erléisung an engem aneren: well et gëtt keen aneren Numm ënner dem Himmel, deen ënner de Mënschen gëtt, duerch dee mir gerett musse ginn.
13 Wéi se de Péitrus a vum John d'Fräiheet gesinn hunn, a festgestallt hunn, datt si ongeléiert an ignorant Männer waren, hunn si sech verwonnert; a si hu vun hinnen wëssen, datt si mam Jesus gewiescht wieren.
14 A wa si de Mann gesinn, dee geheelt gouf, bei hinnen stoe stoe, konnten si näischt dergéint soen.
15 Wéi se awer hinne befaasst haten, aus dem Conseil erauszegoen, hu si sech ënnerenee geschwat:
16 Si soten: Wat solle mir mat dëse Männer maachen? fir datt wierklech e bemierkenswäert Wonner vun hinnen gemaach gouf ass manifestéiert fir all déi, déi zu Jerusalem wunnen; a mir kënnen et net verleegnen.
17 Awer datt et sech net méi ënner de Leit verbreet huet, loosst eis se direkt menacéieren, datt se vun elo un kee Mënsch an dësem Numm schwätzen.
18A si hunn si geruff, an hunn hinne gebueden, guer net ze schwätzen an och net am Numm vum Jesus ze léieren.
19 De Péitrus an de Johannes hunn awer geäntwert an zu hinnen gesot: Ob et richteg ass an den Ae vu Gott, Iech méi nozelauschteren wéi zu Gott, Riichter dir.
20 Well mir kënnen net anescht schwätzen, wat mir gesinn an héieren hunn.
21 Also, wéi si si weider menacéiert haten, si hunn se lassgelooss, an hunn näischt fonnt wéi se se bestrooft hunn, wéinst de Leit: well all Mënsch huet Gott verherrlecht fir dat wat gemaach gouf.
22 Fir de Mann war iwwer véierzeg Joer al, op deem dëst Wonner vun Heelung gewise gouf.

23 A si lassgelooss gi sinn, sinn si an hir eege Gesellschaft gaang, an hunn alles gemellt, wat d'Hohepriister an d'Eelst hinnen gesot hunn.
24 A wéi se dat héieren hunn, hunn si hir Stëmm zu Gott eens ginn, a soten: Här, du bass Gott, deen den Himmel an d'Äerd an d'Mier gemaach hutt, an alles wat an hinnen ass:
25 Wien huet duerch de Mond vun dengem Knecht David gesot: Firwat hunn d'Heeden rosen, an d'Vollek hu sech ëmsoss Saachen virgestallt?
26 D'Kinneke vun der Äerd sinn opgestan, an d'Herrscher ware géint den Här a géint säi Christus versammelt.
27 Well aus enger Wourecht géint däi helleg Kand Jesus, deen s du gesalft hues, souwuel Herodes a Pontius Pilatus, mat de Heiden, an d'Leit vun Israel, ware versammelt,
28 Fir alles ze maachen wat Är Hand an Äre Rot virdru bestëmmt hunn ze maachen.
29 An elo, Här, kuck hir Drohungen: a gitt deng Dénger, datt si mat all Fräiheet däi Wuert soen,
30 Andeems Dir Är Hand ausstreet fir ze heelen; an datt Schëlder a Wonner duerch den Numm vun Ärem hellege Kand Jesus gemaach kënne ginn.
31 A wéi si gebiet haten, gouf d'Plaz gerëselt, wou se versammelt waren; a si waren all mam Hellege Geescht gefëllt, a si hunn d'Wuert vu Gott mat Fett geschwat.
32 An d'Multi vun deenen, déi gegleeft hunn, ware vun engem Häerz a vun enger Séil: Keen vun hinnen huet gesot, datt eppes vun de Saachen, déi hie besëtzt, seng eege wier; mee si haten alles gemeinsam.
33 A mat grousser Kraaft hunn d'Apostelen Zeien vun der Operstéiungszeen vum Här Jesus ginn: a grouss Gnod war op hinnen all.
34 Et war och keen ënnert hinnen, dee gefeelt huet: well sou vill wéi Besëtzer vu Lännereien oder Haiser hunn se verkaaft an d'Präisser vun de Saachen bruecht, déi verkaf goufen,
35 An huet se bei de Féiss vun den Apostelen geluecht: a Verdeelung gouf u jidderee gemaach, wéi e brauch.
36 An de Joses, deen vun den Apostelen de Familljennumm Barnabas geheescht huet, (wat ass, de Jong vun der Trouscht), e Levite, an aus dem Land Zypern,
37 Land haten, verkaf, an d'Sue bruecht, an et bei den Apostelen Féiss geluecht.

KAPITEL 5

1 Awer e bestëmmte Mann mam Numm Ananias, mat senger Fra Sapphira, hunn e Besëtz verkaf,
2 An huet en Deel vum Präis zréckgehalen, seng Fra huet och zouginn, an huet e bestëmmten Deel bruecht an et bei den Apostelen hir Féiss geluecht.
3 De Péitrus huet awer gesot: Ananias, firwat huet de Satan däin Häerz gefëllt fir dem Hellege Geescht ze léien an en Deel vum Präis vum Land zréckzehalen?
4 Wär et bliwwen ass, war et net dein? an nodeems se verkaf gouf, war et net an Ärer eegener Kraaft? firwat hutt Dir dës Saach an Ärem Häerz geduecht? du hues de Mënschen net gelunn, mee Gott.
5 An den Ananias, deen dës Wierder héieren huet, ass erofgefall an huet de Geescht opginn: a grouss Angscht koum op all déi, déi dës Saache héieren hunn.
6 Un déi jonk Männer sinn opgestan, hunn hien opgewéckelt, an hunn hien erausgedroen an hien begruewen.
7 An et war ongeféier dräi Stonnen duerno, wéi seng Fra, net wousst, wat gemaach gouf, erakoum.
8 An de Péitrus huet zu hir geäntwert: Sot mir, ob Dir d'Land fir sou vill verkaf hutt? An si sot: Jo, fir sou vill.
9 Du sot de Péitrus zu hir: Wéi ass et, datt dir zesumme sidd, fir de Geescht vum Här ze versichen? kuck, d'Féiss vun deenen, déi Äre Mann begruewen hunn, sinn bei der Dier, a wäerten dech erausdroen.
10 Dunn ass si direkt op seng Féiss gefall, an huet de Geescht opginn: an déi jonk Männer koumen eran, an hunn hir dout fonnt, an hir erausgedroen, si bei hirem Mann begruewen.
11 A grouss Angscht ass iwwer d'ganz Kierch komm, an iwwer all déi, déi dës Saache héieren hunn.
12 An duerch d'Hänn vun den Apostele ware vill Zeeche a Wonner ënner de Leit gemaach; (a si waren all zesummen an der Veranda vum Salomo.
13 A vun de Rescht huet kee Mënsch sech mat hinnen ugeschloss: awer d'Leit hunn se vergréissert.
14 A Gleeweger goufen der méi dem Här bäigefüügt, vill Männer a Fraen.)
15 Esou datt si déi Krank op d'Stroosse bruecht hunn, an se op Better a Canapéë geluecht hunn, fir datt op d'mannst de Schiet vum Péitrus, dee laanschtgaangen ass, e puer vun hinnen iwwerschatten.
16 Et ass och eng Villfalt aus de Stied ronderëm op Jerusalem komm, déi krank Leit bruecht hunn, an déi, déi mat onreine Geeschter besuergt waren: a si goufen all geheelt.
17 Dunn ass den Hohepriister opgestan, an all déi, déi mat him waren, (wat d'Secte vun de Sadducees ass), a ware mat Roserei gefëllt,
18 An hunn hir Hänn op d'Apostelen geluecht, an hunn se an de gemeinsame Prisong gesat.
19 Awer den Engel vum Här huet an der Nuecht d'Dieren vum Prisong opgemaach, an huet se erausbruecht a sot:
20 Géi, stoe a schwätzt am Tempel zu de Leit all d'Wierder vun dësem Liewen.
21 A wéi se dat héieren hunn, sinn si moies fréi an den Tempel gaang an hunn geléiert. Awer den Hohepriister ass komm, an déi, déi mat him waren, an hunn de Conseil zesummegeruff, an de ganze Senat vun de Kanner vun Israel, an an de Prisong geschéckt fir se ze bréngen.
22 Wéi awer d'Beamte koumen an si net am Prisong fonnt hunn, si si zréckkomm an hunn gesot:
23 Dee sot: De Prisong huet wierklech fonnt, datt mir mat all Sécherheet zougemaach hunn, an d'Wäerter stoungen dobaussen virun den Diere: awer wéi mir opgemaach hunn, hu mir kee Mënsch bannen fonnt.
24 Wéi den Hohepriister an de Kapitän vum Tempel an d'Hohepriister dës Saache héieren hunn, hunn si vun hinnen gezweiwelt, woubäi dat géif wuessen.
25 Du koum een an huet hinnen gesot a sot: Kuck, déi Männer, déi dir am Prisong gesat hutt, stinn am Tempel a léieren d'Leit.
26 Dunn ass de Kapitän mat den Offizéier gaangen, an huet se ouni Gewalt bruecht: well si hunn d'Leit gefaart, fir datt se net gestengelt gi wieren.

27 A wéi si se bruecht hunn, hunn si se virum Conseil gestallt: an den Hohepriister huet si gefrot:
28 A soten: Hu mir iech net streng gebot, dass dir net an dësem Numm léiere sollt? a kuck, Dir hutt Jerusalem mat Ärer Doktrin gefëllt, a wëlles d'Blutt vun dësem Mann op eis ze bréngen.
29 Dunn hunn de Péitrus an déi aner Apostelen geäntwert a gesot: Mir solle Gott éischter nohuelen wéi de Mënschen.
30 De Gott vun eise Pappen huet de Jesus operstan, deen dir ëmbruecht hutt an un engem Bam hänkt.
31 Hien huet Gott mat senger rietser Hand erhiewen fir e Prënz an e Retter ze sinn, fir Israel d'Berou ze ginn, an d'Verzeiung vu Sënnen.
32 A mir si seng Zeien vun dëse Saachen; an esou ass och den Hellege Geescht, deen Gott hinnen ginn huet, déi him nolauschteren.
33 Wéi si dat héieren hunn, sinn si an d'Häerz geschnidde ginn, an hunn d'Berodung gemaach fir se ëmzebréngen.
34 Du stoung do een am Conseil op, e Pharisäer, mam Numm Gamaliel, en Dokter vum Gesetz, deen e Ruff ënner all de Leit hat, an huet d'Apostelen gebueden, e bësse Plaz erauszestellen;
35 A sot zu hinnen: Dir Männer vun Israel, passt op Iech selwer, wat dir wëllt maachen, fir dës Männer ze beréieren.
36 Well éier dës Deeg den Theudas opgestan ass, a sech selwer geprägt huet, datt hien een ass; zu deenen eng Zuel vu Männer, ongeféier véierhonnert, sech ugeschloss hunn: deen ëmbruecht gouf; an all, sou vill wéi him gefollegt hunn, goufen verspreet, an zu näischt bruecht.
37 No dësem Mann ass de Judas vu Galiläa an de Deeg vun der Steiererhéijung opgestan, an huet vill Leit no him gezunn: hien ass och ëmkomm; an all, och esou vill wéi him gefollegt hunn, goufen verspreet.
38 An elo soen ech Iech: Vermeit Iech vun dëse Männer, a loosst se eleng: well wann dëse Rot oder dës Aarbecht vu Männer ass, da wäert et zu näischt kommen:
39 Awer wann et vu Gott ass, kënnt Dir et net ëmbréngen; fir datt Dir wahrscheinlech net fonnt gëtt, fir géint Gott ze kämpfen.
40 A si hunn him zougestëmmt: a wéi si d'Apostelen geruff hunn an si geschloe hunn, hunn si gesot, datt si net am Numm vum Jesus sollte schwätzen, a loosse se goen.
41 A si sinn aus der Presenz vum Conseil fortgaang, si si frou, datt si wiirdeg gezielt gi fir Schimmt fir säin Numm ze leiden.
42 An all Dag am Tempel an an all Haus hunn si net opgehalen Jesus Christus ze léieren an ze priedegen.

KAPITEL 6

1 An deenen Deeg, wéi d'Zuel vun de Jünger multiplizéiert gouf, ass et e Gemummel vun de Griichen géint d'Hebräer opkomm, well hir Witfraen am alldeegleche Ministère vernoléissegt goufen.
2 Dunn hunn déi Zwielef d'Multialitéit vun de Jünger bei si geruff, a gesot: Et ass kee Grond, datt mir d'Wuert vu Gott verloossen an Dëscher déngen.
3 Dofir, Bridder, kuckt iech siwe Männer mat éierleche Bericht aus, voller Hellege Geescht a Wäisheet, déi mir iwwer dëst Geschäft ernennen kënnen.
4 Awer mir wäerten eis dauernd un d'Gebied ginn, an dem Ministère vum Wuert.
5 An de Spréch huet der ganzer Masse gefall: a si hunn de Stephen gewielt, e Mann voller Glawen a vum Hellege Geescht, a Philippe, a Prochorus, an Nicanor, an Timon, a Parmenas, an Nicolas, e Proselyt vun Antiochia:
6 Déi si virun den Apostelen gestallt hunn: a wéi si gebiet hunn, hunn si hir Hänn op si geluecht.
7 An d'Wuert vu Gott ass eropgaang; an d'Zuel vun de Jünger huet sech zu Jerusalem vill multiplizéiert; an eng grouss Gesellschaft vun de Paschtéier waren dem Glawen gehorsam.
8 De Stephen, voller Glawen a Kraaft, huet grouss Wonner a Wonner ënner de Leit gemaach.
9 Dunn sinn e puer vun der Synagog opgestan, déi d'Synagog vun de Libertinen, an Cyrenians, an Alexandrians genannt gëtt, a vun hinnen aus Kilikien an Asien, déi mam Stephen streiden.
10 A si konnten d'Wäisheet an de Geescht net widderstoen, duerch deen hie geschwat huet.
11 Dunn hunn si d'Männer ënnerbruecht, déi gesot hunn: Mir hunn hien héieren, datt hie blasphemesche Wierder géint de Moses a géint Gott schwätzt.
12 A si hunn d'Leit opgereegt, an déi Eelst an d'Schrëftgeléiert, an si koumen op hien, hunn hien gefaangen an hunn hien an de Conseil bruecht.
13 An huet falsch Zeien opgestallt, déi gesot hunn: Dëse Mann hält net op mat blasphemesche Wierder géint dës helleg Plaz an d'Gesetz ze schwätzen:
14 Well mir hunn hien héieren soen, datt dëse Jesus vun Nazareth dës Plaz zerstéieren wäert, an d'Bräicher änneren, déi Moses eis geliwwert.
15 An all déi, déi am Conseil souzen, hunn hie fest op hie gekuckt, gesinn säi Gesiicht wéi et d'Gesiicht vun engem Engel gewiescht wier.

KAPITEL 7

1 Du sot den Hohepriister: Sinn dat esou?
2 An hie sot: Männer, Bridder, a Pappen, lauschtert; De Gott vun der Herrlechkeet ass eise Papp Abraham erschéngt, wéi hien a Mesopotamien war, ier hien zu Charran gewunnt huet,
3 A sot zu him: Gitt dech aus dengem Land a vun Ärer Famill, a komm an d'Land, dat ech dir weisen wäert.
4 Du koum hien aus dem Land vun de Chaldeer, an huet zu Charran gewunnt: a vun do aus, wéi säi Papp dout war, huet hien hien an dëst Land ewechgeholl, an deem dir elo wunnt.
5 An hien huet him keng Ierfschaft dran ginn, nee, net sou vill wéi fir säi Fouss ze setzen: awer hien huet versprach, datt hien him et fir e Besëtz géif ginn, a säi Som no him, wann hien nach kee Kand hat. .
6 A Gott huet op dës Manéier geschwat, datt säi Som an engem frieme Land wunne soll; an datt se se an d'Knechtschaft bréngen, a si véierhonnert Joer béis froen.
7 An d'Natioun, zu där se an der Knechtschaft sinn, wäert ech riichten, sot Gott: an duerno wäerte se erauskommen a mech op dëser Plaz déngen.
8 An hien huet him de Bund vun der Beschneidung ginn: an dofir huet den Abraham den Isaac gebuer, an huet him den aachten Dag beschnidden; an den Isaac huet de Jakob gebuer; an de Jakob huet déi zwielef Patriarchen gebuer.

9 An d'Patriarchen, déi vu Näid bewegt sinn, hunn de Joseph an Ägypten verkaaft: awer Gott war mat him,
10Unn huet hien aus all senge Leiden befreit, an huet him Gunst a Wäisheet an de Siicht vum Pharao, dem Kinnek vun Ägypten, ginn; an hien huet him Gouverneur iwwer Ägypten a säi ganzt Haus gemaach.
11 Elo koum et Mangel iwwer d'ganz Land vun Ägypten a Chanaan, a grouss Leed: an eis Pappen hunn keng Ënnerhalt fonnt.
12 Wéi de Jakob awer héieren huet, datt et Mais an Ägypten wier, huet hien eis Pappen als éischt erausgeschéckt.
13 An déi zweet Kéier gouf de Joseph senge Bridder bekannt gemaach; an dem Joseph seng Famill gouf dem Pharao bekannt gemaach.
14 Dunn huet de Joseph geschéckt, an huet säi Papp Jakob bei hie geruff, an all seng Famill, siechzeg a fofzéng Séilen.
15 De Jakob ass an Ägypten erofgaang an ass gestuerwen, hien an eis Pappen,
16 A si goufen a Sichem iwwergefouert an am Graf geluecht, dat den Abraham fir eng Zomm Suen vun de Jongen vum Emmor, dem Papp vu Sichem, kaaft huet.
17 Awer wéi d'Zäit vum Verspriechen no koum, wat Gott dem Abraham vereedegt hat, sinn d'Leit an Ägypten gewuess a multiplizéiert,
18 Bis en anere Kinnek opgestan ass, deen de Joseph net kannt huet.
19 Déi selwecht huet subtil mat eiser Famill gehandelt, a Béis huet eis Pappe gefrot, fir datt se hir jonk Kanner erausgoen, bis zum Enn si net liewen.
20 An där Zäit gouf de Moses gebuer, a war ganz schéin, an huet dräi Méint am Haus vu sengem Papp ernärt:
21 A wéi hien erausgehäit gouf, huet dem Pharao seng Duechter hien opgeholl an hie fir hiren eegene Jong ernäert.
22 De Moses war an all der Wäisheet vun den Ägypter geléiert, a war mächteg a Wierder an a Wierker.
23 A wéi hie voll véierzeg Joer al war, ass et an säin Häerz komm fir seng Bridder, d'Kanner vun Israel ze besichen.
24 A wéi ee vun hinnen onrecht gesinn huet, huet hien him verdeedegt, an deen ënnerdréckt huet, an huet den Ägypter geschloen:
25 Well hien huet ugeholl, datt seng Bridder verstanen hunn, wéi Gott duerch seng Hand si géif befreien: awer si hunn et net verstanen.
26 An den nächsten Dag huet hie sech hinne gewisen, wéi si sech gekämpft hunn, an hätt se erëm openee gesat, a gesot: Hären, dir sidd Bridder; firwat hues du deen een aneren falsch?
27 Deen awer, deen säin Noper falsch gemaach huet, huet hien ewechgehäit a gesot: Wien huet dech zum Herrscher a Riichter iwwer eis gemaach?
28 Wëllt Dir mech ëmbréngen, wéi Dir den Ägypter gëschter gemaach hutt?
29 Dunn ass de Moses bei dësem Spréch geflücht, a war e Friemen am Land Madian, wou hien zwee Jongen gebuer huet.
30 A wéi véierzeg Joer ofgelaaf waren, ass him an der Wüst vum Bierg Sina en Engel vum Här an enger Feierflam an engem Busch erschéngen.
31 Wéi de Moses et gesinn huet, huet hien sech iwwer d'Vue gefrot: a wéi hien no koum fir et ze gesinn, ass d'Stëmm vum Här zu him komm:
32 A sot: Ech sinn de Gott vun denge Pappen, de Gott vum Abraham, an de Gott vum Isaac, an de Gott vum Jakob. Dunn huet de Moses geziddert, an huet net getraut ze gesinn.
33 Du sot den HÄR zu him: Huel deng Schong vun denge Féiss aus, well d'Plaz, wou Dir stitt, ass helleg Buedem.
34 Ech hunn gesinn, ech hunn d'Leed vu mengem Vollek gesinn, dat an Ägypten ass, an ech hunn hir Stréimung héieren, an ech sinn erofgaang fir se ze befreien. An elo komm, ech schécken dech an Ägypten.
35 Dëse Moses, deen si refuséiert hunn, a gesot: Wien huet dech zum Herrscher a Riichter gemaach? datselwecht huet Gott geschéckt fir en Herrscher an en Erléiser ze sinn duerch d'Hand vum Engel, deen him am Busch erschéngt.
36 Hien huet se erausbruecht, nodeems hien Wonner an Zeeche am Land vun Ägypten gewisen huet, an am Roude Mier an an der Wüst véierzeg Joer.
37 Dëst ass de Moses, deen zu de Kanner vun Israel gesot huet: E Prophéit soll den HÄR Äre Gott fir Iech vun Äre Bridder operstoen, sou wéi ech; hien soll dir héieren.
38 Dëst ass hien, deen an der Kierch an der Wüst war mam Engel, deen zu him um Bierg Sina geschwat huet, a mat eise Pappen: deen déi lieweg Orakel krut fir eis ze ginn:
39 Un deenen eis Pappen net nohale wollten, mä hie vun hinne gedréckt hunn, an an hiren Häerzer erëm an Ägypten zréckkoum.
40 A sot zu Aaron: Maacht eis Gëtter, fir virun eis ze goen: well dëse Moses, deen eis aus dem Land vun Ägypten erausbruecht huet, wësse mir net, wat vun him ginn ass.
41 A si hunn an deenen Deeg e Kallef gemaach, an dem Idol geaffert, a si frou iwwer d'Wierker vun hiren eegenen Hänn.
42 Dunn huet Gott sech ëmgedréit, an huet si opginn, fir den Himmelshost ze bidden; wéi et am Buch vun de Prophéiten geschriwwen ass, O Dir Haus vun Israel, hutt Dir mir ëmbruecht Béischt an Affer am Laf vu véierzeg Joer an der Wüst ugebueden?
43 Jo, Dir hutt den Tabernakel vum Moloch opgeholl, an de Stär vun Ärem Gott Remfan, Figuren, déi Dir gemaach hutt fir se ze bidden: an ech wäert dech iwwer Babylon fortdroen.
44 Eis Pappen haten den Zeientabernakel an der Wüst, wéi hien ernannt hat, a mam Moses geschwat huet, datt hien et soll maachen no der Moud, déi hie gesinn huet.
45 Déi och eis Pappen, déi duerno koumen, mam Jesus an de Besëtz vun den Heiden agefouert hunn, déi Gott virun d'Gesiicht vun eise Pappen erausgedriwwen huet, bis an d'Deeg vum David;
46 Deen huet Gnod viru Gott fonnt, a wollt en Tabernakel fir de Gott vum Jakob fannen.
47 De Salomo huet him awer en Haus gebaut.
48 Awer den Allerhéichsten wunnt net an Tempelen, déi mat Hänn gemaach goufen; wéi seet de Prophéit,
49 Den Himmel ass mäin Troun, an d'Äerd ass mäi Fousshocker: wat fir eng Haus wäert Dir mir bauen? seet den HÄR: Oder wat ass d'Plaz vu mengem Rescht?
50 Huet meng Hand net all dës Saachen gemaach?
51 Dir steifen Hals an Onbeschneidungen am Häerz an Oueren, dir widderstoen ëmmer den Hellege Geescht: wéi Är Pappen dat gemaach hunn, also maacht Dir.
52 Wéi eng vun de Prophéiten hunn Är Pappen net verfollegt? a si hunn se ëmbruecht, déi virdru vum

Kommen vum Just One gewisen hunn; vun deenen dir elo d'Verréider a Mäerder waart:
53 Déi d'Gesetz duerch d'Bestëmmung vun Engelen opgeholl hunn an et net gehale hunn.
54 Wéi si dës Saache héieren hunn, sinn si an d'Häerz geschnidden, a si hunn him mat hiren Zänn geknascht.
55 Awer hien, voll vum Hellege Geescht, huet stänneg an den Himmel opgekuckt, an huet d'Herrlechkeet vu Gott gesinn, an de Jesus op der rietser Hand vu Gott,
56 A sot: Kuck, ech gesinn den Himmel opgemaach, an de Mënschejong op der rietser Hand vu Gott steet.
57 Dunn hunn si mat enger haarder Stëmm geruff, an hunn hir Oueren opgehalen, a si mat engem Accord op hie gelaf,
58 An hien huet hien aus der Stad erausgehäit an hie gestennegt: an d'Zeien hunn hir Kleeder bei de Féiss vun engem jonke Mann geluecht, deem säin Numm Saul war.
59 A si hunn de Stephen gestennegt, a Gott uruffen a gesot: Här Jesus, empfänkt mäi Geescht.
60 An hien huet sech op de Knéi gefall an huet mat haarder Stëmm geruff: Här, leet hinnen dës Sënn net op. A wéi hien dat gesot hat, ass hien ageschlof.

KAPITEL 8

1 An de Saul huet zu sengem Doud zougestëmmt. An deemools gouf et eng grouss Verfollegung géint d'Kierch, déi zu Jerusalem war; a si goufen all am Ausland duerch d'Regiounen vu Judäa a Samaria verspreet, ausser d'Apostelen.
2 An fromme Männer hunn de Stephen op säi Begriefnis gedroen, an hunn grouss Geklaut iwwer hie gemaach.
3 Wat de Saul ugeet, hien huet d'Kierch zerstéiert, an an all Haus gaang, a Männer a Frae gehal, huet si an de Prisong bruecht.
4 Dofir sinn déi, déi am Ausland verspreet waren, iwwerall gaang fir d'Wuert ze priedegen.
5 Dunn ass de Philippe erofgaang an d'Stad Samaria, an huet hinnen de Christus gepriedegt.
6 An d'Leit hunn eens op déi Saachen opgepasst, déi de Philippe gesot huet, héieren a gesinn d'Wonner, déi hie gemaach huet.
7 Fir onrein Séilen, déi mat haarter Stëmm kräischen, sinn aus villen erauskomm, déi mat hinnen besat waren: a vill mat Lähmung geholl, an déi Lamm waren, goufen geheelt.
8 An et war grouss Freed an där Stad.
9 Awer et war e gewësse Mann, genannt Simon, dee fréier an der selwechter Stad Zauberer benotzt huet an d'Leit vu Samaria verzaubert huet, a gesot huet, datt hie selwer e grousse war:
10 Op déi si all opgepasst hunn, vum Klengste bis op dee gréisste, a gesot: Dëse Mann ass déi grouss Kraaft vu Gott.
11 A si hu sech op hie berécksiichtegt, well hie vu laanger Zäit si mat Zauberer verzaubert hat.
12 Awer wéi si de Philippe gegleeft hunn, wat d'Saache betreffend d'Kinnekräich vu Gott an den Numm vu Jesus Christus gepriedegt hunn, si goufen gedeeft, Männer a Fraen.
13 Dunn huet de Simon selwer och gegleeft: a wéi hie gedeeft gouf, ass hie mam Philippe weidergaang an huet sech gefrot, wéi hien d'Wonner an d'Zeeche gesinn huet, déi gemaach gi sinn.
14 Wéi d'Apostelen, déi zu Jerusalem waren, héieren hunn, datt Samaria d'Wuert vu Gott kritt hat, hunn si hinnen de Péitrus an de Johannes geschéckt:
15 Wien, wéi se erofkomm sinn, fir si gebiet hunn, datt si den Hellege Geescht kréien kéinten:
16 (Fir bis elo war hien op kee vun hinnen gefall: nëmmen si goufen am Numm vum Här Jesus gedeeft.)
17 Dunn hunn si hir Hänn op si geluecht, a si kruten den Hellege Geescht.
18 A wéi de Simon gesinn huet, datt duerch d'Hänn vun den Apostelen den Hellege Geescht ginn ass, huet hien hinnen Sue ugebueden,
19 Si soten: Gëff mir och dës Kraaft, fir datt jidderengem, deen ech d'Hänn leeën, den Hellege Geescht kritt.
20 De Péitrus sot zu him: "Deng Sue stierwen mat dir, well Dir geduecht hutt, datt d'Geschenk vu Gott mat Geld kaaft ka ginn.
21 Du hues weder Deel nach Lot an dëser Matière: well däin Häerz ass net richteg an de Ae vu Gott.
22 Maacht Iech also ëm vun dëser Är Béisheet, a biet Gott, wa vläicht de Gedanke vun Ärem Häerz Iech verginn kann.
23 Well ech verstinn, datt Dir an der Galle vu Batterkeet sidd, an an der Bindung vun der Ongerechtegkeet.
24 Dunn huet de Simon geäntwert a gesot: Biet den Här fir mech, datt näischt vun dëse Saachen, déi dir geschwat hutt, op mech kommen.
25 A si, wéi se Zeien an d'Wuert vum Här gepriedegt haten, sinn zréck op Jerusalem, an hunn d'Evangelium a ville Dierfer vun de Samaritaner gepriedegt.
26 Un den Engel vum HÄR huet zum Philippe geschwat a gesot: Stitt op, a gitt no Süden op de Wee, dee vu Jerusalem op Gaza erof geet, dat ass Wüst.
27 An hien ass opgestan an ass gaang: a kuck, e Mann vun Äthiopien, en Eunuch vu grousser Autoritéit ënner dem Candace, der Kinnigin vun den Äthiopier, déi d'Verantwortung iwwer all hire Schatz hat an op Jerusalem komm ass fir ze bidden,
28 Hie koum zréck, a souz a sengem Won, huet de Prophet Esaias gelies.
29 Du sot de Geescht zum Philippe: Géi no, a schléisst dech un dëse Won.
30 De Philippe ass dohinner bei hie gelaf, an huet hien héieren, wéi hien de Prophet Esaias liesen, a sot: Verstees du, wat s du liess?
31 An hie sot: Wéi kann ech, ausser datt ee Mënsch mech leet? An hien huet de Philippe gewënscht, datt hie géif kommen a mat him sëtzen.
32 D'Plaz vun der Schrëft, déi hie gelies huet, war dëst: Hie gouf als Schof op d'Schluecht gefouert; a wéi e Lämmche stomm viru sengem Schéier, sou huet hien de Mond net opgemaach:
33 A senger Vernüderung gouf säi Uerteel ewechgeholl: a wien wäert seng Generatioun erklären? well säi Liewe gëtt vun der Äerd geholl.
34 An den Eunuch huet dem Philippe geäntwert a gesot: Ech bieden dech, vu wiem schwätzt de Prophéit dat? vu sech selwer oder vun engem anere Mann?
35 Dunn huet de Philippe säi Mond opgemaach an ugefaang mat der selwechter Schrëft, an huet him de Jesus gepriedegt.

36 A wéi se op de Wee gaange sinn, koumen si bei e bestëmmt Waasser: an den Eunuch sot: Kuckt, hei ass Waasser; wat behënnert mech fir gedeeft ze ginn?
37 De Philippe sot: Wann Dir mat Ärem ganzen Häerz gleeft, da kënnt Dir. An hien huet geäntwert a gesot: Ech gleewen, datt de Jesus Christus de Jong vu Gott ass.
38 An hien huet dem Won gebueden ze stoen: a si sinn allebéid an d'Waasser erofgaang, de Philippe an den Eunuch; an hien huet him gedeeft.
39 A wéi se aus dem Waasser eropkoumen, huet de Geescht vum Här de Philippe ewechgeholl, datt den Eunuch hien net méi gesinn huet: an hien ass mat Freed fortgaang.
40 De Philippe gouf awer zu Azotus fonnt, an ass duerchgaang an huet an all de Stied gepriedegt, bis hien op Cäsarea koum.

KAPITEL 9

1 De Saul, deen awer Geforen a Schluechten géint d'Jünger vum Här ausgeléist huet, ass bei den Hohepriister gaang.
2 An hie wollt vun him Bréif un Damaskus un d'Synagogen, datt wann hien iergendeen vun dësem Wee fonnt huet, ob si Männer oder Frae waren, hie kéint se gebonnen op Jerusalem bréngen.
3 A wéi hie reest, ass hien no bei Damaskus komm: an op eemol blénkt et ëm hien e Liicht vum Himmel:
4 An hien ass op d'Äerd gefall, an huet eng Stëmm héieren, déi zu him seet: Saul, Saul, firwat verfollegs du mech?
5 An hie sot: Wien bass du, Här? An den Här sot: Ech sinn de Jesus, deen Dir verfollegt: et ass schwéier fir Iech géint d'Stécker ze schloen.
6 An hien huet geziddert an erstaunt gesot: Här, wat wëlls du, datt ech maachen? An den HÄR sot zu him: Stitt op, a gitt an d'Stad, an et wäert Iech gesot ginn, wat Dir maache musst.
7 An d'Männer, déi mat him gereest sinn, stoungen sprachlos an hunn eng Stëmm héieren, awer kee Mënsch gesinn.
8 De Saul ass vun der Äerd opgestan; a wéi seng Aen opgemaach goufen, huet hie kee Mënsch gesinn: awer si hunn him bei der Hand gefouert an hien an Damaskus bruecht.
9 An hien war dräi Deeg ouni Siicht, a weder giess nach drénken.
10 An et war e gewësse Jünger zu Damaskus, genannt Ananias; an zu him sot den Här an enger Visioun: Ananias. An hie sot: Kuck, ech sinn hei, Här.
11 An den HÄR sot zu him: Maacht Iech op, a gitt op d'Strooss, déi riicht genannt gëtt, a frot am Haus vum Judas no engem, deen Saul genannt gëtt, vun Tarsus: well kuck, hie biet!
12 An huet an enger Visioun e Mann gesinn, deen den Ananias genannt ass, erakoum, an huet seng Hand op hie geluecht, fir datt hie seng Siicht kritt.
13 Dunn huet den Ananias geäntwert: Här, ech hunn vu ville vun dësem Mann héieren, wéi vill Béis hien den Hellegen zu Jerusalem gemaach huet:
14 An hei huet hien Autoritéit vun den Hohepriister fir all ze binden, déi Ären Numm uruffen.
15 Awer den Här sot zu him: Gitt de Wee, well hien ass e gewielte Schiff fir mech, fir mäi Numm virun de Heiden, a Kinneken an de Kanner vun Israel ze droen:
16 Well ech wäert him weisen, wéi grouss Saachen hie muss fir mäin Numm leiden.
17 An den Ananias ass op de Wee gaang, an ass an d'Haus gaang; an d'Hänn op hie geluecht, sot: Brudder Saul, den Här, och de Jesus, deen Iech um Wee erschéngt wéi Dir komm sidd, huet mech geschéckt, fir datt Dir Är Siicht kritt a mam Hellege Geescht gefëllt sidd.
18 An direkt ass et vu sengen Ae gefall, wéi et Schuppen gewiescht wier: an hie krut direkt Siicht, ass opgaang a gouf gedeeft.
19 A wéi hie Fleesch kritt huet, gouf hie gestäerkt. Dunn war de Saul bestëmmten Deeg mat de Jünger, déi zu Damaskus waren.
20 An direkt huet hien de Christus an de Synagogen gepriedegt, datt hien de Jong vu Gott ass.
21Awer all déi, déi hien héieren hunn, waren erstaunt a soten; Ass dat net deen, deen déi zerstéiert huet, déi dësen Numm zu Jerusalem genannt hunn, an heihinner komm ass fir dës Absicht, fir datt hien se gebonnen un d'Hohepriister bréngt?
22 De Saul huet awer ëmmer méi a Kraaft gewuess, an huet d'Judden, déi zu Damaskus gewunnt hunn, duerchernee gemaach, a beweist datt dëst de Christus ass.
23 Nodeem déi vill Deeg erfëllt waren, hunn d'Judden d'Berodung gemaach fir hien ëmzebréngen:
24 Awer hir Erwaardung war vum Saul bekannt. A si hunn d'Paart Dag an Nuecht nogekuckt fir hien ëmzebréngen.
25 Dunn hunn d'Jünger hien an der Nuecht geholl an hunn hie bei der Mauer an engem Kuerf erofgelooss.
26 Wéi de Saul op Jerusalem komm ass, huet hie probéiert sech mat de Jünger ze verbannen: awer si hunn all Angscht virun him gemaach, an hunn net gegleeft datt hien e Jünger wier.
27 De Barnabas huet hien awer geholl an hien bei d'Apostelen bruecht an hinnen erkläert, wéi hien den Här um Wee gesinn huet, an datt hie mat him geschwat huet, a wéi hie couragéiert zu Damaskus am Numm vum Jesus gepriedegt huet.
28 An hie war mat hinnen, a koum a Jerusalem eran an ass erausgaang.
29 An hien huet couragéiert am Numm vum Här Jesus geschwat an huet géint d'Griecher gestridden: awer si sinn gaang fir hien ëmzebréngen.
30 Wéi d'Bridder dat wossten, hunn si hien op Cesarea erof bruecht an hien op Tarsus geschéckt.
31 Dunn haten d'Kierchen uechter d'ganz Judéa a Galiläa a Samaria raschten, a goufen opgebaut; a wandelen an der Angscht vum Här, an am Komfort vum Hellege Geescht, goufen multipliziéiert.
32 An et ass geschitt, wéi de Péitrus duerch all Quartier passéiert ass, ass hien och bei den Hellegen erofgaang, déi zu Lydda gewunnt hunn.
33 An do huet hien e Mann fonnt, deen Aeneas genannt gouf, dee säi Bett aacht Joer behalen huet, a krank war vun der Lähmung.
34 De Péitrus sot zu him: Aeneas, Jesus Christus mécht dech gesond: maach op a maacht däi Bett. An hien ass direkt opgestan.

35 Un all déi, déi zu Lydda a Saron wunnen, hunn hien gesinn, an hunn sech zum Här ëmgedréit.
36 Elo war zu Joppe e gewësse Jünger, deen Tabitha genannt gouf, deen duerch Interpretatioun Dorcas genannt gëtt: dës Fra war voll vu gudde Wierker an Almosten, déi si gemaach huet.
37 An et ass an deenen Deeg geschitt, datt si krank war a gestuerwen ass: wiem, wéi se gewäsch haten, si hunn se an eng Uewerkammer geluecht.
38 A well d'Lydda no bei Joppe war, an d'Jünger héieren haten, datt de Péitrus do war, hunn si him zwee Männer geschéckt, an hunn hie gewënscht, datt hien net géif ophalen, bei si ze kommen.
39 Dunn ass de Péitrus opgestan an ass mat hinnen gaang. Wéi hie komm ass, hunn si hien an d'Uewerkammer bruecht: an all d'Witfrae stoungen bei him a kräischen, an hunn d'Mäntel an d'Kleeder gewisen, déi Dorcas gemaach huet, wärend si bei hinnen war.
40 De Péitrus huet se awer all erausgestallt, an huet sech geknéit a gebiet; an huet hien op de Kierper gedréint, sot: Tabitha, komm op. A si huet hir Aen opgemaach: a wéi si de Péitrus gesinn huet, souz si op.
41 An hien huet hir d'Hand ginn an hir opgehuewe, a wéi hien d'Hellegen an d'Witfra geruff hat, huet si lieweg presentéiert.
42 An et war uechter Joppe bekannt; a vill hunn un den Här gegleeft.
43 An et ass geschitt, datt hie vill Deeg zu Joppe war mat engem Simon, engem Gierwer.

KAPITEL 10

1Et war e Mann zu Cesarea, dee Cornelius genannt huet, e Centurion vun der Band, déi italienesch Band genannt gëtt,
2 En fromme Mann, an een deen Gott mat sengem ganzen Haus gefaart huet, deen dem Vollek vill Almost ginn huet an ëmmer zu Gott gebiet huet.
3 Hien huet an enger Visioun offensichtlech iwwer déi néngte Stonn vum Dag gesinn, datt en Engel vu Gott bei hie koum, a sot zu him: Cornelius.
4 A wéi hien op hie gekuckt huet, huet hien Angscht a sot: Wat ass et, Här? An hien huet zu him gesot: Deng Gebieder an deng Almosen sinn opkomm fir eng Erënnerung virun Gott.
5 A schéckt elo Männer op Joppe, a rufft een Simon, deem säi Familljen de Péitrus ass:
6 Hie wunnt bei engem Simon, engem Gierwer, deem säin Haus um Mier ass: hie soll dir soen, wat dir maache sollt.
7 A wéi den Engel, dee mam Cornelius geschwat huet, fortgaang ass, huet hien zwee vu senge Hausdénger geruff, an en fromm Zaldot vun deenen, déi ëmmer op hie gewaart hunn;
8 A wéi hien hinnen all dës Saache gesot huet, huet hien se op Joppe geschéckt.
9 Dee Muer, wéi si op hirer Rees gaange sinn, a si bei d'Stad koumen, ass de Péitrus op d'Haustop eropgaang fir ongeféier déi sechst Stonn ze bieden:
10 An hie gouf ganz hongereg, a géif giess hunn: awer wéi si sech fäerdeg gemaach hunn, ass hien an eng Trance gefall,
11 An huet den Himmel gesinn opgemaach, an e bestëmmt Schëff bei him erofgeet, wéi et e grousst Blat gewiescht wier an de véier Ecker, an op d'Äerd erofgelooss:
12 Wou waren all Zort vu véierfouss Déieren vun der Äerd, a wëll Déieren, a Kreep Saachen, a Vullen vun der Loft.
13 An et koum eng Stëmm zu him: Stéch op, Péitrus; ëmbréngen, an iessen.
14 De Péitrus huet awer gesot: Net esou, Här; well ech hunn ni eppes giess, wat allgemeng oder onrein ass.
15 An d’Stëmm huet nach eng Kéier zu him geschwat: Wat Gott gereinegt huet, dat nennt Dir net allgemeng.
16 Dëst gouf dräimol gemaach: an d'Schëff gouf erëm an den Himmel opgeholl.
17 Wéi de Péitrus u sech selwer gezweiwelt huet, wat dës Visioun, déi hie gesinn hätt, bedeite sollt, kuck, déi Männer, déi vum Cornelius geschéckt goufen, haten dem Simon säi Haus gefrot, a si virun der Paart stoungen.
18 An hien huet geruff a gefrot, ob de Simon, deen de Péitrus genannt gouf, do ënnerbruecht wier.
19 Wéi de Péitrus un d'Visioun geduecht huet, sot de Geescht zu him: Kuck, dräi Männer sichen dech.
20 Stitt also op, a gitt dech erof, a gitt mat hinnen, ouni zweiwelt näischt: well ech hunn se geschéckt.
21 Dunn ass de Péitrus erofgaang bei de Männer, déi vum Cornelius bei hie geschéckt goufen; a sot: "Kuckt, ech sinn deen, deen Dir sicht: Wat ass d'Ursaach, firwat Dir komm sidd?
22 A si soten: De Cornelius, de Centurion, e gerechte Mann, an dee Gott Angscht huet, a vu guddem Bericht ënner der ganzer Natioun vun de Judden, gouf vu Gott vun engem hellege Engel gewarnt, fir dech a säi Haus ze schécken an ze héieren. Wierder vun dir.
23 Dunn huet hien se erageruff, an huet se ënnerbruecht. An de Moien ass de Péitrus mat hinnen fortgaang, a verschidde Bridder vu Joppe si mat him begleet.
24A muer nodeem si se a Cäsarea gaangen. An de Cornelius huet op si gewaart, an huet seng Verwandten an no Frënn zesummegeruff.
25 Wéi de Péitrus erakoum, huet de Cornelius him begéint, an ass op seng Féiss gefall, an huet hie veréiert.
26 De Péitrus huet hien awer opgeholl a gesot: Stitt op; Ech selwer sinn och e Mann.
27 A wéi hie mat him geschwat huet, ass hien eragaang an huet vill fonnt, déi zesumme waren.
28 An hie sot zu hinnen: Dir wësst, datt et onerlaabt ass fir e Mann, deen e Judd ass, sech ze halen, oder bei engem vun enger anerer Natioun ze kommen; mee Gott huet mir gewisen, datt ech kee Mënsch normal oder onrein nennen soll.
29 Dofir sinn ech bei Iech komm ouni ze widderstoen, soubal ech geschéckt gi sinn: Ech froen dofir, fir wéi eng Absicht Dir fir mech geschéckt hutt?
30 An de Cornelius sot: Virun véier Deeg hunn ech bis dës Stonn gefast; an an der néngten Stonn hunn ech a mengem Haus gebiet, a kuck, e Mann stoung virun mir an hell Kleeder,
31 A sot: Cornelius, däi Gebied ass gelauschtert, an deng Almosen sinn an d'Ae vu Gott erënnert.
32 Schéckt also op Joppe, a ruff de Simon heihinner, deem säi Familljen de Péitrus ass; hien ass am Haus vun engem Simon, engem Gierwer bei der Mier Säit ënnerbruecht: deen, wann hie kënnt, zu dir schwätzen soll.

33 Dofir hunn ech dech direkt geschéckt; an Dir hutt gutt gemaach, datt Dir komm sidd. Elo si mir all hei viru Gott präsent, fir alles ze héieren, wat Dir vu Gott gebot gëtt.
34 Dunn huet de Péitrus säi Mond opgemaach a gesot: Ech verstinn, datt Gott kee Respekt vu Persounen ass:
35 Awer an all Natioun gëtt deen, deen hien Angscht huet a Gerechtegkeet schafft, mat him ugeholl.
36 D'Wuert, dat Gott un d'Kanner vun Israel geschéckt huet, de Fridde vu Jesus Christus priedegt: (hien ass Här vun allem:)
37 Dat Wuert, ech soen, Dir wësst, dat a ganz Judéa publizéiert gouf, an ugefaang vu Galiläa, no der Daf, déi de Johannes gepriedegt huet;
38 Wéi Gott de Jesus vun Nazareth mam Hellege Geescht a mat Kraaft gesalft huet: deen ëmgaang ass, gutt ze maachen, an all heelen, déi vum Däiwel ënnerdréckt waren; well Gott war mat him.
39 A mir sinn Zeien vun allem, wat hien am Land vun de Judden gemaach huet, an zu Jerusalem; deen si ëmbruecht an un engem Bam hänken:
40 Hien huet Gott den drëtten Dag operstan an huet him offen gewisen;
41 Net un all d'Leit, mee un Zeien, déi virdru vu Gott gewielt goufen, och un eis, déi mat him giess an drénken hunn, nodeems hien aus den Doudegen opgestan ass.
42 An hien huet eis gebueden fir d'Leit ze priedegen an ze bestätegen, datt et deen ass, dee vu Gott als Riichter vu Schnell an Doud geweit gouf.
43 Zu him ginn all d'Prophéiten Zeien, datt duerch säin Numm jiddereen, deen un hie gleeft, d'Verzeiung vu Sënne kritt.
44 Wéi de Péitrus nach dës Wierder geschwat huet, ass den Hellege Geescht op all déi gefall, déi d'Wuert héieren hunn.
45A si vun der Beschneidung, déi gegleeft hunn, waren erstaunt, sou vill wéi mam Péitrus komm sinn, well dat och op d'Heiden d'Geschenk vum Hellege Geescht ausgegoss gouf.
46 Well si hunn héieren, datt si mat Sproochen schwätzen, a Gott grouss ginn. Dunn huet de Peter geäntwert:
47 Kann iergendeen Waasser verbidden, datt dës net gedeeft ginn, déi den Hellege Geescht esou gutt wéi mir kritt hunn?
48 An hien huet hinne gebueden am Numm vum Här gedeeft ze ginn. Dunn hunn si him gebiet fir bestëmmten Deeg ze bleiwen.

KAPITEL 11

1 An d'Apostelen an d'Bridder, déi a Judéa waren, hunn héieren, datt d'Natiounen och d'Wuert vu Gott kritt hunn.
2 A wéi de Péitrus op Jerusalem koum, hunn déi, déi aus der Beschneidung waren, mat him gestridden,
3 A sot: Du bass bei d'Männer, déi onbeschnidden sinn, era gaang, an hues mat hinnen giess.
4 De Péitrus huet awer vun Ufank un d'Saach ausgeübt, an huet hinnen et duerch Uerder erkläert a gesot:
5 Ech war an der Stad Joppe gebiet: an an enger Trance hunn ech eng Visioun gesinn: E bestëmmte Schiff ass erofgaang, wéi et e grousst Blat gewiescht wier, vu véier Ecker aus dem Himmel erofgelooss; an et ass souguer bei mech komm:
6 Op deem, wéi ech meng Ae befestegt haten, hunn ech nogeduecht an hunn véierfouss Déieren vun der Äerd gesinn, a wëll Déieren, a Kreepdénger, a Vullen vun der Loft.
7 An ech hunn eng Stëmm héieren, déi zu mir seet: Stitt op, Péitrus; ëmbréngen an iessen.
8 Awer ech hunn gesot: Net esou, Här, well näischt gemeinsam oder onrein ass zu all Moment a mäi Mond komm.
9 Awer d'Stëmm huet mir erëm vum Himmel geäntwert: Wat Gott gereinegt huet, dat rufft Dir net allgemeng.
10 An dat ass dräimol gemaach: an all goufen erëm an den Himmel opgezunn.
11 A kuck, direkt waren dräi Männer an d'Haus komm, wou ech war, aus Cäsarea op mech geschéckt.
12 An de Geescht huet mir gesot, mat hinnen ze goen, ouni ze zweiwelen. Ausserdeem hunn dës sechs Bridder mech begleet, a mir sinn an d'Haus vum Mann gaang:
13 An hien huet eis gewisen, wéi hien en Engel a sengem Haus gesinn hat, dee stoung an zu him sot: Schéckt Männer op Joppe, a rufft de Simon, deem säi Familljen de Péitrus ass;
14 Wien wäert Iech Wierder soen, wouduerch Dir an Äert ganzt Haus gerett ginn.
15 A wéi ech ugefaang hunn ze schwätzen, ass den Hellege Geescht op si gefall, wéi op eis am Ufank.
16 Dunn hunn ech un d'Wuert vum Här erënnert, wéi hie gesot huet: De Johannes huet wierklech mat Waasser gedeeft; awer Dir wäert mam Hellege Geescht gedeeft ginn.
17 Well dann Gott hinnen dat ähnlecht Geschenk huet wéi hien eis gemaach huet, déi un den Här Jesus Christus gegleeft hunn; wat war ech, datt ech Gott widderstoen konnt?
18 Wéi si dës Saache héieren hunn, hu si sech roueg gehalen, an hunn Gott verherrlecht a gesot: Dunn huet Gott och den Heiden d'Berouegung zum Liewen ginn.
19 Déi, déi an d'Ausland verspreet waren, sinn duerch d'Verfolgung, déi iwwer de Stephen entstane sinn, bis op Phénik, an Zypern, an Antiochia gereest, an hunn d'Wuert fir kengem awer nëmmen un de Judden gepriedegt.
20 Un e puer vun hinne ware Männer vun Zypern a Cyrene, déi, wéi se op Antiochien komm sinn, mat de Griichen geschwat hunn, an den Här Jesus gepriedegt hunn.
21 An d'Hand vum Här war mat hinnen: an eng grouss Zuel huet gegleeft, an huet sech zum Här ëmgedréit.
22 Dunn koumen d'Noriichte vun dëse Saachen an d'Ouere vun der Kierch, déi zu Jerusalem war: a si hunn de Barnabas geschéckt, fir bis op Antiochia ze goen.
23 Deen, wéi hien komm ass, an d'Gnod vu Gott gesinn huet, war frou, an huet se all opgefuerdert, datt si mat Häerzenszweck un den Här hänken.
24 Well hien war e gudde Mann, a voller Hellege Geescht a Glawen: a vill Leit goufen dem Här bäigefüügt.
25 Dunn ass de Barnabas op Tarsus fortgaang, fir de Saul ze sichen:
26 A wéi hien hie fonnt hat, huet hien hien op Antiochien bruecht. An et ass geschitt, datt e ganzt Joer si sech mat der Kierch versammelt hunn, a vill Leit geléiert. An d'Jünger goufen als éischt Chrëschten an Antiochien genannt.
27 An dësen Deeg koumen Prophéiten vu Jerusalem op Antiochien.

28 An do ass ee vun hinnen opgestan, genannt Agabus, an huet vum Geescht bezeechent, datt et an der ganzer Welt e grousse Mangel soll ginn, wat an den Deeg vum Claudius Caesar geschitt ass.
29 Dunn hunn d'Jünger, jidderee no senger Fäegkeet, décidéiert fir d'Bridder, déi a Judéa gewunnt hunn, Erliichterung ze schécken:
30 Wat si och gemaach hunn, an et un déi Eelst geschéckt duerch d'Hänn vu Barnabas a Saul.

KAPITEL 12

1 Elo ëm déi Zäit huet den Herodes de Kinnek seng Hänn ausgestreckt, fir e puer vun der Kierch ze schueden.
2 An hien huet den Jakobus, de Brudder vum Johannes, mam Schwert ëmbruecht.
3 A well hien gesinn huet, datt et de Judden gefall ass, ass hie weidergaang fir och de Péitrus ze huelen. (Da waren d'Deeg vum ongeséierte Brout.)
4 A wéi hien hie gefaangen hat, huet hien hien a Prisong gesat, an hien u véier Quarternioune vun Zaldoten ausgeliwwert, fir hien ze halen; no Ouschteren virgesinn, hien bei de Leit erauszebréngen.
5 Dofir gouf de Péitrus am Prisong gehal: awer d'Gebied gouf ouni ophalen vun der Kierch zu Gott fir hien gemaach.
6 A wéi den Herodes hien erausbruecht hätt, huet de Péitrus an der selwechter Nuecht tëscht zwee Zaldoten geschlof, mat zwou Ketten gebonnen: an d'Weider virun der Dier hunn de Prisong behalen.
7 A kuck, den Engel vum Här ass op hien komm, an e Liicht huet am Prisong geschéngt: an hien huet de Péitrus op der Säit geschloen, an huet hien opgeriicht a gesot: Stitt séier op. A seng Ketten sinn aus sengen Hänn gefall.
8 An den Engel sot zu him: Gäert dech, a bind deng Sandalen un. An esou huet hien. An hie sot zu him: Werp däi Kleedung ëm dech, a follegt mir.
9 An hien ass erausgaang an ass him nogaang; a wousst net datt et wouer war, wat vum Engel gemaach gouf; awer geduecht hien eng Visioun gesinn.
10 Wéi si laanscht déi éischt an déi zweet Ward waren, si si bei d'Eisenpaart komm, déi an d'Stad féiert; deen hinnen aus sengem eegenen Accord opgemaach huet: a si sinn erausgaang an sinn duerch eng Strooss gaang; an direkt ass den Engel vun him fortgaang.
11 Wéi de Péitrus bei sech selwer komm ass, sot hien: Elo weess ech sécher, datt den Här säin Engel geschéckt huet an mech aus der Hand vum Herodes a vun der ganzer Erwaardung vum Vollek vun de Judden gerett huet.
12 A wéi hien d'Saach iwwerluecht huet, ass hien an d'Haus vun der Maria, der Mamm vum Johannes, deem säi Familljennumm Mark war, komm. wou vill versammelt waren ze bieden.
13 A wéi de Péitrus un d'Dier vum Paart geklappt huet, koum eng Dame fir nozelauschteren, genannt Rhoda.
14A wéi si dem Péitrus seng Stëmm kannt huet, huet si d'Dier net fir Freed opgemaach, mee ass eran gelaf an erzielt, wéi de Péitrus virun der Tor stoung.
15 A si soten zu hir: Du bass rosen. Awer si huet dauernd bestätegt datt et esou war. Du soten si: Et ass säin Engel.
16 De Péitrus huet awer weider geklappt: a wéi si d'Dier opgemaach hunn an hien gesinn hunn, ware si erstaunt.
17 Awer hien huet hinnen mat der Hand gewënscht, hir Fridden ze halen, an huet hinnen erkläert, wéi den Här hien aus dem Prisong bruecht huet. An hie sot: Gitt dës Saachen dem James an de Bridder. An hien ass fortgaang an ass op eng aner Plaz gaang.
18 Elo wéi et Dag war, gouf et keng kleng Opreegung ënnert den Zaldoten, wat vum Péitrus geschitt ass.
19 A wéi den Herodes no him gesicht huet, an hien net fonnt huet, huet hien d'Wäerter ënnersicht, an huet gesot datt si sollen ëmbruecht ginn. An hien ass vun Judéa erof op Cesarea, an do bliwwen.
20 An den Herodes war ganz onzefridden mat hinnen vun Tyrus a Sidon: mä si koumen eens zu him, an, nodeems se dem Blastus dem Kinnek säi Kammerherr hire Frënd gemaach hunn, wollte Fridden; well hiert Land vum Kinnek säi Land ernährt gouf.
21 An op engem festen Dag huet den Herodes, a kinnekleche Kleedung gekleet, sech op säin Troun gesat, an huet hinnen eng Ried gemaach.
22Un d'Vollek huet e Gejäiz geruff a gesot: Et ass d'Stëmm vun engem Gott, an net vun engem Mënsch.
23 An direkt huet den Engel vum Här him geschloen, well hien Gott d'Herrlechkeet net ginn huet: an hie gouf vu Wuerm giess an huet de Geescht opginn.
24 Awer d'Wuert vu Gott ass gewuess a multiplizéiert.
25 De Barnabas an de Saul sinn aus Jerusalem zréckkomm, wéi si hire Service erfëllt haten, an hunn de Johannes, deem säi Familljennumm de Mark war, mat sech geholl.

KAPITEL 13

1 Elo waren et an der Kierch, déi zu Antiochia war, verschidde Prophéiten a Léierpersonal; wéi de Barnabas, an de Simeon, deen Niger genannt gouf, an de Lucius vu Cyrene, an de Manaen, dee mam Herodes dem Tetrarch a Saul opgewuess ass.
2 Wéi si dem Här gedéngt hunn a gefast hunn, sot den Hellege Geescht: Trennt mech de Barnabas an de Saul fir d'Aarbecht, op déi ech si geruff hunn.
3 A wéi si gefast a gebiet hunn, an hir Hänn op si geluecht hunn, hunn si se fortgeschéckt.
4 Also si si vum Hellege Geescht geschéckt, an sinn op Seleukien fortgaang; a vun do aus si si op Zypern gesegelt.
5 A wéi se zu Salamis waren, hunn si d'Wuert vu Gott an de Synagogen vun de Judden gepriedegt: a si haten och de Johannes zu hirem Minister.
6 A wéi si duerch d'Insel op Paphos gaangen waren, hunn se e gewëssen Zauberer fonnt, e falsche Prophéit, e Judd, deem säin Numm Barjesus war:
7 Dee war mam Deputéierte vum Land, dem Sergius Paulus, e virsiichtege Mann; deen de Barnabas an de Saul geruff huet an d'Wuert vu Gott wollt héieren.
8 Awer den Zauberer Elymas (well esou ass säin Numm duerch Interpretatioun) huet hinnen widderstanen, a probéiert den Deputéierte vum Glawen ofzeginn.
9 Dunn huet de Saul, (deen och Paul genannt gëtt), gefëllt mam Hellege Geescht, seng Aen op hie gesat.
10 A sot: O voll vun all Subtilitéit an all Ongerechtegkeet, du Kand vum Däiwel, du Feind vun all Gerechtegkeet, wäert Dir net ophalen déi richteg Weeër vum Här ze pervertéieren?

11 An elo, kuck, d'Hand vum Här ass op dech, an du wäerts blann sinn, fir eng Saison net d'Sonn ze gesinn. An direkt ass op him en Niwwel an eng Däischtert gefall; an hien ass gaang, fir e puer ze sichen, fir hien un d'Hand ze féieren.
12 Dunn huet den Deputéierten, wéi hie gesinn huet, wat geschitt ass, gegleeft, a war iwwer d'Léier vum Här erstaunt.
13 Wéi de Paul a seng Gesellschaft vu Paphos entlooss sinn, sinn si op Perge a Pamphylien komm, an de Johannes, dee vun hinnen fortgaang ass, ass zréck op Jerusalem.
14 Wéi se awer vu Perge fortgaange sinn, sinn si op Antiochien a Pisidien komm, an si sinn um Sabbat an d'Synagog gaang an hunn sech gesat.
15 An no der Liesung vum Gesetz an de Prophéiten hunn d'Herrscher vun der Synagog zu hinnen geschéckt, a gesot: Dir Männer a Bridder, wann dir e Wuert vun Uruff fir d'Leit hutt, sot weider.
16 Dunn ass de Paulus opgestan, a wénkt mat senger Hand, a sot: Männer vun Israel, an dir, déi Gott Angscht hunn, gitt Publikum.
17 De Gott vun dësem Vollek vun Israel huet eis Vateren erausgesicht, an huet d'Leit héichgehalen, wéi se als Friemen am Land vun Ägypten gewunnt hunn, a mat engem héijen Aarm huet hien se aus deem erausbruecht.
18 An ongeféier der Zäit vu véierzeg Joer huet hien hir Manéieren an der Wüst gelidden.
19 A wéi hien siwe Natiounen am Land Chanaan zerstéiert hat, huet hien hinnen hir Land duerch Lot gedeelt.
20 An duerno huet hien hinnen Riichter ongeféier véier honnert a fofzeg Joer ginn, bis Samuel de Prophéit.
21 An duerno hunn si e Kinnek gewënscht: a Gott huet hinnen de Saul, de Jong vum Cis, e Mann aus dem Stamm vu Benjamin, am Laf vu véierzeg Joer ginn.
22 A wéi hien hien ewechgeholl huet, huet hien hinnen den David operstoen, fir hire Kinnek ze ginn; deem hien och Zeegnes ginn huet a gesot huet: Ech hunn den David, de Jong vum Isai, fonnt, e Mann no mengem Häerz, deen all mäi Wëllen erfëllt.
23 Aus dem Som vun dësem Mann huet Gott no sengem Verspriechen un Israel e Retter opgeriicht, de Jesus:
24 Wéi de Johannes fir d'éischt viru sengem Kommen d'Daf vun der Berouegung un all d'Leit vun Israel gepriedegt huet.
25 Wéi de Johannes säi Wee erfëllt huet, sot hien: Wien mengt dir, datt ech sinn? Ech sinn net hien. Awer kuck, et kënnt een no mir, deem seng Schong vu senge Féiss ech net wäert sinn ze verléieren.
26 Männer a Bridder, Kanner aus dem Stamm vum Abraham, a jidderee vun iech Gott Angscht huet, un Iech ass d'Wuert vun dëser Erléisung geschéckt.
27 Fir déi, déi zu Jerusalem wunnen, an hir Herrscher, well se hien net kannt hunn, nach d'Stëmme vun de Prophéiten, déi all Sabbatsdag gelies ginn, si hunn se erfëllt an hien ze veruerteelen.
28A wa si keng Doudesursaach an him fonnt hunn, hunn si awer de Pilatus gewënscht, datt hie soll ëmbruecht ginn.
29 A wéi si alles erfëllt haten, wat vun him geschriwwen ass, hunn si hien vum Bam erofgeholl an an e Graf geluecht.
30 Awer Gott huet hien aus den Doudegen operstanen:
31 An hie gouf vill Deeg vun deene gesinn, déi mat him vu Galiläa op Jerusalem opkomm sinn, déi seng Zeie fir d'Leit sinn.
32 A mir erklären Iech glécklech Noriichten, wéi dat Verspriechen, dat de Pappe gemaach gouf,
33 Gott huet dat selwecht fir eis hir Kanner erfëllt, an datt hien de Jesus erëm operstanen huet; wéi et och am zweete Psalm geschriwwen ass: Du bass mäi Jong, haut hunn ech dech gebuer.
34 A wat hien ugeet, datt hien hien aus den Doudegen operstanen huet, elo net méi an d'Korruptioun zréckzekommen, sot hien op dës Manéier: Ech ginn Iech déi sécher Barmhäerzegkeet vum David.
35 Dofir seet hien och an engem anere Psalm: Du solls den Hellegen net erlaaben Korruptioun ze gesinn.
36 Fir den David, nodeems hien seng eege Generatioun duerch de Wëlle vu Gott gedéngt huet, ass am Schlof gefall, a gouf op seng Pappe geluecht, an huet Korruptioun gesinn:
37 Mee hien, deen Gott erëm operstanen huet, huet keng Korruptioun gesinn.
38 Sief et iech also bekannt, Männer a Bridder, datt duerch dëse Mann iech d’Verzeiung vun de Sënne gepriedegt gëtt:
39 An duerch him sinn all déi gleewen, vun allem gerechtfäerdegt, vun deenen dir net duerch d'Gesetz vum Moses gerechtfäerdegt konnt ginn.
40 Passt also op, datt dat net op Iech kënnt, vun deem an de Prophéiten geschwat gëtt;
41Kuckt, dir Veruechten, a wonneren, a stierwen: well ech schaffen eng Aarbecht an Ären Deeg, eng Aarbecht, déi Dir op kee Fall gleewe wäert, obwuel e Mann et Iech erklärt.
42 A wéi d'Judden aus der Synagog erausgaange waren, hunn d'Heiden gefrot, datt dës Wierder hinnen den nächsten Sabbat gepriedegt ginn.
43 Wéi d’Versammlung elo opgebrach gouf, sinn vill vun de Judden a reliéise Proselyte dem Paul an dem Barnabas gefollegt: dee mat hinne geschwat huet, si iwwerzeegt hunn an der Gnod vu Gott weiderzemaachen.
44 Un den nächsten Sabbatsdag koum bal d'ganz Stad zesummen, fir d'Wuert vu Gott ze héieren.
45 Awer wéi d'Judden d'Multe gesinn hunn, ware si mat Näid gefëllt an hunn géint déi Saache geschwat, déi vum Paul geschwat goufen, widdersprécht a blaspheméieren.
46 Dunn hunn de Paul an de Barnabas sech fett gewascht a gesot: Et war noutwenneg, datt d'Wuert vu Gott fir d'éischt zu Iech geschwat wier: awer well Dir et vun Iech gitt, a beurteelt Iech selwer onwürdeg vum éiwege Liewen, kuck, mir wenden eis un d'Heiden. .
47 Well esou huet den Här eis gebueden, a gesot: Ech hunn dech als Liicht vun den Heiden gesat, fir datt Dir fir d'Erléisung bis op d'Enn vun der Äerd sollt sinn.
48 A wéi d'Nieden dat héieren hunn, ware si frou, an hunn d'Wuert vum Här verherrlecht: an esou vill, wéi zum éiwegt Liewen geweit waren, hunn gegleeft.
49 An d'Wuert vum Här gouf uechter d'ganz Regioun publizéiert.
50 Awer d'Judden hunn déi fromme an éierlech Fraen an d'Haaptmänner vun der Stad opgereegt, an hunn d'Verfolgung géint de Paul a de Barnabas opgeruff, an hunn se aus hire Küste verdriwwen.
51 Awer si hunn de Stëbs vun hire Féiss géint si ofgerappt, a koumen op Iconium.

52 An d'Jünger ware mat Freed gefëllt a mam Hellege Geescht.

KAPITEL 14

1 An et ass geschitt am Iconium, datt si allebéid an d'Synagog vun de Judden gaangen sinn, an esou gesot hunn, datt eng grouss Villfalt souwuel vun de Judden an och vun de Griichen gegleeft hunn.
2 Awer déi ongleeweg Judden hunn d'Heiden opgereegt an hunn hir Verstand béis géint d'Bridder gemaach.
3 Dofir si laang Zäit bliwwen, si hu fett am Här geschwat, deen dem Wuert vu senger Gnod Zeegnes ginn huet an Zeeche a Wonner ginn huet, fir vun hiren Hänn ze maachen.
4 Awer d'Multialitéit vun der Stad war opgedeelt: an en Deel gehal mat de Judden, an en Deel mat den Apostelen.
5 A wéi et en Ugrëff gemaach gouf souwuel vun den Heiden, wéi och vun de Judden mat hire Herrscher, fir se trotzdem ze benotzen an se ze stenen,
6 Si waren dovunner gewaart, a si geflücht op Lystra an Derbe, Stied vu Lykaonien, an an d'Regioun, déi ronderëm läit:
7 An do hunn si d'Evangelium gepriedegt.
8 An do souz e gewësse Mann zu Lystra, impotent a senge Féiss, e Krämpel vu senger Mamm sengem Gebärmutter, deen ni gaang ass:
9 Dee selwechten huet de Paul héieren schwätze: deen hien stänneg gesinn huet, a festgestallt huet, datt hie Glawen hat fir geheelt ze ginn,
10 Sot mat haarder Stëmm: Stitt riicht op denge Féiss. An hien sprang a goung.
11 A wéi d'Leit gesinn hunn, wat de Paul gemaach huet, hunn si hir Stëmm opgehuewen, a soten an der Ried vu Lykaonien: D'Gëtter sinn op eis erofkomm an d'Ähnlechkeet vu Männer.
12A si hunn de Barnabas Jupiter genannt; a Paul, Mercurius, well hien de Chefspeaker war.
13 Dunn huet de Paschtouer vu Jupiter, dee virun hirer Stad war, Ochsen a Kraider op d'Paart bruecht, a wéilt mat de Leit geaffert hunn.
14 Wéi d'Apostelen, de Barnabas an de Paul, dovun héieren hunn, si hir Kleeder gelount, an ënner d'Leit era gelaf, a geruff:
15 A soten: Hären, firwat maacht Dir dës Saachen? Mir sinn och Männer vu ähnlechen Leidenschaften mat Iech, a priedegen Iech datt Dir vun dësen Vanitéiten op de liewege Gott dréit, deen den Himmel an d'Äerd an d'Mier gemaach huet an alles wat dran ass:
16 Déi an der Vergaangenheet all Natiounen erliewt hunn op hir eege Weeër ze goen.
17 Trotzdem huet hien sech selwer net ouni Zeien hannerlooss, well hien gutt gemaach huet, an eis Reen vum Himmel a fruchtbare Joreszäite ginn huet, an eis Häerzer mat Iessen a Freed gefüllt hunn.
18 A mat dëse Spréch hunn si d'Leit knapps behalen, datt si hinnen net geaffert hunn.
19 Un do koumen e puer Judden aus Antiochien an Ikonium dohinner, déi d'Leit iwwerzeegt hunn, an de Paul gestenegt hunn, hien aus der Stad erausgezunn, ugeholl datt hien dout gewiescht wier.
20 Wéi awer d'Jünger ronderëm hie stoungen, ass hien opgestan an ass an d'Stad komm: an den Dag drop ass hie mam Barnabas op Derbe fortgaang.
21 A wéi si d'Evangelium zu där Stad gepriedegt hunn, a vill geléiert haten, si si erëm zréck op Lystra, an Iconium, an Antiochia,
22 D'Séile vun de Jünger bestätegen, an hinnen opfuerderen, am Glawen weiderzemaachen, an datt mir duerch vill Tribulatioun an d'Kinnekräich vu Gott musse kommen.
23 A wéi si hinnen Eelst an all Kierch geweit haten, a gebiet mat Fasten, hunn si hinnen dem Här gelueft, un deem si gegleeft hunn.
24 A nodeems se duerch Pisidien gaangen waren, koumen si op Pamphylien.
25 A wéi si d'Wuert zu Perge gepriedegt haten, sinn si erofgaang an Attalia:
26 An do si si op Antiochia gesegelt, vu wou se der Gnod vu Gott recommandéiert goufen fir d'Aarbecht, déi se erfëllt hunn.
27 A wéi si komm waren, an d'Kierch versammelt hunn, hunn si alles repetéiert, wat Gott mat hinnen gemaach huet, a wéi hien d'Dier vum Glawen fir d'Nieden opgemaach huet.
28 An do ware si laang Zäit bei de Jünger.

KAPITEL 15

1 A verschidde Männer, déi aus Judéa erofkomm sinn, hunn d'Bridder geléiert a gesot: Ausser Dir sidd no der Manéier vum Moses beschneid, kënnt Dir net gerett ginn.
2 Wéi de Paul an de Barnabas also keng kleng Sträit a Sträit mat hinnen haten, hu si festgeluecht, datt de Paul an de Barnabas, a verschidde vun hinnen, op Jerusalem an d'Apostelen an d'Eelst iwwer dës Fro sollte goen.
3 A si vun der Kierch op de Wee bruecht ginn, si si duerch Phenice a Samaria gaang, an hunn d'Ëmrechnung vun den Heiden erkläert: a si hunn all d'Bridder grouss Freed gemaach.
4 A wéi se op Jerusalem komm sinn, goufen se vun der Kierch a vun den Apostelen an Eelst opgeholl, a si hunn alles erkläert, wat Gott mat hinnen gemaach huet.
5 Awer do sinn e puer vun der Sekte vun de Pharisäer opgestan, déi gegleeft hunn, a soten: Et wier néideg si ze beschneiden, an hinnen ze commandéieren, d'Gesetz vum Moses ze halen.
6 An d'Apostelen an d'Eelst si sech zesummekomm fir dës Saach ze berücksichtegen.
7 A wéi et vill Sträit gouf, ass de Péitrus opgestan a sot zu hinnen: Männer a Bridder, Dir wësst, wéi Gott viru laanger Zäit ënner eis gewielt huet, datt d'Nieden duerch mäi Mond d'Wuert vum Evangelium héieren. a gleewen.
8 A Gott, deen d'Häerzer kennt, huet hinnen Zeien, an hinnen den Hellege Geescht ginn, esou wéi hien eis gemaach huet;
9 A mécht keen Ënnerscheed tëscht eis an hinnen, purifizéieren hir Häerzer duerch Glawen.
10 Also, firwat versicht dir Gott, fir e Joch um Hals vun de Jünger ze leeën, wat weder eis Pappen nach mir konnten droen?
11 Awer mir gleewen, datt mir duerch d'Gnod vum Här Jesus Christus gerett ginn, sou wéi si.

12 Dunn huet d'ganz Vollek sech roueg gehalen, an hunn dem Barnabas a dem Paul d'Audienz ginn, an erkläert, wat fir Wonner a Wonner Gott duerch hinnen ënner de Heiden gemaach huet.
13 A nodeems se sech roueg gehalen hunn, huet den James geäntwert a gesot: Männer a Bridder, lauschtert op mech:
14 De Simeon huet erkläert, wéi Gott fir d'éischt d'Heiden besicht huet, fir aus hinnen e Vollek fir säin Numm erauszehuelen.
15 An domat stëmmen d'Wierder vun de Prophéiten; wéi et geschriwwen ass,
16 Duerno ginn ech zréck, a wäert den Tabernakel vum David erëm opbauen, deen erofgefall ass; an ech wäert d'Ruine erëm bauen, an ech wäert et opbauen:
17 Fir datt de Rescht vu Männer no den HÄR sichen kéint, an all d'Nieden, op déi mäi Numm genannt gëtt, seet den HÄR, deen all dës Saache mécht.
18 Gott bekannt sinn all seng Wierker vun Ufank vun der Welt.
19 Dofir ass mäi Saz, datt mir hinnen net stéieren, déi aus den Heiden zu Gott ëmgedréit sinn:
20 Awer datt mir hinnen schreiwen, datt si sech vu Verschmotzunge vu Götzen, a vun Zucht, a vu Saachen erstreckten a vu Blutt enthalen.
21 Well de Moses vun aler Zäit huet an all Stad déi, déi him priedegen, an de Synagogen all Sabbat gelies ginn.
22 Dunn hunn d'Apostelen an d'Eelst, mat der ganzer Kierch, gefreet, gewielte Männer aus hirer eegener Gesellschaft mam Paul a Barnabas op Antiochia ze schécken; nämlech, Judas genannt Barsabas, an Silas, Haaptleit ënnert de Bridder:
23 A si hunn Bréiwer vun hinnen esou geschriwwen; D'Apostelen an Eelst a Bridder schéckt Begréissung un d'Bridder, déi vun de Heiden an Antiochien a Syrien a Kilikien sinn:
24 Well mir héieren hunn, datt verschidde, déi vun eis erausgaange sinn, dech mat Wierder gestéiert hunn, an Är Séilen ënnerworf hunn, a gesot: Dir musst beschneiden, an d'Gesetz halen: wiem hu mir kee Gebot ginn:
25 Et huet eis gutt geschéngt, wéi mir zesumme versammelt waren, fir Iech gewielte Männer mat eisem léiwen Barnabas a Paul ze schécken,
26 Männer, déi hiert Liewe fir den Numm vun eisem Här Jesus Christus a Gefor bruecht hunn.
27 Mir hunn dofir de Judas an de Silas geschéckt, déi iech och mam Mond datselwecht soen.
28 Well et dem Hellege Geescht a fir eis gutt war, fir Iech keng méi grouss Belaaschtung ze leeën wéi dës noutwendeg Saachen;
29 Dass dir abenthalt vu Fleesch ugebueden fir Idolen, a vu Blutt, a vu Saachen erstreckten, a vun Zucht: aus deem, wann Dir Iech selwer hält, da wäert Dir gutt maachen. Gitt Iech gutt.
30 Also wéi se entlooss goufen, si si op Antiochia komm: a wéi se d'Multiheet versammelt haten, hunn se de Bréif geliwwert:
31 Wéi si gelies haten, hu si sech fir d'Troost gefreet.
32 De Judas an de Silas, déi och selwer Prophéiten waren, hunn d'Bridder mat ville Wierder opgefuerdert an si bestätegt.
33 A nodeems se do eng Plaz bliwwen haten, goufen si a Fridden vun de Bridder un d'Apostelen lassgelooss.
34 Trotzdem huet et de Silas gefreet, nach do ze bleiwen.
35 Och de Paul an de Barnabas sinn an Antiochien weidergaang, an hunn d'Wuert vum Här geléiert a gepriedegt, mat villen aneren och.
36 An e puer Deeg duerno sot de Paul zu Barnabas: Loosst eis erëm goen an eis Bridder an all Stad besichen, wou mir d'Wuert vum Här gepriedegt hunn, a kucke wéi se et maachen.
37Un de Barnabas huet décidéiert, de Johannes, deem säi Familljennumm war, mat sech ze huelen.
38 De Paul huet awer net gutt geduecht hie mat hinnen ze huelen, dee vun hinnen aus Pamphylien fortgaang ass, an net mat hinnen op d'Aarbecht gaangen ass.
39 An de Sträit war sou schaarf tëscht hinnen, datt si sech eent vun deem aneren ausernee gaang: an esou huet de Barnabas de Mark geholl an op Zypern gesegelt;
40 De Paul huet de Silas gewielt, an ass fortgaang, vun de Bridder un d'Gnod vu Gott recommandéiert.
41 An hien ass duerch Syrien a Kilikien gaangen, an d'Kierchen bestätegt.

KAPITEL 16

1 Du koum hien op Derbe a Lystra: a kuck, e gewësse Jünger war do, mam Numm Timotheus, de Jong vun enger gewësser Fra, déi eng Judd war, a gegleeft huet; mee säi Papp war e griichesche:
2 Wat vun de Bridder gutt gemellt gouf, déi zu Lystra an Iconium waren.
3 Hie misst de Paul mat him erausgoen; an huet hien geholl an beschnidden wéinst de Judden, déi an deene Quartiere waren: well si woussten alles datt säi Papp e Griiche war.
4 A wéi se duerch d'Stied gaangen sinn, hunn se hinnen d'Dekreter geliwwert fir ze halen, déi vun den Apostelen an Eelsten geweit waren, déi zu Jerusalem waren.
5 An esou goufen d'Kierchen am Glawen etabléiert, an all Dag an der Zuel eropgaang.
6 Wéi se elo duerch Phrygien an d'Regioun vu Galatia gaange waren, a vum Hellege Geescht verbueden waren d'Wuert an Asien ze priedegen,
7 Nodeem si op Mysien komm sinn, hu si probéiert a Bithynien ze goen: awer de Geescht huet hinnen net gelidden.
8A si si vu Mysien gaangen, koumen op Troas erof.
9 An eng Visioun erschéngt dem Paul an der Nuecht; Do stoung e Mann vu Mazedonien, an huet him gebiet a gesot: Kommt a Mazedonien, an hëlleft eis.
10 An nodeems hien d'Visioun gesinn huet, hu mir direkt probéiert a Mazedonien ze goen, a sécher gesammelt datt den Här eis geruff huet fir hinnen d'Evangelium ze priedegen.
11 Dofir hu mir aus Troas verluer, a si koumen direkt op Samothracia, an den nächsten Dag op Neapolis;
12 A vun do aus op de Philippi, dat ass d'Haaptstad vun deem Deel vu Mazedonien, an eng Kolonie: a mir waren an där Stad a gewëssen Deeg.
13 An um Sabbat si mir aus der Stad duerch eng Floss Säit erausgaang, wou Gebieder gewinnt gemaach ginn; a mir hunn eis gesat a mat de Fraen geschwat, déi dohinner komm sinn.
14 An eng gewëssen Fra mam Numm Lydia, e Verkeefer vu Purpur, aus der Stad Thyatira, déi Gott ugeéiert huet,

huet eis héieren: deem säin Häerz den Här opgemaach huet, datt si op d'Saachen opgepasst huet, déi vum Paul geschwat goufen.
15 A wéi si gedeeft gouf, an hiert Haushalt, huet si eis gefrot a gesot: Wann dir mech dem Här trei beuerteelt hutt, da komm a mäi Haus, a bleift do. A si huet eis ageschränkt.
16 An et ass geschitt, wéi mir op d'Gebied gaange sinn, eng gewëssen Dame, déi mat engem Geescht vun der Divinatioun besat war, eis begéint, déi hir Häre vill Gewënn bruecht huet duerch Soothsay:
17 Dee selwechte sinn dem Paul an eis gefollegt, an hunn geruff a gesot: Dës Männer sinn Dénger vum Allerhéichsten Gott, déi eis de Wee vun der Erléisung weisen.
18 An dat huet si vill Deeg gemaach. Awer de Paul, dee traureg war, huet sech ëmgedréint a sot zum Geescht: Ech bieden dech am Numm vum Jesus Christus aus hir eraus ze kommen. An hien ass an der selwechter Stonn erauskomm.
19 A wéi hir Häre gesinn hunn, datt d'Hoffnung vun hire Gewënn fort war, hunn si de Paul an de Silas gefaangen, an hunn se op de Maart bei d'Herrscher gezunn.
20 An huet si bei de Magistraten bruecht, a gesot: Dës Männer, déi Judden sinn, maachen eis Stad immens beonrouegend,
21 A léiert Gebräicher, déi eis net erlaabt sinn ze kréien, weder ze beobachten, déi Réimer sinn.
22Un d'Multheet ass géint si opgestan: an d'Riichter hunn hir Kleeder ofgerappt, an hunn d'Befehle fir si ze schloen.
23 A wéi si vill Sträifen op si geluecht haten, hunn si se an de Prisong geheit, an de Prisong opgefuerdert, se sécher ze halen:
24 Deen, nodeems hien esou eng Uklo kritt huet, huet se an de banneschte Prisong gedréckt, an d'Féiss séier an de Stock gemaach.
25 Um Mëtternuecht hunn de Paul an de Silas gebiet, a sange Gott gelueft: an d'Gefaangenen hunn se héieren.
26 An op eemol gouf et e grousst Äerdbiewen, sou datt d'Fundamenter vum Prisong gerëselt goufen: an direkt goufen all d'Dieren opgemaach, a jidderee seng Bänner goufen loosen.
27 An de Prisongshaler, dee sech aus sengem Schlof erwächt, an d'Prisongsdieren opgemaach huet, huet hie säi Schwert erausgezunn, a géif sech selwer ëmbréngen, wann hien ugeholl datt d'Gefaange geflücht wieren.
28 De Paul huet awer mat enger haarder Stëmm geruff a gesot: Maacht Iech selwer kee Schued, well mir sinn all hei.
29 Dunn huet hien e Luucht geruff, a sprang eran, a koum zidderend, an ass viru Paul a Silas erofgefall,
30 An huet se erausbruecht a sot: Hären, wat muss ech maache fir gerett ze ginn?
31 A si soten: Gleeft un den Här Jesus Christus, an du wäerts gerett ginn, an Äert Haus.
32 A si hunn zu him d'Wuert vum Här geschwat, an zu all deenen, déi a sengem Haus waren.
33 An hien huet hinnen déi selwecht Stonn vun der Nuecht geholl, an hir Sträifen gewäsch; a gouf gedeeft, hien an all seng, direkt.
34 A wéi hien se a säi Haus bruecht huet, huet hien d'Fleesch virun hinnen gesat, an huet sech gefreet, a gleeft u Gott mat sengem ganzen Haus.
35 A wéi et Dag war, hunn d'Magistraten d'Serjeants geschéckt a gesot: Loosst déi Männer goen.
36 An de Prisongschef sot de Paul dëst Spréch: D'Riichter hunn geschéckt fir dech ze loossen: elo gitt elo fort, a gitt a Fridden.
37 De Paul sot awer zu hinnen: Si hunn eis offen, onveruerteelt, geschloe, déi Réimer sinn, an hunn eis an de Prisong geheit; an elo drécken se eis privat eraus? nee wierklech; awer loosse se selwer kommen an eis eraushuelen.
38 An d'Serjeants hunn dës Wierder un de Magistraten gesot: a si hunn gefaart, wéi se héieren hunn, datt si Réimer wieren.
39A si koumen an hunn si gefrot, an hunn se erausbruecht, a wollte si aus der Stad fortgoen.
40A si sinn aus dem Prisong erausgaang an sinn an d'Haus vu Lydia gaang: a wéi se d'Bridder gesinn hunn, hunn si si getréischt an sinn fortgaang.

KAPITEL 17

1 Wéi se duerch Amphipolis an Apollonia gaangen waren, koumen se op Thessalonika, wou eng Synagog vun de Judden war:
2 De Paul ass, wéi seng Aart a Weis war, bei hinnen eragaang, an dräi Sabbatdeeg huet mat hinnen aus de Schrëften ausgeschwat:
3 Opzemaachen a behaapten, datt de Christus muss gelidden hunn, an erëm aus den Doudegen operstanen; an datt dëse Jesus, deen ech Iech priedegen, Christus ass.
4 An e puer vun hinnen hunn gegleeft, a sech mam Paul a Silas zesummegedoen; a vun de fromme Griichen eng grouss Villfalt, a vun den Haaptfraen net e puer.
5 Awer d'Judden, déi net gegleeft hunn, si vu Näid bewegt, hunn e puer schüchtere Gesellschaften vun der Baser Zort op si geholl, an hunn eng Gesellschaft gesammelt, an hunn d'ganz Stad op d'Luucht gesat, an hunn d'Haus vum Jason ugegraff, a probéiert se erauszebréngen. zu de Leit.
6 A wéi se se net fonnt hunn, hunn si de Jason a verschidde Bridder op d'Herrscher vun der Stad gezunn, a ruffen: Dës, déi d'Welt ëmgedréint hunn, sinn och heihinner komm;
7 Deen de Jason ugeholl huet: an all dës maachen am Géigesaz zu den Dekrete vum Keeser, a seet, datt et en anere Kinnek gëtt, ee Jesus.
8 A si hunn d'Leit an d'Herrscher vun der Stad beonrouegt, wéi se dës Saache héieren hunn.
9 A wéi si d'Sécherheet vum Jason a vum aneren geholl hunn, hunn si se gelooss.
10 An d'Bridder hunn direkt de Paul an de Silas an der Nuecht op Berea geschéckt: dee koumen dohinner an d'Synagog vun de Judden.
11 Dës ware méi nobel wéi déi zu Thessalonika, an datt si d'Wuert mat all Bereetschaft vum Geescht kruten, an all Dag d'Schrëfte gesicht hunn, ob dës Saache sou waren.
12 Dofir hu vill vun hinne gegleeft; och vun éierleche Fraen, déi Griichen waren, a vu Männer, net e puer.
13 Wéi d’Judden vun Thessalonika awer gewosst hunn, datt d’Wuert vu Gott vum Paul zu Berea gepriedegt gouf, sinn si och dohinner komm an hunn d’Leit opgereegt.
14 Dunn hunn d’Bridder de Paul direkt fortgeschéckt, fir ewéi op d’Mier ze goen: awer de Silas an den Timotheus sinn nach do bliwwen.

15 An déi, déi de Paul gefouert hunn, hunn hien op Athen bruecht: a kruten dem Silas an dem Timotheus e Gebot fir mat ganz séier bei hie ze kommen, si sinn fortgaang.
16 Wéi de Paul elo zu Athen op si gewaart huet, ass säi Geescht an him opgereegt, wéi hien d'Stad gesinn huet, déi ganz der Gëtzebedierfung gegeben ass.
17 Dofir huet hien an der Synagog mat de Judden a mat de fromme Mënschen an all Dag um Maart mat deenen, déi mat him begéint sinn, gestridden.
18 Dunn hunn e puer Philosophe vun den Epikureaner a vun de Stoicks him begéint. An e puer soten: Wat wäert dëse Babbel soen? aner e puer, Hie schéngt e Setzer vu komesche Götter ze sinn: well hien hinnen de Jesus an d'Operstéiungszeen gepriedegt huet.
19A si hunn hien geholl, an hunn hien op den Areopagos bruecht a gesot: Kënne mir wëssen, wat dës nei Léier ass, vun där Dir schwätzt?
20 Well Dir bréngt eis komesch Saachen an eis Oueren: mir wësse also wat dës Saache bedeiten.
21 (Fir all Athener a Friemen, déi do waren, hunn hir Zäit an näischt anescht verbruecht, wéi entweder ze erzielen oder eppes Neies ze héieren.)
22 De Paul stoung matten um Hiwwel vum Mars, a sot: Dir Männer vun Athen, ech verstinn, datt dir an allem ze vill beigleewe sidd.
23 Well wéi ech laanschtgaange sinn, an Är Andacht gesinn hunn, hunn ech en Altor fonnt mat dëser Inskriptioun: AN DEN onbekannte Gott. Deen du also ignorant veréiert, hien erklären ech iech.
24 Gott, deen d'Welt an alles dran gemaach huet, well hien den Här vum Himmel an Äerd ass, wunnt net an Tempelen, déi mat Hänn gemaach goufen;
25 Weder gëtt mat Männer Hänn veréiert, wéi wann hien eppes brauch, well hien all Liewen an Otem an alles gëtt;
26 An huet all Natioune vu Mënschen aus engem Blutt gemaach fir op der ganzer Äerd ze wunnen, an huet d'Zäite virdru bestëmmt, an d'Grenze vun hirer Wunneng;
27 Fir datt si den HÄR sichen sollten, wa si sech no him fille kënnen, an hien fannen, obwuel hien net wäit vun jidderengem vun eis ass:
28 Well an him liewen mir a beweegen eis an hunn eis; wéi och bestëmmte vunÄren eegenen Dichter gesot hunn, Well mir sinn och seng Nokommen.
29 Well mir dann d'Nofolger vu Gott sinn, sollte mir net denken, datt d'Gëttin wéi Gold, oder Sëlwer, oder Steen ass, duerch d'Konscht an d'Mënschheet geschnidden.
30 An d'Zäite vun dëser Ignoranz huet Gott gewonk; awer elo commandéiert all Mënsch iwwerall, sech ze berouegen:
31 Well hien en Dag bestëmmt huet, an deem hien d'Welt a Gerechtegkeet beurteelt duerch dee Mann, deen hien ageriicht huet; vun deem hien all Mënsch Versécherung ginn huet, an datt hien hien aus den Doudegen operstanen huet.
32 A wéi se vun der Operstéiungszeen vun den Doudegen héieren hunn, hunn déi eng gespott: an déi aner soten: Mir wäerten dech nach eng Kéier vun dëser Saach héieren.
33 Also ass de Paul vun hinnen fortgaang.
34 Wéi och ëmmer, verschidde Männer hunn him geknuppt an hunn gegleeft: dorënner war den Dionysius den Areopagite, an eng Fra mam Numm Damaris, an anerer mat hinnen.

KAPITEL 18

1 No dëser Saach ass de Paul vun Athen fortgaang an ass op Korinth komm;
2 A fonnt e gewësse Judd genannt Aquila, gebuer zu Pontus, kierzlech aus Italien komm, mat senger Fra Priscilla; (well datt de Claudius all Judden opgefuerdert hat vu Roum fortzegoen:) an ass bei hinnen komm.
3 A well hien aus deemselwechte Handwierk war, ass hie bei hinnen gewunnt a geschafft: well duerch hir Besatzung ware si Zeltmacher.
4 An hien huet all Sabbat an der Synagog bedenkt an d'Judden an d'Griichen iwwerzeegt.
5 A wéi de Silas an den Timotheus aus Mazedonien koumen, gouf de Paul am Geescht gedréckt, an huet de Judden bezeien, datt de Jesus Christus wier.
6 A wéi si sech dogéint gemaach hunn, a geläscht hunn, huet hien seng Kleeder geréselt, a sot zu hinnen: Däin Blutt ass op Ären eegene Käpp; Ech si propper: vun elo un ginn ech an d'Nieden.
7 An hien ass vun do fortgaang, an ass an d'Haus vun engem bestëmmte Mann gaang, deen de Justus genannt huet, een dee Gott veréiert huet, deem säi Haus sech schwéier an d'Synagog ugeschloss huet.
8 An de Crispus, de Chef vun der Synagog, huet un den Här gegleeft mat sengem ganzen Haus; a vill vun de Corinthians héieren hunn gegleeft, a sech gedeeft.
9 Du sot den Här zu Paul an der Nuecht duerch eng Visioun: Fäert net, mee schwätzt, an haalt net roueg:
10 Well ech si bei dir, a kee Mënsch wäert op dech setzen fir dech ze schueden: well ech hunn vill Leit an dëser Stad.
11 An hien ass do e Joer a sechs Méint weidergaang, an d'Wuert vu Gott ënner hinnen geléiert.
12 A wéi de Gallio de Stellvertrieder vun Achaia war, hunn d'Judden sech mat engem Accord géint de Paul gemaach an hien op d'Riichterplaz bruecht.
13 Dee sot: Dëse Mann iwwerzeegt d'Mënschen, Gott géint d'Gesetz unzebieden.
14 A wéi de Paul elo säi Mond opmaache wollt, sot de Gallio zu de Judden: Wann et eng Saach vu falscher oder béiser Schlechtheet wier, O Dir Judden, de Grond wier, datt ech mat Iech géifen droen:
15 Awer wann et eng Fro vu Wierder an Nimm ass, a vun Ärem Gesetz, kuckt op et; well ech wäert kee Riichter vun esou Saachen ginn.
16 An hien huet se vum Riichter Sëtz gezunn.
17 Dunn hunn all d'Griichen de Sosthenes, den Haaptherre vun der Synagog, geholl an hien virum Riichterplaz geschloe. An de Gallio huet sech ëm keng vun deene Saachen gekëmmert.
18 De Paul ass duerno nach eng gutt Zäit do bliwwen, an huet dunn de Bridder verlooss an ass vun do a Syrien gesegelt, a mat him Priscilla an Aquila; huet säi Kapp zu Kenchrea ofgeschnidden: well hien hat e Gelübd.
19 An hien ass op Ephesus komm, an huet se do hannerlooss: awer hie selwer ass an d'Synagog gaang, a mat de Judden gegrënnt.
20 Wéi si gewënscht hunn, datt hie méi laang bei hinne géif bleiwen, huet hien net zougestëmmt;
21 Awer hunn hinnen Äddi gesot, a gesot: Ech muss op alle Fall dëst Fest halen, dat zu Jerusalem kënnt: awer ech

kommen erëm bei Iech zréck, wann Gott wëll. An hien ass aus Ephesus gesegelt.
22 A wéi hien zu Cesarea gelant ass, an ass eropgaang an d'Kierch begréisst, ass hien erof op Antiochien.
23 Nodeem hien eng Zäit do verbruecht hat, ass hien fortgaang, an ass iwwer d'ganz Land vu Galatien a Phrygien gaangen, fir all d'Jünger ze stäerken.
24 An e gewësse Judd mam Numm Apollos, gebuer zu Alexandria, e sproochleche Mann, a mächteg an de Schrëften, ass op Ephesus komm.
25 Dëse Mann gouf op de Wee vum Här geléiert; a war am Geescht fervent, hien huet geschwat a geléiert fläisseg d'Saache vum Här, wousst nëmmen d'Daf vum John.
26 An hien huet ugefaang couragéiert an der Synagog ze schwätzen: deen, wéi d'Aquila an d'Priscilla et héieren haten, si hunn hie bei si geholl, an hunn him de Wee vu Gott méi perfekt erkläert.
27 A wéi hie wollt an Achaia goen, hunn d'Bridder geschriwwen, an d'Jünger opgefuerdert, hien z'empfänken: déi, wéi hie komm ass, hinnen vill gehollef, déi duerch Gnod gegleeft haten:
28 Well hien huet d'Judden staark iwwerzeegt, an dat ëffentlech, duerch d'Schrëften ze weisen, datt de Jesus Christus war.

KAPITEL 19

1 An et ass geschitt, datt, wärend den Apollos zu Korinth war, de Paul, duerch déi iewescht Küste gaangen ass, op Ephesus komm, a verschidde Jünger fonnt hunn,
2 Hie sot zu hinnen: Hutt dir den Hellege Geescht kritt, well dir gegleeft hutt? A si soten zu him: Mir hunn net esou vill wéi héieren, ob et en Hellege Geescht gëtt.
3 An hie sot zu hinnen: Wat sidd dir dann gedeeft? A si soten: Zu dem Johannes seng Daf.
4 Du sot de Paul: De Johannes huet wierklech mat der Daf vun der Berouegung gedeeft, a sot zu de Leit, datt si solle gleewen un deen, deen no him kommen soll, dat ass, op Christus Jesus.
5 Wéi si dat héieren hunn, goufen si am Numm vum Här Jesus gedeeft.
6 A wéi de Paul seng Hänn op si geluecht hat, ass den Hellege Geescht op si komm; a si hunn mat Sproochen geschwat, a profetéiert.
7 An all d'Männer waren ongeféier zwielef.
8 An hien ass an d'Synagog gaang, an huet fir dräi Méint fett geschwat, an huet d'Saache iwwer d'Kinnekräich vu Gott diskutéiert an iwwerzeegt.
9 Awer wéi Taucher haart waren, an net gegleeft hunn, awer virun der Masse Béis vun deem Wee geschwat hunn, ass hien vun hinnen fortgaang an huet d'Jünger getrennt, an all Dag an der Schoul vun engem Tyrannus gestridden.
10 An dëst ass am Laf vun zwee Joer weidergaang; sou datt all déi, déi an Asien gewunnt hunn, d'Wuert vum Här Jesus héieren, souwuel Judden a Griichen.
11 A Gott huet speziell Wonner duerch d'Hänn vum Paul gemaach:
12 Also datt vu sengem Kierper op déi krank Taschentächer oder Schürze bruecht goufen, an d'Krankheeten vun hinnen fortgaang sinn, an déi béis Geeschter sinn aus hinnen erausgaang.
13 Dunn hunn e puer vun de vagabond Judden, Exorcisten, op si geholl, fir iwwer déi, déi béis Geeschter haten, den Numm vum Här Jesus ze ruffen, a soten: Mir beschwéieren Iech beim Jesus, deen de Paul gepriedegt huet.
14 An et waren siwe Jongen vun engem Sceva, e Judd, a Chef vun de Priester, déi dat gemaach hunn.
15 An de béise Geescht huet geäntwert a gesot: De Jesus kennen ech, an de Paul kennen ech; mee ween bass du?
16 An de Mann, an deem de béise Geescht war op si sprangen, an huet si iwwerwonne, a géint si duerchgesat, sou datt si geflücht aus deem Haus plakeg a blesséiert.
17 An dat war all de Judden a Griichen bekannt, déi och zu Ephesus wunnen; an Angscht ass op hinnen all gefall, an den Numm vum Här Jesus gouf vergréissert.
18 A vill, déi gegleeft hunn, koumen, hunn zouginn an hunn hir Doten gewisen.
19 Vill vun hinnen, déi virwëtzeg Konscht benotzt hunn, hunn hir Bicher zesumme bruecht an hunn se virun alle Männer verbrannt: a si hunn de Präis vun hinnen gezielt, an hunn et fofzegdausend Sëlwerstécker fonnt.
20 Also ass d'Wuert vu Gott staark gewuess an huet sech duerchgesat.
21 Nodeems dës Saache fäerdeg waren, huet de Paul am Geescht, wéi hien duerch Mazedonien an Achaia gaang ass, op Jerusalem ze goen, a gesot: Nodeems ech do war, muss ech och Roum gesinn.
22 Hien huet also zwee vun deenen, déi him gedéngt hunn, a Mazedonien geschéckt, den Timotheus an den Erastus; mee hie selwer blouf an Asien fir eng Saison.
23 A gläichzäiteg ass et kee klenge Rühr iwwer dee Wee entstanen.
24 Fir e gewësse Mann, deen Demetrius genannt huet, e Sëlwerschmidt, dee fir Diana Sëlwerschräiner gemaach huet, huet den Handwierker kee klenge Gewënn bruecht;
25 Deen hien zesumme mat den Aarbechter vun der selwechter Beschäftegung geruff huet a gesot huet: Hären, dir wësst, datt mir duerch dëst Handwierk eise Räichtum hunn.
26 Desweideren gesitt an héiert dir, datt net eleng zu Ephesus, mee bal duerch ganz Asien, dëse Paul vill Leit iwwerzeegt an ewechgehäit huet, a gesot datt si keng Gëtter sinn, déi mat Hänn gemaach gi sinn:
27 Fir datt net nëmmen dat eist Handwierk a Gefor ass, op d'Näischt ze setzen; awer och datt den Tempel vun der grousser Gëttin Diana veruechte soll, an hir Herrlechkeet zerstéiert ginn, déi ganz Asien an d'Welt veréiert.
28A wéi si dës Aussoen héieren hunn, ware si voller Roserei, an hunn geruff a gesot: Grouss ass d'Diana vun den Epheser.
29 An d’ganz Stad war mat Verwirrung gefëllt: a si gefaangen hunn de Gajus an den Aristarchos, Männer vu Mazedonien, dem Paul seng Begleeder op der Rees, si si mat engem Accord an den Theater gerannt.
30 A wéi de Paul an d'Leit erakoum, hunn d'Jünger him net gelidden.
31 Un e puer vun de Chef vun Asien, déi seng Frënn waren, hunn him geschéckt, an hunn hie gewënscht, datt hie sech net selwer an den Theater géing eragoen.
32 E puer hunn also eng Saach geruff, an déi aner aner: well d'Versammlung war duercherneen; an de méi Deel wousst net firwat se zesumme komm sinn.

33 A si hunn den Alexander aus der Mass erausgezunn, an d'Judden hunn hie virgestallt. An den Alexander huet mat der Hand gewénkt, a wier dem Vollek seng Verteidegung gemaach.
34 Awer wéi si woussten, datt hien e Judd war, hunn all mat enger Stëmm ongeféier zwou Stonne geruff: Grouss ass d'Diana vun den Epheser.
35 A wéi de Gemengerot d'Leit berouegt hat, sot hien: Dir Männer vun Ephesus, wat ass et, deen net weess, datt d'Stad vun den Epheser eng Verehrer vun der grousser Gëttin Diana ass, a vum Bild, dat vum Jupiter erofgefall ass. ?
36 Wann Dir dann kuckt, datt dës Saache net geschwat kënne ginn, sollt Dir roueg sinn an näischt iwwerhaapt maachen.
37 Well dir hutt dës Männer heihinner bruecht, déi weder Raiber vu Kierchen sinn, an och nach Lästere vun Ärer Gëttin.
38 Dofir, wann Demetrius, an d'Handwierker, déi mat him sinn, eng Saach géint iergendeen hunn, ass d'Gesetz oppen, an et sinn Deputéiert: loosst si sech géigesäiteg implizéieren.
39 Awer wann Dir eppes iwwer aner Saache frot, da soll et an enger gesetzlecher Versammlung bestëmmt ginn.
40 Well mir sinn a Gefor fir d'Opschwong vun dësem Dag a Fro gestallt ze ginn, et gëtt keng Ursaach, fir datt mir dës Concours verrechnen.
41 A wéi hien dat gesot huet, huet hien d'Versammlung entlooss.

KAPITEL 20

1 Nodeem d'Opreegung gestoppt war, huet de Paul d'Jünger bei him geruff, an huet si ëmgeholl an ass fortgaang fir a Mazedonien ze goen.
2 A wéi hien iwwer dës Deeler gaang ass, an hinnen vill Ermanung ginn huet, ass hien a Griicheland komm,
3 An do bliwwen dräi Méint. A wéi d'Judden op hien gewaart hunn, wéi hien amgaang war a Syrien ze segelen, huet hie geduecht fir duerch Mazedonien zréckzekommen.
4 An do begleet hien an Asien Sopater vu Berea; a vun den Thessaloniker, Aristarchos a Secundus; a Gajus vun Derbe, an Timotheus; an Asien, Tychicus an Trophimus.
5 Dës, déi viru gaange sinn, hu fir eis zu Troas bliwwen.
6 A mir si vu Philippi fortgaang no den Deeg vum ongeséierter Brout, a si koumen a fënnef Deeg bei hinnen op Troas; wou mir siwe Deeg gewunnt hunn.
7 An um éischten Dag vun der Woch, wéi d'Jünger zesummekomm sinn fir Brout ze briechen, huet de Paul hinnen gepriedegt, prett fir de Moien fortzegoen; an huet seng Ried bis Mëtternuecht weider.
8 An et waren vill Luuchten an der ieweschter Chamber, wou se versammelt goufen.
9 An do souz an enger Fënster e gewësse jonke Mann, genannt Eutychus, an en déiwe Schlof gefall: a wéi de Paul laang gepriedegt huet, ass hie mam Schlof ënnergaang, an ass vun der drëtter Loft erofgefall a gouf dout opgeholl.
10 De Paul ass erofgaang, an ass op hie gefall, an huet hien ëmklammen, a sot: Maacht Iech keng Suergen; well säi Liewen ass an him.
11 Wéi hien duerfir erëm opkoum, an huet Brout gebrach an giess, a laang geschwat huet, bis op d'Paus vum Dag, ass hien fortgaang.
12 A si hunn de jonke Mann lieweg bruecht, a goufen net e bëssen getréischt.
13 A mir sinn virdru gaang fir ze Schëffer, a si bei Assos gesegelt, do wëlle mir de Paul ophuelen: well esou hat hien ernannt, an huet sech geduecht fir Fouss ze goen.
14 A wéi hie mat eis zu Assos begéint ass, hu mir hien opgeholl an op Mitylene komm.
15 Mir si vun do aus gesegelt, a sinn den nächsten Dag géint Chios komm; an den nächsten Dag si mir op Samos ukomm, an hunn op Trogyllium gewunnt; an den Dag drop si mir op Milet komm.
16 Fir de Paul hat décidéiert fir duerch Ephesus ze segelen, well hien d'Zäit net an Asien verbrénge géif: well hien huet gehaasst, wann et him méiglech wier, am Päischtdag zu Jerusalem ze sinn.
17 A vu Milete huet hien op Ephesus geschéckt an déi Eelst vun der Kierch geruff.
18 A wéi si bei hie koumen, sot hien zu hinnen: Dir wësst, vum éischten Dag, datt ech an Asien komm sinn, no wéi enger Aart a Weis ech bei Iech an all Saison sinn.
19 Déngscht den HÄR mat all Demut vum Geescht, a mat villen Tréinen a Versuchungen, déi mir duerch d'Lige vun de Judden getraff hunn:
20 A wéi ech näischt zréckbehalen hunn, wat fir Iech profitabel war, awer Dir gewisen hunn an Iech ëffentlech geléiert hunn, a vun Haus zu Haus,
21 Zeegnes souwuel un de Judden, wéi och fir d'Griichen, d'Berou u Gott, an de Glawen un eisen Här Jesus Christus.
22 An elo, kuck, ech ginn am Geescht gebonnen op Jerusalem, well ech net wëssen, wat mir do gefall sinn:
23 Ausser datt den Hellege Geescht an all Stad Zeien ass, a seet, datt d'Bindungen an d'Leed mech bleiwen.
24 Awer näischt vun dësen Saachen beweegt mech, an ech zielen net mäi Liewen fir mech selwer, fir datt ech mäi Cours mat Freed fäerdeg bréngen, an de Ministère, deen ech vum Här Jesus kritt hunn, fir d'Evangelium vun der Gnod vu Gott ze bestätegen. .
25 An elo, kuck, ech weess, datt Dir all, ënner deenen ech d'Kinnekräich vu Gott gepriedegt hunn, mäi Gesiicht net méi gesinn.
26 Dofir huelen ech dech fir dësen Dag opzeschreiwen, datt ech reng sinn aus dem Blutt vun alle Mënschen.
27 Well ech hunn net verschount fir Iech all d'Berodung vu Gott ze erklären.
28 Passt also op Iech selwer an op d'ganz Trapp, iwwer déi den Hellege Geescht Iech Opsiichter gemaach huet, fir d'Kierch vu Gott ze ernähren, déi hie mat sengem eegene Blutt kaaft huet.
29 Well ech weess dat, datt no mengem Austrëtt schlëmm Wëllef ënnert Iech erakommen, an d'Schock net spueren.
30 Och aus Iech selwer solle Männer opstoen, déi pervers Saache schwätzen, fir Jünger no hinnen ze zéien.
31 Dofir kuckt op, an erënnert drun, datt ech am Laf vun dräi Joer net opgehalen hunn all Nuecht an Dag mat Tréinen ze warnen.
32 An elo, Bridder, ech empfeelen iech Gott, an dem Wuert vu senger Gnod, déi fäeg ass dech opzebauen an dir eng Ierfschaft ze ginn ënnert all deenen, déi gehellegt sinn.

33 Ech hu kee Mënsch säi Sëlwer, nach Gold, oder Kleeder begënscht.
34 Jo, Dir wësst selwer, datt dës Hänn fir meng Noutwendegkeete gedéngt hunn, a fir déi, déi mat mir waren.
35 Ech hunn iech all Saache gewisen, wéi dir esou schaffe sollt, déi Schwaach ze ënnerstëtzen, an un d'Wierder vum Här Jesus ze erënneren, wéi hie gesot huet: Et ass méi geseent ze ginn wéi ze kréien.
36 A wéi hien dat gesot huet, huet hien sech op de Knéi geknéit a mat hinnen all gebiet.
37 An si hunn all schwéier gekrasch, a si sinn dem Paul um Hals gefall, an hunn hie Kuss gemaach.
38 Trauer virun allem ëm déi Wierder, déi hie gesot huet, datt si säi Gesiicht net méi gesinn. A si sinn him op d'Schëff begleet.

KAPITEL 21

1 An et ass geschitt, datt nodeems mir vun hinnen erauskomm sinn a gestart waren, si mir mat engem riichte Wee op Coos komm, an den Dag duerno op Rhodos, a vun do aus op Patara:
2 A e Schëff fonnt, dat op Phoenicia gefuer ass, sinn mir u Bord gaang an sinn fortgaang.
3 Wéi mir elo Zypern entdeckt haten, hu mir et op der lénker Hand gelooss, a si a Syrien gesegelt, a si bei Tyrus gelant: well do sollt d'Schëff hir Laascht entloossen.
4 A mir hunn Jünger fonnt, si siwe Deeg do bliwwen: deen dem Paul duerch de Geescht gesot huet, datt hien net op Jerusalem sollt eropgoen.
5 A wéi mir déi Deeg fäerdeg gemaach hunn, si mir fortgaang an sinn op de Wee gaang; an si hunn eis all op de Wee bruecht, mat Fraen a Kanner, bis mir aus der Stad waren: a mir sinn um Ufer geknielt a gebiet.
6 A wéi mir eis vunenee verlooss hunn, hu mir d'Schëff geholl; a si sinn erëm heem komm.
7 A wéi mir eis Course vun Tyrus fäerdeg haten, sinn mir op Ptolemais komm, an hunn d'Bridder begréissen, an hunn enges Daags bei hinnen bliwwen.
8 Den nächsten Dag si mir, déi aus dem Paul senger Gesellschaft waren, fortgaang, a sinn op Cesarea komm: a mir sinn an d'Haus vum Philippe, dem Evangelist, komm, deen ee vun de siwen war; a bei him bliwwen.
9 An dee selwechte Mann hat véier Meedercher, Jongfraen, déi profetéiert hunn.
10 A wéi mir do vill Deeg bliwwen sinn, koum aus Judéa e gewëssene Prophéit erof, deen Agabus genannt huet.
11 A wéi hien bei eis komm ass, huet hien dem Paul säi Gürtel geholl, seng eegen Hänn a seng Féiss gebonnen a gesot: Sou seet den Hellege Geescht: Also sollen d'Judden zu Jerusalem de Mann binden, deen dëse Gürtel huet, a wäerten hien an d'Hänn vun den Heiden.
12 A wéi mir dës Saache héieren hunn, hu mir souwuel, wéi och déi vun där Plaz, him gefrot, net op Jerusalem opzegoen.
13 Dunn huet de Paul geäntwert: Wat mengt dir fir ze weinen a mäin Häerz ze briechen? well ech si prett net nëmme gebonnen ze ginn, mee och zu Jerusalem fir den Numm vum Här Jesus ze stierwen.
14 A wann hien net iwwerzeege wollt, hu mir opgehalen, a gesot: De Wëlle vum Här gëtt gemaach.
15 An no deenen Deeg hu mir eis Wagonen opgeholl an op Jerusalem gaang.
16 Do sinn och e puer vun de Jünger vu Caesarea mat eis gaang, an hunn ee Mnason vun Zypern mat sech bruecht, en ale Jünger, bei deem mir wunne sollten.
17 A wéi mir op Jerusalem komm sinn, hunn d'Bridder eis gär opgeholl.
18Un den Dag duerno goung de Paul mat eis bei de Jakobus eran; an all déi Eelst waren dobäi.
19 A wéi hien hinnen salutéiert hat, huet hien besonnesch erkläert, wat Gott ënner den Heiden duerch säi Ministère gemaach huet.
20 A wéi se et héieren hunn, hunn si den Här verherrlecht an zu him gesot: Du gesitt, Brudder, wéivill Dausende vu Judden et sinn, déi gleewen; a si sinn all Äifer vum Gesetz:
21 A si gi vun Iech informéiert, datt Dir all de Judden, déi ënner de Heiden sinn, léiert, de Moses ze verloossen, a sot, datt si hir Kanner net sollten beschneiden, an och net no de Gebräicher goen.
22 Wat ass et also? d'Multialitéit muss Bedierfnesser zesummekommen: well se héieren datt Dir komm sidd.
23 Maacht also dat, wat mir dir soen: Mir hu véier Männer, déi e Gelübd op si hunn;
24 Si huelen, a pureg dech mat hinnen, a si mat hinnen zoustänneg, fir datt si hire Kapp raséiere kënnen: an all kënne wëssen, datt déi Saachen, vun deenen se iwwer dech informéiert goufen, näischt sinn; mä datt Dir selwer och uerdentlech trëppelt, an d'Gesetz hält.
25 Wat d'Nieden ugeet, déi gleewen, hu mir geschriwwen a geschloss, datt se näischt esou beobachten, ausser datt si sech vu Saachen, déi den Idolen offréiert ginn, a vu Blutt, a vu gestierzten a vun Zucht halen.
26 Dunn huet de Paul d'Männer geholl, an den nächsten Dag ass hie sech mat hinne gereinegt an den Tempel gaang, fir d'Erreeche vun den Deeg vun der Reinigung ze bezeechnen, bis datt eng Offer fir jidderee vun hinnen offréiert ginn ass.
27 A wéi déi siwen Deeg bal eriwwer waren, hunn d'Judden, déi aus Asien waren, wéi se hien am Tempel gesinn hunn, d'ganz Vollek opgereegt an d'Hänn op hie geluecht.
28 Räischen, Männer vun Israel, hëllef: Dëst ass de Mann, deen all Mënsch iwwerall géint d'Leit, an d'Gesetz an dës Plaz léiert: a weider Griichen och an den Tempel bruecht an dës helleg Plaz verschmotzt huet.
29 (Well si hate virdru mat him an der Stad den Trophimus en Ephesian gesinn, deen se ugeholl hunn, datt de Paul an den Tempel bruecht huet.)
30Un d'ganz Stad gouf bewegt, an d'Leit sinn zesumme gelaf: a si hunn de Paul geholl an hien aus dem Tempel gezunn: a gläichzäiteg goufen d'Dieren zougemaach.
31 A wéi se gaang sinn, hien ëmzebréngen, koum d'Nouvelle un de Chefkapitän vun der Band, datt ganz Jerusalem an Opreegung war.
32 Deen huet direkt Zaldoten an Centurions geholl an op si gelaf: a wéi si de Chef Kapitän an d'Zaldoten gesinn hunn, hu si de Paul verlooss.
33 Du koum de Chefkapitän no, an huet hien geholl an huet hie gebot, mat zwou Ketten ze verbannen; a gefuerdert wien hie war, a wat hie gemaach huet.

34 An e puer hunn eng Saach gekrasch, déi aner, ënner der Villfalt: a wéi hien d'Sécherheet fir d'Tumult net konnt wëssen, huet hien him gebot an d'Buerg gedroen.
35 A wéi hien op d'Trap koum, sou war et, datt hie vun den Zaldoten fir d'Gewalt vun de Leit gedroe gouf.
36 Well d'Vollek vun de Leit ass duerno gefollegt, a rifft: Gitt mat him ewech.
37 A wéi de Paul an d'Buerg gefouert sollt ginn, sot hien zum Chefkapitän: Kann ech mat dir schwätzen? Wien sot: Kënnt Dir Griichesch schwätzen?
38 Sidd Dir net deen Ägypter, dee virun dësen Deeg en Opstand gemaach huet an an d'Wüst véier dausend Männer gefouert huet, déi Mäerder waren?
39 De Paul huet awer gesot: Ech sinn e Mann, deen e Judd vun Tarsus ass, eng Stad a Kilikien, e Bierger vu kenger Stad; an ech bieden dech, loosst mech mat de Leit ze schwätzen.
40 A wéi hien him d'Lizenz ginn huet, stoung de Paul op der Trap an huet d'Leit mat der Hand gewénkt. A wéi et eng grouss Rou gemaach gouf, huet hien zu hinnen op der hebräescher Zong geschwat a gesot:

KAPITEL 22

1 Männer, Bridder a Pappen, lauschtert meng Verteidegung, déi ech Iech elo maachen.
2 (A wéi se héieren hunn, datt hien an der hebräescher Zong zu hinnen geschwat huet, hu si méi roueg gehalen: an hie sot:)
3 Ech si wierklech e Mann, deen e Judd ass, gebuer zu Tarsus, enger Stad a Kilikien, awer an dëser Stad un de Féiss vum Gamaliel opgewuess, a geléiert no der perfekter Manéier vum Gesetz vun de Pappen, a war eifreg op Gott, wéi Dir all dësen Dag sidd.
4 An ech hunn dëse Wee bis zum Doud verfollegt, gebonnen an a Prisongen souwuel Männer a Fraen geliwwert.
5 Wéi och den Hohepriister mech Zeien, an all d'Staat vun den Eelsten: vun deenen ech och Bréif un d'Bridder krut, an sinn op Damaskus gaang, fir déi, déi do gebonnen waren, op Jerusalem ze bréngen, fir bestrooft ze ginn.
6 An et ass geschitt, datt, wéi ech meng Rees gemaach hunn, a géint de Mëtteg bei Damaskus komm ass, op eemol aus dem Himmel e grousst Liicht ronderëm mech geschéngt.
7 An ech sinn op de Buedem gefall, an hunn eng Stëmm héieren, déi zu mir sot: Saul, Saul, firwat verfollegs du mech?
8 An ech hunn geäntwert: Wien bass du, Här? An hie sot zu mir: Ech sinn de Jesus vun Nazareth, deen Dir verfollegt.
9 An déi, déi mat mir waren, hu wierklech d'Liicht gesinn, an hunn Angscht gemaach; awer si hunn d'Stëmm vun deem, dee mat mir geschwat huet, net héieren.
10 An ech sot: Wat soll ech maachen, Här? An den HÄR sot zu mir: Stitt op, a gitt an Damaskus; an do soll dir alles erzielt ginn, déi fir dech ernannt sinn ze maachen.
11 A wéi ech fir d'Herrlechkeet vun deem Liicht net gesinn konnt, duerch d'Hand vun deenen, déi mat mir waren, gefouert ginn, sinn ech an Damaskus komm.
12 An een Ananias, en fromme Mann no dem Gesetz, deen e gudde Bericht vun all de Judden huet, déi do wunnen,
13 Si si bei mech komm, a sinn opgestan a sot zu mir: Brudder Saul, huel deng Siicht. An déi selwecht Stonn hunn ech op hien gekuckt.
14 An hie sot: De Gott vun eise Pappen huet dech gewielt, fir datt Dir säi Wëlle wësse sollt, an dee Juste gesinn, an d'Stëmm vu sengem Mond héieren sollt.
15 Well du solls säin Zeie fir all Mënsch sinn, wat Dir gesinn an héieren hutt.
16 An elo, firwat bleift Dir? Stitt op, a gitt gedeeft, a wäscht Är Sënnen ewech, rufft den Numm vum Här un.
17 An et ass geschitt, datt, wéi ech erëm op Jerusalem komm sinn, och wann ech am Tempel gebiet hunn, war ech an enger Trance;
18 An hien huet hien zu mir gesinn: Maacht séier a gitt séier aus Jerusalem eraus: well si wäerten Äert Zeegnes iwwer mech net kréien.
19 An ech hunn gesot: Här, si wëssen, datt ech déi, déi un dech gegleeft hunn, agespaart an an all Synagog geschloen hunn:
20 A wéi d'Blutt vun dengem Märtyrer Stephen vergoss gouf, stoung ech och bei, an hunn zu sengem Doud zougestëmmt, an hunn d'Kleeder vun deenen, déi hien ëmbruecht hunn, behalen.
21 An hie sot zu mir: Gitt weg, well ech schécken dech wäit ewech un d'Heiden.
22 A si hunn him dëst Wuert héieren, an hunn dunn hir Stëmmen opgehuewen a gesot: Weg mat sou engem Mann vun der Äerd: well et ass net passend, datt hie soll liewen.
23 A wéi si geruff hunn, hir Kleeder ofginn an Stëbs an d'Loft geheit hunn,
24 De Chefkapitän huet hie gebot, an d'Buerg bruecht ze ginn, an huet gesot, hie soll duerch Schläif ënnersicht ginn; datt hie wësse kéint, firwat si sou géint hie gekrasch hunn.
25 A wéi si hie mat String gebonnen hunn, sot de Paul zum Centurion, dee bei der stoung: Ass et fir Iech erlaabt e Mann ze géiwen, deen e Réimer ass an net veruerteelt?
26 Wéi de Centurion dat héieren huet, ass hien gaang an huet dem Chef Kapitän gesot, a sot: Passt op, wat Dir maacht: well dëse Mann ass e Réimer.
27 Du koum de Chef Kapitän a sot zu him: Sot mir, bass du e Réimer? Hien huet gesot: Jo.
28 An de Chef Kapitän huet geäntwert: Mat enger grousser Zomm krut ech dës Fräiheet. An de Paul sot: Awer ech sinn fräi gebuer.
29 Du sinn si direkt vun him fortgaang, deen hie sollt ënnersicht hunn: an de Chef Kapitän huet och Angscht, nodeems hie wousst, datt hien e Réimer wier, a well hien hie gebonnen hat.
30 Dee Muer, well hien d'Sécherheet gewosst hätt, firwat hie vun de Judden virgeworf gouf, huet hien hie vu senge Bänn befreit, an huet den Hohepriister an hire ganze Conseil befaasst fir opzekommen, an huet de Paul erof bruecht an hie virun hinnen gesat.

KAPITEL 23

1 De Paul, deen de Conseil eescht gesinn huet, sot: Männer a Bridder, ech hunn a ganz gudde Gewësse viru Gott bis haut gelieft.
2 An den Hohepriister Ananias huet deene, déi bei him stoungen, gebot, him op de Mond ze schloen.

3 Du sot de Paul zu him: Gott wäert dech schloën, du wäiss Mauer: well Dir sëtzt fir mech nom Gesetz ze riichten, a mir befehle géint d'Gesetz geschloe ze ginn?
4 An déi, déi do stoungen, soten: Schëld Dir Gottes Hohepriister?
5 Du sot de Paul: Ech wousst net, Bridder, datt hien den Hohepriister war: well et ass geschriwwen: Du solls net schlecht vum Herrscher vun dengem Vollek schwätzen.
6 Wéi de Paul awer erkannt huet, datt deen een Deel Sadducees waren, an déi aner Pharisäer, huet hien am Conseil geruff: Männer a Bridder, Ech sinn e Pharisäer, de Jong vun engem Pharisäer: vun der Hoffnung an der Operstéiungszeen vun den Doudegen sinn ech genannt ginn. a Fro.
7 A wéi hien dat gesot hat, ass et en Sträit tëscht de Pharisäer an de Sadduceen entstanen: an d'Multialitéit gouf gedeelt.
8 Fir d'Sadducees soen, datt et keng Operstéiungszeen ass, weder Engel, nach Geescht: mä d'Pharisäer zouginn souwuel.
9 An et ass e grousst Gejäiz opkomm: an d'Schrëftgeléiert, déi vun de Pharisäer waren, sinn opgestan, an hunn sech gekämpft a gesot: Mir fanne kee Béisen an dësem Mann: awer wann e Geescht oder en Engel mat him geschwat huet, loosst eis net géint kämpfen. Gott.
10 A wéi et zu enger grousser Sträit koum, huet de Chefkapitän, aus Angscht datt de Paul a Stécker vun hinnen gezunn wier, den Zaldoten befaasst, erof ze goen an hie mat Gewalt vun hinnen ze huelen an hien an d'Buerg ze bréngen.
11 An déi nächst Nuecht stoung den Här bei him a sot: Sidd gutt, Paul, well wéi s du vu mir zu Jerusalem gezeechent hues, sou muss du och zu Roum Zeien.
12 Wéi et Dag war, hu sech e puer vun de Judden zesummegedoen, a si selwer ënner engem Fluch gebonnen, a gesot, datt si weder iessen nach drénken géifen, bis si de Paul ëmbruecht hunn.
13 A si ware méi wéi véierzeg, déi dës Verschwörung gemaach hunn.
14Un si koumen bei de Hohepriister an den Eelsten, a soten: Mir hunn eis ënner engem grousse Fluch gebonnen, datt mir näischt iessen, bis mir de Paul ëmbruecht hunn.
15 Elo also duerfir mam Conseil dem Chef Kapitän ze soen, datt hien him muer bei iech erofbréngen, wéi wann dir eppes méi perfekt betreffend him froen géif: a mir, oder jeemools hien kommen no, si prett him ëmzebréngen.
16 A wéi dem Paul senger Schwëster säi Jong vun hirem Gespaant héieren huet, ass hien gaang an ass an d'Buerg gaang, an huet dem Paul gesot.
17 Dunn huet de Paul ee vun de Centurionë bei sech geruff a gesot: Bréngt dëse jonke Mann bei de Chefkapitän, well hien huet him eppes ze soen.
18Doop huet hien hien geholl, an huet hien zum Chefkapitän bruecht, a sot: De Gefaange Paul huet mech bei hie ruffen, an huet mech gebiet, fir dëse jonke Mann bei dech ze bréngen, deen dir eppes ze soen huet.
19 Dunn huet de Chef de Kapitän him an d'Hand geholl, an ass mat him eleng op d'Säit gaang, an huet hie gefrot: Wat hutt Dir mir ze soen?
20 An hie sot: D'Judden hunn sech eens ginn, dech ze wënschen, datt Dir de Paul muer an de Conseil géif erofbréngen, wéi wa se e bësse vun him méi perfekt nofroen.
21 Awer gitt dir hinnen net no: well do leien op hie vun hinnen méi wéi véierzeg Männer, déi sech mat engem Eed gebonnen hunn, datt si weder iessen nach drénken, bis se hien ëmbruecht hunn: an elo si si bereet, sicht e Verspriechen vun dir.
22 Dunn huet de Chef Kapitän de jonke Mann fortgoe gelooss, an huet him gesot: Kuckt, du sot kee Mënsch, datt Dir mir dës Saache gewisen hutt.
23 An hien huet him zwee Centurions geruff a gesot: Maacht zweehonnert Zaldoten prett fir op Cesarea ze goen, a Reider vu sechsechzeg, an zweehonnert Spuerer, an der drëtter Stonn vun der Nuecht;
24 A gitt hinnen Déieren, fir datt si de Paul opsetzen an hie sécher bei de Gouverneur Felix bréngen.
25 An hien huet esou e Bréif geschriwwen:
26 De Claudius Lysias schéckt dem excellenten Gouverneur Felix Begréissung.
27 Dëse Mann gouf vun de Judden geholl, a sollt vun hinnen ëmbruecht ginn: du koumen ech mat enger Arméi, an hunn hie gerett, well ech verstanen hunn, datt hien e Réimer wier.
28 A wéi ech d'Ursaach gewosst hunn, firwat si him beschëllegt hunn, hunn ech hien an hire Conseil erausbruecht:
29 Deen ech gesinn hunn, datt hie vu Froe vun hirem Gesetz virgeworf gouf, awer näischt op seng Uklo geluecht ze hunn, wat den Doud oder d'Bindungen wäertvoll ass.
30 A wéi et mir gesot gouf, wéi d'Judden op de Mann gewaart hunn, hunn ech direkt bei dech geschéckt, an hunn senge Ukloe gebot, fir virun Iech ze soen, wat se géint hie haten. Äddi.
31 Dunn hunn d'Zaldoten, wéi et hinnen ugefouert gouf, de Paul geholl an hien an der Nuecht op Antipatris bruecht.
32 De Muer hunn si d'Räider verlooss fir mat him ze goen, an si sinn zréck an d'Buerg gaang:
33 Deen, wéi si op Cäsarea komm sinn, an dem Gouverneur de Bréif ausgeliwwert hunn, huet de Paul och virun him presentéiert.
34 A wéi de Gouverneur de Bréif gelies hat, huet hie gefrot, vu wéi enger Provënz hie wier. A wéi hien verstanen huet, datt hien aus Kilikien war;
35 Ech wäert dech héieren, sot hien, wann och Är Uklo kommen. An hien huet him gebueden, am Herodes sengem Geriichtssall ze halen.

KAPITEL 24

1 An no fënnef Deeg ass den Hohepriister Ananias mat den Eelsten erofgaang, a mat engem gewëssenen Orator, genannt Tertullus, deen dem Gouverneur géint de Paul informéiert huet.
2 A wéi hien erausgeruff gouf, huet den Tertullus ugefaang him ze beschëllegt, a sot: Wéi Dir gesinn, datt mir vun dir eng grouss Rou genéissen, an datt ganz wiirdeg Handlungen un dëser Natioun duerch Är Virsiicht gemaach ginn,
3 Mir akzeptéieren et ëmmer, an op alle Plazen, den nobelsten Felix, mat aller Dankbarkeet.

4 Trotzdem, datt ech dech net méi langweileg sinn, bieden ech dech, datt s du eis e puer Wierder vun Ärer Gnod héieren.
5 Well mir hunn dëse Mann e pestilente Mann fonnt, an e Beweeger vun der Opreegung ënner all de Judden op der ganzer Welt, an e Leader vun der Sekt vun den Nazarener:
6 Deen ass och gaang fir den Tempel ze profanéieren: dee mir geholl hunn, a wéilten no eisem Gesetz beuerteelt hunn.
7 Awer de Chef Kapitän Lysias ass op eis komm, a mat grousser Gewalt huet hien hien aus eiser Hänn ewechgeholl,
8 Seng Uklo beuerteelen, bei dech ze kommen: andeems Dir ënnersicht, vu wiem Dir selwer all dës Saache wësse kënnt, vun deem mir him beschëllegt.
9 An d'Judden hunn och zougestëmmt, a gesot datt dës Saache sou wieren.
10 Dunn huet de Paul, nodeems de Gouverneur him gewënscht hat ze schwätzen, geäntwert: Well ech weess, datt Dir vu ville Joeren e Riichter fir dës Natioun gewiescht sidd, äntweren ech méi frëndlech fir mech selwer:
11 Well fir datt Dir verstitt, datt et nach nëmmen zwielef Deeg sinn zënter ech op Jerusalem eropgaange sinn fir ze bidden.
12 A si hunn mech weder am Tempel fonnt, a si mat iergendeen streiden, weder d'Leit operstanen, weder an de Synagogen, nach an der Stad:
13 Si kënnen och net beweisen, wat si mir elo beschëllegt hunn.
14 Awer dëst zouzeginn ech Iech, datt no deem Wee, deen se Heresy nennen, also de Gott vu menge Pappen unzebidden, an alles gleewen, wat am Gesetz an an de Prophéiten geschriwwen ass:
15 An hunn Hoffnung op Gott, déi si selwer och erlaben, datt et eng Operstéiungszeen vun den Doudegen gëtt, souwuel vun de Gerechten an Ongerecht.
16 An hei üben ech mech, fir ëmmer e Gewësse ouni Beleidegung vis-à-vis vu Gott a géint Männer ze hunn.
17 Elo no ville Joeren sinn ech komm, fir meng Natioun Almosen an Affer ze bréngen.
18 Wourops e puer Judden aus Asien mech am Tempel gereinegt fonnt hunn, weder mat vill, nach mat Onrou.
19 Wien hätt solle virun dir hei gewiescht sinn, a géint, wa se géint mech hätt.
20 Oder soss loosse déi selwecht hei soen, wa si eppes Béises a mir fonnt hunn, während ech virum Conseil stoung,
21 Ausser et ass fir dës eng Stëmm, datt ech ënnert hinne geruff hunn, wann ech d'Operstéiungszeen vun den Doudegen beréieren, ginn ech haut vun iech a Fro gestallt.
22 A wéi de Felix dës Saache héieren huet, a méi perfekt Wëssen iwwer dee Wee hat, huet hien se ofgesot a gesot: Wann de Lysias, de Chef Kapitän, erofkommen, wäert ech déi ganz Saach vun Ärer Saach wëssen.
23 An hien huet e Centurion beoptraagt, de Paul ze halen, an hie Fräiheet ze loossen, an datt hie kee vu senge Bekannten verbidde soll ze servéieren oder bei hie kommen.
24 A no bestëmmten Deeg, wéi de Felix mat senger Fra Drusilla, déi eng Judd war, koum, huet hien de Paul geschéckt an hien iwwer de Glawen u Christus héieren.
25 A wéi hien d'Gerechtegkeet, d'Temperatur an d'Uerteel komm ass, huet de Felix geziddert an geäntwert: Gitt de Wee fir dës Kéier; wann ech eng bequem Saison hunn, ruffen ech fir dech.
26 Hien huet och gehofft, datt de Paul him Sue kritt hätt, fir datt hien hie loosse kéint: dofir huet hien him méi dacks geschéckt a mat him geschwat.
27 Ma no zwee Joer koum de Porcius Festus an de Félix säi Raum, an de Felix, dee gewëllt de Judden e Genoss ze weisen, huet de Paul gebonnen gelooss.

KAPITEL 25

1 Wéi de Festus an d'Provënz koum, ass hien no dräi Deeg vu Cäsarea op Jerusalem eropgaang.
2 Dunn hunn den Hohepriister an de Chef vun de Judden him géint de Paul informéiert, an hunn him gefrot:
3 A wënscht e Gonschten géint hien, datt hie fir hien op Jerusalem schéckt, a wart op de Wee fir hien ëmzebréngen.
4 De Festus huet awer geäntwert, datt de Paul zu Cesarea gehale soll ginn, an datt hie selwer kuerz dohinner fortgeet.
5 Loosst se also, sot hien, deen ënnert iech fäeg ass, mat mir erofgoen, a beschëllegt dëse Mann, wann et iergendeng Béisheet an him ass.
6 A wéi hien méi wéi zéng Deeg ënner hinnen gewunnt hat, ass hien op Cesarea erofgaang; an den nächsten Dag um Riichter Sëtz souz huet de Paul bestallt ze bréngen.
7 A wéi hie komm ass, sinn d'Judden, déi vu Jerusalem erofkomm sinn, ronderëm stoungen, an hunn vill a schlëmm Plainte géint de Paul geluecht, déi si net konnten beweisen.
8 Wärend hie fir sech selwer geäntwert huet: Weder géint d'Gesetz vun de Judden, weder géint den Tempel, nach géint de Caesar, hunn ech iwwerhaapt eppes beleidegt.
9 De Festus awer, dee gewëllt war de Judden e Genoss ze maachen, huet dem Paul geäntwert a gesot: Wëllt Dir op Jerusalem eropgoen, an do iwwer dës Saache virun mir beurteelt ginn?
10 Du sot de Paul: Ech stinn um Caesar sengem Geriichtssëtz, wou ech soll beurteelt ginn: De Judden hunn ech näischt falsch gemaach, wéi Dir ganz gutt wësst.
11 Well wann ech en Täter sinn, oder eppes gemaach hunn, wat den Doud wäertvoll ass, refuséieren ech net ze stierwen: awer wann et keng vun dëse Saachen ass, vun deenen dës mech beschëllegt, da kann kee Mënsch mech hinnen iwwerginn. Ech appelléieren un de Caesar.
12 Dunn huet de Festus geäntwert, wéi hie mam Conseil geschwat hat: Hutt Dir de Caesar ugeruff? bei de Keeser solls du goen.
13 Un no bestëmmten Deeg koumen de Kinnek Agrippa an de Bernice op Cäsarea fir Festus ze begréissen.
14 A wéi si vill Deeg do waren, huet de Festus dem Kinnek dem Paul seng Saach erkläert, a gesot: Et ass e gewësse Mann a Bänn vum Felix hannerlooss:
15 Iwwer deen, wéi ech zu Jerusalem war, hunn d'Hohepriister an déi Eelst vun de Judden mech informéiert, a wollte géint hie veruerteelen.
16 Zu deenen ech geäntwert hunn: Et ass net d'Manéier vun de Réimer, iergendeen ze stierwen, ier deen, dee beschëllegt gëtt, d'Ukloe Gesiicht zu Gesiicht hunn, an d'Lizenz hunn fir sech selwer iwwer d'Verbriechen ze äntweren, déi géint hie geluecht ginn.

17 Dofir, wéi se heihinner komm sinn, hunn ech de Moien ouni Verspéidung um Riichter Sëtz gesat, an hunn de Mann gebot, fir erausbruecht ze ginn.
18 Géint deen, wéi d'Uklo opstoen, hu si keng Uklo vun esou Saachen bruecht, wéi ech ugeholl hunn:
19 Mee hate verschidde Froen géint hie vun hirem eegene Glawen, a vun engem Jesus, deen dout war, deen de Paul bestätegt lieweg ze sinn.
20 A well ech un esou Froen gezweiwelt hunn, hunn ech hie gefrot, ob hien op Jerusalem géif goen, an do iwwer dës Saache beurteelt ginn.
21 Wéi de Paul awer opgeruff hat, fir dem Augustus ze héieren, ze reservéieren, hunn ech gebot datt hie gehale soll ginn, bis ech hie bei de Caesar schécken kéint.
22 Du sot den Agrippa zum Festus: Ech géif dee Mann och selwer héieren. Muer, sot hien, du solls him héieren.
23 Un muer, wéi d'Agrippa komm ass, an d'Bernice, mat grousser Pronk, a war an d'Plaz vun Héieren agaangen, mat de Chef-Kapitänen an Haaptmänner vun der Stad, op Festus sengem Gebot gouf de Paul erausbruecht.
24Un Festus säd: De König Agrippa, un all de Menschen, die mit üs hier vör sünd, sie sient dee Mann, un deen de ganzen Volk vun de Judden mit mehr gehandelt hett, sowie to Jerusalem un üm üm üm, ünnerscheedt, de liewen méi laang.
25 Awer wéi ech fonnt hunn, datt hien näischt gemaach huet, wat den Doud wäertvoll ass, an datt hie selwer den Augustus appelléiert huet, hunn ech beschloss, hien ze schécken.
26 Vun deenen hunn ech mäin Här näischt bestëmmt ze schreiwen. Dofir hunn ech hien virun Iech bruecht, a besonnesch virun Iech, O Kinnek Agrippa, fir datt ech, no der Untersuchung, eppes ze schreiwen hätt.
27 Well et schéngt mir onraisonnabel e Gefaangenen ze schécken, an net fir d'Verbriechen ze bezeechnen, déi géint hie geluecht goufen.

KAPITEL 26

1 Du sot den Agrippa zum Paul: Du bass däerf fir dech selwer schwätzen. Dunn huet de Paul d'Hand ausgestreckt an huet fir sech selwer geäntwert:
2 Ech denken, datt ech glécklech sinn, Kinnek Agrippa, well ech haut virun Iech fir mech äntweren, all d'Saache beréieren, vun deenen ech vun de Judden virgeworf ginn:
3 Virun allem well ech weess, datt Dir Expert sidd an all Gebräicher a Froen, déi ënnert de Judden sinn: dofir bieden ech dech, mech gedëlleg ze héieren.
4 Meng Liewensstil vu menger Jugend, déi fir d'éischt ënner menger Natioun zu Jerusalem war, kennen all d'Judden;
5 Déi mech vun Ufank un kannt hunn, wa si bestätegen, datt ech no der straitste Sekte vun eiser Relioun e Pharisäer gelieft hunn.
6 An elo stinn ech a gi beurteelt fir d'Hoffnung vum Versprieche vu Gott un eise Pappen:
7 Zu deem verspriechen eis zwielef Stämme, déi Gott direkt Dag an Nuecht déngen, hoffen ze kommen. Fir déi Hoffnung, Kinnek Agrippa, sinn ech vun de Judden virgeworf.
8 Firwat soll et bei dir eng onheemlech Saach geduecht ginn, datt Gott déi Doudeg operwecht?
9 Ech hu wierklech mat mir geduecht, datt ech vill Saache maache sollte géint den Numm vum Jesus vun Nazareth.
10 Wat ech och zu Jerusalem gemaach hunn: a vill vun den Hellegen hunn ech am Prisong zougemaach, nodeems ech Autoritéit vun de Hohepriister kritt hunn; a wéi se ëmbruecht goufen, hunn ech meng Stëmm géint si ginn.
11 An ech hunn se dacks an all Synagog bestrooft an si gezwongen ze blasphemééieren; a wéi ech extrem rosen géint si sinn, hunn ech se verfollegt souguer bis zu komesche Stied.
12 Wéi ech op Damaskus gaangen sinn mat Autoritéit an Optrag vun de Hohepriister,
13 Um Mëtteg, o Kinnek, hunn ech um Wee e Liicht vum Himmel gesinn, iwwer d'Hellegkeet vun der Sonn, ronderëm mech an déi, déi mat mir gereest sinn, glänzend.
14 A wéi mir all op d'Äerd gefall waren, hunn ech eng Stëmm héieren, déi zu mir schwätzt, a seet an der hebräescher Zong: Saul, Saul, firwat verfollegs du mech? et ass schwéier fir dech géint d'Stécker ze schéissen.
15 An ech sot: Wien bass du, Här? An hie sot: Ech sinn de Jesus, deen Dir verfollegt.
16 Ma riicht op, a stitt op Äre Féiss: well ech sinn Iech fir dësen Zweck erschéngen, fir Iech e Minister an Zeien ze maachen souwuel vun dëse Saachen, déi Dir gesinn hutt, a vun deenen Saachen, an deenen ech Iech wäert erschéngen;
17 Dech befreit vun de Leit a vun den Heiden, un déi ech dech elo schécken,
18 Fir hir Aen opzemaachen an se vun der Däischtert op d'Liicht ze dréinen, a vun der Kraaft vum Satan op Gott, fir datt si Verzeiung vu Sënne kréien, an Ierfschaft ënnert deenen, déi duerch de Glawen, deen a mir ass, helleg ginn.
19 Duerop, o Kinnek Agrippa, ech war net un der himmlescher Visioun ongehéierlech:
20 Awer fir d'éischt hinnen vun Damaskus, an zu Jerusalem, an iwwer all d'Küste vu Judéa, an dann un d'Nieden gewisen, datt si sech solle berouegen an sech zu Gott dréinen, a Wierker maache fir d'Berouegung ze treffen.
21 Aus dëse Grënn hunn d'Judden mech am Tempel gefaangen, a si gaang fir mech ëmzebréngen.
22 Dofir hunn ech d'Hëllef vu Gott kritt, ech fuere weider bis haut, Zeien souwuel vu Kleng a Grouss, a soen näischt anescht wéi déi, déi d'Prophéiten an de Moses gesot hunn, sollte kommen:
23 Fir datt de Christus soll leiden, an datt hien deen Éischte soll sinn, dee soll aus den Doudegen operstoen, a fir d'Leit an d'Heiden Liicht ze weisen.
24 A wéi hien dat fir sech selwer gesot huet, sot de Festus mat enger haarder Stëmm: Paul, du bass nieft dir selwer; vill Léieren mécht dech rosen.
25 Mä hie sot: Ech sinn net rosen, Adel Festus; awer schwätzt d'Wierder vun der Wourecht an der Nüchterkeet.
26 Well de Kinnek weess vun dëse Saachen, virun deem ech och fräi schwätzen: well ech sinn iwwerzeegt, datt näischt vun dëse Saachen him verstoppt ass; fir dës Saach war net an engem Eck gemaach.
27Kinnek Agrippa, gleews du de Prophéiten? Ech weess datt Dir gleeft.
28 Du sot den Agrippa zum Paul: Du hues mech bal iwwerzeegt, e Chrëscht ze sinn.
29 De Paul sot: "Ech wollt Gott, datt net nëmmen du, mee och all déi, déi mech haut héieren, souwuel bal a ganz esou wieren, wéi ech sinn, ausser dës Bänn.

30 A wéi hien dat gesot huet, ass de Kinnek opgestan, an de Gouverneur an d'Bernice, an déi, déi mat hinnen souzen:
31 A wéi si op d'Säit gaange sinn, hunn si tëscht sech geschwat a gesot: Dëse Mann mécht näischt, wat den Doud oder de Bänn wäert wäert ass.
32 Du sot den Agrippa zum Festus: „Dëse Mann wier vläicht fräigelooss ginn, wann hien net un de Keeser geruff hätt.

KAPITEL 27

1 A wéi et festgestallt gouf, datt mir an Italien sollten segelen, hunn si de Paul a verschidde aner Gefaangenen un een, dee Julius geheescht huet, engem Centurion vum Augustus senger Band geliwwert.
2 A si an e Schëff vun Adramyttium eragaangen, hu mir gestart, dat heescht duerch d'Küste vun Asien ze segelen; een Aristarchus, e Mazedonier vun Thessaloniki, ass bei eis.
3 An den nächsten Dag si mir zu Sidon beréiert. An de Julius huet de Paul héiflech gefrot, an huet him d'Fräiheet ginn, bei seng Frënn ze goen, fir sech selwer z'erfrëschen.
4 A wéi mir vun do aus gestart waren, si mir ënner Zypern gesegelt, well de Wand dogéint war.
5 A wéi mir iwwer d'Mier vu Kilikien a Pamphylien gesegelt waren, si mir op Myra komm, eng Stad vu Lykien.
6 An do huet den Centurion e Schëff vun Alexandria fonnt, dat an Italien gefuer ass; an hien huet eis dohinner gesat.
7 A wéi mir vill Deeg lues gesegelt waren, a kaum géint Knidus komm sinn, de Wand eis net leiden, si mir ënner Kreta gesegelt, géint Salmone;
8 A kaum laanscht et gaang, ass op eng Plaz komm, déi de Schéinen Hafen genannt gëtt; no wou d'Stad Lasea war.
9 Wéi elo vill Zäit verbruecht gouf, a wéi d'Segelen elo geféierlech war, well de Fasten elo schonn eriwwer war, huet de Paul hinnen opgeruff:
10 A sot zu hinnen: Hären, ech verstinn, datt dës Rees verletzt a vill Schued wäert sinn, net nëmme vum Laascht a vum Schëff, mee och vun eisem Liewen.
11 Trotzdem huet de Centurion dem Här an dem Besëtzer vum Schëff méi gegleeft wéi déi Saachen, déi vum Paul geschwat goufen.
12 A well d'Haven net wuertwiertlech war fir ze Wanter an, de méi Deel huet ugeroden och vun do fort ze goen, wa se op iergendeng Manéier op Phénik erreechen, an do op de Wanter; dat ass en Hafen vu Kreta, a läit Richtung Südwesten an Nordweste.
13 A wéi de Südwand mëll geblosen huet, ugeholl, datt si hiren Zweck erreecht hunn, a si vun do verluer hunn, si si no bei Kreta gesegelt.
14 Awer net laang duerno ass et e stiermleche Wand opgaang, deen Euroclydon genannt gëtt.
15 A wéi d'Schëff gefaange gouf, a konnt net an de Wand opgoen, hu mir hatt fueren.
16 A laafen ënner enger bestëmmter Insel, déi Claudia genannt gëtt, hu mir vill Aarbecht um Boot ze kommen:
17 Wéi si opgeholl hunn, hu si Hëllef benotzt, fir d'Schëff ënnerzegoen; an aus Angscht datt se net an d'Quicksand fale sollten, hunn d'Segel geschloen, an esou waren gefuer.
18 A mir sinn iwwerschësseg vun engem Stuerm geworf ginn, den nächsten Dag hu si d'Schëff erliichtert;
19 An den drëtten Dag hu mir mat eisen eegenen Hänn d'Tackelen vum Schëff erausgehäit.
20 A wann weder Sonn nach Stären a villen Deeg opgetaucht sinn, a kee klenge Stuerm op eis geluecht huet, gouf all Hoffnung, datt mir gerett gi sinn, ewechgeholl.
21 Awer no laanger Abstinenz ass de Paul an der Mëtt vun hinnen opgestan a sot: Hären, dir sollt op mech nolauschteren, an net vu Kreta entlooss hunn, an dëse Schued a Verloscht gewonnen hunn.
22 An elo fuerderen ech dech op, fir gutt ze sinn: well et wäert kee Mënsch säi Liewen ënner Iech verléieren, mee vum Schëff.
23 Well do stoung dës Nuecht bei mir den Engel vu Gott, deem säin ech sinn, an deen ech déngen,
24 A sot: Fäert net, Paul; du muss virum Caesar bruecht ginn: a kuckt, Gott huet dir all ginn, déi mat dir segelen.
25 Dofir, Hären, freet mech: well ech gleewen Gott, datt et esou wäert sinn, wéi et mir gesot gouf.
26 Mir mussen awer op eng bestëmmten Insel gegoss ginn.
27 Awer wéi déi véierzéngt Nuecht komm ass, wéi mir an der Adria op an erof gefuer sinn, hunn d'Schëffer ëm Mëtternuecht geduecht, datt si no engem Land kommen;
28 An hunn geklongen, an et zwanzeg Fahm fonnt: a wéi si e bësse méi wäit gaang waren, hunn se erëm geklongen, an hunn et fofzéng Fatz fonnt.
29 Dunn hunn si Angscht, datt mir net op Fielsen gefall wieren, hunn si véier Anker aus der Heck geworf, an hunn den Dag gewënscht.
30 A wéi d'Schëffer amgaange waren aus dem Schëff ze flüchten, wéi se d'Boot an d'Mier erofgelooss hunn, ënner Faarf, wéi wa se Anker aus dem Virschëff gegoss hätten,
31 De Paul sot zum Centurion an zu den Zaldoten: Ausser dës bleiwen um Schëff, kënnt dir net gerett ginn.
32 Dunn hunn d'Zaldoten d'Seeler vum Boot ofgeschnidden, an hunn hatt ofgefall.
33 A wéi den Dag eriwwer war, huet de Paul hinnen alleguer gefrot, Fleesch ze huelen, a gesot: Dësen Dag ass de véierzéngten Dag, deen dir geblosen hutt a weidergefuer sidd, ouni näischt geholl ze hunn.
34 Dofir bieden ech dech, fir Fleesch ze huelen: well dëst ass fir Är Gesondheet: well kee vun iech soll een Hoer vum Kapp falen.
35 A wéi hien dat gesot huet, huet hien Brout geholl an Gott a Präsenz vun hinnen all Merci gesot: a wéi hien et gebrach hat, huet hien ugefaang ze iessen.
36 Dunn waren se alleguer gudd gefreet, a si hunn och Fleesch geholl.
37 A mir waren am Ganzen am Schëff zweehonnert sechsechzeg Séilen.
38 A wéi si genuch giess haten, hunn si d'Schëff erliichtert, an d'Weess an d'Mier erausgehäit.
39 A wéi et Dag war, woussten si d'Land net: awer si hunn e bestëmmte Bach mat engem Ufer entdeckt, an deem se geduecht waren, wann et méiglech wier, d'Schëff anzedrécken.
40 A wéi si d'Anker opgeholl haten, hu si sech op d'Mier verpflicht, an hunn d'Ruerbänner lassgelooss, an d'Groussegel op de Wand gehuewen, a Richtung Ufer gemaach.
41 A sinn op eng Plaz gefall, wou zwee Mier sech begéint hunn, hunn se d'Schëff gerannt; an de Virdeel huet sech séier festgehalen, a blouf onbeweegbar, awer de Hindernis gouf mat der Gewalt vun de Wellen gebrach.

42 An den Zaldoten hir Rot war d'Gefaangenen ëmzebréngen, fir datt kee vun hinnen erausschwammen an flüchten.
43 Awer de Centurion, dee gewëllt de Paul ze retten, huet si vun hirem Zweck ofgehalen; an huet gebot, datt déi, déi schwamme konnten, sech als éischt an d'Mier werfen an op d'Land kommen:
44 An de Rescht, e puer op Brieder, an e puer op gebrach Stécker vum Schëff. An esou ass et geschitt, datt si all sécher op d'Land geflücht.

KAPITEL 28

1 A wéi se geflücht waren, da woussten si datt d'Insel Melita genannt gouf.
2 An déi barbaresch Leit hunn eis net wéineg Fréndlechkeet gewisen: well si hunn e Feier gebrannt, an hunn eis all opgeholl, wéinst dem aktuelle Reen a wéinst der Keelt.
3 A wéi de Paul e Bündel vu Stécker gesammelt huet an se op d'Feier geluecht huet, koum e Viper aus der Hëtzt, an huet sech op seng Hand befestegt.
4 A wéi d'Barbarer d'gëfteg Déier op senger Hand gesinn hänken, soten si ënner sech: Keen Zweiwel ass dëse Mann e Mäerder, deen, obwuel hien aus dem Mier entkomm ass, awer d'Rache leid net ze liewen.
5 An hien huet d'Béischt an d'Feier gerëselt an huet kee Schued gefillt.
6 Wéi och ëmmer, si hunn ausgesinn, wéi hie sollt geschwollen sinn oder op eemol dout erofgefall sinn: awer nodeems se eng laang Zäit ausgesinn hunn, a gesinn datt kee Schued bei him koum, hunn si sech ëmgedréit a gesot, hien wier e Gott.
7 An deemselwechte Quartier waren d'Besëtzer vum Chef vun der Insel, deem säin Numm Publius war; deen eis opgeholl huet an eis dräi Deeg héiflech ënnerbruecht huet.
8 An et ass geschitt, datt de Papp vum Publius krank war vun engem Féiwer a vun engem bluddege Flux: zu deem de Paul erakoum, an huet gebiet, an huet seng Hänn op hie geluecht an hien geheelt.
9 Also wéi dat geschitt ass, sinn och anerer komm, déi Krankheeten op der Insel haten, a goufen geheelt:
10 Deen eis och mat vill Éiere geéiert huet; a wa mir fortgaange sinn, hunn si eis mat esou Saachen gelueden, wéi néideg waren.
11 An no dräi Méint si mir op engem Schëff vun Alexandria fortgaang, dat op der Insel iwwerwintert hat, deem säi Schëld Castor a Pollux war.
12 A bei Syracuse gelant, si mir dräi Deeg do bliwwen.
13 A vun do aus hu mir e Kompass geholl, a sinn op Rhegium komm: an no engem Dag huet de Südwand geblosen, a mir sinn den nächsten Dag op Puteoli komm:
14 Wou mir Bridder fonnt hunn, a si gewënscht waren, siwe Deeg mat hinnen ze bleiwen: an dofir si mir a Richtung Roum gaang.
15 A vun do aus, wéi d'Bridder vun eis héieren hunn, si si komm fir eis bis op Appii Forum ze treffen, an déi dräi Wiertschaften: déi, wéi de Paul gesinn huet, Gott Merci gesot an huet Courage gemaach.
16 A wéi mir op Roum koumen, huet de Centurion d'Gefaangenen dem Kapitän vun der Garde geliwwert: awer de Paul gouf erliewt eleng bei engem Zaldot ze wunnen, deen him behalen huet.
17 An et ass geschitt, datt no dräi Deeg de Paul de Chef vun de Judden zesummegeruff huet: a wéi se zesumme koumen, sot hien zu hinnen: Männer a Bridder, obwuel ech näischt géint d'Leit oder d'Bräicher vun eise Pappen engagéiert hunn. , trotzdem sinn ech aus Jerusalem an d'Hänn vun de Réimer gefaange geliwwert ginn.
18 Wien, wéi se mech ënnersicht haten, mech lassgelooss hätten, well et keng Doudesursaach a mir war.
19 Awer wéi d'Judden dogéint geschwat hunn, war ech gezwongen, de Caesar ze appelléieren; net datt ech meng Natioun virgeworf hunn.
20 Dofir hunn ech dech geruff, fir dech ze gesinn a mat dir ze schwätzen: well ech fir d'Hoffnung vun Israel mat dëser Kette gebonnen sinn.
21 A si soten zu him: Mir hunn weder Bréiwer aus Judéa iwwer dech kritt, weder ee vun de Bridder, déi komm sinn, huet dech gewisen oder geschwat.
22 Awer mir wëllen vun Iech héieren, wat Dir mengt: well wat dës Sekt ugeet, wësse mir, datt iwwerall do geschwat gëtt.
23 A wéi si him en Dag ernannt hunn, koumen vill bei hien a säi Logement; zu deenen hien d'Kinnekräich vu Gott expounded an Zeien, hinnen iwwer Jesus iwwerzeegt, souwuel aus dem Gesetz vum Moses, an aus de Prophéiten, vu Moien bis Owend.
24 An e puer hunn d'Saache gegleeft, déi geschwat goufen, an e puer hunn net gegleeft.
25 A wéi si sech net ënnereneen eens waren, sinn si fortgaang, nodeems de Paul ee Wuert geschwat huet: Gutt huet den Hellege Geescht vum Prophéit Esaias zu eise Pappen geschwat:
26 A sot: Gitt bei dëst Vollek, a sot: "Héieren, Dir wäert héieren, a wäert net verstoen; a gesinn, Dir wäert gesinn, an net gesinn:
27 Well d'Häerz vun dësem Vollek ass grujeleg gewachst, an hir Oueren sinn däischter ze héieren, an hir Aen hunn se zougemaach; fir datt se net mat hiren Ae gesinn, a mat hiren Oueren héieren, a mat hirem Häerz verstoen, a solle ëmgewandelt ginn, an ech soll se heelen.
28 Gitt et iech also bekannt, datt d'Erléisung vu Gott un d'Nieden geschéckt gëtt, an datt se et héieren.
29 A wéi hien dës Wierder gesot huet, sinn d'Judden fortgaang, an hunn eng grouss Begrënnung ënner sech.
30 De Paul huet zwee ganz Joer a sengem eegene Locatiounshaus gewunnt, an huet alles opgeholl, wat bei hie koum,
31 D'Kinnekräich vu Gott ze priedegen, a léiert déi Saachen, déi den Här Jesus Christus betreffen, mat all Vertrauen, kee verbueden him.